ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΣΤΕΦ. Ι. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΑ:
Ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου 53, Τηλ. 3-01 καὶ 21. Ἐν Πειραιεῖ: Ἐφημ. «Σφαῖρα» τηλ. 36. Ἐν Θεσ)νίκῃ: ὁδ. Πλάτωνος (διαστ. Ἐγνατίας). Ἐν Πάτραις: Κορίνθου 98Α τηλ. 1-98. Τυπογραφεῖα : Στοὰ Πεσμαζόγλου.
ΤΗΛΕΓΡ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ : "ΠΡΩΙΑΝ,,
ΕΞΑΣΕΛΙΔΟΣ

Η ΠΡΩΪΑ

ΑΘΗΝΑΙ, ΕΤΟΣ Ε'. ΑΡ. 1528
ΠΕΜΠΤΗ
20
ΜΑΡΤΙΟΥ 1930

Ἀνατ. ἡλ. 6 ὥ. 31 λ. Δύσις ἡλ. 6 ὥ. 35 λ.
ΤΩΝ ΕΝ ΜΟΝΗ ΣΑΒΒΑ

Ο ΚΑΙΡΟΣ
Θερμ. μεγ. 18.8, ἐλαχ. 12. Ὑγρασία μεγάλη. Ἄνεμοι: μέτριοι ἕως ἰσχυροί. Θάλασσα : Αἰγαῖον, Ἰόνιον, Κρητικὸν ἕως κυματώδης.
ΒΑΡΟΜΕΤΡΟΝ : 761.9

ΑΙ ΠΑΛΙΝ Η ΑΣΤΥΦΙΛΙΑ

Η ἐν τῷ Διοικητηρίῳ Ἰωαννίν συγκέντρωσις διαφόρων προπικοτήτων τῆς Ἠπειρωτικῆς ωτευούσης ἔθεσε καὶ πάλιν ἐπὶ πητος τὸ ζήτημα τῆς ἀστυφις. Πῶς θ' ἀνακοπῇ τὸ ρεῦμα ; καθόδου τῶν χωρικῶν πρὸς ς πόλεις ; Καὶ πῶς θὰ δημιρηθῇ ἀντίθετον ρεῦμα —τὸ ῦμα τῆς ἐπανόδου πρὸς τὰ χωι; Πῶς οἱ χωρικοὶ θὰ παύσουν μεταβάλλωνται εἰς ἀστούς, ς οἱ ἀγρόται θὰ παύσουν ἐγταλείποντες τὴν ἀξίνην διὰ νὰ ωνται πλανόδιοι πωληταὶ εἰς ς συνοικίας τῶν πόλεων καὶ ς οἱ υἱοὶ τῶν πλουτησάντων ρικῶν θὰ πεισθοῦν νὰ συνεχίν καὶ νὰ προαγάγουν τὸ ἔρν τῶν πατέρων των, πῶς θὰ ύση πυκνουμένη ἡ φάλαγξ τῶν ευ ὑποθέσεων δικηγόρων καὶ ν ἄνευ πελατείας ἰατρῶν ; Αὐ εἶναι τὸ πρόβλημα. Λύσιν δὲ προβλήματος τούτου δὲν ἀτελεῖ βεβαίως ἡ ἵδρυσις συλγων πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ χωρίούδ' ἡ στρατολογία ποιητῶν πεζογράφων οἱ ὁποῖοι θὰ ἐξυοῦν τὰς ὡραιότητας τῆς ὑπαίου καὶ θὰ καταδεικνύουν τὰς σθητικὰς» ἐλλείψεις ἢ τὴν νορότητα τοῦ βίου τῶν πόλεων. γεωργικὴ κρίσις τὴν ὁποίαν τιμετωπίζομεν —θέλομεν νὰ εἴμεν ἡ ἀζητησία τὴν ὁποίαν ἀνετωπίζουν σήμερον τὰ γεωρὰ προϊόντα— δὲν δημιουργεῖ προϋπόθεσιν ὅτι τὸ «εἰδυλλιὸν» κήρυγμα θὰ εὕρῃ ἀκροας διατεθειμένους νὰ τὸ ἐνωτιοῦν. Χρειάζεται μία σοβαρωα προσπάθεια, ὅπως ὀρθῶς ρετήρησεν ἡ συνάδελφος «Ἔς». Χρειάζεται νὰ ἐμπεδωθῇ ἡ φάλεια τῆς ὑπαίθρου. Χρειάαι νὰ πυκνωθῇ τὸ ὁδικὸν καὶ σιδηροδρομικὸν δίκτυον. Χρειεται ἀκόμη νὰ παύσῃ ἀναρχουη ἡ γεωργικὴ παραγωγή. ειάζεται διὰ συμπλέγματος ὁλήρου ἐμπορικῶν συμβάσεων ἀσφαλισθοῦν εὐμενέστεραι ἀραὶ διὰ τὰ Ἑλληνικὰ προϊόν Χρειάζεται νὰ δημιουργηθοῦν ι μᾶλλον ἀνθρωπινῆς διαβιώς διὰ τοὺς γεωργούς. Χρειάαι νὰ κτυπηθῇ ὁ ἀναλφαβητις καὶ ἡ συναφὴς ὀπισθοδροότης τοῦ Ἕλληνος γεωργοῦ. αν ὅλα αὐτὰ γίνουν, τότε τὸ μα τῆς καθόδου πρὸς τὰς πός θ' ἀνακοπῇ φυσικῶς : Πᾶσαν νητὴν ἀνακοπήν του θεωροῦ ἐπικίνδυνον ἢ τοὐλάχιστον ωρισμένην νὰ πολλαπλασιά τοὺς ἐχθρικῶς διακειμένους ς τὸ «ἄστοργον» Κράτος.

ὐτὸς ὁ συνωστισμὸς εἰς τὰς λεις, αὐτὴ ἡ τερατώδης αὔξη τοῦ πληθυσμοῦ τῶν πόλεων ρισμένων πόλεων— αὐτὸς ὁ ρεπαγγελματισμός, ὁ ὑπεραπρατισμός, αὐτὴ ἡ δυσαλογος αὔξησις τῶν καλῶς ἢ κῶς ὀνομαζομένων παρασιτιν στοιχείων ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ινωνίᾳ δὲν εἶναι φαινόμενον εξήγητον. Δὲν εἶναι κἂν φαιμενον μόνον Ἑλληνικόν. Ἀνάγόν τι παρετηρήθη κατὰ τὸν λεμον καὶ μετ' αὐτὸν εἰς τὰ πεσσότερα Εὐρωπαϊκὰ κράτη. Εἶι ἔν τινι μέτρῳ συνέπεια τῆς ταθέσεως» τοῦ πλούτου, τοῦ ρόπτου δῆλα δὴ πλουτισμοῦ ν χωρικῶν οἱ ὁποῖοι καὶ κατθον ἀθρόοι εἰς τὰς πόλεις διὰ ἀγοράσουν τ' ἀκίνητα τῶν καστραφέντων οἰκονομικῶς ἀῶν ἢ νὰ κάμουν ἐμπόριον ἢ ἄλς ἐπιχειρήσεις. Ἀλλ' εἰς τὴν λάδα τὸ φαινόμενον παρουσιθη ἐντονώτερον λόγῳ τῆς ἀρας ἐδῶ μετοικεσίας ἑνὸς καὶ ίσεος ἑκατομμυρίου Ἑλλήνων Μικρᾶς Ἀσίας, Α. Θράκης καὶ σσίας καὶ ἐκ τῆς ἐγκληματις πολιτικῆς τῶν ἐπαναστατιν κυβερνήσεων αἱ ὁποῖαι τὸ τημα τῆς προσφυγικῆς ἀποκαστάσεως δὲν ἀντιμετώπισαν ν ὡς οἰκονομικὸν καὶ κοινωκὸν ἀλλὰ κυρίως ὡς... ἐκλογιν. Μὴ ἀρκεσθεῖσαι αἱ λαμπραὶ εἶναι κυβερνήσεις εἰς τὸ νὰ ἐγταστήσουν εἰς τὰς πόλεις τοὺς τοὺς πρόσφυγας ἐγκατέστην εἰς αὐτὰς καὶ πλῆθος ἀγρον τοιούτων, ἐντεῦθεν δὲ ἐπήλν ἡ σημερινὴ σύγχυσις κατὰ ς ὁποίας οὔτε αἱ κυβερνήσεις ίμη οὔτε ἡ κυβέρνησις Βενιζέυ ἠδυνήθησαν νὰ πράξουν σορόν τι... Δὲν κατηγοροῦμεν τὸν Διοικητὴν Ἰωαννίνων διὰ τὴν ωτοβουλίαν αὐτῆς τῆς συγκενώσεως. Ἀλλὰ νομίζομεν ὅτι ιαῦτα προβλήματα δὲν λύονι διὰ συγκεντρώσεων ἢ προιρολογίας. Χρειάζεται νὰ μεηθοῦν μὲ μεγαλυτέραν ἄνεσιν ι παρ' ἀνδρῶν εἰδικωτέρων. ότι δ' αὐτὴ ἡ πολιτειακὴ καὶ ινωνικὴ εὐστάθεια ἐξαρτᾶται τῆς ἐκτελέσεως τοῦ προγράματος τὸ ὁποῖον ἀνωτέρω διετυύσαμεν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, ὶ τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ αγματωθῇ οὔτε εἰς ἓν οὔτε εἰς ο ἔτη. Χρειάζεται ἐργασία μεάλη ὅπως μεταβληθῇ ἡ νοοτροα τοῦ γένους τούτου τῶν Ὀυσσειδῶν, ὅπως οἱ μεταπρᾶται ίνουν γεωργοί, ὅπως ἀραιωθῇ πληθυσμὸς τῶν πόλεων καὶ ὅως κατοικηθῇ περισσότερον ἡ αιθρος...

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΝ ΤΗ ΞΕΝΗ

ΟΙ ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΑΠΑΙΣΙΟΔΟΞΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΘΕΣΙΝ ΤΟΥ ΣΤΑΦΙΔΕΜΠΟΡΙΟΥ ΜΑΣ

ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΥΠΟΔΕΙΚΝΥΟΝΤΑΙ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, Μάρτιος. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).—Ἐξ ἐγκύρου πηγῆς μᾶς παρέχονται αἱ κάτωθι πληροφορίαι σχετικῶς μὲ τὴν θέσιν τοῦ ἑλληνικοῦ σταφιδεμπορίου ἐν Ἀγγλίᾳ:

Ἡ κατανάλωσις τῆς Κορινθιακῆς σταφίδος κατὰ τὸ ἔτος 1929, συμφώνως πρὸς τὰς ἐσχάτως δημοσιευθείσας ἐπισήμους στατιστικάς, ἀνῆλθεν εἰς 54000 τόννους, ἐκ τῶν ὁποίων 43000 μόνον ἀντιπροσωπεύουν καρπὸν Ἑλληνικόν, τοῦ ὑπολοίπου εἰσαχθέντος ἐξ Αὐστραλίας.

Κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἐνταῦθα ἐπισήμων κύκλων, ἡ κατάστασις, ὡς παρουσιάζεται διὰ τῶν ἀνωτέρω ἀριθμῶν, εἶνε ἀνησυχητική, τὸ δὲ μέλλον οὐδεμίαν ἐμπνέει ἐμπιστοσύνην. Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἀπειλουμένης σοβαρᾶς κρίσεως ὑποδεικνύονται τὰ κάτωθι μέτρα:

α) Μεγαλυτέρα προσοχὴ εἰς τὴν ἐν γένει ποιότητα τοῦ καρποῦ.

β) Ὑποβίβασις τῶν τιμῶν εἰς σημαντικῶς χαμηλότερα ἐπίπεδα.

γ) Ἐξακολούθησις καί, εἰ δυνατόν, ἐπέκτασις τῆς διαφημίσεως.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρῶτον σημεῖον ἐξεφράσθησαν πολλὰ παράπονα ἀπὸ τοὺς καταναλωτὰς διὰ τὴν ποιότητα τῆς σταφίδος, ἡ ὁποία ἀποδίδεται εἰς τὴν ἀμέλειαν καὶ ἀδιαφορίαν τῶν παραγωγῶν. Ὁ καρπὸς παρουσιάζεται πολὺ ὑποδεέστερος τῶν ἄλλων συναγωνιζομένων ὁμοειδῶν καρπῶν —τῆς Σμύρνης, Αὐστραλίας καὶ Καλιφορνίας, οἵτινες καὶ προσεκτικώτερα καθαρίζονται καὶ μὲ τελειότερα μηχανήματα προετοιμάζονται καὶ συσκευάζονται διὰ τὴν ἀγορὰν ταύτην.

Ὑποδεικνύεται ὡς ἐπιβαλλομένη ἡ ἐγκατάστασις ἐλέγχου εἰς τὰ κέντρα ἐξαγωγῆς ὅσον ἀφορᾷ τὴν καθαριότητα, τὴν ἀποξήρανσιν καὶ τὴν ἐν γένει παρασκευὴν τοῦ πρὸς ἐξαγωγὴν καρποῦ.

Σχετικῶς πρὸς τὸ (β) σημεῖον, ἀνωτέρω, μολονότι ὁ Σταφιδικὸς Ὀργανισμὸς ὑπεβίβασε ἐφέτος τὰς τιμάς του, τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ συναγωνισταὶ κατεβίβασαν εἰς χαμηλότερα τῶν προβλεπομένων ἐπίπεδα τὰς τιμὰς τῶν προϊόντων των, ἀφίνει τὴν ἑλληνικὴν σταφίδα εἰς θέσιν μειονεκτικήν. Ἐνδείκνυται ὅθεν—κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἐπισήμων—περαιτέρω ὑποτίμησις τῆς ἑλληνικῆς σταφίδος εἰς τρόπον ὥστε νὰ δύναται νὰ συναγωνισθῇ.

Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς διαφημίσεως παρατηρεῖται ὅτι τόσον οἱ Αὐστραλιανοὶ ὅσον καὶ οἱ Καλιφόρνιοι δαπανοῦν ἕκαστος περισσότερα τοῦ Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ χρήματα διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ εἴδους των, μολονότι αἱ τιμαί των εἶνε χαμηλότεραι καὶ παρ' ὅλον τὸ γεγονὸς ὅτι —προκειμένου περὶ τῶν Αὐστραλῶν— εὐνοοῦνται ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὴν παραλλήλως διεξαγομένην γενικὴν διαφήμισιν τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Ἀγορανομικοῦ Συμβουλίου.

Σχετικῶς παρετηρήθη ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ λιανικοῦ ἐμπορίου μεταξὺ ἐπαρχιῶν εἰς τὰς ὁποίας διεξήχθη διαφήμισις καὶ ἄλλων εἰς τὰς ὁποίας λόγῳ χρηματικῆς ἀνεπαρκείας δὲν κατωρθώθη νὰ ἐπεκταθῇ ἡ διαφημιστικὴ ἐκστρατεία,ὅτι ἡ δαπάνη χρημάτων εἰς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν ἀποδίδει πολλαπλασίως. Δεδομένου ὅτι ὑφιστάμεθα τοιοῦτον συναγωνισμόν, ἡ κατάκτησις ἀγορῶν εἶνε περισσότερον ἀπὸ ποτὲ ἄλλοτε ἐπιτακτική. Τονίζεται ὅθεν ὅτι πρέπει νὰ αὐξηθοῦν τὰ διὰ διαφήμισιν διατιθέμενα κονδύλια.

Χαρακτηριστικῶς ὁ ἀνωτέρω πληροφορητής μας προσθέτει:

—«Εὑρισκόμεθα εἰς ἐχθρικὸν ἔδαφος, ἡ δὲ πάλη πρὸς ἐπικράτησιν δὲν εἶνε δυνατὸν παρὰ νὰ εἶνε σοβαρά, ἐπίπονος καὶ δαπανηρά.

Σ. Ν. Σ.

Η ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΕΙΝΑΙ ΧΕΙΡΟΤΕΡΟΝ ΤΟΥ 1840

Τί λέγει ὁ ἐκ Γερμανίας μετακληθεὶς ὀργανωτὴς καθηγητὴς κ. ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗΣ

Ὁ ἐκ Γερμανίας μετακληθεὶς καθηγητὴς κ. Καραθεοδωρῆς, διὰ νὰ παράσχῃ τὴν γνωμοδότησίν του ὅσον ἀφορᾷ τὴν συστηματοποίησιν τῶν Πανεπιστημιακῶν μας σπουδῶν, δὲν ἀρέσκεται νὰ ἀκούῃ τὴν λέξιν «ἀναδιοργάνωσις». Εἰς τὸ σαλόνι τοῦ ξενοδοχείου του ὅπου μὲ ἐδέχθη, περιπατεῖ μὲ κάποιαν νευρικότητα διὰ νὰ δείξῃ πόσον τὸν στενοχωρεῖ ἡ ἰδέα αὐτὴ τῆς «ἀναδιοργανώσεως» ποὺ συνώδευσε τὴν ἐπέμβασίν του εἰς τὰ Πανεπιστημιακὰ πράγματα.

—Ἐν πρώτοις, μοῦ λέγει, δὲν πρέπει νὰ περιμένετε ὅτι ἀπὸ τῆς μιᾶς ἡμέρας εἰς τὴν ἄλλην πρόκειται νὰ μεταβληθοῦν τὰ πράγματα. Κάθε ἄλλο. Ἐὰν γίνῃ μία ἐργασία διὰ τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν, θὰ ἀποδώσῃ τοὺς καρπούς της μετὰ μίαν δεκαετίαν, ὁπότε πλέον τὸ Πανεπιστήμιον θὰ εὑρίσκεται εἰς τὸν καλὸν δρόμον του. Δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ σᾶς εἴπω αὐτὴν τὴν στιγμὴν τί πρόκειται νὰ γίνῃ, διότι ἐκτὸς τῶν πρώτων ἐπαφῶν ποὺ εἶχα μὲ τοὺς ἐπισήμους καί τινας καθηγητάς,δὲν γνωρίζω εἰσέτι σαφῶς τὰς διαθέσεις καὶ τὰς ἀντιλήψεις. Ἔγινε λόγος περὶ παύσεων, ἐθελουσίων παραιτήσεων, ἐκκαθαρίσεως καὶ νέων διορισμῶν. Ἠμπορῶ νὰ σᾶς εἴπω ὅτι τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτὰ δὲν εἶναι ἀκριβές. Δὲν εἶνε αὐτὸ ποὺ χρειάζεται σήμερον τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν καὶ ὁμολογῶ ὅτι δὲν εἶμαι ὑπὲρ τοῦ συστήματος ποὺ λέγεται ἐκκαθάρισις. Ἐνθυμοῦμαι μίαν ἄλλην τοιαύτην, ἡ ὁποία ὅμως ὀλίγον ἀργότερα ἔπαυσε πλέον νὰ ἰσχύῃ. Εἶμαι ὑπὲρ μιᾶς ἄλλης θεωρίας. Ὅτι ὁσάκις κενοῦται μία θέσις εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, πρέπει νὰ καταβάλλεται φροντὶς περὶ διορισμοῦ τοῦ καλυτέρου καθηγητοῦ εἰς τὴν κενωθεῖσαν θέσιν. Καὶ ὁμολογῶ ὅτι τελευταίως εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐτηρήθη κάποιος κανὼν καὶ οἱ νέοι καθηγηταὶ ἔχουν ὅλα τὰ προσόντα διὰ τὸ ὑψηλὸν ἀξίωμα ποὺ κατέλαβον. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται περ αὐτοῦ. Τὸ σημερινὸν Πανεπιστήμιον εἶναι χειρότερον ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ 1840.

—Τί ἐννοεῖτε χειρότερον κ. καθηγητά.

—Θέλω νὰ εἴπω ὅτι τὸ κατέλαβεν ἀνέτοιμον ἡ μεγέθυνσις τοῦ Κράτους, ἡ πρόοδος τῶν ἐπιστημῶν, ἡ μέθοδος τῆς διδασκαλίας, ὁ τρόπος τῆς πρακτικῆς, τὸ πλῆθος τῶν σπουδαστῶν. Αὐτὰ δὲν διορθώνονται ἀπὸ τῆς μιᾶς ἡμέρας εἰς τὴν ἄλλην. Θέλει ἐργαστήρια τὸ Πανεπιστήμιον. Θὰ γίνουν. Πολὺ καλά. Τὰ ἐργαστήρια θέλουν χρήματα. Θὰ ἐξευρεθοῦν. Ἔ, λοιπὸν ὅταν ἀρχίσωμε ἔτσι τότε ὅλα θὰ πᾶνε καλά. Ἐγὼ ξέρετε, μοῦ λέγει ὁ κ. καθηγητής, εἶμαι ἕνας ἁπλοῦς σύμβουλος. Ἔχω νὰ εἴπω τὰς γνώμας μου, ἐπὶ τῆς συστηματοποιήσεως τῆς ὅλης διδασκαλίας καὶ τῆς τεχνικῆς τακτοποιήσεως σύμφωνα μὲ τὴν πεῖραν ποὺ ἀπέκτησα εἰς αὐτὰ τὰ ζητήματα, ὄχι μόνον ἐν Γερμανίᾳ ἀλλὰ καὶ ἐν Ἀμερικῇ ὅπου ἐπὶ ἐννέα μῆνας ἐπεσκέφθην καὶ ἐμελέτησα ὅλα τὰ Πανεπιστήμια. Δὲν πρόκειται νὰ ἐπιβληθοῦν αἱ γνῶμαι μου. Πρόκειται νὰ συζητηθοῦν καὶ νὰ μελετηθοῦν ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ τῶν ἰθυνόντων. Τίποτε δὲν θὰ γίνῃ καὶ δὲν πρέπει νὰ γίνῃ ἂν δὲν εἶναι ὅλοι σύμφωνοι. Διότι αὔριο ὅ,τι γίνῃ θὰ χαλασθῇ. Ὅλοι παραπονοῦνται διὰ τὸ Πανεπιστήμιον καὶ ὅλοι ὑποβάλλουν τὰ μέσα θεραπείας τοῦ κακοῦ. Αὐταὶ αἱ γνῶμαι θὰ σταθμισθοῦν μὲ ὅσα ἐγὼ ἐκ πείρας θὰ ὑποβάλω διὰ νὰ γίνῃ τὸ καλύτερον. Αὐτὴν τὴν στιγμὴν δὲν γνωρίζω καμμίαν κατεύθυνσιν τῶν προσπαθειῶν ποὺ θὰ καταβάλωμεν. Ὁ κ. ὑπουργὸς τῆς Παιδείας πρόκειται νὰ καλέσῃ τὴν Σύγκλητον διὰ νὰ καθορισθῇ ὁ τρόπος τῆς ἐργασίας μας. Μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας θὰ ἔχετε νέα. Ἀρκεσθῆτε τώρα εἰς τὴν διαβεβαίωσιν ποὺ σᾶς δίδω ὅτι δὲν πρόκειται νὰ ἀνατραπῇ τὸ καθεστὼς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Τὸ Πανεπιστήμιον εὑρίσκεται εἰς τὸν δρόμον του. Θὰ καταβληθῇ φροντὶς νὰ καθοδηγηθῇ πρὸς τὴν καλυτέραν του ἐξέλιξιν ρυθμικὰ καὶ συστηματικά.

Ν. Γ.

ΜΙΑ ΕΚΛΙΠΟΥΣΑ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ

ΛΟΡΔΟΣ ΜΠΑΛΦΟΥΡ

ΜΙΑ ΜΑΚΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΡΑΣΙΣ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 19. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). — Ὁ λόρδος Μπάλφουρ, ὁ διακεκριμμένος πολιτικὸς ἀνὴρ τῆς Μεγάλης Βρεττανίας, διατελέσας πρωθυπουργὸς καὶ ἐπανειλημμένως ὑπουργὸς καὶ Πρόεδρος τῆς Βρεττανικῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν, ἀπεβίωσε σήμερον τὴν πρωΐαν εἰς ἡλικίαν 82 ἐτῶν.

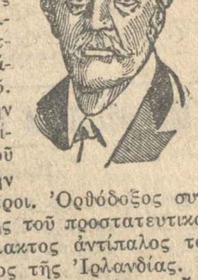

Ὁ κόμης Ἄρθουρ Τζαίημς Μπάλφουρ ἐγεννήθη τῷ 1848. Μετὰ λαμπρὰς Πανεπιστημιακὰς σπουδάς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν πολιτικὴν ὡς ἰδιαίτερος γραμματεὺς τοῦ λόρδου Σώλσβαιρη. Τῷ 1891 ἀνέλαβε τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Συντηρητικοῦ κόμματος, τοῦ ὁποίου ἡγήθη μέχρι τοῦ 1911, ὁπότε παρῃτήθη λόγῳ τῆς ἐνδοκομματικῆς δυσφορίας ἣν εἶχον προκαλέσει ἀλλεπάλληλοι ἐκλογικαὶ ἧτται. Ὑπουργὸς ἐχρημάτισε τὸ πρῶτον τῷ 1885. Τῷ 1902 ἀνέλαβε τὴν πρωθυπουργίαν, τὴν ὁποίαν διετήρησε μέχρι τοῦ 1905, ὁπότε τὴν ἀρχὴν κατέλαβον οἱ Φιλελεύθεροι. Ὀρθόδοξος συντηρητικός, ἦτο θιασώτης τοῦ προστατευτικοῦ συστήματος καὶ ἀδιάλλακτος ἀντίπαλος τοῦ αὐτονομιστικοῦ κινήματος τῆς Ἰρλανδίας.

Τῷ 1915 μετέσχε τῆς Κυβερνήσεως Ἄσκουιθ ὡς πρῶτος Λόρδος τοῦ Ναυαρχείου. Αὐτὸς ὑπῆρξεν ὁ ἀναθέσας τὰς ἀνωτάτας θέσεις διοικήσεως τοῦ Βρεττανικοῦ στόλου εἰς τὸν Λόρδον Τζέλλικο καὶ τὸν Λόρδον Μπήττυ. Τῷ 1916, εἰς τὴν Κυβέρνησιν Λόϋδ Τζώρτζ, μετέσχεν ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἀντικαταστήσας τὸν Λόρδον Γκρεΰ. Αἱ δύο κυριώτεραι ἐνέργειαί του κατὰ τὸν πόλεμον ὑπῆρξαν ἡ δρᾶσίς του ἐν Ἀμερικῇ καὶ ἡ δήλωσίς του περὶ ἱδρύσεως «ἐθνικῆς ἑστίας» τῶν Ἰουδαίων ἐν Παλαιστίνῃ. Εἰς τὴν Ἀμερικὴν μετέβη τῷ 1917, ἡγούμενος βρεττανικῆς ἀποστολῆς, πρὸς διακανονισμὸν τῶν μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν ζητημάτων. Ἡ δρᾶσίς του ἐστέφθη ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας. Μετ' οὐ πολὺ αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι κατῆλθον εἰς τὸν πόλεμον παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς χώρας του.

Μετέσχε τῆς συνδιασκέψεως τῆς εἰρήνης ὡς δεύτερος ἀντιπρόσωπος τῆς χώρας του, ὑπῆρξε πρῶτος Βρεττανὸς ἀντιπρόσωπος εἰς τὴν πρώτην συνέλευσιν τῆς Κ.Τ.Ε., ἐχρημάτισεν ἀρχηγὸς τῆς βρεττανικῆς ἀντιπροσωπείας εἰς τὴν ναυτικὴν διάσκεψιν τῆς Οὐάσιγκτον. Τῷ 1923 ἀπηύθυνεν ἐξ ὀνόματος τῆς Μεγ. Βρεττανίας πρὸς τὰς ὀφειλέτιδας αὐτῆς Δυνάμεις τὴν περίφημον διακοίνωσιν Μπάλφουρ ἐν ᾗ ἐτονίζετο ὅτι ἡ Μεγάλη Βρεττανία δὲν ἠδύνατο νὰ δεχθῇ τὴν ἀκύρωσιν τῶν πρὸς αὐτὴν ὀφειλομένων. Τῷ 1925 ἐπεσκέφθη τὴν Παλαιστίνην, ὅπου ἐγίνε δεκτὸς ἐνθουσιωδῶς ὑπὸ τοῦ ἰουδαϊκοῦ πληθυσμοῦ. Ὅταν ὅμως, κατόπιν, μετέβη εἰς τὴν Συρίαν, ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ ἐσπευσμένως ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν γαλλικῶν ἀρχῶν λόγῳ τῶν ἐχθρικωτάτων ἐκδηλώσεων ἐκ μέρους τῶν Ἀράβων.

Λόγῳ τῶν μεγάλων καὶ πολυετῶν ὑπηρεσιῶν του πρὸς τὴν χώραν του, ὁ Μπάλφουρ ἐτιμήθη διὰ τοῦ τίτλου τοῦ κόμητος καὶ τοῦ παρασήμου τῆς Περικνημῖδος. Εἰς τὸ κοινοβούλιον διεκρίθη διὰ τὴν ρητορικήν του ἱκανότητα καὶ τὴν βαθύτητα μεθ' ἧς ἀνέπτυσσε τὰς ἀπόψεις του. Ἔξω τοῦ κοινοβουλίου ἔχαιρε πραγματικοῦ γοήτρου διὰ τὴν ἠθικήν του ἀρτιότητα καὶ τὴν μεγάλην αὐτοῦ μόρφωσιν. Εἶναι ὁ συγγραφεὺς πολιτικῶν, φιλοσοφικῶν καὶ θεολογικῶν μελετῶν, ὡς «Τὰ θεμέλια τῆς πίστεως», «Δημοσιονομικὴ μεταρρύθμισις», «Θεϊσμὸς καὶ Ἀνθρωπισμός», «Θεϊσμὸς καὶ Σκέψις».

ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΧΩΡΑΝ ΜΑΣ

Ο ΗΜΙΘΕΟΣ Ή ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΙΣ ΤΩΝ ΕΝΤΥΠΩΣΕΩΝ ΤΟΥ κ. ΖΑΚ ΝΤΕ ΛΑΚΡΕΤΕΛ

Εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον τῶν παρισινῶν «Annales» ὁ κ. Ζὰκ ντὲ Λακρετέλ, ὁ γνωστὸς συγγραφεὺς τοῦ «Σύλμπερμαν» καὶ τῆς «Πάολα Φεράνς», ἀρχίζει τὴν δημοσίευσιν τῶν ἐντυπώσεών του ἀπὸ τὸ τελευταῖο ταξεῖδι του εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ὁ κ. Λακρετὲλ δὲν ἦλθε εἰς τὴν Ἑλλάδα μὲ καμμίαν ἀπολύτως προδιάθεσιν. Ἀπὸ ὁλόκληρον τὴν ἀφήγησίν του φαίνεται ὅτι ποτὲ δὲν ἐστέναξε κάτω ἀπὸ τὸ βάρος μιᾶς ἱστορίας λαμπρᾶς, ἑνὸς παρελθόντος τὸ ὁποῖον καὶ μόνον ἔφερε μέχρι τῆς Ἀκροπόλεως κατὰ καιροὺς μεγάλας πνευματικὰς μορφὰς τῆς Δύσεως. Ὁ κ. Λακρετὲλ θέλει νὰ μείνῃ ἀνεπηρέαστος. Δὲν θέλει νὰ γνωρίζῃ τίποτε, προσπαθεῖ νὰ λησμονήσῃ, νὰ δεχθῇ κάπως παρθένος τὰς ἐντυπώσεις ἐκ τῆς ἐπαφῆς μὲ τὴν Ἑλλάδα. Θέλει νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τὴν ἀνεπηρέαστον ἐντύπωσιν διὰ νὰ προχωρήσῃ καὶ νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ μακρυνοῦ παρελθόντος.

Καὶ ἀρχίζει πολὺ φυσικά. Εἶνε στὴν Βενετία καὶ ἐπὶ μία ὁλόκληρη μέρα λικνίζεται μέσα σὲ μία γόνδολα. Προηγουμένως ἀπὸ τὴν γέφυρα τοῦ βαποριοῦ εἶδε τὸν Ἅγιον Μᾶρκον καὶ τὸ Δουκικὸ Παλάτι. Τώρα βλέπει τὸ κανάλι, τὶς γόνδολες, ὅλες τὶς ἀρχιτεκτονικὲς δαντέλλες τῶν κτιρίων, τὰ μάρμαρα καὶ τὰ σκαλοπάτια γλυφτὰ καὶ χορταριασμένα ἀπὸ τὸ νερό. Εἶνε μπροστὰ σ' ἕνα τοπεῖο ποὺ μᾶλλον τὸν μελαγχολεῖ. Εἶνε τόπος στὸν ὁποῖον λ.χ. δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ἀγαπήσῃ. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο δίχως τὴν παραμικρότερη θλῖψι ἐγκαταλείπει τὴ Βενετία. Φεύγει γιὰ τὴν Ἑλλάδα.

Ὁ κ. Λακρετὲλ ὅμως ταξειδεύοντας πρὸς τὴν Ἑλλάδα, δὲν κατορθώνει νὰ λησμονήσῃ τὸ παρελθόν. Πολὺ καλά, ἡ δόξα τῶν Ἀθηνῶν ἂς μείνῃ κατὰ μέρος, ἀλλὰ πρόκειται περὶ αὐτῆς καὶ μόνον; Δὲν τὸν ἀφίνουν ἥσυχο ταξειδιῶτες ποὺ προηγήθησαν. Πῶς νὰ λησμονήσῃ φράσεις τοῦ Σατωμπριὰν καὶ πῶς νὰ μὴ ἐνθυμηθῇ τὸ «Ταξεῖδι στὴ Σπάρτη» τοῦ Μπαρρές; «Ταξειδεύω, ἄλλως τε, εἰς ἕναν τόπο, σημαίνει: ἀντιμετωπίζω προβλήματα. Ἡ ἀπόστασις μᾶς κάμνει νὰ φανταζώμεθα τοὺς ἀνθρώπους διαφορετικούς, τὸν τόπο διαφορετικὸ καὶ ὄχι ὅσον εἶνε εἰς τὴν πραγματικότητα, ἀλλ' ὅσην ἔκτασιν δίδει εἰς αὐτὰς τὰς διαφορὰς ἡ φαντασία. Ὑπάρχει ὅμως κάτι ποὺ εἶνε πολὺ ἀντικειμενικὸν καὶ δὲν κινδυνεύει κανεὶς νὰ συκοφαντηθῇ ὡς ὑπερβολικός, ὅταν ὁμιλήσῃ κατὰ τρόπον τελείως ἐξαιρετικὸν διὰ τὸ ἑλληνικὸν φῶς. «Ὅταν πλησιάζῃ τὸ βαπόρι στὴν Ἑλλάδα, λέγει ὁ κ. Λακρετέλ, τὸ φῶς τὸ ἑλληνικὸ δὲν ἔχει τίποτε κοινὸ μὲ τὸ φῶς τῆς Δύσεως, ἀκόμη καὶ τῆς Ἰταλίας. Ἐδῶ πρόκειται περὶ διαφανείας ποὺ σοῦ θυμίζει τὸ καθαρώτερο κρύσταλλο».

— Εἶχα ἀποφασίσει, γράφει, νὰ ξεμπαρκάρω στὰς Πάτρας, γιὰ νὰ ἐπισκεφθῶ εὐθὺς ἀμέσως τὴν Ὀλυμπίαν. Κάποιος ποὺ ἐγνώριζε πολὺ καλὰ τὴν Ἑλλάδα, μὲ εἶχε συμβουλεύσει νὰ λάβω ἀπὸ ἐκεῖ μίαν πρώτην ἰδέαν τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Τὰ μνημεῖα ἐκεῖ δὲν ἔχουν τὴν λαμπρότητα ποὺ παίρνουν ὅλα αὐτὰ εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ δι' αὐτὸ ἦτο προτιμότερον ν' ἀρχίσω ἀπὸ τὴν Ὀλυμπίαν.

Ὁ κ. Λακρετὲλ ὅμως δὲν εἶνε ἀρχαιόφιλος. Κανεὶς φανατισμὸς δὲν τὸν προσδένει εἰς τὸν ἀρχαῖον κόσμον. Τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα δὲν κερδίζουν ὁλόκληρον τὸ ἐνδιαφέρον του, ἀλλὰ τοῦ παρουσιάζονται ὡς στοιχεῖα ἑνὸς κόσμου ζωντανοῦ, ὁ ὁποῖος τὰ πλαισιώνει. Γι' αὐτὸ τὸ λιμάνι τῶν Πατρῶν, ὁ σιδηροδρομικὸς σταθμός, ὁ κάμπος τῆς Ἀχαΐας, οἱ χωρικοί της δὲν τὸν ἐνδιαφέρουν ὀλιγώτερον ἀπὸ τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα. Γι' αὐτὸ σταματᾷ πολὺ στοὺς ἁπλοὺς ἀνθρώπους τοῦ ἀστικοῦ κέντρου καὶ τῆς γεωργικῆς ὑπαίθρου. Θέλει νὰ χαρακτηρίσῃ ὅλον αὐτὸν τὸν κόσμο ποὺ κυκλοφορεῖ εἰς τὴν Πατραϊκὴν παραλίαν, ἀγωνίζεται νὰ συλλάβῃ τοὺς χαρακτηριστικούς, τοὺς ἀντιπροσωπευτικοὺς τύπους. Τοῦ χρειάζεται γι' αὐτὸ ἕνας ὁδηγὸς καὶ δὲν ἀργεῖ νὰ τὸν εὕρῃ. Θ' ἀπορήσουν ὅλοι: Εἶνε ὁ Ἀριστοφάνης. Εἰς τοὺς δρόμους τῶν Πατρῶν θὰ ἔπληττε, καθὼς ὁμολογεῖ ὁ ἴδιος, ἂν δὲν ἀνεκάλει εἰς τὴν μνήμην του τοὺς ἥρωας τοῦ Ἀριστοφάνους καὶ ἂν στὸ πρόσωπο πολλῶν Πατρινῶν δὲν ἀνεκάλυπτε καὶ ἕναν δραπέτην τῆς κωμῳδίας.

Μόνον μὲ τὴν ἀνάμνησιν τῶν μεγάλων κωμικῶν τύπων μιᾶς χώρας πλησιάζει κανεὶς αὐτὴν τὴν χώραν. Διὰ τὴν Γαλλίαν ἔχει τόσα νὰ προσφέρῃ ὁ Μολιέρος! Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ σχεδὸν καταπλήσσει τὸν κ. Λακρετὲλ εἶνε τὸ βραδυνὸ τῆς Ἀχαΐας, ὅταν ἔχῃ σουρουπώσει καὶ τὸ σκοτάδι ἔχει ἁπλωθῇ γύρω. Τὸ τραῖνο περνᾷ καὶ μόνο μικρὲς φωτεινὲς τελεῖες, φλογισμένα σημεῖα, δείχνουν πῶς περνοῦν ἀπὸ χωριά. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ τοῦ ἔκαμε ἐξαιρετικὴν ἐντύπωσι ἦταν μία νότα πολιτισμοῦ ποὺ ἀνεκάλυψε μέσα στὸν κάμπο. Κάτω ἀπὸ δέντρα μικρὰ ἢ μεγάλα, οἱ κουρασμένοι δουλευτάδες, ἔχοντας μιὰ λάμπα ἀσετυλίνης ἢ μπενζίνης, τρῶνε πολιτισμένα σ' ἕνα τραπέζι. Οἱ χωρικὲς εἶνε πρόσχαρες καὶ τρῶνε λαίμαργα μὲ τοὺς νέους, ἐνῷ οἱ γεροντότεροι διαβάζουν ἐφημερίδες. Καὶ ὁ κ. Λακρετὲλ δὲν διστάζει νὰ διακηρύξῃ, ὅτι αὐτὴ ἡ εἰκὼν λείπει ἀπὸ τὴν Γαλλικὴ ὕπαιθρο.

— Εἶδα, γράφει, μέσα στὶς σκοτεινὲς ἐρημιές, μεγάλες φωτιὲς ποὺ ἔλαμπαν σὲ μεγάλη ἀπόστασι. Γιὰ τὸ πνεῦμα μου ποὺ ἀναζητοῦσε ἴχνη ἀρχαίας Ἑλλάδος, αὐτὲς οἱ μυστηριώδεις φλόγες ἀσκοῦσαν μιὰ γοητεία. Ἡ φαντασία μου πετοῦσε ἀπὸ τὴν μία στὴν ἄλλη, ἐφευρίσκοντας χίλιες ἑρμηνεῖες. Ἐφαντάσθηκα ἄγνωστα ἔθιμα, ἐφαντάσθηκα φωτεινὰ ἱερά, φωτιζόμενα ἀπὸ ἄσβεστον φῶς. Ἐθυμήθηκα τὴν ἀρχὴ τῆς Ὀρεστείας, ὅπου οἱ συνεχεῖς πυρὲς ἀνήγγειλαν στὸν φύλακα τοῦ Ἄργους τὴν πτῶσιν τῆς Τροίας. Ὅταν ὅμως τὸ τραῖνο ἐπέρασε ξαφνικὰ δίπλα ἀπὸ μία φωτιὰ ποὺ ἀπεκάλυψε χωρικοὺς γύρω ἀπὸ τὴ φωτεινὴ αὐτὴ λάμπα. Ἦταν ἐννέα ἡ ὥρα καὶ ἐδειπνοῦσαν. Εἶδα πιὸ μακρυά, γύρω ἀπὸ τὶς φωτιές, χωρικοὺς ποὺ ἔτρωγαν, ποὺ ἔπαιζαν, ποὺ ἐδιάβαζαν ἐφημερίδες. Τὸ νυκτερινὸ αὐτὸ ταμπλώ, τόσο διάφορο ἀπὸ τὶς ἀγροτικὲς συνήθειές μας, μὲ κατέπληξε καὶ τὸ εὕρηκα γοητευτικώτατο.

Καὶ ἐνθυμεῖται τὴν Γαλλικὴ ὕπαιθρο, ὅπου ὅλα κοιμοῦνται μόλις ἔρθῃ τὸ σκοτάδι, ὅπου δὲν ὑπάρχει οὔτε ἕνα φῶς νὰ ἀγρυπνῇ, ἐνῷ ἐδῶ ὑπῆρχεν ὁ ἄνθρωπος ποὺ ξεκουράζονταν πολιτισμένα ἀπὸ τὸ μόχθο τῆς ἡμέρας.

Τέλος φθάνει στὴν Ὀλυμπία ὅπου ἀναζητεῖ μέσα στὴ σεληνοφώτιστη νύχτα — ἦταν πανσέληνος — τὴν ἔκφρασι τοῦ νυκτερινοῦ τοπείου. Ὁμολογεῖ ὅμως ὅτι τὸ φῶς τῆς σελήνης στὴν Ἑλλάδα εἶνε ἐκτυφλωτικό. Ἕνας ὄγκος μόνο σκιερὸς ἐξεχώριζε. Ἦταν ἕνας λόφος. Ὅλα τὰ ἄλλα συνεχέοντο.

Ἀκολουθεῖ μετὰ ἕνας περίπατος στὰ ἀρχαῖα ἐρείπια, σκέψεις ποὺ τοῦ γεννᾷ ἡ ἀρχαία ἀρχιτεκτονική, τὸ Μουσεῖο, καὶ τέλος ὁ Ἑρμῆς τοῦ Πραξιτέλους. Νὰ ἕνα ἄγαλμα, ποὺ παρ' ὅλες τὶς ἀρετές του δὲν τὸν συγκινεῖ ὅσο ἄλλα. Δὲν ἔχει τὸν χαρακτῆρα τῆς αὐθορμήτου ἁρμονίας ποὺ ἔχουν ἄλλα ἀγάλματα, ἀλλὰ ἔχει κάτι ποὺ προδίδει θέλησι καὶ ἴσως ἐπιτήδευσι. Ἡ νίκη ὅμως τοῦ Παιωνίου τὸν ἐνθουσιάζει ἀπολύτως.

Ἀπὸ τὴν πεδιάδα τῆς Ὀλυμπίας ἀνεβαίνει στοὺς λόφους τῆς Ἀρκαδίας γιὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ ταξεῖδι του στὴν Ἑλλάδα, τῆς ὁποίας δὲν ἐπιχειρεῖ νὰ συλλάβῃ μόνον τὴ μεγάλη γραμμή, ἀλλὰ περισσότερο τὴν χαρακτηριστικὴ λεπτομέρεια ἀπὸ τὴν ὁποίαν ξεκινᾷ γιὰ νὰ φαντασθῇ πράγματα ποὺ ἔχουν πράγματι τὴν γοητεία τοῦ ποιήματος.

ΕΔΟΥΑΡΔΟΥ ΝΤΡΙΩ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

(ΘΡΥΛΟΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ)

«Ἕνας Βασιλεὺς Ἕλλην, τίποτε ἄλλο ἀπὸ Ἕλλην»
(Ἐλ. Βενιζέλος πρὸς Ρ. Πουανκαρὲ)

“Διατὶ νὰ ταρασσώμεθα διὰ τοὺς Ἀρμενίους; Δὲν ὑπάρχουν πλέον Ἀρμένιοι!„ Ἡ σειρὰ τῶν Ἑλλήνων τώρα

Κατὰ τὰ τέλη Ἰουλίου μετέβη εἰς Οὐσάκ, ἵνα ἐπιθεωρήσῃ διὰ τελευταίαν φορὰν τὰς θέσεις τῶν στρατευμάτων του. Ἀλλ' ἦτο ἀσθενής, ὑπέφερεν ἐκ τῶν συνεπειῶν τῆς τελευταίας νόσου του, ὑπέφερεν ἐκ βαθείας μελαγχολίας ἀναλογιζόμενος τὰς δοκιμασίας, δι' ὧν, μετὰ τῆς Ἑλλάδος, διῆλθε καὶ ἀπὸ τρομερὰν ἀγωνίαν σκεπτόμενος τὸ μέλλον. Θὰ εἶχεν ἤδη παραιτηθῇ κατὰ τοὺς προηγουμένους μῆνας· ἀλλ' ἐπετρέπετο ν' ἀφήσῃ ἐπὶ ἀσθενεστέρων ὤμων τὰς φοβερὰς εὐθύνας τῆς παρούσης ὥρας ; Δὲν ἔπρεπε νὰ διαφυλάξῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα, κατὰ τοιαύτην κρίσιν, τὸ ἠθικὸν ὄφελος τῆς ἀφοσιώσεως τὴν ὁποίαν αὕτη ἔτρεφε πρὸς αὐτὸν καὶ τῆς πίστεως, ἥτις ἐχρειάζετο πρὸς ἐκπλήρωσιν τόσον δυσχεροῦς ἔργου ; Οἱ στρατιῶται του, πρὸ πάντων, δὲν εἶχον ἀνάγκην τῆς παρουσίας του ;

Ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος παρασημοφορῶν ἐν Ἐσκῆ Σεχὴρ τὰς σημαίας τῶν συνταγμάτων.

Ἔμεινεν ὅσον ἠδύνατο ἐν μέσῳ τοῦ στρατοῦ του· τὸν εἶδεν ἀναχωροῦντα διὰ τὴν ἐπίθεσιν κατὰ τῶν τουρκικῶν γραμμῶν τοῦ Ἐσκῆ-Σεχήρ, τῆς Κιουταχείας. Καθ' ὃν χρόνον διεξήγετο ὁ ἀγών, ἐδέησε νὰ μεταβῇ ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος εἰς Προῦσαν διὰ νὰ τύχῃ κάποιας ἀναπαύσεως....

Ἦτο τρομερὰ μάχη ἡ μάχη τοῦ Σαγγαρίου· μία ἀπὸ τὰς μεγάλας μάχας τῆς ἱστορίας, λόγῳ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς προσπαθείας τῶν μαχομένων, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τῆς ἱστορικῆς σημασίας της. Εἰς τὴν Ἄγκυραν, τῷ 1402, οἱ Τοῦρκοι εἶχον συντριβῇ ὑπὸ τῶν Μογγόλων τοῦ Ταμερλάνου....

Οἱ Ἕλληνες ἐπετέθησαν μετὰ μεγαλειώδους ὁρμῆς· ἐπετέλεσαν θαύματα γενναιότητος. Τὸ ἔδαφος ἦτο δυσχερές, ὁ ἀνεφοδιασμὸς περίπλοκος, ἀνεπαρκὴς ἐνίοτε, τόσον μακρὰν τῶν στρατιωτικῶν βάσεων· ἐπὶ τῶν ἐρήμων ὑψιπέδων ὑπέφερον ἐκ δίψης. Μ' ὅλα ταῦτα, εἰσέδυσαν βαθύτατα εἰς τὰς ἐχθρικὰς θέσεις· διῆλθον τὸν Σαγγάριον· ἐσκαρφάλωσαν εἰς τὰ ὑψώματα τῆς δεξιᾶς ὄχθης· ἤνοιξαν τὸν δρόμον πρὸς τὴν Ἄγκυραν. «Στὴν Ἄγκυρα ! Στὴν Ἄγκυρα !» ἐφώναζον, μεθυσμένοι ἀπὸ τὸ αἴσθημα τῆς νίκης. Προσήγγιζον εἰς τὸν σκοπόν... Ἄπειρος συγκίνησις συνεῖχεν ὅλας τὰς καρδίας, εἰς ὅλας τὰς ἑλληνικὰς χώρας... Ἦλθε τὸ τέλος τῆς στρατιωτικῆς ἰσχύος τῆς Τουρκίας ; Ἡ ἐπίστεψις τῆς ἀπ' αἰώνων Σταυροφορίας, τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν «ἀλυτρώτων» ;

Οἱ Τοῦρκοι, ἐξ ἄλλου, ὑπὸ τὴν ἰσχυρὰν διοίκησιν τοῦ Μουσταφᾶ Κεμὰλ ὑπερήσπιζον τὸ ἔδαφός των μὲ ἀγρίαν δραστηριότητα· καὶ εἶναι ἔξοχοι στρατιῶται. Ἠσθάνθησαν τὸν θανάσιμον κίνδυνον ὅστις ἠπείλει τὴν φυλήν των : Ὅλοι οἱ ἄνδρες ὑπηρέτουν εἰς τὸν ἀγῶνα, εἰς τὴν μάχην, αἱ γυναῖκες εἰς τὰ μετόπισθεν, σύρουσαι καὶ ὠθοῦσαι βαρύτατα κάρρα φορτωμένα ζωοτροφίας καὶ πολεμεφόδια, ἐπὶ τῆς ἱερᾶς ὁδοῦ τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης...

Αἱματηρὰ ρῆξις δύο φυλῶν καὶ δύο θρησκειῶν, ἐχθρῶν ἀπὸ αἰώνων. Ἐπίσημος στιγμὴ ἐν τῇ γενικῇ ἱστορίᾳ τῆς ἀνθρωπότητος :—τὸ τέρμα τῆς ἀπὸ αἰώνων συνεχιζομένης ὑποχωρήσεως τοῦ τουρκικοῦ Ἰσλάμ ; Ἡ πρώτη ἀντίδρασις τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς κατὰ τῆς Εὐρώπης ; Ὕλη διὰ φιλοσοφίαν.

Αἱ διάφοροι φυλαὶ εὑρίσκουν ἀνυπολόγιστον δύναμιν εἰς τὸ λίκνον των. Ὁ Ἡρακλῆς δὲν ἠδυνήθη νὰ καταβάλῃ τὸν Ἀνταῖον.

Ἡ τεραστία προσπάθεια τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, ἐντεταμένη ἐπὶ ἑβδομάδας, ἐξηντλήθη. Τὰ πολεμεφόδια μόλις ἐπήρκουν· εἰς τοὺς Τούρκους ὑπῆρχον ἄφθονα.

Τὴν 7 Σεπτεμβρίου ἡ ἐπίθεσις ἀνεστάλη· τὰ ἐπιθετικὰ σώματα τὰ σπεύδοντα πρὸς τὴν Ἄγκυραν ἀνεκλήθησαν· ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς ἐπέστρεψεν ἐν καλῇ τάξει ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ Σαγγαρίου, τὸν ὁποῖον κατέστησεν ἰσχυρὸν ὀχύρωμα. Ἐδέησε νὰ μείνῃ ἐκεῖ. Ἐπὶ μακροὺς μῆνας οἱ δύο στρατοὶ ἔμειναν ἐκεῖ ὁ εἷς ἀπέναντι τοῦ ἄλλου, ἀνίκανοι διὰ νέαν τόσον φοβερὰν σύρραξιν.

Ὁ Βασιλεὺς ηὐχαρίστησε τὸν στρατόν του διὰ τὸ θαυμάσιον θάρρος, τὸ ὁποῖον τὸν συνεκράτησεν εἰς τόσῳ τρομερὸν ἀγῶνα· τοῦ ἔδωκε τὸ παράγγελμα νὰ κρατηθῇ ἰσχυρῶς ἐπὶ τῶν θέσεων εἰς ἃς εἶχεν ἐγκατασταθῇ καὶ νὰ μείνῃ μέχρι τέλους πιστὸς εἰς τὴν ἱερὰν ἀποστολήν του. Ἐπέστρεψεν εἰς τὰς Ἀθήνας μετά τινας ἑβδομάδας.

Ἔμελλε ν' ἀντιμετωπίσῃ τρομερὰ καθήκοντα.

Διότι, ἐφόσον δὲν ἐξεμηδενίσθη ἡ στρατιωτικὴ δύναμις τῶν Τούρκων, ἡ νίκη ἦτο ἰδική των.

Ὁ πρόεδρος τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως Ἀγκύρας ἐξῆρε τὴν δόξαν τοῦ Μουσταφᾶ Κεμάλ : «Δὶς ἠγωνίσθητε πρὸ δύο πόλεων σημασίας ἐξίσου μεγάλης καὶ δὶς ἐκερδίσατε τὴν νίκην. Πράγματι, τὸ ἔθνος τοῦτο ἔζησε τὰς κινδυνωδεστέρας στιγμὰς τῆς ὑπάρξεώς του ἐν τῇ Σταμποὺλ ὄπισθεν τοῦ προτειχίσματος τῶν Δαρδανελλίων καὶ ἐν Ἀγκύρᾳ, ὄπισθεν τῆς μεγάλης τάφρου τοῦ Σαγγαρίου. Ἰδοὺ διατὶ λέγει ὅτι τὰ Δαρδανέλλια καὶ ὁ Σαγγάριος εἶναι ἐφεξῆς αἱ δύο διώρυγες, δι' ὧν θὰ ἱπτάμεθα ὑπεράνω ὅλων τῶν γενεῶν».

Ὁ Μουσταφᾶ Κεμὰλ εἶχεν ὄντως ὑπηρετήσει γενναίως κατὰ τὰς αἱματηρὰς μάχας τῶν Δαρδανελλίων τῷ 1915. Τὰ Δαρδανέλλια, ὁ Σαγγάριος : οἱ ἴδιοι νικηταὶ καὶ οἱ ἴδιοι νικημένοι. Διότι δὲν ἡττήθησαν οἱ Ἕλληνες μόνον ἐν Σαγγαρίῳ. Θὰ τὸ ἴδωμεν.

Ἡ Γαλλία δὲν ἤθελε νὰ εἶνε ἐκ τῶν ἡττημένων τοῦ Σαγγαρίου. Ὁ Τύπος καὶ ἡ Κοινὴ γνώμη ἐπευφήμησαν τὴν νίκην τῶν Τούρκων· δὲν ἐφάνησαν καθόλου ἄβροι πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν Βασιλέα της... Ἀλλ' ἂς ἀναμείνωμεν τὸ τέλος.

Ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις ἀπέστειλεν ἀμέσως εἰς Ἄγκυραν τὸν Φρανκλὲν Μπουϊγιόν, ὅστις συνῆψε τάχιστα μετὰ τοῦ Μουσταφᾶ Κεμὰλ τὴν σύμβασιν τῆς 20 Ὀκτωβρίου. Συνεπάγεται αὕτη τὴν κατάπαυσιν ὅλων τῶν ἐχθροπραξιῶν μεταξὺ τῆς Γαλλίας καὶ Τουρκίας· εἶναι λοιπὸν συνθήκη χωριστῆς εἰρήνης, —κατὰ τῆς ὁποίας ἡ Ἀγγλία διεμαρτυρήθη μετὰ πολλῆς ζωηρότητος— συνεπάγεται ἐπίσης εὐθυγράμμισιν συνόρων μεταξὺ τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας καὶ τῆς ὑπὸ γαλλικὴν ἐντολὴν Συρίας, ἀρκετὰ δυστυχῶς διὰ τοῦτο. —Δὲν συνεπάγεται οἰκονομικὰ προνόμια· εἰς μίαν προσηρτημένην ἐπιστολὴν μόλις γίνεται λόγος περὶ ἐνδεχομένης ἐπεμβάσεως γαλλικῶν κεφαλαίων εἴς τινα μεταλλευτικὴν ἐπιχείρησιν.—Δὲν συνεπάγεται πλέον οὔτε ἀμνηστείαν, οὔτε ἄλλην τινὰ ἐγγύησιν ὑπὲρ τῶν Χριστιανικῶν μειονοτήτων, αἱ ὁποῖαι ἐγκατελείφθησαν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Τούρκων.

Αὐτὸ εἶναι τὸ τέλος τῆς ἀπ' αἰώνων προστασίας, τῆς ἐγκατασταθείσης ὑπὸ τῶν Διομολογήσεων τοῦ 1555. Εἶναι ἡ Συνθηκολόγησις τοῦ 1921.

Ὑπῆρξεν ἐν πρώτοις τὸ τέλος τῆς Ἀρμενίας. Ματαίως προσεπάθησαν νὰ πείσουν τοὺς Ἀρμενίους ὅτι οἱ νικηταὶ Τοῦρκοι θὰ ἐφαίνοντο γενναιόψυχοι, μειλίχιοι καὶ πρᾶοι ὡς ἀρνία· διότι ὁ Τοῦρκος εἶναι πολὺ ἀγαθός, ὅταν δὲν σφάζῃ :—Οἱ Ἀρμένιοι, οἱ ὁποῖοι εἶχον κάμει τὸ ἀπαίσιον πείραμα ἀπὸ τριάκοντα ἐτῶν τοὐλάχιστον, δὲν εἶχον ἐμπιστοσύνην· ἔφυγον ἀπηλπισμένοι πρὸς τὰ παράλια· ἐδέησε νὰ τοὺς ἐπιβιβάσουν ἐπειγόντως διὰ νὰ τοὺς μεταφέρουν εἰς τὴν Δύσιν. Περὶ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἔμειναν εἰς τὴν χώραν τὴν καλουμένην ἄλλοτε Ἀρμενίαν δὲν ἠκούσθη πλέον νὰ γίνῃ λόγος : ἡ σιγὴ τοῦ τάφου.

Ἐπειδὴ μίαν ἡμέραν ἔσχον τὴν ἀφέλειαν νὰ δείξω συγκίνησιν, ἓν τῶν σπουδαιοτέρων μελῶν τοῦ πρώην συνδέσμου «Ὑπὲρ τῆς Ἀρμενίας» μοῦ ἀπήντησε φρονιμώτατα : «Διατὶ νὰ ταρασσώμεθα διὰ τοὺς Ἀρμενίους ; Δὲν ὑπάρχουν πλέον Ἀρμένιοι !»

Καὶ τώρα, ἡ σειρὰ τῶν Ἑλλήνων !....

ΑΥΡΙΟΝ : Ἡ Μικρασιατικὴ καταστροφὴ καὶ ὁ θάνατος τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΝ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

Οἱ παντὶ τρόπῳ ἐπιδιώκοντες νὰ μετακομίσουν εἰς τὴν ὑπερπληρωμένην ἤδη χώραν ταύτην τὰς ἐν Ρωσσίᾳ ἐγκατεστημένας μυριάδας τῶν Ποντίων προσφύγων ἀνεκίνησαν πάλιν τὸ ζήτημα τοῦτο, εἰς τὴν Γερουσίαν αὐτὴν τὴν φοράν. Καὶ ἠκούσθη καὶ εἰς τὸ Σῶμα τοῦτο συνηγορία ὑπὲρ τῆς καθόδου των εἰς τὴν Ἑλλάδα. Οἱ ἀναγνῶσται τῆς ἐφημερίδος ταύτης γνωρίζουν καλῶς τὰς λεπτομερείας τοῦ ζητήματος τούτου, τὸ ὁποῖον ἐπανειλημμένως μᾶς ἀπησχόλησε. Διὰ λόγους καθαρῶς δημοκοπικοὺς καὶ ἐκλογικοῦ ὑπολογισμοῦ μερικοὶ Πόντιοι καὶ μὴ πολιτευόμενοι εἶχον κατορθώσει νὰ ἐκδοθοῦν, διὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Προνοίας, ἀθρόαι ἄδειαι καθόδου Ποντίων, κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν τελευταίων βουλευτικῶν ἐκλογῶν. Εὐτυχῶς ἡ ἐγκληματικὴ αὐτὴ προσπάθεια ἀνεστάλη ἐν καιρῷ, τὰ δὲ θύματά της περιωρίσθησαν εἰς ὀλίγας σχετικῶς χιλιάδας Ποντίων,αἱ ὁποῖαι ἐπείσθησαν νὰ ἐκποιήσουν ὅσα εἶχον εἰς τὴν Ρωσσίαν καὶ νὰ συγκεντρωθοῦν εἰς τοὺς λιμένας τοῦ Εὐξείνου πρὸς ἐπιβίβασιν. Εὐτυχῶς χθὲς ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, παριστάμενος εἰς τὴν Γερουσίαν, προέβη εἰς σαφεῖς ἐπὶ τοῦ προκειμένου δηλώσεις, αἱ ὁποῖαι στηρίζονται ἐπὶ τῆς λογικῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς ὀρθῆς ἀντιλήψεως τοῦ γενικοῦ Ἑλληνικοῦ συμφέροντος. Ἡ κάθοδος τῶν Ποντίων, τῶν ἐν Ρωσσίᾳ ἐγκατασταθέντων, δὲν πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ, πλὴν τῶν ἐλαχίστων ἐκείνων ἐξαιρέσεων καὶ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις, τὰς ὁποίας ἀνέφερεν ὁ κ. Μιχαλακόπουλος. Θὰ ἀπετέλει πραγματικὴν ἐπιβουλὴν κατὰ τῶν ἄλλων ἐδῶ ἐγκατεστημένων προσφύγων ἡ μεταφορὰ νέων μυριάδων εἰς τόπον ὅπου οἱ ἤδη ἀποκατασταθέντες δὲν ἔλαβον κλῆρον γῆς ἐπαρκῆ, διὰ τὴν ἔλλειψιν γῆς ἀναλόγου πρὸς τὸ πλῆθός των.

ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΩΝ Ἂς μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ἡ δίκη τοῦ τέως Δικτάτορος ἐνώπιον τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου εἰς τὴν Γερουσίαν δὲν διεξάγεται ἐντὸς τῆς ἀτμοσφαίρας ἐκείνης, ἡ ὁποία θὰ ἦτο ἀπαραίτητος διὰ νὰ προσδώσῃ εἰς τοὺς δικαστὰς τὸ ἀνάλογον πρὸς τὴν φύσιν καὶ τοῦ Δικαστηρίου των καὶ τῆς ὑποθέσεως κῦρος. Ἐπεισόδια μεταξὺ δικαστῶν καὶ κατηγορουμένων, φράσεις ζωηραὶ τῶν δικαζόντων πρὸς τοὺς καθημένους εἰς τὰ ἑδώλια, ὁ τόνος ὁ ἐριστικὸς τῶν κατηγόρων ἀκόμη καὶ ἡ ἐπιθετικὴ κάποτε οἰκειότης των πρὸς τοὺς δικαζομένους δὲν συντελοῦν βεβαίως διὰ νὰ ἐξάρουν τὴν βαρύτητα καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Δικαστηρίου. Καὶ ἐὰν τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἀπαθοῦς ἠρεμίας καὶ τῆς ἀξιοπρεποῦς ἐγκρατείας γλώσσης ἔχουν οἱ δικασταὶ τῶν κοινῶν δικαστηρίων, πολὺ μείζων εἶνε ἡ σχετικὴ ὑποχρέωσις εἰδικῶν δικαστῶν καὶ εἰδικῶν κατηγόρων, ἀντλούντων τὴν ἐξουσίαν των ἐξ εἰδικῆς ἐντολῆς τῶν ἀντιπροσωπευτικῶν τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας Σωμάτων. Ὅταν δὲ δικάζεται εἷς τέως δικτάτωρ, οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας ἔχουν καὶ τὴν πρόσθετον ὑποχρέωσιν νὰ καταδείξουν καὶ διὰ τῆς συμπεριφορᾶς των αὐτῆς τὴν διαφοράν.

ΑΙ ΨΗΦΟΦΟΡΟΙ *Δὲν νομίζομεν, ὅτι ἡ ἀπροθυμία τῶν γυναικῶν πρὸς ἐγγραφὴν εἰς τοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ δικαιώματος τῆς δημοτικῆς ψήφου εἶναι ἀξία εἰρωνίας. Ἡ συμμετοχὴ τῆς γυναικὸς εἰς τὴν διαχείρισιν τῶν κοινῶν εἶνε κάτι, ἀπὸ τὸ ὁποῖον πολὺ καλὸν εἶνε δυνατὸν νὰ προκύψῃ ἐὰν αἱ ψηφοφόροι θελήσουν νὰ κάμουν χρῆσιν τοῦ δικαιώματός των. Καὶ νομίζομεν, ὅτι αἱ πρωτοστατήσασαι εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς γυναικείας ψήφου πρέπει ν' ἀντιληφθοῦν ὅτι ἔχουν τώρα τὴν ἠθικὴν ὑποχρέωσιν νὰ τὸν συνεχίσουν μεταξὺ τῶν γυναικῶν, διὰ νὰ πεισθοῦν αὐταὶ νὰ μὴ ἀδιαφορήσουν πρὸς τὸ κτηθὲν δικαίωμα. Διαφορετικὰ θὰ δικαιωθοῦν ἐκ τῶν πραγμάτων ὅσοι ἀνέκαθεν ἰσχυρίζοντο ὅτι αἱ Ἑλληνίδες*

Ὅσοι θέλετε νὰ λάβετε δωρεὰν τὸ βιβλίον τοῦ κ. Ντριῶ
Ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος
κρατεῖτε καθημερινῶς τὰ δελτία τῆς “Πρωΐας„
τὰ σημειούμενα δι' ἐρυθρᾶς γραμμῆς.

δὲν ὡρίμασαν ἀκόμη διὰ νὰ ἔχουν γνώμην ἔστω καὶ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ ΓΑΛΑΖΙΟΥ Τὸ ἀποτεφρωθὲν θέατρον τοῦ Γαλαζίου ἦτο κτῆμα τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος. Κείμενον εἰς τὸ κέντρον ἀκριβῶς τῆς μεγάλης παραδουναβίου πόλεως μὲ τὰς ἕνδεκα μυριάδας κατοίκων, ἡ ὁποία ὑπῆρξε πρὸ αἰῶνος κέντρον δράσεως τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας, ἀπετέλει, μαζὶ μὲ τὸν Ἑλληνικὸν ναόν, τὰ Ἑλληνικὰ ἐκπαιδευτήρια καὶ μερικὰ μεγάλα καταστήματα, τὴν ἀκίνητον περιουσίαν τῆς παλαιᾶς Ἑλληνικῆς κοινότητος καὶ ἦτο ὄχι μόνον τὸ παλαιότερον, ἀλλὰ καὶ τὸ μεγαλύτερον θέατρον τοῦ Γαλαζίου. Καὶ εἰς τὴν γειτονικὴν Βραΐλαν, τὸ μεγαλύτερον καὶ ὡραιότερον θέατρον, τὸ ἐπὶ τῆς κεντρικῆς πλατείας τοῦ Ἀρχαγγέλου εὑρισκόμενον, εἶνε ἐπίσης κτίσμα Ἑλληνικὸν καὶ ἦτο ἀπὸ τεσσαρακονταετίας περίπου γνωστὸν ὡς «θέατρον Ράλλη». Οἱ Ἕλληνες τῆς Ρουμανίας ἔχουν ἄλλως τε μίαν παλαιὰν παράδοσιν, ἀφορῶσαν τὸ θέατρον: Τὰ πρῶτα Ἑλληνικὰ θέατρα πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως ἤκμασαν εἰς τὸ Βουκουρέστι καὶ εἰς τὸ Ἰάσιον. Καὶ εἰς τὸ βόρειον ἄκρον τῆς Κάλεα Βικτώριεϊ τοῦ Βουκουρεστίου σώζεται ἀκόμη ἕνα χαμηλὸν οἰκοδόμημα, ὅπου, πρὶν ἀκόμη καθαγιασθοῦν οἱ ἀμπελόφυτοι λόφοι τοῦ Δραγατσανίου ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν Ἱερολοχιτῶν, ἐδίδοντο αἱ πρῶται Ἑλληνικαὶ παραστάσεις.

ΤΑ ΓΥΑΛΙΑ ΤΩΝ Ὅσοι ἀνέρχονται τὴν μαρμαρίνην κλίμακα τοῦ Πολυτεχνείου, τὴν ὁδηγοῦσαν πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Πινακοθήκην, συναντοῦν τὰς δύο ἀναθηματικὰς στήλας πρὸς τοὺς εὐεργέτας καὶ ἱδρυτὰς τοῦ Πολυτεχνείου Τοσίτσαν, Στουρνάραν, Ἀβέρωφ. Ἀλλὰ ἐπὶ τῶν μαρμαρίνων αὐτῶν στηλῶν δὲν ὑπάρχουν χαραγμένα μόνον τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν πρὸς οὓς ἐκφράζεται οὕτω ἡ εὐγνωμοσύνη τοῦ Ἔθνους. Μὲ ποικιλόχρωμα μολυβδοκόνδυλα οἱ νεοέλληνες ἐπισκέπται ἐχάραξαν τὰ ὀνόματά των, καρδίας διατρήτους ὑπὸ βελῶν καὶ... βωμολοχίας.

Μέχρι τοῦ ὕψους τῆς μαρμαρίνης κλίμακος φανταζόμεθα ὅτι ἀνέρχονται κάπου-κάπου μερικοὶ ἄνθρωποι ἐπίσημοι κατέχοντες θέσιν εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον καὶ τὰ ἐν αὐτῷ στεγαζόμενα ἱδρύματα. Πρὶν περάσουν τὰς δύο στήλας παρακαλοῦνται νὰ φορέσουν τὰ γυαλιά των καὶ νὰ... διαβάσουν.

ΖΗΤΗΜΑ ΜΕΤΡΟΥ Εὑρίσκομεν ἀπολύτως λογικὸν νὰ διαφημίζουν οἱ ἔμποροι γραμμοφώνων τὸ εἶδος των, ἔστω καὶ μὲ ἀδιάκοπον παίξιμον ὁλοκλήρου τοῦ γνωστοῦ μουσικοῦ ρεπερτορίου. Τοῦτο καὶ τοὺς πελάτας προσελκύει καὶ τοὺς ἀργοσχόλους περιπατητὰς διασκεδάζει. Δὲν πρέπει ὅμως, ἔστω καὶ ὅταν διαφημίζωμεν τόσον διασκεδαστικὸν ἐμπόρευμα, νὰ χάνωμεν τὴν ἔννοιαν τοῦ μέτρου. Διότι δὲν εἶνε δυνατὸν ἄνευ σοβαρωτάτης ἐνοχλήσεως τοῦ κοινοῦ νὰ ἐξακολουθῇ ἡ θορυβώδης αὐτὴ διαφήμισις κατὰ τὰς πρώτας μεταμεσημβρινὰς ὥρας κατὰ τὰς ὁποίας ὁ κόσμος κουρασμένος σπεύδει ν' ἀναπαυθῇ μίαν ὥραν. Φυσικὰ ἡ ἀστυνομία, ὡς ἁρμοδία, φανταζόμεθα ὅτι θὰ κάμῃ τὰς δεούσας συστάσεις, ἀλλὰ νομίζομεν ὅτι καὶ οἱ ἴδιοι οἱ καταστηματάρχαι θ' ἀντιληφθοῦν τὸ ἄτοπον καὶ θὰ τὸ διορθώσουν δίχως ν' ἀναμείνουν τὰς ἀστυνομικὰς ὑποδείξεις.

ΜΙΑ ΑΔΙΚΙΑ Ὑπάρχουν ἀξιωματικοὶ ἀποταχθέντες διὰ λόγους πολιτικῆς σκοπιμότητος καὶ ὄχι δι' ἐπαγγελματικὴν ἀνεπάρκειαν, οἱ ὁποῖοι, καίτοι τινὲς ἐξ αὐτῶν ἦσαν ἀρχαιότεροι τῶν ἐθελουσίως ἐξελθόντων ἐσχάτως καὶ ἀνώτεροι κατὰ ἕνα ἢ δύο βαθμούς, λαμβάνουν σήμερον πολὺ ὀλιγώτερα τῶν ἑκουσίως ἐξελθόντων. Διότι εἰς τοὺς τελευταίους ὄχι μόνον ἐδόθη ἀποζημιώσεις 105 — 150 χιλιάδων δραχμῶν, ἀλλὰ καὶ προαγωγὴ ἑνὸς βαθμοῦ, εἰς τὰ συντάξιμα δὲ ἔτη των προσετέθη ἐπὶ πλέον 1)3, ὅλα δὲ ταῦτα ἐπάγονται σημαντικὴν αὔξησιν τῆς μηνιαίας των συντάξεως. Καὶ ὅμως μεταξὺ τῶν ἀποτάκτων ὑπάρχουν πολλοὶ μὲ ἐξαιρετικῶς τιμητικὴν δρᾶσιν ἐν πολέμῳ, δὲν εἶνε δὲ δίκαιον νὰ παγιωθῇ ἡ ἀνισότης αὐτή.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΑΪΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ Α. Ε.

Πρόσκλησις Γενικῆς Συνελεύσεως

Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 23 τοῦ Καταστατικοῦ, ἀποφάσει τοῦ Διοικ. Συμβουλίου προσκαλοῦνται οἱ κ.κ. μέτοχοι εἰς ἐτησίαν τακτικὴν γενικὴν συνέλευσιν τὴν 17ην Ἀπριλίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 11 1)2 π.μ. ἐν τῷ καταστήματι τῆς Τραπέζης.

Θέματα ἡμερησίας διατάξεως:

1) Ὑποβολὴ ἐκθέσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἐπὶ τῶν πεπραγμένων κατὰ τὴν ὑπόλογον χρῆσιν.

2) Ὑποβολὴ ἐκθέσεως ἐλεγκτῶν.

3) Ἔγκρισις ἰσολογισμοῦ καὶ καθορισμὸς τοῦ πληρωτέου μερίσματος.

4) Ἀπαλλαγὴ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν ἐλεγκτῶν πάσης εὐθύνης.

5) Ἔγκρισις ἀντιμισθίας ἐντεταλμένου συμβούλου.

6) Ἐκλογὴ δύο ἐλεγκτῶν καὶ δύο τοιούτων ἀναπληρωματικῶν διὰ τὴν ἐπομένην χρῆσιν καὶ ὁρισμὸς τῆς ἀμοιβῆς αὐτῶν.

Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 25 τοῦ καταστατικοῦ, δύνανται νὰ μετάσχωσι τῆς συνελεύσεως πάντες οἱ κάτοχοι 25 τοὐλάχιστον μετοχῶν ἢ οἱ πληρεξούσιοι αὐτῶν, καταθέτοντες πέντε ἡμέρας πρὸ τῆς ὁρισθείσης διὰ τὴν συνέλευσιν χρονολογίας εἴτε τὰς μετοχάς των εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Τραπέζης (ὁδὸς Σταδίου 52.Ζ) εἴτε ἀποδείξεις καταθέσεως αὐτῶν παρ' οἱαδήποτε ἀνεγνωρισμένη Τραπέζῃ ἢ τῷ Ταμείῳ Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Μαρτίου 1930

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου
Θ. ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΟΣ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ

Ἡ Α. Ο. Ε. «ΤΕΚΤΩΝ» ἐντολῇ τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας κ.λ.π. προκηρύσσει ἐπαναληπτικὴν φανερὰν μειοδοτικὴν δημοπρασίαν διὰ τὴν προμήθειαν καὶ τοποθέτησιν: 2.500 ὀκ. σιδηρῶν κιγκλιδωμάτων (Δύο χιλιάδων πεντακοσίων) πρὸς χρῆσιν τῶν Ἔργων ἀνεγέρσεως τοῦ Συνοικισμοῦ «ΤΟΥΡΚΟΛΙΜΑΝΟ».

Ἡ δημοπρασία γενήσεται, ἐνώπιον τῆς ἁρμοδίας Ἐπιτροπῆς, τὴν 24ην τρέχ. μηνὸς ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 11—12 π. μ. εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Προνοίας καὶ Ἀντιλήψεως (Τμῆμα λ)στικόν).

Οἱ ὅροι τῆς Δημοπρασίας εὑρίσκονται κατατεθειμένοι παρὰ τῷ λογιστικῷ τμήματι τοῦ ἄνω ὑπουργείου, παρὰ τῷ Γραφείῳ Ε.Ε. «ΤΕΚΤΟΝΟΣ», ἐν τῷ Συνοικισμῷ «ΤΟΥΡΚΟΛΙΜΑΝΟ» καὶ παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ «ΤΕΚΤΩΝ» (Σανταρόζα ἀριθ. 1) εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς ἐνδιαφερομένου.

(Ἐκ τῆς Διευθύνσεως)

„ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΤΗΣ'
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΑΙΝΙΑ

ΑΠΟ ΠΡΩΪΑΣ ΕΙΣ ΠΡΩΪΑΝ

Ἡ αἰωνία ἱστορία

—Ἄχ !... ἀνεστέναξε ἡ μικροῦλα... Ἄαααχ !...

—Τί ἔχεις, Κικῆ ;

—Τίποτε, καλέ !... Τίποτε !... Τί νὰ ἔχω ; Κι' ἐγὼ δὲν ξέρω τί ἔχω !... Εἶνε φαίνεται ὁ καιρός !

Perfide printemps !... Εἶνε ἀσφαλῶς ὁ καιρός ! Ὅλη ἡ πόλις, ὅλη ἡ χώρα, ὅλος ὁ κόσμος ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον ἀντηχεῖ ἀπὸ στεναγμούς, τῶν ὁποίων κανεὶς δὲν γνωρίζει τὴν αἰτίαν.

Ἄαααχ !... Ἄθλιο καλοκαιράκι ! Οἱ ὑδρατμοὶ θολώνουν τὸν οὐρανό, τὰ δένδρα βιάζονται νὰ βλαστήσουν, καὶ ἡ καρδιὲς βαρειαναστενάζουν...

—Τίποτε, καλέ !... Τίποτε !... Τί νὰ ἔχω ; Εἶνε ὁ καιρός !...

Εἶνε ὁ καιρός !... Εἶνε ἡ μόνη ἐποχή, ποὺ ὅσο κι' ἂν εἶνε γεμάτη ἀπὸ σκέψεις, φροντίδες, καινούργια φορέματα, καπέλλα καὶ λοιπὰ βαρυσήμαντα ὅπλα τῆς γυναικείας φιλαρεσκείας, κανένα ἀπ' ὅλα αὐτὰ δὲν προκαλεῖ τὸν βαθύτατον αὐτὸν ἀναστεναγμόν. Ἄαααχ !...

Εἶνε ὁ καιρός ; Εἶνε ὁ καιρὸς ἀσφαλῶς !... Δὲν προηγεῖται ἐπὶ ματαίῳ τῆς ἀνοίξεως ὁ χειμών, μὲ τοὺς χορούς, τὰ καρναβάλια καὶ τὰ λικνιστικὰ «μπλιούζ» καὶ ἐκνευριστικὰ ταγκό. Τὰ μικρὰ —καὶ μεγάλα ἔστιν ὅτε— στήθη, ποὺ ἄκουσαν τὸν κτύπον τόσων καὶ τόσων ἀνδρικῶν καρδιῶν, νοιώθουν νὰ βλαστάνουν ὑποσυνείδητα τὸ ὡραῖον ἐρωτικὸν ἄνθος μὲ τὶς πρῶτες φουσκοδεντριές.

—Τί ἔχεις, Κικῆ ;

—Τίποτε, καλέ !... Τίποτε ! Εἶνε φαίνεται ὁ καιρός !

Μόνον ὁ καιρός ;

Γ. ΑΝΝΙΝΟΣ

Συναυλίαι

Ὁ ἐξαίρετος καλλιτέχνης τοῦ πιάνου κ. Μποσκώφ, τὸν ὁποῖον ἐχειροκρότησε τόσον ἐκθύμως τὸ Ἑλληνικὸν κοινὸν εἰς τὴν προχθεσινὴν συμφωνικὴν συναυλίαν εἰς τὸ «Κονσέρτο» τοῦ Μότσαρτ καὶ τὴν «Οὐγγρικὴν Φαντασία» τοῦ Λίστ, δίδει μεθαύριον Σάββατον ἓν καὶ μόνον ρεσιτὰλ εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ὠδείου Ἀθηνῶν. Τὸ πρόγραμμα, ἐκτάκτως ἐνδιαφέρον, περιλαμβάνει «Πρελούντια» καὶ «Φοῦγκες» τοῦ Μπὰχ κατὰ διασκευὴν τοῦ κ. Μποσκώφ, τὸ «Ἀντάντε» τοῦ Μπετόβεν, «Βαριασιόνες» τοῦ Μότσαρτ, «Πολωναὶζ» τοῦ Σοπέν, «Βρυκόλακα» τοῦ Σοῦμπερτ, «Ἔκτην Ραψῳδίαν» τοῦ Λίστ κλπ.

— Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς Ἑκατονταετηρίδος, θὰ δώσῃ μεθαύριον εἰς τὸ «Κεντρικὸν» 7 μ.μ. ἔκτακτον συναυλίαν μὲ ἀποκλειστικῶς τραγούδια Ἑλλήνων συνθετῶν ἡ διακεκριμένη δραματικὴ ὑψίφωνος κ. Μαρίκα Παλαίστη.

Χοροὶ

Ὁ σημερινὸς χορὸς τῆς «Μακεδονικῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας» εἰς τὸ «Ντελίζ» προμηνύεται ἐξαιρετικῶς ἐπιτυχής. Ὅλα τὰ θεωρεῖα καὶ τὰ τραπεζάκια ἔχουν κρατηθῆ ἀπὸ τὸν καλύτερον καὶ γνωστότερον κόσμον τῆς κοινωνίας μας. Ὡραιοτάτη θὰ εἶναι ἡ ἐμφάνισις τῶν κυριῶν καὶ δεσποινίδων μὲ Μακεδονικὰς ἀμφιέσεις εἰς τοὺς Μακεδονικοὺς χοροὺς καὶ εἰς τὰς σκηνὰς τοῦ Μακεδονικοῦ γάμου.

—Ἐξαιρετικῶς ἐπιτυχὴς προμηνύεται ὁ ἀποψινὸς χορὸς τοῦ Συνδέσμου Φιλαλληλίας καὶ Ἀλληλεγγύης τῶν ἐκ Ρωσσίας Ἑλληνίδων ὁ ὁποῖος δίδεται εἰς τὸ θέατρον «Ἀλάμπρα». Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συνδέσμου ἀποτελούμενον ἀπὸ τὰς κυρίας Κατσιλομήτη, Θεοφάνους, Σουσάνη, Νικολακοπούλου, Θεοδωρίδου, Κυπριάδου, Ἀλιφέρη καὶ Σπάρη κατέβαλεν κάθε δυνατὴν προσπάθειαν διὰ τὴν καλυτέραν ὀργάνωσιν τοῦ χοροῦ. Μεταξὺ τῶν ἄλλων εἰς τὸ πρόγραμμα περιλαμβάνονται Ἑλληνικοὶ καὶ Ρωσσικοὶ χοροί, διανομὴ ὡραίων κοτιγιὸν καὶ δώρων διὰ λαχνοῦ διάφορα ἀττραξιὸν κλπ. Αἱ εἰσπράξεις θὰ διατεθοῦν ὑπὲρ τῶν ἀπόρων χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἐκ Ρωσσίας Ἑλληνίδων.

«Κερκυραϊκὴ Ἕνωσις»

Γενομένων ἀρχαιρεσιῶν τῆς Κερκυραϊκῆς Ἑνώσεως «Ἅγιος Σπυρίδων», ἐξελέγησαν μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου οἱ ἑξῆς: Μ. Ραφαηλοβίτς πρόεδρος, Σ. Καίσαρης καὶ Ν. Μάνεσης ἀντιπρόεδροι, Γ. Σαλβάνος γεν. γραμματεύς, Ν. Γιοχάλας εἰδ. γραμματεύς, Α. Πεφάνης ταμίας, Μ. Γαβρίλης γεν. ἔφορος, Χ. Πάμπανος κοσμήτωρ, Βαραγγούλης, Δημησιάνος, Κ. Ζαβιτσιάνος, Α. Καποδίστριας, Κράλλης, Λοπρέστης, Μεταλληνός, Μιχαὴλ, Οἰκονόμου καὶ Ψωρούλας σύμβουλοι.

ΩΔΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ
1871
ΘΕΑΤΡΟΝ ΟΛΥΜΠΙΑ
Δευτέρα 24 Μαρτίου ὥραν 6.15' μ. μ.
ΕΒΔΟΜΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ
ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ
ΤΟΥ ΩΔΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
Διευθυντὴς ὀρχήστρας :
ΔΗΜ. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ
Σολίστ :
Ὁ διάσημος καλλιτέχνης τοῦ πιάνου κ.
EGON PETRI
Εἰς τὸ πρόγραμμα : Saint-Saëns : 2α συμφωνία εἰς Λα ἐλασ.-Κοντσέρτο ἀριθ. 5. Petyrek : Συμφωνιέττα. Ravel Βάλς.
Κυριακὴ 23 Μαρτίου ὥραν 11 π. μ.
Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΟΚΙΜΗ
Τὰ εἰσιτήρια τῆς Γεν. Δοκιμῆς πρὸς Δρχ. 25, 30, 40, 50, τῆς Συναυλίας πρὸς Δραχ. 30, 50, 60, 80, 100 πωλοῦνται εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ Ὠδείου Ἀθηνῶν καὶ εἰς τὸ θέατρον «ΟΛΥΜΠΙΑ».

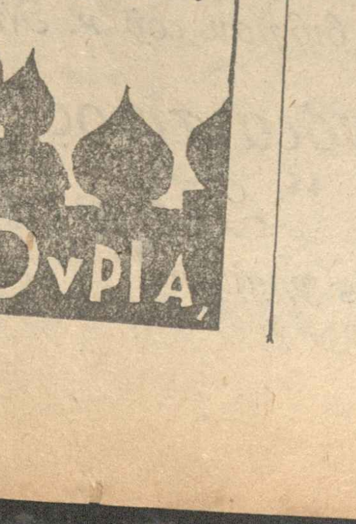

Ἡ γυναικεία ψῆφος

Ὁ «Σύνδεσμος γιὰ τὰ δικαιώματα τῆς γυναίκας» ἐξέδωκε ἐν ἐγκυκλίῳ τὰς κάτωθι ἐνδιαφερούσας ὁδηγίας περὶ τῆς ἐγγραφῆς τῶν γυναικῶν εἰς τοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους:

«Γιὰ νὰ γραφῆ μιὰ γυναίκα στοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους καὶ νὰ πάρει τὸ ἐκλογικό της βιβλιάριο, γιὰ νὰ τὸ χρησιμοποιήσει στὶς δημοτικὲς ἢ κοινοτικὲς ἐκλογές, χρειάζονται τὰ ἑξῆς:

1) Πιστοποιητικὸ ὅτι ξεύρει ἀνάγνωση καὶ γραφή.

Τὸ πιστοποιητικὸ αὐτὸ μπορεῖ νὰ τὸ πάρει ἀπὸ ὁποιοδήποτε ἐκπαιδευτικὸ λειτουργό, δάσκαλο ἢ δασκάλα. Στὸ πιστοποιητικὸ αὐτὸ πρέπει ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου ὅπου ὑπηρετεῖ ὁ δάσκαλος αὐτὸς ἢ ἡ δασκάλα νὰ βεβαιώσει τὴν ταυτότητα τῆς ὑπογραφῆς αὐτοῦ τοῦ δασκάλου ἢ τῆς δασκάλας.

2) Πιστοποιητικὸ δημοτικότητος καὶ ἡλικίας.

Τὸ πιστοποιητικὸ αὐτὸ μπορεῖ νὰ τὸ πάρει κάθε γυναίκα ἀφοῦ κάνει αἴτηση στὴν ὁποία θὰ ἐπικολλήσει χαρτόσημο 3.50 δραχμῶν.

Στὴν αἴτηση αὐτὴ θὰ δηλώνει τὴν ἡλικία της καὶ θὰ ζητεῖ νὰ ἐγγραφῆ στὸ γενικὸ μητρῶο ἀμφοτέρων τῶν φύλων ὡς σύζυγος ἢ θυγάτηρ δημότου τοῦ δήμου αὐτοῦ (θὰ γράψει τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ συζύγου της). Ἂν ἔχει τὸ ἐκλογικὸ βιβλιάριο τοῦ πατέρα ἢ τοῦ συζύγου της θὰ γίνει γρηγορώτερα ἡ ἐγγραφή της.

Τὴν ἡλικία της θὰ βεβαιώσει ὁ ὑπάλληλος τοῦ Δήμου ποὺ θὰ τὴν ἐγγράψει ἂν παρουσιασθῆ στὴ Δημαρχία γιὰ νὰ ἐπιδώσει τὴν αἴτησή της, εἰδεμὴ θὰ πιστοποιήσει τὴν ταυτότητα καὶ τὴν ἡλικία της ὁ ἐφημέριος τῆς ἐνορίας της.

Α') Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἄλλες περιπτώσεις κάπως πιὸ πολύπλοκες.

Ἂν ἡ γυναίκα ποὺ θέλει νὰ γραφῆ στὸ δημοτολόγιο εἶνε ἀνύπαντρη καὶ ἐνήλικος καὶ ὁ πατέρας της μένει σὲ ἄλλη πόλη ἢ ἔχει πεθάνει, τότε πρέπει νὰ βεβαιώσει τὴν ἰθαγένειά της. Θὰ ζητήσει ἀπὸ τὸ Γενικὸ Μητρῶο τοῦ ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν τὸν ἀριθμὸ τοῦ μητρώου τοῦ πατέρα της καὶ θὰ τὸν ἐπισυνάψει στὴν αἴτησή της. Στὸ Γενικὸ Μητρῶο εἶνε γραμμένοι ὅλοι οἱ ἄρρενες κάτοικοι τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος. Ἂν ὅμως ὁ πατέρας της ἦταν δημότης τῶν νέων χωρῶν πρέπει νὰ παρουσιάσει ἕνα πιστοποιητικὸ ἀπὸ τὸ Δῆμο ὅπου ἦταν ἢ εἶνε γραμμένος ὁ πατέρας της καὶ νὰ τὸ ἐπισυνάψει στὴν αἴτησή της.

Β') Ἂν εἶνε παντρεμμένη καὶ ἔχει πάρει διαζύγιο ἀπὸ τὸν ἄντρα της, ἐξακολουθεῖ νὰ ἔχει τὴν ἰθαγένεια τοῦ ἀντρός της· καὶ αὐτὴν πρέπει ν' ἀποδείξει ἢ μὲ τὸ βιβλιάριό του τὸ ἐκλογικὸ ἢ μὲ τὸν ἀριθμὸ τῆς ἐγγραφῆς του στὸ Γενικὸ Μητρῶο τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν. Τὸ ἴδιο συμβαίνει ἂν εἶνε χήρα. Ὁ ἐφημέριος τῆς ἐνορίας της θὰ πιστοποιήσει ἂν εἶνε χήρα ἢ χωρισμένη μὲ διαζύγιο ἀπὸ τὸν ἄντρα της. Καὶ στὴν περίπτωση Α' καὶ στὴν περίπτωση Β' ἡ γυναίκα ποὺ δὲν κατοικεῖ στὴν πρωτεύουσα μπορεῖ διὰ μέσου τρίτου νὰ πάρει τὸν ἀριθμὸ τοῦ πατέρα ἢ τοῦ συζύγου της ἀπὸ τὸ Γενικὸ Μητρῶο τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν.

Γ') Ἂν εἶνε πρόσφυξ πρέπει νὰ προσθέσει στὴν αἴτησή της ὅτι εἶνε πρόσφυξ ἀνταλλάξιμος καὶ μαζὶ μὲ τὴν ταυτότητα καὶ τὴν ἡλικία της νὰ βεβαιώνει κι' αὐτὸ ὁ ἐφημέριος τῆς ἐνορίας της.

Δ') Ἂν εἶνε δημόσιος ὑπάλληλος ἀρκεῖ νὰ παρουσιάσει τὸ διορισμό της γιὰ νὰ πιστοποιήσει τὴν ἰθαγένειά της.

Ὅταν γραφῆ στὸ μητρῶο τοῦ Δήμου ἢ τῆς Κοινότητας, θὰ πάρει τὸ πιστοποιητικὸ δημοτικότητος καὶ ἡλικίας. Μὲ τὸ πιστοποιητικὸ αὐτὸ καὶ μὲ τὸ πρῶτο ὅτι εἶνε ἐγγράμματη, θὰ παρουσιαστῆ στὴν τριμελῆ ἐπιτροπὴ τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων ὅταν καταρτιστῆ, θὰ συμπληρώσει τὴν αἴτηση ποὺ θὰ τῆς περουσιάσουν καὶ θὰ δώσει δυὸ φωτογραφίες της. Ἡ ἐπιτροπὴ θὰ ἐπικολλήσει τὴ μιὰ στὸ ἐκλογικό της βιβλιάριο. Μὲ τὸ βιβλιάριο αὐτὸ ποὺ θὰ πάρει ἡ γυναίκα ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴ θὰ μπορεῖ νὰ ψηφίζει στὶς δημοτικὲς καὶ κοινοτικὲς ἐκλογές.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πρώτη αἴτηση γιὰ νὰ γραφῆ στὸ δημοτολόγιο, ποὺ χρειάζεται χαρτόσημο 3.50 δρχ., ὅλα τὰ ἄλλα πιστοποιητικὰ καὶ οἱ αἰτήσεις γίνονται ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου, δηλαδὴ χωρὶς καμμιὰ δαπάνη.

ΣΗΜΕΡΟΝ
Ἀλλαγὴ τοῦ προγράμματος μὲ τὸ ἔργον τοῦ Ι. ΦΕΒΡ
Ο ΤΣΑΡΛΑΤΑΝΟΣ
μὲ τὸν ΧΟΛΜΣ ΕΡΜΠΕΡΤ
Ἕνα ἔργον μὲ τὴν ἀγωνία τοῦ πατέρα καὶ μὲ ΦΑΚΙΡΙΚΑ πειράματα.
ΣΗΜΕΡΟΝ ΣΤΟ
ΠΑΝΘΕΟΝ

ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΔΙ' ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ. Πωλεῖται ἐπὶ τοῦ κυριωτέρου σημείου τῆς ὁδοῦ Σταδίου κατάστημα κατάλληλον διὰ πᾶσαν ἐμπορικὴν ἐπιχείρησιν. Πληροφορίαι παρὰ τῷ δικηγόρῳ Γ. Τσακασιάνῳ, ὁδὸς Ἀριστείδου 3. 12—1.

ΠΕΜΠΤΗ
JOUR FIXE
20 ΜΑΡΤΙΟΥ
ΜΕΓΑΛΑΙ & ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑΙ
ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ
Ὁ ἀγοράζων τὴν ΠΕΜΠΤΗΝ ἀγοράζει μὲ ἐξαιρετικῶς χαμηλὰς τιμάς.
ΤΗΝ ΠΕΜΠΤΗΝ θὰ ἐκποιηθοῦν ὡρισμένα εἴδη εἰς τιμὰς ΚΟΣΤΟΥΣ.
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΩΝ - ΣΤΑΔΙΟΥ 23-
KOSMOS

Τί θὰ ἀκούσωμεν εἰς τὸ ραδιόφωνον σήμερον Πέμπτην

Ὥρα Ἀθηναϊκή. — Τὰ δι' ἀστερίσκων σημειούμενα εἶναι τὰ πλέον ἐνδιαφέροντα σημεῖα τοῦ προγράμματος).

ΒΙΕΝΝΗ (516.3 μ.). Λαϊκὴ συναυλία ὀρχήστρας μὲ ἔργα Βιεννέζων συνθετῶν. 10.05' μ.μ. Τραγούδια καὶ ἄριες ὑπὸ τοῦ Ζὼρζ Μάϊκλ, συνοδεία πιάνου ὑπὸ Ἔρικ Μέλλερ. 11.05' μ.μ. Συναυλία χορῳδίας μὲ ἔργα Μόζαρτ.

ΟΣΤΡΑΒΑ (264.4 μ.). 11.20' μ.μ. Μελῳδίες τζὰζ στὴ χώρα τῶν μαύρων διαμαντιῶν.

ΜΠΡΑΤΙΣΛΑΒΑ (278.8 μ.). 7.15' μ.μ. Συναυλία σολίστ. 8.05' μ.μ. Ἐλαφρὰ μουσική.

ΤΟΥΡΙΝΟ (291 μ.). 8.15' μ.μ. Μικρὰ συναυλία. 9.30' μ.μ. ἕως 12 μεσον. συναυλία, διάλεξις, κωμῳδία. Μουσικὴ δωματίου καὶ συμφωνική. 12 μεσον. Μικρὰ συναυλία.

ΓΚΛΑ-Ι-ΒΙΤΖ (253 μ.). 7.45' μ.μ. Δίσκοι γραμμοφώνου. 9.15' μ.μ. Συμφωνικὴ συναυλία. 11.40' μ.μ. Μουσικὴ χοροῦ ὑπὸ ὀρχήστρας τζάζ.

ΝΕΑΠΟΛΙΣ (331.4 μ.). 6 μ.μ. Καντσονέττες. 10.02' μ.μ. Τραγούδια.

* ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙ (394.2 μ.). 8 μ.μ. Δίσκοι γραμμοφώνου. 10 μ.μ. Ἐλαφρὰ μουσικὴ ὑπὸ τοῦ Κουϊντέτου Χαβάγια Σαβόϋ. 9.45' μ.μ. Μεταβίβασις ἐκ θεάτρου.

ΒΕΡΟΛΙΝΟΝ (418 μ.). 8.30' μ. μ. Συναυλία Χορῳδίας μὲ ἔργα Φράντς Κόνρατ Χέφερτ. 9.20' μ.μ. «Ὁ γῦρος τοῦ κόσμου μέσα σὲ μιὰ ἐργατικὴ ἡμέρα», ἠχητικὸ παιγνίδι τοῦ Ζ. Πόλ, μὲ μουσικὴ Γκὲρ καὶ κατὰ σκηνοθεσίαν Ἄλφρεδ Μπράουν. Κατόπιν μέχρι τῆς 1.30' μεσον. Μουσικὴ χοροῦ.

ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ (432 μ.). 7 μ.μ. Συναυλία. 9 μ.μ. Τὸ πρόγραμμα τοῦ ραδιοσταθμοῦ Λιουμπλιάνας. 11.15' μ.μ. Βραδυνὴ συναυλία. 12 μεσον. Μουσικὴ ἐκ τῆς Λέσχης Αὐτοκινήτων.

* ΡΩΜΗ (441.2 μ.). 6.30' μ.μ. Συναυλία. 10.02' μ.μ. «Ἡ κόρη τοῦ βασιλιᾶ», ὄπερα τοῦ μαέστρου Α. Λουάλντι.

ΠΡΑΓΑ (486.2 μ.). 8.05' μ.μ. Συναυλία πνευστῶν ὀργάνων. 9 μ.μ. «Οἱ παληοὶ χοροὶ τῆς Πράγας» θεατρικὸ κομμάτι τοῦ Σαρβάτ. 10 μ.μ. «Βοημικὸς γάμος» τοῦ Σβανκάρα. 11 μεσον. Μελῳδίες τζάζ.

ΜΙΛΑΝΟ (500.8 μ.). 8.15' μ.μ. Μικρὰ συναυλία. 9.45' μ.μ. Κωμῳδία. 10.15' μ.μ. Συναυλία. 12.40' μεσον. Μικρὰ συναυλία.

* ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ (550.5 μ.). Συναυλία ὀρχήστρας μὲ ἐλαφρὰ μουσικὰ ἔργα. 8.30' μ.μ. «Τουραντό» ὄπερα τοῦ Πουτσίνι, ἐκ τῆς βασιλικῆς Οὐγγρικῆς Ὄπερας. 11.30' μ. μ. Τσιγγάνικη ὀρχήστρα ἐκ τοῦ καφὲ «Ἔμκε».

* ΛΙΟΥΜΠΛΙΑΝΑ (569 μ.). 8.30' μ.μ. Μεταβίβασις μελοδράματος ἐκ τῆς Ὄπερας. 11 μ.μ. Ἐλαφρὰ μουσική.

ΒΑΡΣΟΒΙΑ (1411.8 μ.). 4.08' μ.μ. «Ἡ πτῶσις τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ Ἑλληνικὴ ἀγωγή», διάλεξις ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Γιακουμπόβσκι. 6.45' μ.μ. Μουσικὴ δωματίου. 8.25' μ. μ. Δίσκοι γραμμοφώνου. 9.30' μ.μ. Βραδυνὴ συναυλία. 12 μεσον. Μουσικὴ χοροῦ ἐκ τοῦ ντάνσινγκ «Ὄαζα».

—Τί θὰ ἀκούσωμεν αὔριον Παρασκευὴν

ΒΙΕΝΝΗ (516.3 μ.) 11 μ.μ. Συναυλία μὲ δύο πιάνα, θὰ συνοδεύσουν οἱ καθηγηταὶ Π. Βαϊνγκάρτεν καὶ Βύρερ. Κατόπιν συναυλία τῆς ὀρχήστρας Πάουσεφ τῇ συμμετοχῇ Ἔρνστ Ντάβις.

ΟΣΤΡΑΒΑ (263.4 μ.) 6.30' μ.μ. Συναυλία πιάνου.

ΜΠΡΑΤΙΣΛΑΒΑ (178.8 μ.) 5.30' μ. μ. Συναυλία σολίστ.

ΤΟΥΡΙΝΟ (291 μ.) 6 μ.μ. Συναυλία ὀρχήστρας. 8.15' μ.μ. Μικρὰ συναυλία. 9.30' μ. μ. Συμφωνικὴ συναυλία μεγάλης ὀρχήστρας. 12 μεσον. Συναυλία μικρᾶς ὀρχήστρας.

ΓΚΛΑ-Ι-ΒΙΤΖ (253 μ.) 8.05' μ.μ. Γυναικεία χορῳδία χωρὶς ὀρχήστρα. 10 μ.μ. Κομμάτια ἀπὸ ὄπερες.

* ΝΕΑΠΟΛΙΣ (331.4 μ.) 6 μ.μ. Καντσονέττες. 10.02' μ.μ. «Μάρθα» ὄπερα εἰς τέσσαρας πράξεις τοῦ Φλότωβ.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ (356.3 μ.) 7.15 μ.μ. Μουσικὴ χοροῦ. 11.05' μ.μ. Συμφωνικὴ μπάντα. 12.30' μεσον. Μουσικὴ χοροῦ. 1.15' μεσον. Μουσική.

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙ (394.2 μ.) 8 μ.μ. Δίσκοι γραμμοφώνου. 9 μ.μ. Τραγούδι ὑπὸ τοῦ κ. Ντίχτερ. 9.45' μ.μ. Συμφωνικὴ συναυλία μὲ συνθέσεις Μπετόβεν, Μόζαρτ, Βιετάν, Γκρήγκ.

ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ (432 μ.) Βραδυνὴ συναυλία τοῦ κουαρτέττου ραδιό, μὲ συνθέσεις Μόζαρτ, Βάγνερ, Ντεμπυσύ. 10 μ.μ. Κομμάτια ἀπὸ ὄπερες τοῦ Βέρδη. 11.15 μ.μ. Μουσικὴ ἐκ τοῦ ξενοδοχ. «Πάλας».

ΡΩΜΗ (441.2 μ.) 6.15' μ.μ. Συναυλία ὀρχήστρας καὶ χορῳδίας. 10.02' μ.μ. Συναυλία μὲ ποικίλον πρόγραμμα.

ΠΡΑΓΑ (486.2 μ.) 8.05' μ.μ. Εὔθυμη μουσική, 9 μ.μ. Δημοτικὰ τραγούδια ὑπὸ κ. Τσέχοβα, συνοδεία πιάνου ὑπὸ Μαξιάν. 9.30' μ.μ. Συναυλία πιάνου ὑπὸ Στεπάν. 11.15' μ. μ. Μουσικὴ ἐκ τοῦ καφὲ «Πράγα».

ΜΙΛΑΝΟ (500.8 μ.) 6 μ.μ. Μικρὰ ὀρχήστρα ἐκ Τουρίνου. 8.15' μ.μ. Μικρὰ συναυλία. 9.30' μ.μ. Συμφωνικὴ συναυλία. 12.40' μεσον. Μικρὰ συναυλία.

* ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ (550.5 μ.) 6.30' μ.μ. Συναυλία τσιγγάνικης ὀρχήστρας. 8 μ. μ. Συναυλία, πιάνο καὶ βιολί. 9.50' μ.μ. «Ροβέρτος καὶ Μαριάννα» τοῦ Πὼλ Ζεραλντύ. 11.30' μ.μ. Τζὰζ μπάντ ἐκ τοῦ ξενοδοχ. «Ντονναπαλότα».

ΒΑΡΣΟΒΙΑ (1411.8 μ.) 6.45' μ.μ. Μουσικὴ χοροῦ. 8.25' μ.μ. Δίσκοι γραμμοφώνου. 9.15' μ.μ. Συμφωνικὴ συναυλία τῆς Φιλαρμονικῆς τῆς Βαρσοβίας, τῇ συμπράξει τοῦ πιανίστα Ἀλφρ. Μποένα.

Διαλέξεις

Ἐξαιρετικοῦ ἐνδιαφέροντος θὰ εἶνε ἡ σήμερον καὶ ὥραν 7 μ.μ. διδομένη εἰς τὸν «Παρνασσὸν» διάλεξις ὑπὲρ τῶν ἑσπερινῶν σχολῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Συνδέσμου. Ὁμιλήτρια εἶνε ἡ λογία κ. Νίκη Δ. Πέρδικα, τῆς ὁποίας εἶνε γνωστὴ ἡ τέχνη μὲ τὴν ὁποίαν πραγματεύεται τὸ θέμα, ποῦ ἀναλαμβάνει. Σήμερον θὰ ὁμιλήσῃ περὶ τῆς Σκύρου καὶ θὰ ἀναφέρῃ μεταξὺ ἄλλων παλλὰ ἄγνωστα εἰς τοὺς περισσοτέρους ἤθη καὶ ἔθιμα τῆς νήσου. Ἐπίσης θ' ἀπαγγείλῃ ποιήματα τοῦ Μπρούκε. Ἡ διάλεξις θὰ συνοδεύεται μὲ προβολὴν φωτεινῶν εἰκόνων. Εἴσοδος δρ. 10.

— Αὔριον ὥραν 7 μ.μ. θὰ γίνῃ εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας ἡ 11η διάλεξις τῆς Ἑνώσεως ὑπὲρ τῆς Αὐτοδιοικήσεως. Ὁμιλητὴς ὁ κ. Κλ. Παράσχος μὲ θέμα «Ὁ Ἴων Δραγούμης καὶ ἡ Αὐτοδιοίκησις».

— Τὴν προσεχῆ Τετάρτην ὥραν 6 3)4 μ.μ. θὰ ὁμιλήσῃ εἰς τὴν Γαλλικὴν Σχολὴν (Διδότου 6) ὁ κ. Π. Ρουσσὲλ μὲ θέμα: «Αἱ τελευταῖαι ἔρευναι διὰ τὰ Ἐλευσίνια μυστήρια».

— Σήμερον ὥραν 4ην μ.μ. ὁ Μακαρ. Ἀρχ. Ἀθηνῶν κ. Χρυσόστομος θὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τοὺς μαθητὰς τοῦ Διδασκαλείου τῆς Γυμναστικῆς μὲ θέμα: «Ἐνδιαφέρεται ἡ Ἐκκλησία διὰ τὴν Γυμναστικήν;»

Ἐκδρομαὶ

Ὁ Τεκτονικὸς Ὅμιλος Ἐκδρομῶν τὴν προσεχῆ Κυριακὴν θὰ ἐκδράμῃ εἰς Διόνυσον-Σταμάταν-Μπογιάτι.

Θέατρα

ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ. (Ἐλευθέρα Σκηνή). «Ἡ σκουριά».
ΜΟΝΤΙΑΛ. «Σατανερί».
ΠΑΠΑ-Ι-ΩΑΝΝΟΥ. «Παναθηναϊκή» πρώτη
ΤΡΙΑΝΟΝ. «Κικὴ—Κοκό».

Κινηματογράφοι

ΑΠΟΛΛΩΝ. «Τρωϊκὸς πόλεμος».
ΑΤΤΙΚΟΝ (ὁμιλῶν). «Σὰν ἡ καρδιὰ κτυπᾶ»
ΙΝΤΕΑΛ (Ὁμιλῶν). «Μόνο ἐσένα ἀγάπησα τρελλὰ» εἰς τὴν Γερμανικήν.
ΟΥΦΑ (Ὁμιλῶν). «Ἐρωτικὸν Βὰλς» μὲ τὴν Χάρβεϋ καὶ Φρίτς, 3η ἑβδομάς.
ΠΑΝΘΕΟΝ. «Ὁ τσαρλατᾶνος».
ΣΠΛΕΝΤΙΤ. «Τραγῳδία μιᾶς γυναίκας».

Συνοικιακά

ΑΘΗΝΑ-Ι-ΚΟΝ. «Φάντασμα τοῦ χωριοῦ».
ΑΡΗΣ. «Δρᾶμα τοῦ Βιντεργκάρντεν».
ΑΧΙΛΛΕΙΟΝ. «Ἡ ζωή του μοῦ ἀνήκει».
ΕΤΟΥΑΛ. «Ἐσχάτη προδοσία».
ΚΟΣΜΟΣ. «Ὡραῖος Μπρουμέλ».
ΚΡΥΣΤΑΛ. «Κόλασις» καὶ Μὶς Ἑλλάς.
ΛΟΥΞ. «Ἱστορία πειρατοῦ».
ΠΑΝΟΡΑΜΑ. «Μακρυὰ ἀπ' τὸν κόσμο».
ΡΟΖΙΚΛΑΙΡ. «Ἐναέριος ἀπαγωγή».

Πειραιῶς

ΚΑΠΙΤΟΛ. «Ἀρχιδοὺξ τοῦ Μπαλέτου».
ΣΠΛΕΝΤΙΤ. «Δρόμος πρὸς τὴν διαφθορά».

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΛΕΥΡΟΠΟΙΪΑΣ

Πρόσκλησις τῶν Μετόχων τῆς ἐν Χαλκίδι ἑδρευούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Ἀλευροποιΐας εἰς τακτικὴν Γενικὴν Συνέλευσιν.

Συμφώνως ἀποφάσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καλοῦνται οἱ κ.κ. Μέτοχοι εἰς τακτικὴν Γενικὴν Συνέλευσιν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἑταιρείας ἐν Χαλκίδι ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀδ. Λιάσκα τὴν 13ην Ἀπριλίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 3 μ.μ. πρὸς συζήτησιν μὲ τὰ κάτωθι θέματα ἡμερησίας διατάξεως:

1) Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἐπὶ τῶν πεπραγμένων 1929 καὶ τῆς ἐκθέσεως τῶν Ἐλεγκτῶν.

2) Ἔγκρισις Ἰσολογισμοῦ χρήσεως 1929.

3) Ἀπαλλαγὴ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν Ἐλεγκτῶν πάσης εὐθύνης.

4) Ἐκλογὴ Ἐλεγκτῶν διὰ τὸ 1930 καὶ καθορισμὸς τῆς ἀμοιβῆς αὐτῶν.

5) Ἐκλογὴ ἓξ (6) Συμβούλων εἰς ἀντικατάστασιν ἰσαρίθμων ἐξερχομένων.

6) Ὁρισμὸς μισθοδοσίας Διευθύνοντοῦ καὶ συμπράττοντος Συμβούλου διὰ τὸ 1930.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες ἐκ τῶν κ.κ. Μετόχων νὰ μετάσχωσι τῆς συνελεύσεως ὀφείλουσι νὰ καταθέσωσι τὰς Μετοχάς των εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Ἑταιρείας ἢ εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων ἢ παρ' οἱαδήποτε ἐν Ἑλλάδι Ἀνωνύμῳ Τραπεζιτικῇ Ἑταιρείᾳ. Αἱ Μετοχαί, ἀποδείξεις καταθέσεως ὡς καὶ τὰ πληρεξούσια πρέπει νὰ προσαχθῶσιν εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἑταιρείας πέντε τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ὁρισθείσης διὰ τὴν συνέλευσιν.

Ἐν Χαλκίδι τῇ 5 Μαρτίου 1930

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου
ΙΩΑΝΝΗΣ Ζ. ΖΑΧΟΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΗΜΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Πρόσκλησις

Συμφώνως τῷ Καταστατικῷ καλοῦνται οἱ κ.κ. Μέτοχοι τῆς Ἑταιρείας εἰς τακτικὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τὴν 15 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 11 1)2 π. μ. εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἑταιρείας ὁδὸς Γλάδστωνος ἀριθ. 1.

Ἀντικείμενα τῆς Συνελεύσεως ἔσονται:

1) Ἀκρόασις τῶν ἐκθέσεων τοῦ Δ. Συμβουλίου καὶ τῶν ἐλεγκτῶν ἐπὶ τοῦ Ἰσολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1929, συζήτησις καὶ ἔγκρισις αὐτοῦ.

2) Ψηφοφορία περὶ ἀπαλλαγῆς τοῦ Δ. Συμβουλίου καὶ τῶν ἐλεγκτῶν.

3) Ἐκλογὴ δύο Συμβούλων εἰς ἀντικατάστασιν ἰσαρίθμων ἐξερχομένων.

4) Ἐκλογὴ δύο ἐλεγκτῶν τακτικῶν καὶ δύο ἀναπληρωματικῶν διὰ τὸ ἔτος 1930 καὶ προσδιορισμὸς ἀμοιβῆς των.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες ἐκ τῶν κ.κ. Μετόχων νὰ μετάσχωσι τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως ταύτης ὀφείλουσι νὰ καταθέσωσι τὰς μετοχάς των εἴτε παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ εἴτε παρὰ τῷ Ταμείῳ Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων εἴτε παρά τινι Ἑλληνικῇ Ἀνωνύμῳ Τραπεζιτικῇ Ἑταιρείᾳ.

Αἱ Μετοχαί, ἀποδείξεις καταθέσεως ὡς καὶ τὰ πληρεξούσια πρέπει νὰ προσαχθῶσι εἰς τὴν Ἑταιρείαν πέντε τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ὁρισθείσης διὰ τὴν ἄνω συνεδρίασιν.

Ἀθῆναι τῇ 18 Μαρτίου 1930
Ἐντολῇ τοῦ Δ. Συμβουλίου
Ὁ Πρόεδρος
Π. Γ. ΜΑΚΡΗΣ

ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ

ἀ)π «ΑΤΤΙΚΗ» 5000 τόννων, Κλάσεως Λόϋδ 100 Α 1
Τὴν 10 Ἀπριλίου

Αἱ ἐγγραφαὶ ἤρχισαν ἀθρόαι. Παρακαλοῦνται οἱ κ.κ. Προσκυνηταί, ὅπως ἐξασφαλίσωσιν ἐγκαίρως τὰς θέσεις των εἰς τὸ ΓΕΝΙΚΟΝ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ, Σταδίου 39α ὡς καὶ εἰς τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀντιπροσώπους. Μοναδικὴ εὐκαιρία διὰ τοὺς προσκυνητὰς ΙΙΙ θέσεως, εἰς οὓς παραχωρεῖται κλίνη ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ.

Ἐκ τοῦ Συλλόγου Ἀθηναίων
«Η ΑΓΑΠΗ»

Ἀθλητισμὸς

—Ἀθλητικοὶ ἀγῶνες

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐθνικῆς ἑορτῆς τῆς 25ης Μαρτίου, τὰ ἀθηναϊκὰ σωματεῖα Ἐθνικός, Πανελλήνιος, Παναθηναϊκὸς καὶ Πανιώνιος διωργάνωσαν ἀπὸ κοινοῦ ἀθλητικοὺς ἀγῶνας, οἱ ὁποῖοι θὰ ἀρχίσουν τὴν προσεχῆ Κυριακὴν καὶ θὰ λήξουν τὴν Τρίτην. Εἰς τὸν διαγωνισμὸν αὐτὸν θὰ δύνανται νὰ μετάσχουν τρεῖς ἀθληταὶ κατ' ἀγώνισμα ἐξ ἑκάστου συλλόγου.

—Τὸ παγκόσμιον πρωτάθλημα

Ἡ Ποδοσφαιρικὴ Ὁμοσπονδία ἔλαβεν ὁριστικὴν πλέον ἀπόφασιν νὰ μὴ συμμετάσχῃ ἡ Ἑλλὰς εἰς τὸ παγκόσμιον ποδοσφαιρικὸν πρωτάθλημα, τὸ ὁποῖον διωργάνωσεν ἡ Κυβέρνησις τῆς Οὐραγουάης εἰς τὸ Μοντεβίδεο. Ὡς αἰτιολογία φέρεται τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ Ἕλληνες παῖκται εἶνε ἀδύνατον νὰ ἀπουσιάσουν ἐπὶ δύο μῆνας, παρὰ τὰς εὐκολίας, τὰς ὁποίας παρέχει ἡ Κυβέρνησις τῆς Οὐραγουάης.

—Ὁ ἀθλητισμὸς εἰς τὰς ἐπαρχίας

Ὑπὸ τῶν ἀθλητικῶν συλλόγων «Ἀχιλλεὺς» καὶ «Ἑλλὰς» τῆς Κορίνθου προεκηρύχθησαν καὶ τελοῦνται τὴν 22αν καὶ 23ην Ἀπριλίου οἱ «Παγκορίνθιοι» ἀθλητικοὶ ἀγῶνες, εἰς τοὺς ὁποίους θὰ συμμετάσχουν ἀθληταὶ τῶν Συλλόγων Ναυπλίου, Κιάτου, Ξυλοκάστρου, Δερβενίου, Νεμέας, Λουτρακίου, Περιγιαλίου καὶ Κορίνθου.

Τὸ ἡρῷον τῆς Ἁγίας Λαύρας

Πρωτοβουλίᾳ τοῦ Συλλόγου τῶν Καλαβρυτινῶν πρόκειται ν' ἀνεγερθῇ ἐν Ἁγίᾳ Λαύρᾳ μνημεῖον εἰς τοὺς ἥρωας τοὺς ὑψώσαντας ἐκεῖ τὴν σημαίαν τῆς ἐλευθερίας. Τὸ πρόπλασμα τοῦ Ἡρῴου ἀναμένεται κατ' αὐτὰς ἐκ Παρισίων. Τ' ἀποκαλυπτήρια αὐτοῦ θὰ γίνουν προσεχῶς εἰς τὰς Ἀθήνας, ὁ δὲ θεμέλιος λίθος θὰ τεθῇ ἐν Ἁγίᾳ Λαύρᾳ τὴν 3ην Μαΐου διὰ πανελληνίου ἑορτῆς.

Διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Μνημείου ὁ Σύλλογος τῶν Καλαβρυτινῶν ζητεῖ τὴν ὑλικὴν συμβολὴν τῶν Ἑλλήνων. Πρὸς τοῦτο κατηρτίσθη μεγάλη ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὸν Μ. Μητροπολίτην Ἀθηνῶν Χρυσόστομον, ἥτις θὰ ἐνεργήσῃ συλλογὴν ἐράνων.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΠΑΠΑ-Ι-ΩΑΝΝΟΥ
ΘΙΑΣΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ
Καλ. Διεύθ. Α. ΧΡΥΣΟΧΟΟΥ
ΣΗΜΕΡΟΝ Η ΠΡΩΤΗ
τῆς νέας σατυρικῆς Ἐπιθεωρήσεως
ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΗ
ΕΙΣ 2 ΜΕΡΗ

ΒΑΦΗ RIT
RIT
ΕΓΓΥΗΜΕΝΗ ΟΠΩΣ ΒΑΦΗ
ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΥΦΑΣΜΑΤΑ
ΒΑΦΕΙ ΚΑΙ ΠΛΥΝΕΙ
ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡ. Τ. ΓΙΟΚΑΡΗΣ
ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 60 ΑΘΗΝΑΙ

Τὰ παγκοσμίου φήμης Μαχαιροπήρουνα
ERCUIS
Κατάστημα
ΔΙΟΝΑΤΟΥ
23 ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ 23

ΣΧΕΔΙΑΣΤΗΝ πεπειραμένον ζητεῖ ἡ Α. Ε. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ». Αἰτήσεις μετὰ πιστοποιητικῶν σπουδῶν καὶ προϋπηρεσίας δέον νὰ ὑποβάλωσιν αὐτοπροσώπως οἱ ἐνδιαφερόμενοι εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἑταιρείας παρὰ τὴν Ν. Ἰωνίαν.

ΚΑΚΟΧΡΩΜΑ ΔΟΝΤΙΑ
Παραμορφώνουν τὸ ὡραιότερον πρόσωπον. Δυσάρεστος ἀπόπνοια στόματος εἶνε ἀποκρουστική. Καὶ τὰ δύο ταῦτα ἐλαττώματα παραμερίζονται τελείως συχνάκις ἤδη δι' ἑνὸς καὶ μόνου καθαρισμοῦ, μέσῳ τῆς πολὺ γευστικῆς καὶ δροσιστικῆς Ὀδοντόπαστας «ΧΛΩΡΟΔΟΝΤ».
Τὰ δόντια ἀποκτῶσι μετὰ ταῦτα λαμπρὰν λευκὴν ὄψιν φιλντισίου. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ εἰς τὰ διάμεσα μέρη ὅταν γίνεται χρῆσις τῆς βούρτσας «ΧΛΩΡΟΔΟΝΤ», εἰδικῶς κατασκευασθείσης μὲ καταλλήλους προεξοχάς. Σεσηπότα ὑπολείμματα φαγητῶν, εὑρισκόμενα μεταξὺ τῶν ὀδόντων, γινόμενα αἰτία κακῆς ὀσμῆς τοῦ στόματος, ἀφαιροῦνται τοιουτοτρόπως τελείως.
Δοκιμάσατε προσωρινῶς μὲ ἕνα μικρὸν σωληνάριον τῶν Δρχμ. 11.

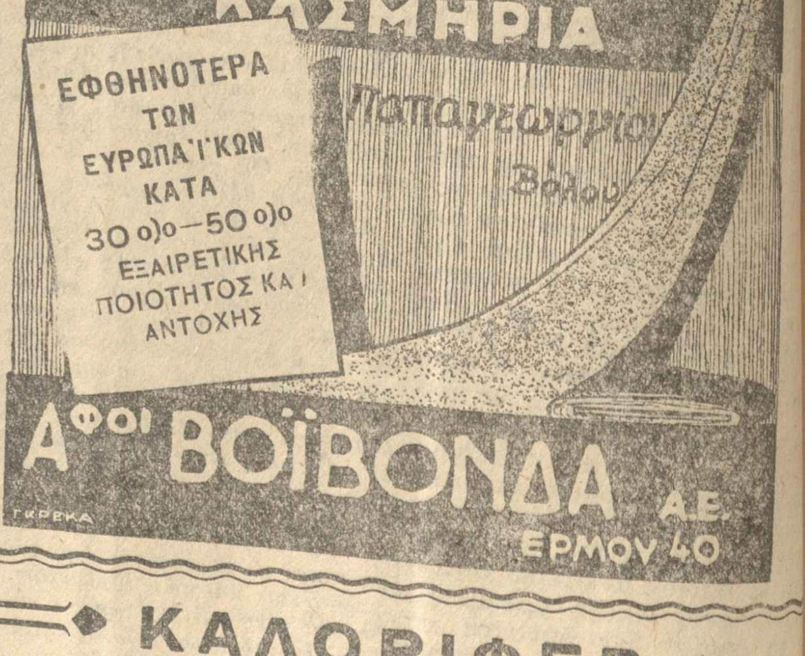
ΑΝΔΡΙΚΑ ΜΑΛΛΙΝΑ
ΚΑΣΜΗΡΙΑ
ΕΦΘΗΝΟΤΕΡΑ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΑΤΑ 30 ο)ο—50 ο)ο
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΟΧΗΣ
Παπαγεωργίου Βόλου
Αφοι ΒΟΪΒΟΝΔΑ Α.Ε.
ΕΡΜΟΥ 40

ΚΑΛΟΡΙΦΕΡ
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΡΜΑΝΣΕΩΣ ΚΑΙ ΚΑΤ' ΟΡΟΦΟΝ.
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΘΕΡΜΟΥ ΝΕΡΟΥ - ΥΔΡΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΝ ΓΕΝΕΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ.
Τεχνικὸν Γραφεῖον : ΠΕΤΡΟΥ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ
(Πειραιῶς 9)—Τηλέφωνον 64-74—ΑΘΗΝΑΙ

Η ΠΡΩΪ
ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ
Μόνον αἱ ἔντυποι ἀποδ
ρωμῆς αἱ φέρουσαι τὴ
τῶν κ. κ. Δημ. Χαλ
Περπινιᾶ καὶ τὴν σφρα
φημερίδος, εἶναι ἔγκυ
ποτε ἄλλη ἀπόδειξις
ποι τοιαῦται ἄνευ τῆ
τῶν ἀνωτέρω δὲν ἀνα

ΚΟΙΝΩΝΙΚ

Ἀφίξεις

Ἐπέστρεψεν ἐκ Παρισίων
σίαν συλλογὴν μοντέλλων
ΝΤΙΝΟΥ, μοδίστα γυναικ
(Ἑρμοῦ 45α).

Ἀναχωρήσεις

Ὁ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ
κῶν κ. Ἠλ. Ὀσταδημήτρης
Γαλλίαν δι' ἐμπορικὰς τοῦ

Ἰατροὶ

—Ὁ Ἰατρὸς κ. Α. ΚΟΝΤΑ
ρουργος-Ὀρθοπεδικός, ὑφηγητ
πιστημίου καὶ Διευθυντὴς τοῦ
σκληπιείου τοῦ Ἐρυθροῦ Στα
ρουργικὰς φυματιώσεις, δέχετ
γίου Κωνσταντίνου 3—5 μ.μ.
—ΔΗΜ. ΤΣΗΡΟΣ, διευθ
λαρυγγολόγος ἰατρὸς Πολ
Κουμουνδούρου 21 (γωνία Ἁγ
τίνου) 4—6 μ.μ. Τηλ. 52—10.
—Α. Π. ΚΑΛΦΟΠΟΥΛΟΣ
γυναικολόγος. Ἐπιμελητὴς
ευτηρίου, Ἀσκληπιοῦ 4. Δέχετ
Τηλ. 70—98.
—Ἀνώτερος Γενικὸς Ἀρχίατρ
ώργιος Π. Διαμαντόπουλος,
Φυματικὰ - Παθολογικά, δέχετ
ριτος 5 (Κολωνάκι), 10 π. μ.
πλὴν τῆς Κυριακῆς.
—Γ. Π. Κεφαλᾶς, ἰατρός
Μενάνδρου 51. 9—12 καὶ 3—6 μ.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Μόλις συνελθόντες ἐκ τῆς πληγ
συμφορᾶς ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τῆς λατρ
ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ θεωροῦμεν καθῆκ
ἐκφράσωμεν καὶ δημοσίᾳ τὰς
ρυστίας μας πρὸς πάντας τοὺς συμμε
τὴν θλῖψιν μας.
Αἱ οἰκογένειαι: Χαραλ. Κ. Βλα
Κωνστ. Χ. Βλασσοπούλου, Γεωργ
φεξῆ.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Κατόπιν τῆς καταπληκτικῆς
ας τὴν ὁποίαν ἔχει εἰς ὅλην τὴν
πην ἡ πρώτη Γαλλικὴ ὁμιλοῦσα
χητικὴ ταινία «LA NUIT EST A
«Ἡ νύχτα εἶνε δική μας», ἡ ὁποία
βάλλεται ταυτοχρόνως εἰς τρία
σαρα θέατρα ἑκάστης πρωτευούσ
φασίσθη ὅπως ἡ ταινία αὐτή,
προβλεπομένης καὶ ἐν Ἀθήναις
ας ἐπιτυχίας, προβληθῇ συγχρ
τοὺς δύο κινηματογράφους τῶν
νῶν «ΑΤΤΙΚΟΝ» καὶ «ΙΝΤΕΑΛ»
τῆς προσεχοῦς Δευτέρας.

ΤΟ ΝΑΥΤΙΚΟΝ ΑΠΟΜΑΧΙΚΟΝ ΤΑΜΕ

Διακηρύττει ὅτι τὴν 31ην Μ
ἐ. ἔ., ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν
12.30' θὰ ἐπαναληφθῇ ἐν τῷ Κα
ματι αὐτοῦ Σίνα 20 ἡ φανερὰ μει
κὴ δημοπρασία διὰ τὴν λιθογρα
καὶ προμήθειαν 25000 ἐντύπων
μάτων Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ.
Ὅροι καὶ ὑποδείγματα τῶν
μάτων εἰσὶ κατατεθειμένα εἰς τὴν
ματείαν τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ
μείου ἔνθα οἱ βουλόμενοι δύναντα
λαμβάνωσι γνῶσιν κατὰ τὰς ἐργασ
ἡμέρας τοῦ Γραφείου.
Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ν. Α. Ταμ
ΒΑΣ. ΚΟΥΤΣΗ

ΤΑ ΠΑΛΑΙΑ ΑΝΑΚΤ

Διὰ νὰ παρουσιάσετε συγχρον
διαμέρισμα, πρέπει νὰ ἔχετε ἐνα
ταπετσαρίας μὲ πολὺ γοῦστο ἀπὸ τ
μισμένα χαρτιὰ τοίχων τοῦ Κα
ματος Ρυθμός, Βουλῆς 22.
Βασιζόμενοι εἰς τὴν στερεότητ
χρωμάτων καὶ τὸ ἀμετάβλητ
χαρτιῶν μας ἀπὸ ὅλας τὰς καιρ
ταβολάς,
προσκαλοῦμεν
τὸ κοινὸν ἀπὸ σήμερον ἔμπροσθ
σανιδώματος τῶν Παλαιῶν Ἀνα
ἵνα πεισθῇ ἐπιτοπίως διὰ τὴν ἀ
τῶν ἀνωτέρω ἐξετάζων τὸν ἐπι
θέντα χάρτην.
ΡΥΘΜΟΣ—Βουλῆς 22

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	
ΕΤΗΣΙΑ	ΔΡ. 380	ΕΤΗΣΙΑ ΛΙΡ ΑΓΓΛ.	2
ΕΞΑΜΗΝΟΣ	„ 200	ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΔΟΛΛ.	15
ΤΡΙΜΗΝΟΣ	„ 100	ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ	Μ. 50
		ΕΛΒΕΤΙΑΣ	F. S. 60

Η ΠΡΩΪΑ

ΤΙΜΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

ΕΜΠΟΡΙΚΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ Ο ΣΤΙΧΟΣ ΔΡ	5.30
ΤΡΑΠΕΖΙΚΑΙ „ „ „	6—15
ΘΕΑΤΡΩΝ, ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΩΝ	„ 6.—
ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ	„ 100-200

Τὰ φαιδρὰ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν

Ὁ κ. Μπριὰν κατὰ τὴν τελευταίαν διάσκεψιν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ἐν τῷ μέσῳ ἀγρίων ἀντιπροσώπων τῶν μειονοτήτων τῆς Ταγκανίκας

Ἡ γυναικεία κίνησις

Ἡ κ. Κάρντορφ Ὀχάϊμπ, ἀρχηγὸς τοῦ νεοσυστάτου ἐν Γερμανίᾳ Κόμματος τῶν Γυναικῶν.

Τὸ τσάϊ τῆς πρωταθλητρίας

Ἡ μὶς Ἔλεν Μάντισον, ἐτῶν δεκαέξ, πρωταθλήτρια τῆς κολυμβήσεως (μήκους 220 ὑαρδῶν) τῆς Ἀμερικῆς, παρέθεσε τέϊον εἰς δύο φίλας της ἐπὶ πλωτῆς τραπέζης εἰς μίαν κολυμβητικὴν δεξαμενὴν τοῦ Σήττλ.

Αὐγούστου Μπαγὺ

Νέρων

Ἡ ἀγωνία ἑνὸς κόσμου

Η ΝΕΑ ΡΩΜΗ

Ἡ πυρκαϊὰ διήρκεσεν ἓξ ἡμέρας. Ὁ Νέρων ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ρώμην ὅταν αἱ φλόγες ἔφθασαν μέχρι τοῦ ἀνακτόρου του. Ἀπὸ τὸν Χρυσοῦν οἶκον, τὰς στοάς του καὶ τὰς διεσπαρμένας εἰς τὸ πάρκον οἰκοδομὰς τίποτε δὲν ὑφίστατο. Ἀδιάφορος διὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ ἀνακτόρου του, ὅπου ἐκρύπτοντο ἀμύθητοι θησαυροί, ὁ αὐτοκράτωρ, διὰ τῆς λήψεως σοφῶν καὶ ταχέων μέτρων, προσεπάθησε νὰ σώσῃ τοὺς ἐπιζῶντας. Ἐπὶ ὅλων τῶν ἀκαλύπτων χώρων, ἐπὶ τοῦ Πεδίου τοῦ Ἄρεως, πέριξ τῶν ἀνεπάφων μνημείων διέταξεν ὅπως ἐγκατασταθοῦν πρόχειροι καταυλισμοί. Οἱ κῆποι του ἠνοίχθησαν εἰς τὸν λαόν. Ἀπὸ τὴν Ὠστίαν καὶ ὅλας τὰς γειτονικὰς περιφερείας κατέφθανον ἀδιακόπως φορτία ἐπίπλων, ἐνδυμάτων καὶ τροφίμων. Ἡ τιμὴ τοῦ ἄρτου ἠλαττώθη κατὰ τὸ ἥμισυ. Ἀλλὰ τίνι τρόπῳ θὰ διελύετο ἡ ἐντύπωσις τοῦ συνθλιπτικοῦ καὶ θανασίμου τρόμου, ἡ ὁποία ἐβάρυνε τὸν δυστυχῆ ἐκεῖνον πληθυσμόν;...

Ὅλα εἶχαν χαθῆ. Εἶχον τὴν ἐντύπωσιν ὅτι κανεὶς ποτὲ δὲν θ' ἀνήγειρε τίποτε ἐπὶ τῶν ἐρειπίων ἐκείνων. Διὰ τοὺς μὲν ἡ συμφορὰ ἦτο μία ἔνδειξις τῆς ὀργῆς τῶν θεῶν. Πολλοὶ πάλιν κατηγόρουν τοὺς Χριστιανούς —καὶ αὐτοὶ ἦσαν οἱ μᾶλλον ὀξυδερκεῖς. Ὑπῆρχαν καὶ ἄλλοι, οἱ ὁποῖοι διηρωτῶντο κατὰ πόσον ὁ αὐτοκράτωρ ὁ ἴδιος δὲν εἶχε διατάξει τὴν καταστροφήν, ἵνα ἡ Νερωνόπολις ὑψώσῃ τὴν νέαν μεγαλοπρέπειάν της ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τοῦ ἀρχαίου ἄστεως τοῦ Ρωμύλου. Πῶς θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ πιστεύσῃ κανεὶς ὅτι μία συνήθης σύμπτωσις θὰ ἐλάμβανε τέτοιας διαστάσεις; Ἐκ τῶν δεκατεσσάρων διαμερισμάτων τῆς Ρώμης ἔμεναν μόνον τέσσαρα. Τὰ τρία εἶχον καταστραφῆ τελείως. Ἦσαν μία μαυρωπὴ ἔρημος καὶ κανεὶς δὲν ἐφαντάζετο ὅτι ὑπῆρχον ἐκεῖ ποτὲ σπίτια. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ὑπόλοιπα ἑπτὰ διαμερίσματα, δὲν ἔμεναν εἰς αὐτὰ ἀπὸ τὸ παρελθὸν εἰμὴ μόνον ὀλίγοι κρημνισμένοι τοῖχοι, σκορπισμένοι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Οἱ ναοὶ καὶ ὅλα τὰ ἱερὰ μνημεῖα, τὰ ὁποῖα παρημπόδιζαν μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τὴν κατεδάφισιν τῶν παλαιῶν συνοικιῶν, εἶχαν ἐξαφανισθῆ ἀπὸ τὴν Ἀγορὰν καὶ τοὺς λόφους. Κατεστράφη ὁ ναὸς τῆς Σελήνης, ἀφιερωθεὶς κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους ὑπὸ τοῦ Σερβίου Τυλλίου. Τὸ ἴδιον καὶ ὁ Μέγας Βωμὸς καὶ ὁ ναὸς τοῦ Ζῶντος Ἡρακλέους καὶ ὁ ναὸς τοῦ Διός, τὸν ὁποῖον ἀνήγειρεν ὁ ἴδιος ὁ Ρωμύλος. Κατεστράφη ἀκόμη καὶ τὸ ἀνάκτορον τοῦ Νουμᾶ καὶ τὸ ἱερὸν τῆς Ἑστίας καὶ τῶν ἐφεστίων θεῶν τοῦ ρωμαϊκοῦ λαοῦ. Ὅλα εἶχαν γίνει ἐρείπια, ὅλα εἶχαν συντριβῆ, ὅλα ἔπρεπε ν' ἀνεγερθοῦν ἐκ νέου!

Τότε ὁ Νέρων ἄφησε τὴν φαντασίαν νὰ τρέχῃ ἀχαλίνωτος καὶ ἀψηφοῦσα κάθε ὑλικὸν ἐμπόδιον. Οἱ ἀρχιτέκτονες Κέλερος καὶ Σεβῆρος ἤρχισαν νὰ τοῦ κτίζουν μὲ μάρμαρον χρυσὸν καὶ πολυτίμους λίθους, μὲ τοιχογραφίας καὶ μωσαϊκά, ἕνα συγκρότημα οἰκοδομῶν, αἱ ὁποῖαι ἐσχημάτιζαν, ἐν μέσῳ τῶν λιμνῶν, τῶν δασῶν καὶ τῶν ρυάκων μίαν μυθώδη πόλιν, ἀπαστράπτουσαν, φανταστικὴν διὰ τὴν λάμψιν καὶ τὴν μεγαλοπρέπειάν της. Συγχρόνως στρατιαὶ ἐργατῶν ἐπιστρατευθεῖσαι ἀπὸ ὅλας τὰς ἰταλικὰς ἐπαρχίας, ἤρχισαν νὰ κτίζουν τὴν Ρώμην ἐπὶ νέου σχεδίου: οἱ δρόμοι ἔγιναν εὐρεῖς, τὰ σπίτια καλοσχεδιασμένα· κατεσκευάσθησαν πλατεῖαι μὲ λεωφόρους, οἰκοδομαὶ ὕψους ἀναλόγου πρὸς τὸ τῶν γειτονικῶν οἰκιῶν· εἰς τὸ κέντρον τῶν νησίδων ἔγιναν αὐλαί· ἀνηγέρθησαν στοαὶ βλέπουσαι πρὸς ὅλας τὰς κεντρικὰς ἀρτηρίας. Μὲ τὰ ὑλικὰ τῶν κατεδαφισθέντων ἐρειπίων ἐπλήρωσαν καὶ ἀπεξήραναν τὰ ἕλη τῆς Ὠστίας. Ἐπὶ τοῦ Τιβέρεως ἐπηγαινοήρχοντο ἀδιακόπως πλοῖα, ἐξασφαλίζοντα τὸν ἀνεφοδιασμὸν τῆς Ρώμης καὶ μεταφέροντα τὰ συντρίμματα. Εἰς τὰς οἰκοδομὰς αὐτὰς τὸ ξύλον εἶχεν ἐλάχιστα χρησιμοποιηθῆ, διὰ νὰ ἐλαττωθῇ, ἂν ὄχι ν' ἀποφευχθῇ τελείως, ὁ κίνδυνος μιᾶς νέας πυρκαϊᾶς. Ἕνας σοφὸς νόμος ἀπηγόρευσε συγχρόνως εἰς τοὺς πλουσίους ἰδιοκτήτας τὴν ἰδιοποίησιν τῶν ὑδάτων τῶν κήπων των ἢ τῶν δεξαμενῶν· τὸ νερὸ καθίστατο κοινὸν κτῆμα. Ἐγκατεστάθησαν φρουροὶ εἰς τὰς δεξαμενὰς καὶ πυροσβεστικὰ φυλάκια εἰς ὅλα τὰ σημεῖα τῆς νέας πόλεως. Ἀλλ' ἐνῷ ὁ Νέρων, εἰς μίαν τελευταίαν ἀναλαμπὴν τοῦ πνεύματός του, εἰργάζετο διὰ τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν ὡραιότητα τῆς Ρώμης, ὅλοι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι τὸν ἐμισοῦσαν διέδιδαν καταλλήλως μεταξὺ τοῦ λαοῦ, διὰ νὰ τοῦ ἐνισχύσουν τὴν γνώμην, ὅτι ὁ Νέρων εἶχε διατάξει τὸν ἐμπρησμὸν καὶ ὅτι τὰ σχέδια, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἀνηγέρθη ἡ νέα Ρώμη, εἶχον ἐκπονηθῆ ἐκ τῶν προτέρων.

Ὅταν ὁ αὐτοκράτωρ ἤκουσε τὴν κατηγορίαν, ἠγανάκτησε. Διὰ μίαν ἐπὶ τέλους φορὰν ἡ συνείδησίς του δὲν εἶχε νὰ τὸν ψέξῃ. Εἶχεν ἐπωφεληθῆ τῆς πυρκαϊᾶς, δὲν τὴν εἶχε προκαλέσει. Ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ γίνῃ ἀντιδημοτικός, νὰ στραφῇ ἐναντίον του ἡ ἔχθρα ὅλων διὰ τοὺς λόγους ἀκριβῶς ἐκείνους, διὰ τοὺς ὁποίους θὰ ἔπρεπε μᾶλλον νὰ τοῦ συγχωρήσουν ἕνα μέρος τῶν σφαλμάτων του;... Διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ὁ Νέρων εἶδεν ἑαυτὸν ἀπειλούμενον καὶ ἠναγκασμένον ν' ἀμυνθῇ. Καὶ ἀφοῦ διὰ πολλοὺς οἱ Χριστιανοὶ ἦσαν οἱ ἔνοχοι τοῦ ἐμπρησμοῦ, ἐξ ἄλλου δὲ ἡ τιμωρία των θὰ ἱκανοποίει τὸν λαὸν καὶ τὸν ἔπειθεν ἀναμφιβόλως περὶ τῆς κακίας των, ὁ Νέρων ἀπεφάσισε νὰ ἐγκαινιάσῃ τὴν νέαν πόλιν μὲ μίαν πρωτοφανῆ ἀνθρωποκτονίαν.

ΟΙ ΔΙΩΓΜΟΙ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

Ἡ αἱματοχυσία καὶ ἡ σκληρότης τῶν διώξεων ὑπερέβησαν εἰς ἔκτασιν καὶ εἰς φρίκην τὴν καταστροφήν, ἡ ὁποία ἐχρησίμευεν ὡς πρόσχημα, διὰ νὰ γίνουν. Οἱ Ἑβραῖοι, τοὺς ὁποίους ἐν τούτοις ὁ ὄχλος τῆς Ρώμης δὲν ἐξεχώριζε διόλου ἀπὸ τοὺς Χριστιανούς, δὲν ἐθίχθησαν. Μήπως αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ὑπέδειξαν ἐκείνους, ποὺ ἔπρεπε νὰ κτυπηθοῦν; ...Οὐδεὶς ἐτόλμησε νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἄποψιν αὐτήν. Πάντες εἶχον εἰσδύσει εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν ἀνάκτορον, εἶχον φθάσει μέχρι τοῦ Νέρωνος, ἡ δὲ Ποππαία δὲν ἀπέκρυπτε τὴν πρὸς αὐτοὺς συμπάθειάν της. Αὐτοὶ ὑπέσχοντο εἰς τὸν αὐτοκράτορα τὸ μυστηριῶδες ἐκεῖνο βασίλειον τῆς Ἀνατολῆς, τὸ ὁποῖον ἐφαντάζετο ὡσὰν ἕνα καταφύγιον, ὡς τὸ πλήρωμα τῆς ὑπερανθρώπου ἰσχύος του. Ἐὰν δὲν ὠνόμασαν τὰ θύματα, τοὐλάχιστον ἐφρόντισαν νὰ προστατεύσουν τοὺς ἀδελφούς των, καὶ ποῖος ἠμπορεῖ νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι εἰς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς των δὲν ἐχάρησαν διὰ τὰς διώξεις τῶν θρησκευτικῶν ἀντιπάλων των; Ἀλλὰ δὲν ἐπερίμεναν ποτὲ ὅτι αἱ ἀπάνθρωποι ἐκεῖναι διώξεις θὰ ὑπεδαύλιζαν τὸν ἐνθουσιασμὸν τῶν μαρτύρων καὶ θὰ ἐνίσχυαν τὴν πίστιν, τὴν ὁποίαν ἐνόμιζαν ὅτι θὰ κατέστρεφαν.

Συλληφθέντες κατὰ χιλιάδας καὶ ριφθέντες εἰς τὰς φυλακάς, ὅπου ἐστοιβάζοντο σὰν κτήνη, οἱ λάτρεις τοῦ Χριστοῦ ἐνεδυνάμωσαν τὴν πίστιν καὶ τὸ θάρρος των. Ὁ σκεπτικὸς εἰδωλολατρισμός, ὁ ὁποῖος ἐδέχθη τὸν θεόν των μεταξὺ τῶν ἰδικῶν του καὶ δὲν τοὺς ἐμίσει παρὰ μόνον διότι ἠσθάνετο τὸ ἐναντίον του μῖσος των, ἐθεώρησεν ὡς ἕνα νέον ἔγκλημα τὴν ὑπεράνθρωπον ἐκείνην ἐπιμονὴν καὶ τὸν ἀκτινοβόλον ἡρωϊσμόν των. Καὶ ἂν ἀκόμη δὲν ἦσαν βέβαιοι περὶ τοῦ ἐγκλήματός των, τὸ προκλητικὸν αὐτὸ πεῖσμα των τοὺς καθίστα ὑπόπτους. Ἐφανατίσθησαν, ἠθέλησαν νὰ τοὺς βασανίσουν, ἐλπίζοντες ὅτι θὰ ἐδείκνυαν κάποιαν ἀδυναμίαν, θὰ ἠρνοῦντο τὰς ἀρχάς των ἢ θὰ παρεπονοῦντο... Οὔτε ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀθλίους ἐκείνους ἐλύγισεν ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῶν βασανιστηρίων. Ἡ θέα τῶν τυραννουμένων ἀδελφῶν των ἀντὶ νὰ τοὺς κλονίζῃ, ἐφαίνετο νὰ ἐμπνέῃ εἰς αὐτοὺς μίαν ἀγρίαν τόλμην. Καθὼς οἱ φονεῖς, οἱ καταδικασμένοι ἀπὸ τὴν δικαιοσύνην νὰ ἐμφανίζωνται εἰς τοὺς ἀγῶνας τοῦ Ἱπποδρόμου, ἔτσι καὶ αὐτοὶ ἐρρίφθησαν εἰς τὰ θηρία ὑπὸ τὰ ὄμματα ἑνὸς ἀλλόφρονος ὄχλου. Ἐκαυματίσθησαν μὲ πυρακτωμένον σίδηρον, ἠκρωτηριάσθησαν, ἐσταυρώθησαν κατὰ ἑκατοντάδας καὶ χιλιάδας. Αἱ νεαραὶ παρθένοι ἐβιάσθησαν εἰς ὅλας τὰς φάσεις τοῦ σαδισμοῦ καὶ τῆς ἀγριότητος. Ἐπειδὴ ἡ αἰδημοσύνη των ἔθιγε τὴν εἰδωλολατρικὴν ἀναισχυντίαν, ἐγύμνωναν τὰς γυναῖκας καὶ τὰς παρθένους ἐκείνας καὶ τὰς περιέφεραν γυμνὰς ἀπὸ τὰ διαζώματα τῶν κερκίδων, ποὺ ἦσαν πλημμυρισμέναι ἀπὸ ἕνα ὠρυόμενον ὄχλον καὶ ὕστερον, ἐπάνω εἰς τὴν ἄμμον τοῦ στίβου, τὰς παρέδιδον εἰς ὀρδὰς δούλων, οἱ ὁποῖοι προτοῦ τὰς βασανίσουν, ἐχόρταιναν ἐπάνω των τὸ σαρκικὸν πάθος των. Τὴν νύκτα, ἀλειμμένοι μὲ πίσσαν, ἔλαιον ἢ ρητίνην, οἱ Χριστιανοὶ ἐδένοντο ἐπὶ πασσάλων καὶ ἐκαίοντο. Ζωντανοὶ πυρσοὶ ἐφώτιζαν τὴν ἑορτὴν ἐκείνην. Ὑπὸ τὸ φῶς τῶν λαμπάδων αὐτῶν, ποὺ ἐσπαράσσοντο ἀπὸ τοὺς σπασμοὺς ὀδύνης, ἐφωτίσθη ὁ στίβος τοῦ Ἱπποδρόμου ὅταν ἐνεφανίσθη τέλος ὁ Νέρων, ὄρθιος ἐπὶ τοῦ ἅρματός του, κρατῶν εἰς τὰ χέρια του τὰ χρυσᾶ ἡνία τῶν τεσσάρων ἵππων του, σκυμμένος πρὸς τὰ ἐμπρός, περικυκλωμένος ἀπὸ κοκκινωπὰς λάμψεις, μὲ ἀνεμίζοντα μαλλιά ἀπὸ τὴν ταχύτητα τοῦ ἅρματός του καὶ ὡρυόμενος διὰ νὰ ἐμψυχώσῃ τὰ ζῷα του. Ἡ ἑορτὴ αὐτή, μοναδικὴ εἰς τὰ χρονικὰ τοῦ κόσμου, ἐτελέσθη τὴν 15ην Αὐγούστου τοῦ ἔτους **64**. Τὴν νύκτα ἐκείνην ὁ εἰδωλολατρισμὸς ὑπέγραψε τὴν εἰς θάνατον καταδίκην του.

«Ἔπεσεν, ἔπεσε Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, θὰ τραγουδήσῃ ἡ Ἀποκάλυψις. «Καὶ ἔγινε κατοικητήριον δαιμόνων καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου. Αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς ἔφθασαν ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐνεθυμήθη ὁ θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐτῆς. Ἀπόδοτε εἰς αὐτήν, ὡς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν εἰς ὑμᾶς καὶ διπλασιάσατε εἰς αὐτὴν διπλάσια κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς· μὲ τὸ ποτήριον, μὲ τὸ ὁποῖον ἐκέρασε, διπλασιάσατε κεράσατε εἰς αὐτήν!... Ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ θέλουσιν ἔλθει αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ πένθος καὶ πεῖνα καὶ θέλει κατακαυθῇ ἐν πυρί. Καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς κλαίουσι καὶ πενθοῦσι δι' αὐτήν, διότι οὐδεὶς ἀγοράζει πλέον τὰς πραγματείας αὐτῶν· πραγματείας χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθων τιμίων καὶ μαργαριτῶν, καὶ βύσσου καὶ πορφύρας, καὶ μετάξης καὶ κοκκίνου· καὶ πᾶν ξύλον ἀρωματικόν, καὶ πᾶν σκεῦος ἐξ ἐλεφαντοστοῦ καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύλου πολυτίμου καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ μαρμάρου· καὶ κιννάμωμον καὶ θυμιάματα καὶ μύρον καὶ λίβανον καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον καὶ σεμίδαλιν καὶ σῖτον καὶ κτήνη καὶ πρόβατα καὶ ἵππους καὶ ἁμάξας, καὶ ἀνδράποδα καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων. Καὶ τὰ ὀπωρικὰ τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς σου ἔφυγον ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα τὰ παχέα καὶ τὰ λαμπρὰ ἔφυγον ἀπὸ σοῦ, καὶ πλέον δὲν θέλεις εὕρει αὐτά. Εὐφραίνου ἐπ' αὐτήν, οὐρανέ, καὶ οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι καὶ οἱ προφῆται, διότι ἔκρινεν ὁ Θεὸς τὴν κρίσιν σας ἐναντίον αὐτῆς.»

ΑΥΡΙΟΝ: Ἡ συνέχεια

Drieu La Rochelle

Μία γυναῖκα
Στὸ παράθυρό της

Ἕνα Γαλλικὸν μυθιστόρημα ἀπὸ τὴν σύγχρονον Ἑλληνικὴν ζωὴν

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἡ Μαργὼ ἐπρόσεξεν ὅτι ὁ Μπούτρος τὴν ἐκρυφοκοίταζε συχνά. Ἐμοίαζεν εὐαίσθητος. Τάχα ὅμως δὲν ἐσκέπτετο νὰ τὴν ἐκμεταλλευθῇ; Μήπως τὴν ἐνόμιζεν ἀνόητη καὶ ἠλιθία; «Ἀλλὰ καὶ γιατί νὰ εἶναι τόσον βέβαιος γιὰ μένα; Γιατί νὰ μὴ φαντάζεται ὅτι τὸ ἔκαμα αὐτὸ ἔτσι αὐθόρμητα, ἀπὸ τρέλλα ἢ ἀπὸ περιέργεια σαδιστική; Μπᾶ! ἁπλούστατα, δὲν συλλογίζεται τίποτε ἄλλο παρὰ πῶς ν' ἀποκτήσῃ τὴν ἐλευθερία του. Κ' ἔχει πολὺ δίκηο. Ἐγὼ πάλιν ἐκ μέρους μου τὸν προστατεύω, ὅσον βρίσκεται κοντά μας.»

Ὁ Μαλφὸς ἐπέστρεψε μόνος του, μὲ ὕφος ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος ἐκανόνισε μίαν λεπτὴν ὑπόθεσιν καὶ εἶναι ἕτοιμος νὰ ὑποστῇ τὰς συνεπείας τῶν πράξεών του. Ἡ Μαργώ, ποὺ διέκοψεν ἐν τῷ μεταξὺ τοὺς συλλογισμούς της, εὐχαριστήθηκε ἀντικρύζοντας τὴν καλή του διάθεσι.

—Ἔ, λοιπόν, ποιά εἶναι ἡ γνώμη σας γι' αὐτόν; τὸν ἐρώτησε χωρὶς νὰ βιάζεται.

—Δὲν μοιάζει κακός, εἶπε ρίχνοντας μιὰ πονηρὴ ματιὰ στὴν Μαργώ, ποὺ τὴν ἔκαμε νὰ γελάσῃ. Τέλος πάντων, θὰ τὸν κρατήσω, μπορεῖτε νὰ εἶσθε εὐχαριστημένη. Θὰ πῶ στοὺς ὑπηρέτες μου ὅτι εἶναι κάποιος μηχανικὸς ποὺ τὸν ἐπῆρα ἀπὸ τὰ λιμενικὰ ἔργα. Ἐὰν παρουσιασθῇ κανένα δυσάρεστο, ποὺ δὲν τὸ ἐλπίζω, θὰ πῶ ὅτι ἦλθε καὶ μὲ παρεκάλεσε νὰ τοῦ δώσω δουλειά. Ἐλπίζω ὅτι δὲν εἶδε κανεὶς ἀπὸ τὸ σπίτι μου ὅτι ἐσεῖς τὸν ἐφέρατε. Ἀλλὰ δὲν ἔχει μαζί του καμμιὰ βαλίζα. Τί ἐντύπωσι θὰ κάνῃ αὐτό;

—Πῶς, ἔχει ἕνα πακέτο σ' αὐτοκίνητο. Κάτι παληὰ ἀσπρόρρουχα τοῦ Ρίκο. Μονάχα ποὺ θὰ πρέπῃ νὰ βγάλῃ τὸ μονόγραμμα. Τὰ σκέφθηκα ὅλα. Ἐμένα μοῦ φαίνεται, Μαλφός, ὅτι μποροῦμε νὰ ἔχουμε ἐμπιστοσύνη σ' αὐτόν. Ἐὰν τὸν τσακώσουν, δὲν θὰ μᾶς προδώσῃ.

—Δὲν ξεύρω. Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι μᾶς μισοῦν ὅλους μας. Τί παραφροσύνη!

—Ἐλᾶτε, μὴ γκρινιάζετε πιά.

—Θὰ μὲ ὑποχρεώσετε νὰ μὴ ἔχω σωφὲρ γιὰ πολλὲς μέρες... Πάω νὰ μιλήσω γιὰ ὅλ' αὐτὰ μὲ τὸν Ρίκο. Πάω νὰ τὸν ψάλλω. Ὤφειλε νὰ σᾶς ἐμποδίσῃ.

—Εἶναι τῆς γνώμης μου. Θὰ σᾶς εὐχαριστήσῃ ὅπως κ' ἐγώ.

—Δυστυχῶς, ἐκεῖνος εἶναι πιὸ τρελλὸς ἀπὸ σᾶς. Χωρὶς ἐκεῖνον θὰ εἴσασθε ἴσως λιγώτερο τρελλή. Μὰ τί θὰ τὸν κάνουμε αὐτὸν τὸν... Μπούτρο;

—Θὰ τὰ ποῦμε τὸ βράδυ. Ἐλᾶτε νὰ δειπνήσετε στὸ ξενοδοχεῖο μαζί μας.

—Ὄχι ἀπόψε, δὲν εἶμαι ἐλεύθερος.

—Ἔ, καλά, θὰ σᾶς τηλεφωνήσω αὔριο τὸ πρωΐ. Τώρα, πρέπει νὰ φεύγω. Θὰ προγευματίσω μὲ τοὺς Καλαντάρη στὸ γκόλφ.

—Θὰ φθάσετε τρομερὰ ἀργά. Κ' ἐγὼ θὰ φύγω ἀμέσως κατόπιν σας. Θὰ φάω μαζὶ μὲ τοὺς Ἐγγλέζους, καὶ θὰ μὲ περιμένουν.

—Θὰ σᾶς εἶμαι αἰωνίως εὐγνώμων, Μαλφός.

—Ἂ ναί! καλά!

—Μαλφός, εἶσθε χαριτωμένος, θάρθω αὔριο νὰ ἰδῶ τὸν προστατευόμενό μου.

—Ἄ, ὄχι μὴ τὸ κάνετε αὐτό. Θὰ προκαλέσετε τὴν προσοχὴ τῶν ὑπηρετῶν. Σκεφθῆτε ὡριμότερα, πρὸς θεοῦ!

—Ἐν πάσῃ περιπτώσει μπορῶ νάρθω νὰ ἰδῶ ἐσᾶς. Δὲν θὰ τοῦ μιλήσω παρὰ μόνον μὲ τὴν δική σας ἄδειαν. Μὴ φοβᾶσθε τίποτε. Θέλετε κι' ὅλας νὰ τὸν κρατήσετε γιὰ σᾶς μονάχα. Τί ἐπιτυχία ἔχει αὐτὸ τὸ παιδί!

Ἡ Μαργὼ ξαναβρῆκε τὴν εὐχάριστη ἐκείνη διάθεσι, τὴν ἀνάμικτη ἀπὸ σκληρότητα καὶ καλωσύνη, ποὺ εἶχε συνήθως ἀπέναντι τοῦ Μαλφός. Τὸν ἐκύτταζε ἐρευνητικά, χωρὶς νὰ ἀποσπᾷ τὴν σύλληψη τὴν πραγματική της σκέψη. Ἡ βαθειὰ φωνή της, στὶς στιγμὲς ποὺ γελοῦσε, ἐφούσκωνε τὸν περιστερένιο της λαιμό. Ὁπωσδήποτε τὸ πῆρε ἀπόφασι καὶ συμμορφώθηκε τὰ αἰσθήματα τῆς Μαργώς. Στὸ κάτω-κάτω δὲν εἶχε λόγο νὰ εἶναι δυσαρεστημένος. Ἡ Μαργὼ τοῦ ἐζήτησε μιὰ χάρι, ἦταν ὑπερήφανος ἀπὸ τὸν τρόπο ποὺ τὴν ἱκανοποίησε καὶ ἐπερίμενε ἀπὸ ὅλα αὐτὰ μεγάλα αἰσθηματικὰ προνόμια.

—Θὰ πρέπῃ, ἐν τούτοις, νὰ τὸν ἀποχαιρετήσω.

—Ὄχι, ἀφῆστε τον. Ὁ Ζοζὲφ καταγίνεται νὰ τὸν τακτοποιήσῃ.

—Θὰ τρώῃ μαζὶ μὲ τοὺς ὑπηρέτες.

—Ὤ! τὸν καϋμένο, δὲν τὸ εἶχα σκεφθῆ αὐτό.

—Θὰ τρώῃ μαζὶ μὲ τὸν κηπουρό μου.

—Τὸ ἴδιο εἶναι. Ὅταν τοῦ ἐπρότεινα νὰ γίνῃ σωφέρ σας, πόλις καὶ τοῦ ζήτησα συγγνώμην. Τώρα, ἔτσι, θὰ τοῦ φανῇ λιγάκι βαρύ.

—Μά, ἀγαπητή μου, αὐτὸς εἶναι εὐτυχὴς ποὺ γλύτωσε. Εἶσθε περίεργη. Δὲν ἔχετε καθόλου ἀντίληψη τῆς καταστάσεως. Καὶ ἐπὶ τέλους, αὐτὸς ὁ κύριος δὲν εἶναι ὑπὲρ τῆς ἰσότητος.

—Τὸ ἀμφιβάλω, ἐψιθύρισεν ἡ Μαργὼ μὲ παράξενο χαμόγελο.

Ἡ Μαργὼ ἐπήδησε στὸ αὐτοκίνητό της. Καθὼς ἔγυριζε γιὰ νὰ πάρῃ τὸν δρόμο πρὸς τὰς Ἀθήνας, εἶδε τὸ πακέτο ποὺ εἶχεν ἀφήσει ὁ Μπούτρος. Ἦταν ἕτοιμη νὰ φρενάρῃ, ὅταν αὐτὸς ἐπρόβαλε στὴν πόρτα τοῦ κήπου. Προχώρησε πρὸς τὸ ἁμάξι.

—Τὸ πακέτο σας!

—Εὐχαριστῶ, κυρία μου. Σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα... Δέχομαι ὅ,τι μοῦ κάμουν, γιατὶ τὸ κάνουν γιὰ χάρι σας.

Ἐσώπασε καὶ ὕστερα δὲν ἄλλο λεπτὸ ἐχάθηκε. Ξεκίνησε κατευχαριστημένη.

(Ἀκολουθεῖ)

„ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΤΗΣ'
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΑΙΝΙΑ

Περὶ τὸ Ἐθνικὸν θέατρον

Ἐξηγήσεις

Ὁ κ. Φῶτος Πολίτης — ἕνας ἀπὸ τοὺς δυὸ ἢ τρεῖς ἀνθρώπους, ποὺ τοὺς θεωρῶ πολυτίμους θεατρικοὺς παράγοντας— θὰ μὲ καταλέγῃ ἴσως μεταξὺ ἐκείνων ποὺ παρεξηγοῦν τὸν τίτλο «ἐθνικὸν» καὶ νομίζουν ὅτι τὸ ἱδρυόμενο κρατικὸ θέατρο θὰ εἶναι ὑποχρεωμένο νὰ παίζῃ κάθε νεοελληνικὴ ἀλούμπα καὶ νὰ βγάζῃ ὁλόκληρη περίοδο μὲ δυό-τρεῖς τέτοιες, φθάνει νάρέσουν στὸ κοινὸ καὶ νὰ κάνουν εἰσπράξεις. Κάθε ἄλλο! Ἂν ὁ κ. Πολίτης ἔχῃ αὐτὴ τὴν ἰδέα καὶ γιὰ μένα, τότε αὐτὸς παρεξήγησε τὸ λόγο μου ὅτι «βάσις τῆς ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ θεάτρου πρέπει νὰ εἶναι τὰ ἑλληνικὰ ἔργα». Μολονότι εἶμαι πέρα καὶ πέρα σύμφωνος μὲ τὰς ἀντιλήψεις τοῦ κ. Πολίτη, ἐπιμένω σ' αὐτὸ ποὺ εἶπα. Κι' εἶμαι βέβαιος ὅτι ἅμα μάθῃ πῶς τὸ ἐννοῶ, θὰ συμφωνήσῃ μαζί μου κι' ὁ κ. Πολίτης.

Βάσις τοῦ Ἐθνικοῦ μας Θεάτρου τὰ Ἑλληνικὰ ἔργα, ναί. Ἀλλὰ ποιά; Οὔτε μόνο τὰ σύγχρονα, οὔτε πολὺ λιγώτερο, μόνο τὰ νέα, τὰ ἄπαικτα, ἐκεῖνα ποὺ θὰ φέρνουν ἀμέτρητοι νεαροὶ ἢ γηραιοὶ συγγραφεῖς, μὲ τὴν ἀξίωση νὰ παιχθοῦν κατὰ προτίμησιν. Κι' αὐτὰ τέτοια θὰ παίζωνται ὅσα ἀξίζουν τὸν κόπο. Κι' ἀπὸ τὰ σύγχρονα θὰ ἐπαναλαμβάνωνται,— ἀνανεωμένα μὲ ἄλλο ἀνέβασμα, μὲ ἄλλη διδασκαλία— ὅσα ἐσημείωσαν μιὰν ἀληθινὴ θεατρικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ ἐπιτυχία. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ παλαιότερα, περισσότερα, ποὺ αὐτὰ κυρίως πρέπει νὰ θυμηθοῦμε καὶ νὰ διαλέξουμε ὅσα ἀξίζουν. Ὑπάρχουν ἀκόμα καὶ πολὺ παλαιά, μεσαιωνικά, ἀπὸ τὰ ὁποῖα μερικὰ δὲν ἐπαίχθηκαν κιόλα ποτέ. Καί, τέλος, ὑπάρχει ὁ θησαυρὸς τῶν ἀρχαίων. Νὰ τὸ «δραματολόγιο» τοῦ Ἐθνικοῦ μας Θεάτρου, ὅπως τὸ ἐννοῶ ἐγώ, κι' ὅπως ἀσφαλῶς τὸ ἐννοεῖ κι' ὁ κ. Πολίτης, στὸ ἑλληνικό του τοὐλάχιστο μέρος: ἀρχαῖα ἑλληνικὰ ἔργα κατὰ μετάφραση ἢ διασκευὴ ἀπόλυτως λογοτεχνική, μεσαιωνικὰ ἔργα, νεώτερα ἔργα, σύγχρονα ἔργα, παιγμένα ἢ ἄπαικτα.

Καὶ ὀρθῶς: Τὸ κρατικὸ Θέατρο, ὡς κρατικό, ἔχει τὴν ὑποχρέωση νὰ περιλάβῃ ΚΑΙ αὐτὰ τὰ ἑλληνικὰ στὸ Δραματολόγιό του; Δὲν πιστεύω νὰ τὸ ἀρνῆται κανένας! Κι' ἀφοῦ θὰ περιληφθοῦν ὅλ' αὐτά, τότε τὰ ξένα, —ἐννοῶ τὰ ξένα ἀριστουργήματα,—ποὺ εἶπα ὅτι πρέπει νὰ παίζωνται μὲ μιὰν ἀναλογία 30 τοῖς ἑκατόν, δὲν εἶναι καὶ πολλά. Νομίζω ναί. Ἕνας ἄλλος θὰ μποροῦσε νὰ τὸ ἀμφισβητήσῃ. Ἀδιάφορο. Δὲν πρόκειται τώρα νὰ φιξάρουμε τὴν ἀναλογία. Τὸ ζήτημα εἶναι τὸ ἑξῆς: Νὰ μὴν ἀφήσουμε ἔξω ἀπὸ τὸ Δραματολόγιο οὔτ' ἕνα ἀπὸ τὰ ἑλληνικὰ ἔργα ποὺ ἀξίζουν νὰ περιληφθοῦν. Αὐτὰ νὰ κοιτάξουμε πρῶτα. Ἔπειτα, ἃς μποῦν καὶ ξένα ὅσα χωρέσουν. Φθάνει μόνο νὰ εἶναι ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ τὰ υἱοθετοῦν, ποὺ τὰ θεωροῦν σὰ δικά τους, κι' ὅλα τὰ ξένα «ἐθνικὰ θέατρα» τοῦ κόσμου.

Γιατί τί λέει κι' ὁ κ. Πολίτης: Οἱ Γερμανοί, ποὺ ἀναγνωρίζουν τὴ μεγάλη ἀλήθεια ὅτι «κάθε ὡραῖο εἶναι ἐθνικό», παίζουν καὶ τὸν Σαίξπηρ, τὸν ξένο, ὅπως καὶ τὸν Γκαῖτε τὸ δικό τους. Αὐτὸ ἀκριβῶς θὰ μιμηθοῦμε καὶ μεῖς: Καὶ τοὺς Σαίξπηρ, καὶ τοὺς Γκαῖτε, καὶ ὅλους τοὺς ξένους μεγάλους, θὰ τοὺς παίξουμε ὅπως καὶ τοὺς Αἰσχύλους καὶ τοὺς Σοφοκλεῖς μας. Δὲν θὰ μοῦ ζητήσῃ ὅμως ὁ κ. Πολίτης νὰ παίζουμε στὸ Ἐθνικό μας θέατρο, καὶ τὰ «κύλατα» ποὺ παρουσίαζε, ὅπως τὸ ἔκανε ὁ κ. Μελᾶς στὴν «Ἐλεύθερη Σκηνή» του! Ἐδῶ, βλέπετε, εἶναι ὅλη ἡ διαφορά, καὶ σ' αὐτὸ μόνο ἀποβλέπω, ὅταν λέγω ὅτι «βάσις τῆς ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ μας θεάτρου πρέπει νὰ εἶναι τὰ ἑλληνικά». Δηλαδὴ ὅλα τὰ καλὰ ἑλληνικὰ καὶ ἀπὸ τὰ ξένα μόνο τὰ μεγάλα, τὰ παγκόσμια ἀριστουργήματα. Ὅπως [illegible] καὶ παραμερισθοῦν τὰ ἑλληνικά, δὲν μπορεῖ νὰ ἀποκλεισθοῦν καὶ τὰ ξένα. Καὶ μὲ τὴν ἴδια αὐστηρότητα θὰ διαλέγονται [illegible]. Τὰ ἑλληνικὰ ὅμως ἀνάμεσα στὰ ἑλληνικά, καὶ τὰ ξένα πάλι ἀνάμεσα στὰ ξένα. Δὲν θὰ ποῦμε δηλαδὴ [illegible] «Γαλατείας» [illegible] τοῦ Βασιλειάδη, ἐπειδὴ μποροῦμε νὰ παίξουμε [illegible] τραγῳδία [illegible] Γκριλπάτσερ». Αὐτὸ θὰ μποροῦσαμε νὰ τὸ κάνουμε μόνο σὲ μιὰ ἰδιωτικὴ ἐπιχείρηση. Στὸ Ἐθνικὸ Θέατρο δὲν ἐπιτρέπεται...Ἐννοήθηκε ἄρά γε ἡ αὐτὴ διαφορά;

* * *

Συμφωνῶ ἀπολύτως μὲ τὸν κ. Πολίτη ὅτι τὸ Ἐθνικὸ Θέατρο, σὰν ἵδρυμα ποὺ ἀποβλέπει στὴ μόρφωση καὶ τὴν ἀνύψωση τοῦ Κοινοῦ, πρέπει νὰ εἶνε θέατρο «δραματολογίου», νὰ ἀλλάζῃ συχνὰ τὸ πρόγραμμά του, δηλαδὴ νὰ παίζῃ ὅσο τὸ δυνατὸ περισσότερα ἔργα σὲ κάθε περίοδο. Δὲν μπορεῖ μιὰ κωμῳδία τοῦ κ. Μαραιτίνη νὰ κάνῃ στὸ Ἐθνικὸ Θέατρο ἑκατὸ παραστάσεις, ὅπως τὶς κάνει στὸ θέατρο Ἀργυροπούλου. Οὔτε ὁποιοδήποτε ἄλλο ἔργο ποὺ θὰ εἶχε ἐπίσης τὴ δύναμη [illegible] «τοσαύτην». Ἴσως θὰ ἦταν ὑπερβολή — δηλαδὴ κάτι ἀνεφάρμοστο — αὐτὸ ποὺ θέλει ὁ κ. Πολίτης: δυὸ ἔργα τὴν ἑβδομάδα. Εἶνε ἀναντίρρητο ὅμως, ὅτι κι' ἡ μεγαλήτερη ἐπιτυχία δὲν πρέπει νὰ κρατῇ τὸ πρόγραμμα τοῦ Ἐθνικοῦ περισσότερο ἀπὸ δέκα, δεκαπέντε βραδυές. Κι' ἂν παραδεχθοῦμε ἕνα μέσον ὅρον ἀπὸ δέκα παραστάσεις γιὰ κάθε ἔργο, στὶς 300 τοῦ χρόνου θὰ παιχθοῦν 30 ἔργα. Ἔ, εἶνε ἀρκετά!

Φυσικά, οἱ συγγραφεῖς ποὺ ἀποβλέπουν στὶς πενήντα κι' ἑκατὸ παραστάσεις, ἢ ποὺ δὲν ἐννοοῦν νὰ κατεβῇ ἕνα ἔργο τους πρὶν ἐξαντληθῇ, δὲν θὰ δίνουν τὰ καινούργια τους στὸ Ἐθνικό. Θὰ τὰ δίνουν στάλλα θέατρα, ποὺ ἐργάζονται μὲ βάσι διαφορετική. Κι' ἂν δὲν σφάλλω, αὐτὸ τὸ εἶπε κιόλας ὁ κ. Συναδινός, ποὺ δὲν θὰ [illegible] καθόλου τὴν «Δεσποινίδα Δικηγόρο» του ἢ τὸν «Ἐρωτόκριτό» του. Ἐγὼ ὅμως, παραδείγματος χάρι, μὲ μεγάλη μου χαρὰ θὰ δίνα στὸ Ἐθνικό, κι' ἂν ἦταν ἄπαικτο ἀκόμα, τὸ «Ἀνθρώπινο», νὰ τὸ παίξουν τέσσερες - πέντε φορὲς στὴν ἀρχὴ καὶ νὰ μένῃ στὸ Δραματολόγιο γιὰ νὰ ἐπαναλαμβάνεται κάπου - κάπου, ἄν, ἐννοεῖται, ἡ διεύθυνσι τοῦ θεάτρου τὸ θεωροῦσε ἄξιο γιὰ τόσο μεγάλη τιμή.

Αὐτὰ δὲν τὰ λέγω σήμερα μόνο. Τὰ εἶπα κι' ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ἱδρυθῇ τὸ «Θέατρον Ἐφαρμογῆς» — κι' αὐτὸ μὲ βάσιν ἐργασίας τὰ ἑλληνικὰ ἔργα — τὰ εἶπα καὶ στὸ ὑπόμνημά μου πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸ τῆς Παιδείας γιὰ τὸ Ἐθνικὸ Θέατρο, καὶ στὴν προχθεσινή μου συνέντευξι στὸ «Ἔθνος». Ἀλλὰ τὰ ξαναλέγω, γιὰ νὰ τὰ ἀκούσῃ τυχὸν ὁ κ. Πολίτης — ποὺ [illegible] μου αὐτὲς τὶς γνωματεύσεις — [illegible] καταλληλότερο ἐξίσου [illegible] κ. Μελᾶ καὶ μὲ τὸν κ. Λιδωρίκη, ποὺ κατὰ τὴ γνώμη μου, θάπρεπε νὰ προσληφθοῦν κι' οἱ τρεῖς στὸ Ἐθνικὸ καὶ νὰ μοιράζωνται τὰ ἔργα — [illegible] ὅτι τὸ Ἐθνικὸ Θέατρο θέλω νὰ παίζῃ μόνο τὰ ἑλληνικά, γιὰ νὰ κάνουν ἐκεῖ τὰ δικά τους [illegible] «Πειρασμὸς» ἢ οἱ «Φοιτηταὶ» καὶ... νὰ πλουτήσω ἀπὸ τὰ ποσοστά!!

ΓΡΗΓ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Γρηγορίου Ξενοπούλου

Πνεύματα

Ἀθηναϊκὸ Μυθιστόρημα

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἕνα τραπεζάκι. Ὁλόγυρα ἐκάθησαν ὁ Στρατῆς, ἕνας ἄλλος κύριος, γεροντάκος, ποὺ τὸν ἐφώναζαν κὺρ-Ἠλία, μιὰ κυρία πιὸ νέα, κι' ἡ Ἀθανασία. Ὁ κ. Ζαννῆς, ὀρθὸς ἀπὸ πάνω της, τὴν ἐνθάρρυνε καὶ τὴν ὡδηγοῦσε:

—Κάτσε, γειά σου... βάλε τὰ χέρια σου ἀπάνω ὅπως τάχει κι' ἡ κυρία... ἐλαφρά... μὴ πιέζῃς τὰ δάχτυλά σου καθόλου... μόλις νὰ τάκουμπᾶς... ἔτσι, γειά σου... Καὶ κοίταζε στὴ μέση τοῦ τραπεζιοῦ, νά, σὰν τὸν κὺρ-Ἠλία... Μὴ σηκώνῃς τὰ μάτια σου καθόλου... Τώρα, τώρα θὰ ἰδῇς τί θαῦμα θὰ γίνῃ!...

Τὸ θαῦμα δὲν ἄργησε: Κάτω ἀπ' τὰ δάχτυλα τῶν πειραματιστῶν, ποὺ σχημάτιζαν ἕναν κύκλο, τὸ τραπεζάκι ἄρχισε νὰ τρίζῃ, νὰ κουνιέται, νἀνεβοκατεβαίνῃ, χτυπώντας τὸ πάτωμα πότε μὲ τὄνα πόδι, πότε μὲ τἄλλο (τρίποδο ἦταν).

—Πώ, πώ, πώ, δύναμη ποὺ ἔχει ἀπόψε!... ἔκαμε ὁ Στρατῆς. Δὲν τὸ ματαεῖδα!

—Προστέθηκε, βλέπεις, ρεῦμα! εἶπε ὁ Ζαννῆς.

Ἦταν τὸ ρεῦμα τῆς Ἀθανασίας, ποὺ ἔκανε, φαίνεται, γιὰ ὅλα τἆλλα μαζί...

Μὲ μεγάλη συγκίνηση, ὁ κὺρ-Ἠλίας ρώτησε, κοιτάζοντας πάντα στὸ κέντρο τοῦ τραπεζιοῦ:

—Σὺ εἶσαι, μητέρα;

Τὸ τραπεζάκι ἄρχισε νὰ χτυπᾷ μὲ τὸ ἕνα πόδι. Οἱ πειραματιστὲς μετροῦσαν τοὺς χτύπους μὲ γράμματα: ἄλφα... βῆτα... γάμα... Καὶ τὸ τραπεζάκι σταμάτησε στὸ νῦ.

—Ναί! ἦρθε! φώναξε ὁ κὺρ-Ἠλίας δακρυσμένος.

Κι' ἐξακολούθησε νὰ ρωτᾷ τὸ πνεῦμα τῆς μητέρας του, ποὺ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο τοῦ ἀπαντοῦσε. Τοὺς ἄλλους δὲν τοὺς ἐνδιέφεραν τόσο τὰ ἰδιαίτερα τοῦ κὺρ-Ἠλία, τὰ οἰκογενειακά. Ἔβλεπαν ὅμως πὼς ἡ Ἀθανασία εἶχε μιὰ δύναμη ἐξαιρετικὴ κι' ἤθελαν νὰ δοκιμάσουν ἂν μποροῦσε νὰ κινῇ τὸ τραπεζάκι καὶ μονάχη της ἢ κι' ἀπὸ ἀπόσταση, χωρὶς νὰ τὸ ἀγγίζῃ καθόλου.

—Φτάνει, κὺρ-Ἠλία, σηκωθῆτε νὰ μείνῃ μόνη ἡ Ἀθανασία.

Ὁ κὺρ-Ἠλίας διαμαρτυρήθηκε:

—Ὄχι, νὰ ζῆτε!... Ἀφῆστε με νὰ μιλήσω μὲ τὴ μητέρα μου, ποὺ ἀπόψε ἦρθε τόσο γρήγορα κι' ἔχει βέβαια νὰ μοῦ πῇ τίποτα σπουδαῖο!...

—Τί ἄλλο θὲς νὰ σοῦ πῇ; ἀποκρίθηκε ἀνυπόμονα ὁ Στρατῆς· δὲ σοῦ εἶπε πὼς θὰ πᾷς στὸν Παράδεισο, ἂν διορθώσῃς τὴν ἐκκλησιά, νὰ λειτουργιέται; Τελείωσε! Σήκω!...

Πολὺ παράξενος τύπος κι' αὐτὸς ὁ κὺρ-Ἠλίας.

Βιομήχανος ἄλλη φορά, μὰ ὄχι τόσο πλούσιος, εἶχε πλουτίσει ἄφοτου κατάφερε νὰ γίνῃ ἐπίτροπος σὲ μιὰ μεγάλη ἐκκλησιά. Σύμπτωσι ἦταν νὰ πάῃ καλύτερα τότε ἡ βιομηχανία του; ἢ μήπως ὁ εὐσεβὴς αὐτὸς ἔβαζε χέρι στὴν ἱερὴ περιουσία; Κανένας δὲν ἤξερε νὰ πῇ, κανένας δὲν τὸν ἔπαιρνε στὸ λαιμό του. Κάποτε ὅμως συνέβηκε κάτι τρομερό. Σωστὸ δρᾶμα γιὰ τὸν κὺρ-Ἠλία! Ὁ δεύτερος ἐπίτροπος τῆς ἴδιας ἐκκλησιᾶς, κάποιος Μπαρούτας, γιατρός,— ποὺ ἡ κακὲς γλῶσσες ἔλεγαν πὼς ἔτρωγε τὰ περισσότερα,— πέθανε, θάφτηκε σὰ χριστιανός, ἀλλά... ἔμεινε ἄλυωτος. Ἄνοιξαν κάποτε τὸν τάφο του καὶ τὸν βρῆκαν ὅπως τὸν εἶχαν βάλει! Αὐτὸ ἔκαμε τόσο μεγάλη ἐντύπωση στὸν κὺρ-Ἠλία, ποὺ ὅλοι πιὰ βεβαιώθηκαν πὼς κι' αὐτὸς ἔκανε τὴν ἁμαρτία καὶ φοβόταν τώρα μὴ βρυκολακιάσῃ σὰν τὸ σύντροφο. Κι' ἀπὸ τότε ἔγινε ἄλλος ἄνθρωπος. Παραιτήθηκε ἀπὸ ἐπίτροπος τῆς ἐκκλησιᾶς, κοίταζε πιὸ καλὰ τοὺς φτωχοὺς συγγενεῖς του, πάντρεψε ὀρφανὰ κορίτσια, ἔκανε διάφορες ἀγαθοεργίες καὶ ...τὄριξε στὸν πνευματισμό. Ὁ Ζαννῆς ποὺ τὸν ἐγνώριζε ἀπὸ χρόνια, τὸν εἶχε μυήσει τελευταῖα,— γιατὶ ξαφνικὰ ἀνακάλυψε πὼς ἦταν «ἐπιδεκτικός»,— καὶ τὸν εἶχε μπάσει στὸν «κύκλο». Ἦταν ἀρκετὰ πλούσιος ἀκόμα, πολὺ γνωστὸς στὴν κοινωνία, κι' οἱ «πνευματισταὶ» δὲν τοῦ ἀρνήθηκαν τὴν τιμὴ νὰ τὸν δεχθοῦν. Ἔπειτα τὸν ἔκαναν καὶ γοῦστο. Ἦταν ἡ διασκέδασή τους, στὴ σοβαρότητα καὶ πολλὲς φορὲς στὶς ἀνατριχίλες τῶν συνεδριάσεων, ὁ ἐπίδοξος αὐτὸς βρυκόλακας δὲν ἔκανε ἄλλο παρὰ νὰ προσκαλῇ τὴ μητέρα του, πεθαμένη ἐδῶ καὶ εἴκοσι χρόνια, καὶ νὰ τὴ ρωτᾷ ὁλοένα μὲ κλάματα, ἂν καὶ πῶς θὰ πήγαινε στὸν Παράδεισο.

«—Νὰ παντρέψῃς καὶ τὴν καϋμένη τὴν Ἀννούλα τῆς κυρὰ-Κώσταινας, τοῦ ἀπαντοῦσε τὸ πνεῦμα, πότε μὲ τὸ τραπεζάκι, πότε μὲ τὸ μολύβι στὸ χαρτί. Νὰ φτιάσῃς τὸ τέμπλο τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης... Νὰ δώσῃς λεφτὰ τοῦ Γιάννη, νἀποτελειώσῃ τὸ σπιτάκι του... Νὰ χαρίσῃς τὸ χρέος στὸ Βαρνάβα... Νὰ διορθώσῃς τὴν ἐκκλησοῦλα τοῦ Ἅη-Γιάννη καὶ νὰ φροντίσῃς νὰ λειτουργιέται...»

—Ἔ, μὰ φτάνει πιά!... Τάξεραν, τάκουσαν. Ἀπόψε εἶχαν πολὺ σπουδαιότερα. Καὶ μ' ὅλα του τὰ κλάματα καὶ τὰ παρακάλια, ὁ κὺρ-Ἠλίας ὑποχρεώθηκε νὰ σηκωθῇ ἀπ' τὸ τραπέζι καὶ νἀφήσῃ τὸ πνεῦμα τῆς μητέρας του νὰ γυρίσῃ στὸν οὐρανό.

Σηκώθηκαν κι' ὅλοι οἱ ἄλλοι, ἀφίνοντας μονάχη τὴν Ἀθανασία.

Τὸ τραπεζάκι, κάμποσην ὥρα, ἔμεινε ἀκίνητο. Ὕστερα ὅμως ἄρχισε νὰ κουνιέται τόσο ζωηρά, ὅπως κι' ὅταν καθόταν γύρω του ὅλοι!

—Ἀπίστευτη ἡ δύναμη τῆς Ἀθανασίας! Οἱ πνευματισταὶ κοιτάζονταν ἐκστατικοὶ καὶ καταγοητευμένοι...

—Μὴν τὸ κουνᾷς ἐσύ; ρώτησε τὴ δουλίτσα ἡ νέα κυρία.

—Ὄχι, καθόλου! φώναξε ἡ Ἀθανασία.

Καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ, σήκωσε τὰ χέρια της ἀπ' τὸ τραπέζι.

Ἄλλο θαῦμα. Τὸ τραπέζι ἐξακολούθησε νὰ κουνιέται χωρὶς νὰ τὸ ἀγγίζῃ καθόλου ἡ Ἀθανασία!

Ἀνατρίχιασαν ὅλοι, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἴδια.

—Βλέπεις; τοὺς ἔλεγε· τὸ πειράζω τώρα; καὶ νά το, χορεύει! Δὲ σᾶς γελάω ἐγώ!...

—Στάσου! ἔκανε ὁ Στρατῆς. Τράβηξου!

Καὶ συγχρόνως τράβηξε τὴν Ἀθανασία μὲ τὴν καρέκλα της, σὲ τρόπο ποὺ τὰ χέρια της νὰ μὴν εἶναι πιὰ ἀπὸ πάνω τὸ τραπέζι. Μόνο τὰ μάτια της [illegible] προσηλωμένα στὸ κέντρο του.

Κι' ἄλλο θαῦμα, μεγαλύτερο ἀπ' ὅλα: Τὸ τραπεζάκι ἐξακολούθησε νὰ κουνιέται, λιγώτερο βέβαια ἀπὸ πρῶτα, ἀλλ' ἀρκετὰ ἀκόμα ζωηρά. Καὶ μιὰ στιγμὴ φάνηκε σὰ νὰ πηγαίνῃ πρὸς τὴν Ἀθανασία, σὰ νὰ θέλῃ νὰ τὴν πλησιάσῃ.

—Καλέ, αὐτὸ περπατᾷ! φώναξε μὲ ἀλλοιωμένη φωνὴ ὁ Ζαννῆς. Λὲς καὶ τὸ τραβᾷ μὲ τὰ μάτια της!...

Τί μάτια, ἀλήθεια! Μὰ ἦταν φοβερὸ νὰ τὰ βλέπῃ κανείς, τὴ στιγμὴ ἐκείνη ποὺ κοίταζαν στραβίζοντας τὸ τραπεζάκι καὶ τὄκαναν νὰ τρεμουλιάζῃ καὶ νὰ περπατῇ σὰ ζωντανό!

—Νὰ λοιπὸν κι' ἡ τηλεκίνησις, εἶπε ὁ Στρατῆς, ποὺ εἴχαμε νὰ τὴν ἰδοῦμε ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ μικροῦ Σιμιτα! (Ἦταν ἕνα ὑστερικὸ παιδί, ποὺ εἶχε κι' αὐτὸ τὴ δύναμη τῆς Ἀθανασίας, ἀλλὰ σὲ μικρότερο βαθμό). Σταθῆτε, νὰ δοκιμάσουμε τώρα καὶ τὴν ἀνύψωση!

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ κ. ΔΙΟΜΗΔΟΥΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΧΘΕΣΙΝΗΝ ΓΕΝΙΚΗΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΝ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΑΥΤΗΣ

Η ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΙΤΙΑΣΕΙΣ ΤΟΥ κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ, ΜΕΓΑΛΩΝ ΜΙΣΘΩΝ Κ. Λ. Π.

Ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἐγένετο χθὲς ἡ ἐτησία γενικὴ συνέλευσις τῶν μετόχων αὐτῆς. Τῆς συνελεύσεως προήδρευσεν ὁ Γεν. Διευθυντὴς τῆς Τραπέζης Ἀνατολῆς κ. Καμάρας.

Ἐν ἀρχῇ ὁ Διοικητὴς τῆς Τραπέζης κ. Διομήδης ἀνέγνωσε τὴν εἰσηγητικήν του ἔκθεσιν ἐπὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ λήξαντος ἔτους 1929, ἔχουσαν ὡς ἑξῆς:

Κύριοι Μέτοχοι,

Τὸ λῆξαν ἔτος δὲν ὑπῆρξεν ἔτος ὁμαλὸν ἐν τῇ γενικῇ οἰκονομίᾳ τοῦ κόσμου. Ὁ χαρακτὴρ δὲ οὗτος ἔσχεν ἐπίσης ἀντίκτυπον καὶ ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τῆς χώρας ἡμῶν.

Ἡ δευτέρα διαχειριστικὴ περίοδος ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς ἡμετέρας Τραπέζης, ἐνεφάνισε μὲν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς τραπεζικῆς ἐπιχειρήσεως ἀποτελέσματα ἱκανοποιητικώτερα τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς πρώτης ὀκταμήνου περίπου περιόδου τοῦ ἔτους 1928, δὲν διέρρευσεν ὅμως τόσον ὁμαλῶς ὅσον ἡ περίοδος ἐκείνη.

Ἡ Τράπεζα ἡμῶν εὑρέθη πρὸ νέων προβλημάτων, τὰ ὁποῖα προέκυψαν, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκ τῆς καταστάσεως τῆς διεθνοῦς οἰκονομίας καὶ ἰδίᾳ τῆς παγκοσμίου χρηματαγορᾶς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐξ εἰδικῶν αἰτίων ἀναγομένων εἰς τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν οἰκονομίαν.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

Καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἠκολουθήσαμεν τὴν αὐτὴν γενικὴν ἀρχὴν ἡ ὁποία καθωδήγησε τὴν πολιτικήν μας κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τῆς λειτουργίας τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, τὴν ἀρχὴν δηλ. τῆς διατηρήσεως ἀκεραίας τῆς ἀξίας τοῦ νομίσματος. Ἐκρίναμεν ἐπιβεβλημένον νὰ διατηρήσωμεν τὴν τιμὴν τοῦ συναλλάγματος εἰς τὰ ὅρια τῆς εἰς χρυσὸν ἰσοτιμίας τῆς δραχμῆς, παρεμποδίζοντες τὴν φυσικὴν διακύμανσιν αὐτοῦ ἐντὸς τῶν κατωτάτων καὶ ἀνωτάτων ὁρίων τοῦ χρυσοῦ (gold points) ἣν θὰ ἐπέφερεν ἀναγκαίως ἡ κατὰ περιόδους μεταβαλλομένη σχέσις τῆς προσφορᾶς καὶ ζητήσεως συναλλάγματος. Τοῦτο ἐπράξαμεν καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, χορηγοῦντες καὶ ἀποδεχόμενοι τὸ καθ' ὡρισμένην στιγμὴν ζητούμενον καὶ προσφερόμενον συνάλλαγμα ἐπὶ τῇ τιμῇ τῆς ἰσοτιμίας.

Ὁ διὰ τῆς πολιτικῆς ταύτης ἐπιδιωχθεὶς σκοπὸς ἦτο νὰ παράσχωμεν ἀπόλυτον ἀσφάλειαν εἰς τὰς συναλλαγὰς καὶ νὰ ἀπαλλάξωμεν τὸ ἐμπόριον ἀπὸ τῆς προσθέτου δαπάνης ἣν καὶ αὐτὴ ἡ ἐντὸς τῶν χρυσῶν ὁρίων διακύμανσις τοῦ συναλλάγματος ἐπιφέρει.

Ἂν ὁ ἔχων ἀνάγκην συναλλάγματος διὰ τὰς συνήθεις τριμήνους ἐμπορικὰς συναλλαγὰς ἀγοράσῃ εἰς τὴν ἀνωτάτην καὶ πωλήσῃ μετὰ τρίμηνον εἰς τὴν κατωτάτην τιμήν, θὰ ἔχῃ πρόσθετον δαπάνην ἰσοδυναμοῦσαν πρὸς αὔξησιν τοῦ ἐτησίου τόκου τοῦ κεφαλαίου κατὰ ποσοστὸν ὑπερβαῖνον τὸ 5 ο)ο. Ἡ δαπάνη αὐτὴ εἰς ποσοστὸν ἐλαττοῦται ὅταν ἡ διαφορὰ μεταξὺ τιμῆς ἀγορᾶς καὶ πωλήσεως εἶναι μικροτέρα ἢ ὁ χρόνος μεταξὺ τῶν δύο πράξεων μακρότερος, αὐξάνει ὅμως ὅταν ὁ χρόνος εἶναι βραχύτερος.

Δὲν πρέπει ὅμως νὰ νομισθῇ ὅτι τὴν πολιτικὴν ταύτην ἠκολουθήσαμεν ἐκ νομικῆς τινὸς ὑποχρεώσεως ἢ διότι τοιαύτην πολιτικὴν ἀκολουθοῦν συνήθως αἱ Ἐκδοτικαὶ Τράπεζαι. Ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα, μίαν μόνον ὑποχρέωσιν ἔχει λόγῳ τῆς ἰδιότητός της καὶ λόγῳ τῆς βάσεως ἐφ' ἧς ἐστηρίχθη ἡ σταθεροποίησις δηλαδὴ νὰ ἀγοράζῃ ἅπαν τὸ προσφερόμενον συνάλλαγμα εἰς τὴν τιμὴν τοῦ ἀρτίου μεῖον τῶν δαπανῶν μεταφορᾶς χρυσοῦ καὶ νὰ πωλῇ ζητούμενον ποσὸν συναλλάγματος εἰς τὴν τιμὴν τοῦ ἀρτίου πλέον τῶν δαπανῶν μεταφορᾶς χρυσοῦ, καὶ ὅταν ἀκόμη ἡ σχέσις προσφορᾶς καὶ ζητήσεως ἐν δεδομένῃ στιγμῇ θὰ ἦτο τοιαύτη ὥστε, ἂν ἡ ἀγορὰ ἀφίετο ἐλευθέρα, θὰ ὤθει τὰς τιμὰς καὶ κάτω ἢ ἄνω τῶν ὁρίων τούτων.

Ἡ πολιτικὴ τῶν Ἐκδοτικῶν Τραπεζῶν εἶναι νὰ ἀφίνουν ἐλευθέραν τὴν λειτουργίαν τοῦ νόμου τῆς προσφορᾶς καὶ ζητήσεως ἐντὸς τῶν νομίμων χρυσῶν ὁρίων, νὰ ἐπεμβαίνουν δὲ ρυθμιστικῶς ὅταν αἱ τιμαὶ δεικνύουν τάσιν νὰ πλησιάσουν τὸ ἀνώτατον ἢ κατώτατον ὅριον.

Τοιαύτην πολιτικὴν δὲν ἀποκλείεται νὰ ἀκολουθήσῃ καὶ ἡ ἡμετέρα Τράπεζα ὅταν τὸ κρίνῃ ἀναγκαῖον. Διότι ἡ διὰ τῆς παγιώσεως τῆς τιμῆς τοῦ συναλλάγματος παρεχομένη ἀσφάλεια τῶν συναλλαγῶν, ἐνισχύει πολλάκις καὶ τὴν κερδοσκοπίαν, ἥτις ἀκινδύνως προκαλεῖ ἔξοδον κεφαλαίων πρὸς ἐκμετάλλευσιν προσκαίρων εὐνοϊκῶν ὁρίων ἀλλοδαπῆς τινος χρηματαγορᾶς, ἀφοῦ παρέχεται ἡ ἀσφάλεια τῆς ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν παλιννοστήσεως ἀκεραίου τοῦ ἐξαχθέντος κεφαλαίου ὡς ἐκ τῆς σταθερότητος τῆς τιμῆς τοῦ συναλλάγματος. Εἰς τοιαύτας περιπτώσεις ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα μετακινοῦσα τὰς τιμὰς τοῦ συναλλάγματος ὅσον εἶναι ἀναγκαῖον, δύναται νὰ καταστήσῃ ἀνωφελῆ ἢ καὶ ἐπιζημίαν τὴν τοιαύτην κίνησιν κεφαλαίων.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἡ κατὰ τὸ 1929 κίνησις τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ συναλλάγματος, τοῦ καλύμματος καὶ τῆς κυκλοφορίας ἔχει ὡς ἑξῆς:

Αἱ ἀγοραὶ χρυσοῦ ἀνῆλθον εἰς £	233.989
Αἱ δὲ πωλήσεις .. .. »	2.212
Προέκυψεν ἐπομένως ὑπόλοιπον ὑπὲρ τῆς Τραπέζης . ἐκ £ .	231.777
Αἱ ἀγοραὶ χρυσοῦ καὶ συναλλάγματος κατὰ τὸ ἔτος 1929 ἀνῆλθον εἰς. .. .. £	21.155.108
Αἱ δὲ πωλήσεις εἰς .. .. »	24.060.941
Προέκυψεν ἄρα διαφορὰ εἰς βάρος τῆς Τραπέζης ἐκ. .. £	2.905.833

Μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν δὲ ἀπὸ τοῦ διαθεσίμου συναλλάγματος, ἀφ' ἑνὸς μὲν τῶν εἰς συνάλλαγμα πιστώσεων καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ μὴ χρυσῆς βάσεως ἐξωτερικοῦ συναλλάγματος, ἤτοι συνόλου £ 93.403, τὸ καθαρὸν ἔλλειμμα, καθ' ὃ ἠλαττώθη τὸ εἰς χρυσᾶς ἀξίας κάλυμμα ἀνῆλθεν εἰς £ 2.999.237.

Πράγματι κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1928 τὸ κάλυμμα ἡμῶν ἀνήρχετο εἰς £	11.308.348
Κατὰ τὴν 31 Δ)βρίου 1929 εἰς »	8.309.111

Ἔχομεν ἄρα κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐλάττωσιν τοῦ καλύμματος κατὰ £ 3.000.000 περίπου.

ΑΙΤΙΑ ΔΥΣΜΕΝΟΥΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ

Ἐξ ὅλων τῶν στοιχείων ἐξ ὧν ἀποτελεῖται τὸ ἰσοζύγιον τῶν λογαριασμῶν μας, χρήζουν ἰδιαιτέρας ἐρεύνης τὸ ἐμπορικόν μας ἰσοζύγιον καὶ ἡ κίνησις τῶν κεφαλαίων, διότι εἰς τὰ δύο ταῦτα στοιχεῖα παρετηρήθη κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἀξία λόγου μεταβολή.

α) ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΙΣΟΖΥΓΙΟΝ

Τὸ ἐμπορικόν μας ἰσοζύγιον εἶναι παγίως δυσμενές. Ἡ ἀξία τῶν εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων ὑπερβαίνει τὴν ἀξίαν τῶν ἐξαγομένων κατὰ σημαντικὸν ποσόν. Τὸ προκύπτον ἔλλειμμα καλύπτεται ἐξ ἄλλων πόρων τῆς οἰκονομίας μας. Ποῖον εἶναι τὸ ἀκριβὲς ποσὸν τοῦ ἐλλείμματος ἐκ τῆς ἐμπορικῆς κινήσεως; Τὰς πληροφορίας μας ἀντλοῦμεν ἐκ τῆς στατιστικῆς τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Παρὰ ταῦτα, ἡ στατιστικὴ ἐξακρίβωσις τῆς ἀξίας τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ὁ ἐκ ταύτης προσδιορισμὸς τῆς σχέσεως τῶν ἀπαιτήσεων καὶ ὀφειλῶν τῆς ἡμεδαπῆς πρὸς τὴν ἀλλοδαπὴν ἐκ τῆς κινήσεως τῶν ἐμπορευμάτων εἶναι εἰς ἄκρον δυσχερής. Εἶναι ποικίλα τὰ εἴδη ὧν ζητεῖται ἡ ἀποτίμησις καὶ πολλαπλᾶ τὰ στοιχεῖα ἐξ ὧν ἀπαρτίζεται ἡ ἀξία τοῦ εἰσαγομένου ἰδίως ἐμπορεύματος. Τὰ στοιχεῖα ταῦτα (ἀρχικὴ ἀξία, ναῦλος, ἀσφάλεια, ἐπιβάρυνσις λόγῳ τῆς τραπεζικῆς μεσολαβήσεως κλπ.) δὲν εἶναι πάντοτε καὶ ἀναγκαίως ἀντικείμενα ἢ ὑπηρεσίαι παρασκευασθεῖσαι ὑπὸ τῆς ἀλλοδαπῆς, ὧν ἡ ἀξία ὀφείλεται ἐπομένως εἰς αὐτήν. Ἐξ ἄλλου ἡ ὕπαρξις τοῦ λαθρεμπορίου ἀποτελεῖ ἄδηλον ἐπιβάρυνσιν τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν ἐκ κινήσεως ἐμπορευμάτων χωρὶς νὰ ἐμφανίζεται εἰς τὴν στατιστικὴν τῆς κινήσεως ταύτης. Ἰδίως ὅμως ἡ ἐξακρίβωσις τῆς ἀξίας τῆς ἐξαγωγῆς ὅταν δὲν ὑπάρχουν ἐξαγωγικοὶ δασμοὶ εἶναι ἀτελὴς καὶ διότι μέρος τῶν ἐξαγομένων ποσοτήτων δύναται εὐκόλως νὰ διαφύγῃ τὴν ἐξακρίβωσιν καὶ διότι ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἀξίας γίνεται ἀτελέστερος.

Παρὰ τὰ μειονεκτήματα ταῦτα τῆς ἐξακριβώσεως τῆς ἀξίας τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς, τὰ διὰ τὴν σύγκρισιν τῶν δύο ἐτησίων περιόδων στατιστικὰ στοιχεῖα εἶναι ἐπαρκῆ. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν εἶναι ἀκριβές, ὅταν σκοπὸς τῆς συγκρίσεως εἶναι νὰ προσδιορίσωμεν τὴν ἐπίδρασιν τῆς κινήσεως τῶν ἐμπορευμάτων ἐπὶ τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν κατὰ τὰς συγκρινομένας περιόδους.

Ἡ σύγκρισις τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου τῶν ἐτῶν 1928 καὶ 1929 ἐμφανίζει τὴν ἑξῆς εἰκόνα:

	Εἰσαγωγὴ	Ἐξαγωγὴ	Ἔλλειμμα
	(Εἰς ἑκατομμύρια δραχμῶν)		
1928	12.488.1	6.282.1	6.206.0
1929	13.275.5	7.018.8	6.256.7

Ἐξ αὐτοῦ προκύπτει ὅτι ἥ τε ἐξαγωγὴ καὶ ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ 1929 ὑπερέβη τὴν τοῦ 1928, ἡ σχέσις ὅμως τῆς ἐξαγωγῆς πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν κατ' ἀμφότερα τὰ ἔτη παρέμεινε σχεδὸν ἡ αὐτή. Οὕτως ὥστε τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου παρέμεινε σταθερὸν ἐμφανίσαν ἀσήμαντον αὔξησιν ἐκ 50 περίπου ἑκατομμυρίων δραχμῶν κατὰ τὸ ἔτος 1929.

Ἐὰν συγκρίνωμεν περαιτέρω τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐξαγωγὴν γεωργικῶν προϊόντων καὶ εἰδῶν διατροφῆς ἐν γένει, ὧν ἡ ἐξαγωγὴ ἀποτελεῖ σχεδὸν τὸ σύνολον τοῦ ἐξαγωγικοῦ μας ἐμπορίου, θὰ ἔχωμεν τοὺς ἑξῆς ἀριθμούς:

Γεωργικὰ προϊόντα καὶ εἴδη διατροφῆς

	Εἰσαγωγὴ	Ἐξαγωγὴ	Πλεόνασμα
	(Εἰς ἑκατομμύρια δραχμῶν)		
1928	5.249.3	5.415.7	166.4
1929	5.572.6	6.422.5	849.9

Ἐκ τῶν ἀριθμῶν τούτων καὶ ἐκ τῆς γενικῆς συγκρίσεως εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς τῶν ἐτῶν 1928—1929 προκύπτει ὅτι τὸ παθητικόν μας ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον ἐπηρέασε κατὰ τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς ἔντασιν τὸ γενικόν μας ἰσοζύγιον κατ' ἀμφότερα τὰ ἔτη καὶ ὅτι ἑπομένως οἱαδήποτε μεταβολὴ εἰς τὸ ἰσοζύγιον τῶν πληρωμῶν τοῦ 1929 ἔναντι τοῦ 1928 θὰ ὀφείλεται κατ' ἀνάγκην ἐξ ὁλοκλήρου εἰς ἄλλα αἴτια.

Ἂς ἴδωμεν, κατόπιν τούτων, ἐὰν καὶ ἐκ τίνων αἰτίων ἐπηρεάσθη τὸ ἰσοζύγιον τῶν πληρωμῶν μας κατὰ τὸ 1929, ἐκ τῆς κινήσεως τῶν προϊόντων τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς. Ἀρκεῖ νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψει τὰ δύο κύρια προϊόντα τῆς παραγωγῆς μας, τὸν καπνὸν καὶ τὴν σταφίδα.

Καπνὸς

Αἱ ἀγοραὶ τοῦ καπνοῦ ἑκάστης ἐτησίας παραγωγῆς ἄρχονται ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου ἑκάστου ἔτους καὶ περατοῦνται τὸν Μάϊον τοῦ ἑπομένου ἔτους. Κατὰ τὸ 1928 ἀπὸ Ὀκτωβρίου μέχρι Δεκεμβρίου ἠγοράσθησαν καπνὰ ἀξίας περίπου £ 3,000,000. Κατὰ τὸ 1929 τὸ ἐμπόριον τῶν καπνῶν ἐδείχθη διστακτικὸν καὶ ἀνέβαλε τὰς ἀγοράς, οὕτως ὥστε μέχρι τέλους τοῦ 1929, ἠγοράσθησαν ἐν συνόλῳ καπνὰ ἀξίας ἀνερχομένης εἰς τὸ ἥμισυ μόλις τοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν πραγματοποιηθέντος ποσοῦ. Προέκυψεν ἐκ τούτου ἀσφαλὲς ἔλλειμμα ἐξωτερικοῦ συναλλάγματος ἀνερχόμενον εἰς £ 1,500,000. Τὸ ἔλλειμμα τοῦτο ὅπερ ἐβάρυνε τὸ ἰσοζύγιον τῶν πληρωμῶν τοῦ 1929 δὲν πρόκειται, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ν' ἀποτελέσῃ ὁριστικὴν ἀπώλειαν διὰ τὴν οἰκονομίαν μας. Κατὰ τὰς βασίμους προβλέψεις αἱ ἀγοραὶ τῶν καπνῶν τῆς ἐσοδείας 1929, θὰ ἐξελιχθοῦν ὁμαλῶς, ἡ δὲ κατὰ τὸ τελευταῖον τρίμηνον τοῦ 1929 παρατηρηθεῖσα ἀπραξία, ὀφειλομένη ἐν μέρει εἰς εἰδικοὺς ὅρους τῆς παραγωγῆς τοῦ ἔτους αὐτοῦ, θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀναβολὴν τῶν ἀγορῶν καὶ ἑπομένως τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ εἰς τὴν ἀξίαν αὐτῶν ἀντιστοιχοῦντος συναλλάγματος.

Σταφὶς

Ἡ ἀξία τῆς κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐξαχθείσης σταφίδος ὑστέρησε τῆς τοῦ ἔτους 1928 κατὰ ποσὸν ὑπολογιζόμενον κατὰ προσέγγισιν εἰς £ 400,000, λόγῳ τῆς ἐλαττώσεως τῶν τιμῶν, ἕνεκα τῆς ποιότητος τῆς περυσινῆς παραγωγῆς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ συναγωνισμοῦ ἀποικιακῶν σταφίδων τύπου κορινθιακῆς. Ἡ ἀπώλεια αὐτὴ εἶναι ὁριστικὴ ἐπηρεάσασα τὸ ἰσοζύγιον τῶν λογαριασμῶν μας.

Πτῶσις ἐπίσης τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ τιμῶν παρετηρήθη καὶ εἰς τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον.

Ἡ ἐκ τῆς κινήσεως ἄρα τοῦ ἐξαγωγικοῦ μας ἐμπορίου μείωσις τοῦ εἰσαχθέντος κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος συναλλάγματος, εἴτε ὁριστικὴ εἴτε πρόσκαιρος ὑπερβαίνει ἀσφαλῶς τὸ ποσὸν τῶν £ 2,000,000.

Οὐδένα διαφεύγει ἡ σημασία τὴν ὁποίαν ἔχει διὰ τὴν ἐθνικήν μας οἰκονομίαν καὶ διὰ τὸ ἰσοζύγιον τῶν λογαριασμῶν μας μετὰ τῆς ἀλλοδαπῆς τὸ ἐξωτερικόν μας ἐμπόριον. Τοῦτο ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς ἐν τῷ διεθνεῖ ἐμπορίῳ θέσεως τοῦ καπνοῦ καὶ τῆς σταφίδος. Τὰ προϊόντα ταῦτα ἀποτελοῦντα τὰ 70 ο)ο τῆς ὅλης ἀξίας τῆς ἐξαγωγῆς μας καὶ παραγόμενα εἰς ποσότητας ἀσυγκρίτως ἀνωτέρας τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐγχωρίου καταναλώσεως, ἐξαρτῶνται ἀπολύτως ἐκ τῶν συνθηκῶν τῆς διεθνοῦς ἀγορᾶς καὶ προσδίδουν ἰδιαίτερον χαρακτῆρα εἰς τὴν οἰκονομίαν τῆς χώρας μας.

Ἐκ τῶν προϊόντων τούτων τὸ ἕν, ἡ σταφίς, εἶχε μέχρι τοῦδε χαρακτῆρα μονοπωλιακόν, λόγῳ τῆς ἰδιαιτέρας ποιότητός του. Ἀπό τινος ὅμως ἤρχισεν ἀναφαινόμενος λίαν ἐπικίνδυνος συναγωνιστής. Τοῦ λοιποῦ ἡ διατήρησις τῆς θέσεώς της ἐν τῇ διεθνεῖ ἀγορᾷ καὶ ἰδίως τῆς Ἀγγλίας, θὰ ἐξαρτηθῇ ἐκ τῆς δυνάμεώς της νὰ ἀντίσχῃ εἰς τὸν συναγωνισμόν. Εἶναι ἑπομένως ζήτημα ζωτικὸν καὶ θεμελιῶδες διὰ τὴν σταφιδοπαραγωγὴν καὶ τὴν οἰκονομίαν μας, ἡ ὀργάνωσις τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς ἐμπορίας τῆς σταφίδος, συμφώνως πρὸς τὰς νέας συνθήκας τῆς διεθνοῦς ἀγορᾶς. Ἡ ἐμμονὴ εἰς παλαιὰ συστήματα καὶ μεθόδους θὰ θέσῃ εἰς σοβαρὸν κίνδυνον τὸ προϊὸν τοῦτο καὶ θὰ ἀνατρέψῃ μίαν τῶν βάσεων ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται τὸ ἰσοζύγιόν μας.

Ὁ καπνός, ἔχει ἀκόμη μεγαλυτέραν σημασίαν διὰ τὴν οἰκονομίαν μας. Ἡ ἐξαγωγὴ αὐτοῦ ἀποτελεῖ τὰ 57 ο)ο τῆς ὅλης ἐξαγωγῆς. Ἡ θέσις του εἰς τὴν διεθνῆ ἀγορὰν πᾶν ἄλλο εἶναι ἢ μονοπωλιακή. Ὑφίσταται τὸν συναγωνισμὸν ὁμοίων ποιοτήτων ἀνατολικῶν καπνῶν καὶ διαφόρων ποιοτήτων ἄλλων χωρῶν, αἵτινες ἀγωνίζονται ἐπιτυχῶς νὰ ἀντικαταστήσουν εἰς τὴν διεθνῆ κατανάλωσιν τὰ ἀνατολικὰ καπνά. Ὁ καπνὸς ἔχει ἓν πλεονέκτημα οὐσιῶδες ἔναντι τῶν προϊόντων τῆς ἀμπέλου, σταφιδαμπέλου καὶ τῆς ἐλαίας. Ἡ καλλιέργειά του εἶναι ἐτησία καὶ ἑπομένως δύναται νὰ προσαρμόζεται εὐχερῶς πρὸς τὰς ἑκάστοτε συνθήκας τῆς διεθνοῦς ἀγορᾶς. Τοῦ πλεονεκτήματος τούτου πρέπει νὰ γίνῃ λελογισμένη ἐκμετάλλευσις διὰ νὰ διατηρήσωμεν τὴν θέσιν τοῦ σπουδαίου τούτου προϊόντος μας εἰς τὴν διεθνῆ ἀγοράν. Ἡ ἐπέκτασις τῆς καλλιεργείας ἐπὶ ἐδαφῶν καταλλήλων πρὸς παραγωγὴν καλῶν ποιοτήτων, θὰ νοθεύσῃ τὴν ποιότητα τῆς ὅλης παραγωγῆς μας καὶ θὰ καταστρέψῃ τὴν φήμην αὐτῆς ἐν τῇ διεθνεῖ ἀγορᾷ. Εἰς τοιαύτην ἐπέκτασιν τῆς καλλιεργείας κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος (αὔξησις τῆς καλλιεργηθείσης ἐκτάσεως κατὰ 200,000 περίπου στρέμματα), ὀφείλεται ἡ ἀνώμαλος ἐξέλιξις τῆς ἐμπορίας τοῦ καπνοῦ.

Σπουδαῖος ὅσον καὶ εὐσταθὴς συντελεστὴς τοῦ ἰσοζυγίου τῶν λογαριασμῶν εἶναι ἡ κίνησις τῶν κεφαλαίων.

Τὸ κεφάλαιον ὅπερ ἐπιζητεῖ ἐπωφελῆ ἐπένδυσιν ἢ προσωρινὴν βραχυπρόθεσμον τοποθέτησιν, ἐκμεταλλεύεται τὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς ἀμοιβῆς τοῦ κεφαλαίου.

Ἡ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος κίνησις τῶν κεφαλαίων δὲν ὑπῆρξεν εὐνοϊκὴ διὰ τὸ ἰσοζύγιόν μας. Ἡ ἀκρίβεια τοῦ κεφαλαίου εἰς τὰς μεγάλας χρηματαγορὰς τῆς ἀλλοδαπῆς καὶ ἡ ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ τῆς Νέας Ὑόρκης κερδοσκοπικὴ κίνησις ἐπηρέασε καὶ τὴν Ἑλληνικὴν ἀγοράν, ὅπως καὶ τὰς ἄλλας ἀγορὰς τοῦ κόσμου καὶ ἔστρεψε τὸ ρεῦμα τῶν κεφαλαίων πρὸς τὰ ἔξω.

Ἐξ ἀσφαλῶν πληροφοριῶν δυνάμεθα νὰ ὑπολογίσωμεν τὴν κατὰ τὸ 1929 ἐμφανῆ ἐξαγωγὴν κεφαλαίων λόγῳ παλιννοστήσεως ἑλληνικῶν ἀξιῶν καὶ ἀγορᾶς ξένων τοιούτων περίπου εἰς £ 1,600,000. Ἡ λοιπὴ ἔξοδος δὲν εἶναι συλληπτὴ πάντως ὅμως δὲν ὑπῆρξεν ἀσήμαντος.

Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ὅμως δέον νὰ τονισθῇ, ἡ παρατηρουμένη νοσηρά, ροπὴ τοῦ ἑλληνικοῦ κεφαλαίου, νὰ φεύγῃ τὴν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοποθέτησιν καὶ νὰ προτιμᾷ τὴν πλήρη ἀβεβαίων κερδῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ χρησιμοποίησιν. Ἡ πρόσφατος στενοχωρία τῆς ἑλληνικῆς χρηματαγορᾶς ὀφείλεται εἰς τὸ αἴτιον τοῦτο.

Ἡ ὕπαρξις ἐγχωρίου νομίσματος ἀσφαλοῦς καὶ βεβαίας ἀξίας, καθιστᾷ εὐχερῆ καὶ ἀκίνδυνον τὴν μετακίνησιν τῶν κεφαλαίων. Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἡ κίνησις τῶν κεφαλαίων ἐβάρυνε τὴν πλάστιγγα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ προηγούμενον ἔτος 1928. Τὸ φαινόμενον τοῦτο ὑπῆρξε κατὰ τὸ 1929 καθολικοῦ χαρακτῆρος, ὁλόκληρος δὲ ἡ Εὐρώπη, πιεσθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς χρηματαγορᾶς ἥτις προσέφερε μεγίστας ὠφελείας εἰς τὰ εἰσρέοντα κεφάλαια, ὑπέστη τὸν ἀντίκτυπον τῆς κινήσεως ταύτης.

Ἡ ἀποκατάστασις ὁμαλωτέρων συνθηκῶν εἰς τὴν διεθνῆ χρηματαγοράν, ἀνέστειλε τὴν σημειωθεῖσαν ροπήν. Κατὰ πᾶσαν δὲ πρόβλεψιν διαγράφεται ἀντίθετος τάσις, ἧς ὑπάρχουν ἤδη ἁπταὶ ἐνδείξεις ἐμφανιζόμεναι εἰς τὴν ἀρξαμένην ζήτησιν ἑλληνικῶν ἀξιῶν.

Ἐκ τῶν λοιπῶν στοιχείων τοῦ ἰσοζυγίου τῶν λογαριασμῶν ἄξια ἰδιαιτέρας μνείας εἶναι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ ἐξωτερικὴ ἐνίσχυσις καὶ ἀφ' ἑτέρου τὰ μεταναστευτικὰ ἐμβάσματα.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΙΣ

Ἡ σημασία τῆς προσωρινῆς ἐξωτερικῆς ἐνισχύσεως τῆς οἰκονομίας μας δὲν δύναται νὰ παροραθῇ. Πρόκειται περὶ ἀντλήσεως ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ κεφαλαίων ὑπὸ μορφὴν μακροπροθέσμων χρεωλυτικῶν δανείων. Τὰ κεφάλαια ταῦτα, τῶν ὁποίων ἡ ἐξυπηρέτησις θὰ βαρύνῃ τὰς μελλούσας χρήσεις, ἀποβλέπουν ἀποκλειστικῶς εἰς θεραπείαν τῶν δημιουργηθεισῶν ἐκτάκτων ἀναγκῶν ἐκ τῆς μονίμου ἐγκαταστάσεως τῶν προσφύγων καὶ τῆς βελτιώσεως τῶν συνθηκῶν καὶ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν ὅρων τῆς ἐθνικῆς μας παραγωγῆς. Ἡ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη πραγματοποιηθεῖσα ἐξωτερικὴ ἐν γένει ἐνίσχυσις ὑπολογίζεται ἐτησίως κατὰ προσέγγισιν εἰς ποσὸν Λιρῶν 3—3 1)2 ἑκατομ. καθ' ὃ ποσὸν καὶ ἐχρεώθη ἡ χώρα. Ἀντιστοίχως ὅμως ἔχομεν ἀποσβέσεις δημοσίων χρεῶν £ 1,233,393 καὶ δρχ. 1,175 ἑκατομμυρίων.

Ἐξ ἄλλου τὰ ἐμβάσματα τῶν μεταναστῶν ὑπελογίσθησαν κατὰ τὸ ἔτος 1928 εἰς £ 6,500,000 περίπου. Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἀνῆλθον εἰς £ 7,815,000 ἐσημείωσαν ἑπομένως αὔξησιν £ 1.315.000 ἥτις ἦλθεν εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ ἰσοζυγίου τῶν λογαριασμῶν μας.

Ἐκφράζονται ὑπό τινων ἐνδοιασμοὶ σχετικῶς πρὸς τὰ ἐνδεχόμενα ἀποτελέσματα τοῦ παρατηρουμένου ἀνοίγματος τοῦ ἰσοζυγίου τῶν λογαριασμῶν μας, ἕνεκα τῆς ὑφισταμένης ἀνισοσκελίσεως τοῦ ἐξωτερικοῦ μας ἐμπορίου. Ἀλλὰ σχεδὸν εἰς ὅλα τὰ κράτη, τὸ καθ' ἑαυτὸ ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον ἀφίνει ἑκάστοτε ἔλλειμμα, καλυπτόμενον ἐξ ἄλλων μονίμων πηγῶν τὰς ὁποίας ἡ χώρα ἐκμεταλλεύεται. Εἰς τὰ οἰκονομικῶς καὶ νομισματικῶς ὑγιᾶ κράτη, τὸ ἐμφανιζόμενον ἄνοιγμα τῶν λογαριασμῶν, καλύπτεται διὰ τῆς κινήσεως τῶν κεφαλαίων. Ὑπάρχουν ἐν τῇ διεθνεῖ χρηματαγορᾷ ἄφθονα κυμαινόμενα κεφάλαια τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν εὕρει εἰσέτι τὴν παγίαν των χρησιμοποίησιν. Ἡ οἰκονομικὴ ἀποστολὴ τῶν κεφαλαίων τούτων εἶναι ἀκριβῶς ὅπως χρησιμεύουν ὅπου ἑκάστοτε ὑπάρχει χρεία αὐτῶν. Διὰ νὰ ἑλκυσθοῦν ὅμως τὰ κεφάλαια ταῦτα, πρέπει αἱ συνθῆκαι τοῦ τόπου τοῦ ἔχοντος ἀνάγκην αὐτῶν, νὰ παρέχουν τὰ ἀπαραίτητα ἐχέγγυα ἀσφαλείας καὶ τάξεως.

Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἔχουν στραφῇ μεταπολεμικῶς ὅλα τὰ κράτη, πάσχοντα ἀκριβῶς ἀπὸ τὴν αὐτὴν ἀσθένειαν τῆς ἀνισορροπίας τῶν λογαριασμῶν των καὶ πειρώμενα νὰ προσαρμόσουν τὴν νομοθεσίαν των, ἥτις φέρει ἀκόμη ἁπτὰ τὰ ἴχνη τῶν ἕνεκα τοῦ πολέμου κρατησασῶν ἀντιλήψεων, πρὸς τὰς νέας ἀνάγκας τῆς οἰκονομίας των.

Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην στρέφεται καὶ ἡ Ἑλλὰς προσπαθοῦσα νὰ δημιουργήσῃ ἀτμόσφαιραν εὐνοϊκὴν διὰ τὴν ἕλξιν τῶν ἐν τῇ διεθνεῖ ἀγορᾷ κυμαινομένων κεφαλαίων, ρυθμίζουσα ἐφεξῆς τὴν νομοθεσίαν της προστατευτικῶς ὑπὲρ τοῦ κεφαλαίου. Ἡ ὑφισταμένη τάξις εἰς τὴν δημοσιονομίαν της, ἡ ἐπέκτασις τῆς παραγωγῆς της διὰ τῆς ἀποκλειστικῆς πρὸς τοῦτο χρησιμοποιήσεως τῶν εἴτε ὑπὸ τῆς δημοσίας εἴτε ὑπὸ τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας δανειζομένων κεφαλαίων, ἡ ὁμαλὴ καὶ τακτικὴ ὑπηρεσία καὶ ἐξόφλησις τῶν χρεῶν της πρὸς διατήρησιν ἀδιαταράκτου τῆς πίστεώς της, ἡ διατήρησις πρὸ πάντων ἀκεραιότητος εἰς τὸ νόμισμά της, εἶναι οἱ ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖοι παράγοντες, διὰ τὴν ὑγείαν ἑνὸς τόπου. Κλονισμὸς οἱουδήποτε τῶν στοιχείων τούτων ἔχει ἄμεσον ἀντίκτυπον, πλήττει ἀμειλίκτως τὴν οἰκονομίαν τῆς χώρας καὶ δημιουργεῖ καταστάσεις ἡ θεραπεία τῶν ὁποίων οὔτε εὔκολος εἶναι οὔτε ταχεῖα.

ΚΑΛΥΜΜΑ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ

Ἡ κατὰ τὸ 1929 δυσμενὴς κίνησις τοῦ συναλλάγματος ἐπέφερε βαθμιαίαν ἐλάττωσιν τοῦ καλύμματος τῆς κυκλοφορίας ὡς καὶ τῶν λοιπῶν ὑποχρεώσεων ὄψεως τῆς Τραπέζης.

Τὸ ποσὸν τῆς κυκλοφορίας ὅπερ ἀνήρχετο κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1928 εἰς 5.689 ἑκατομμύρια κατῆλθεν τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1929 εἰς 5.193 ἑκατομμύρια, ὑπέστη ἄρα ἐλάττωσιν 500 περίπου ἑκατομμυρίων. Αἱ λοιπαὶ ὑποχρεώσεις ὄψεως ἀνερχόμεναι τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1928 εἰς 2.129 ἑκατομμύρια κατῆλθον κατὰ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν τοῦ 1929 εἰς 1.529 ἑκατομμύρια, ὑπῆρξεν ἑπομένως ἐλάττωσις 600 ἑκατομμυρίων.

Τὸ σύνολον ἄρα τῶν ὑποχρεώσεων ὄψεως ἠλαττώθη κατὰ 1.096 ἑκατομμύρια, ἐν ᾧ τὸ κάλυμμα ἠλαττώθη κατὰ 1.125 ἑκατομμύρια (£ 3.000.000).

Ἐξ ἄλλου τὸ ποσοστὸν τοῦ καλύμματος ὅπερ κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου ἀνήρχετο εἰς 54, 2 ο)ο ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ὑποχρεώσεων ὄψεως καὶ εἰς 74, 5 ο)ο ἐπὶ τῆς πραγματικῆς κυκλοφορίας, κατῆλθε κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου τοῦ 1929 εἰς 46, 4 ο)ο ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ὑποχρεώσεων ὄψεως καὶ 60 ο)ο ἐπὶ τῆς κυκλοφορίας.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται ὅτι δυνάμεθα νὰ ἀποβλέπωμεν μετὰ πλήρους ἠρεμίας καὶ ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν ἐπελθοῦσαν σταθεροποίησιν τοῦ ἐθνικοῦ μας νομίσματος. Πράγματι κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος, παρὰ τὴν δυσμενῆ κίνησιν τῶν μετὰ τῆς ἀλλοδαπῆς πιστοχρεώσεών μας, τὴν σημαντικὴν μείωσιν τῶν ἀποθεμάτων μας καὶ τὴν πολιτικὴν ἣν ἠκολούθησεν ἡ Τράπεζα ἐκ λόγων σκοπιμότητος καὶ ψυχολογικῆς ἐπιδράσεως ὅπως μὴ ἐπιτρέψῃ τὴν μετακίνησιν τῶν τιμῶν τοῦ συναλλάγματος πρὸς τὰ ἀνώτατα ὅρια τοῦ χρυσοῦ, ὁ ἐκδοτικὸς μηχανισμὸς ἐλειτούργησεν ὁμαλῶς.

Ἡ μείωσις τὴν ὁποίαν ἐσημείωσε τὸ κάλυμμα ἡμῶν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος, οὐδὲν ἔχει τὸ ἀσύνηθες ἢ τὸ ἀνησυχητικόν. Ἐκδοτικὴ ὅμως Τράπεζα, ἡ ὁποία θὰ ἠκολούθει πολιτικὴν διατηρήσεως τοῦ καλύμματος εἰς ὡρισμένον ἀμετάβλητον ἐπίπεδον, δὲν θὰ ἐπετέλει τὸν προορισμόν της. Τὸ περιθώριον ὑπὲρ τὸ νόμιμον ποσοστὸν τοῦ καλύμματος, ἔχει προορισμὸν νὰ κινῆται ἀναλόγως τῶν ἑκάστοτε μεταβαλλομένων συνθηκῶν τῆς ἀγορᾶς, νὰ παρακολουθῇ δὲ ταύτας καὶ νὰ προσαρμόζῃ τὴν κυκλοφορίαν εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν συναλλαγῶν.

Τὸ γεγονὸς ὅτι κατὰ τὸ 1929, καθ' ὃ ἀνεστάλη πρὸς καιρὸν ἡ κίνησις τοῦ προϊόντος τοῦ ἀποτελοῦντος τὸν κυριώτερον συντελεστὴν τοῦ ἐξαγωγικοῦ μας ἐμπορίου, καθ' ὃ ἡ καθολικὴ πτῶσις τῶν τιμῶν ἐπέφερεν αὐτόματον μείωσιν τῶν εἰσπραττομένων κεφαλαίων, καθ' ὃ ἡ ἐκ λόγων καιρικῶν ἐλάττωσις τῆς παραγωγῆς τῶν δημητριακῶν καὶ τῶν κτηνοτροφικῶν προϊόντων, ἐξηνάγκασεν εἰς αὔξησιν τῆς εἰσαγωγῆς τῶν εἰδῶν τούτων, καθ' ὃ ὅλαι σχεδὸν αἱ Ἐκδοτικαὶ Τράπεζαι τῆς Εὐρώπης ἠναγκάσθησαν νὰ προασπίσουν τὰ κεφάλαια τοῦ τόπου των κατὰ τῆς ἀθρόας τάσεως πρὸς ἔξοδον, τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Τράπεζα κατώρθωσε νὰ συγκρατήσῃ τὴν ἀναλογίαν τοῦ καλύμματός της εἰς 46 ο)ο ἀποδεικνύει τὴν ἐλαστικότητα τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου, ὅστις ἀφ' ἑαυτοῦ ἐπέδειξε τοιαύτην ἀντοχήν, ὥστε νὰ παρουσιάζῃ ἀπόλυτον ἀσφάλειαν, ν' ἀφίνῃ δὲ τὴν ἐντύπωσιν εἰς πάντα καλῆς πίστεως μελετητὴν ὅτι ἡ ἀκεραιότης αὐτοῦ εἶναι προασπισμένη κατὰ παντὸς ἐνδεχομένου.

Ὁ τόπος διαθέτει ἀκόμη ἐκ κεφαλαίων προερχομένων ἐκ τοῦ τριμεροῦς δανείου καὶ ἐκ τοῦ δανείου διὰ δημόσια ἔργα, κατατεθειμένων δὲ παρὰ τῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος £ 1.316.017 προωρισμένας διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἐλλειμμάτων τοῦ προϋπολογισμοῦ, £ 534.210 διὰ τὴν συνέχισιν τῶν ἀποξηραντικῶν ἔργων τοῦ Ἀξιοῦ, £ 835.964 διὰ τὴν συνέχισιν τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν προσφύγων. Τὰ κεφάλαια δὲ ταῦτα διατιθέμενα καταναλίσκονται ἐν τῷ τόπῳ.

Τέλος θὰ ἔχῃ ἐπὶ πλέον εἰς τὴν διάθεσίν του ὁ τόπος μετὰ τὴν κύρωσιν τῶν συμβάσεων τῆς Χάγης καὶ μάρκα χρυσᾶ 19.000.000 ἢ £ 931.370 καταβλητέας ἅμα τῇ κυρώσει τοῦ PLAN YOUNG.

Ἀποτελοῦν τὰ κεφάλαια ταῦτα, συμποσούμενα ἐν συνόλῳ εἰς £ 3.675.000, ἰσχυροτάτην ἐφεδρικὴν δύναμιν, ἥτις δημιουργεῖ καὶ δεύτερον πρόχωμα ἀσφαλίζον τὴν οἰκονομικὴν ὑγείαν τοῦ τόπου.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ

Τὰ εἰς διάθεσιν τῶν συναλλαγῶν μέσα κυκλοφορίας εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια, ἐνεφάνισαν κατὰ τὸ 1929 ἐξέλιξιν διάφορον τῆς κατὰ τὸ 1928. Ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου 1928 παρετηρήθη τάσις αὐξήσεως τῆς κυκλοφορίας ἐν σχέσει πρὸς τοὺς προηγουμένους μῆνας τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀνελθοῦσα κατὰ μέσον ὅρον εἰς 500 περίπου ἑκατομμύρια. Τοὐναντίον κατὰ τοὺς μῆνας ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ 1929 παρετηρήθη ἀντιστρόφως ἐλάττωσις τῶν κυκλοφοριακῶν μέσων καὶ ἔναντι τῶν προηγουμένων μηνῶν τοῦ αὐτοῦ ἔτους καὶ ἔναντι τῶν ἀντιστοίχων μηνῶν τοῦ 1928. Ἡ ἐλάττωσις αὐτὴ ὑπῆρξεν ἀξιοσημείωτος καθόσον ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος εἶχεν αὐξήσει τὸ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν συναλλαγῶν χρῆμα κατὰ 200 περίπου ἑκατ. δρχ. ὑπὸ μορφὴν προεξοφλήσεων καὶ λοιπῶν δανείων. Πράγματι ἐν ᾧ αἱ τοποθετήσεις αὐται κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1928 ἦσαν 109.5 ἑκατομμ. δρχ., κατὰ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν τοῦ 1929 εἶχον ἀνέλθει εἰς 324.7 ἑκατομμύρια.

ΕΤΕΡΑ ΤΙΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Ἐν σχέσει πρὸς τὰ λοιπὰ στοιχεῖα τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς Τραπέζης, ἀξία παρατηρήσεως εἶναι ἡ μεταβολὴ ἥτις ἐπῆλθεν εἰς τὸ πρὸς τὴν Τράπεζαν χρέος τοῦ Δημοσίου. Τὸ χρέος τοῦτο, ἀνερχόμενον κατὰ τὴν 31 Δ)βρίου 1928 εἰς 3.789.6 ἑκατομμ. δρχ., κατῆλθεν εἰς 3.596.5 ἑκατ. κατὰ τὴν 31 Δ)βρίου 1929 ἐλαττωθὲν κατὰ δρχ. 193.1 ἑκατομμ. Ἡ ἐλάττωσις αὐτὴ ὀφείλεται εἰς τὴν προβλεπομένην ἐκ τῆς συμβάσεως κανονικὴν ἐτησίαν ἀπόσβεσιν ἔκ τε τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἐκ τῆς διαθέσεως τῶν 2)3 τῆς συμμετοχῆς τοῦ Δημοσίου εἰς τὰ κέρδη τῆς Τραπέζης καὶ τῶν ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ὀφειλομένων φόρων καὶ τελῶν.

Ἡ ἐτησία αὐτὴ μείωσις τοῦ χρέους τοῦ Δημοσίου ἔχει σημασίαν διὰ τὴν διαμόρφωσιν τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς Τραπέζης, ἧς ἡ θέσις ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης καθίσταται συνεχῶς εὐνοϊκωτέρα, ἐφόσον θὰ δύναται νὰ μετατρέπῃ ἄξιον λόγου τμῆμα τοῦ ἀκινητοποιημένου ἐνεργητικοῦ της εἰς ρευστόν. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον προέβημεν εἰς συμφωνίαν μετὰ τοῦ Δημοσίου, ὑποβαλλομένην εἰς τὴν ὑμετέραν κρίσιν, δι' ἧς δύναται ἡ ἡμετέρα Τράπεζα νὰ προβαίνῃ εἰς προεξόφλησιν τῶν ὀφειλῶν τούτων τοῦ Δημοσίου.

Ἤδη κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐσημειώθη σημαντικὴ βελτίωσις τῆς σχέσεως τῶν λοιπῶν στοιχείων τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς Τραπέζης, πλὴν τῶν καλυμμάτων. Οὕτω ἐν ᾧ κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1928 ἐπὶ συνόλου ἐνεργητικοῦ εἰς χρέος τοῦ Δημοσίου καὶ ἐμπορικὰς τοποθετήσεις ἐκ δρχ. 3.899,1 ἑκατομμ., 3.789,6 ἀπετέλουν χρέος τοῦ Δημοσίου καὶ μόνον 109,5 ἑκατομμ. τοποθετήσεις, κατὰ τὴν 31 Δ)βρίου 1929 ἐπὶ συνόλου τοιούτου ἐνεργητικοῦ ἐκ 3912,2 ἑκατομμ., 3596,5 ἑκατομμ. ἦσαν χρέη τοῦ Δημοσίου καὶ 324,7 ἑκατομμ. ἐμπορικαὶ τοποθετήσεις.

Ἡ βελτίωσις κατὰ τὸ τρέχον ἔτος θὰ εἶναι ἔτι μεγαλυτέρα καὶ θὰ ἀποδείξῃ πόσον σώφρων ὑπῆρξεν ἡ κατὰ τὸν χρόνον τῆς σταθεροποιήσεως ἀποδεκτὴ γενομένη λύσις πρὸς ἐκκαθάρισιν τῶν ἐξ ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας καὶ λοιπῶν χρεῶν τοῦ Δημοσίου.

Ἀντί, ὡς ἐζήτουν τινές, νὰ ἐπιβαρυνθῇ τὸ Δημόσιον διὰ καταθλιπτικοῦ εἰς ποσὸν ἐξωτερικοῦ δανείου πρὸς ὁλοκληρωτικὴν ἐξόφλησιν τῶν πρὸς τὴν Τράπεζαν χρεῶν, περιωρίσθη ἡ παγία ἐπιβάρυνσις εἰς £ 3.000.000 διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς σταθεροποιήσεως καὶ ἐπισπίσθη σύστημα κανονικῆς καὶ βαθμιαίας ἀποσβέσεως τοῦ ὑπολοίπου χρέους ἐκ τῶν τακτικῶν ἐτησίων πόρων τοῦ Κράτους.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ

Τὰ ἀκαθάριστα κέρδη κατὰ τὴν λήξασαν χρῆσιν ἀνῆλθον εἰς δρχ. 225.461.186.40.

Τὸ κυριώτερον τῶν ἐσόδων τούτων ὑπῆρξε καὶ πάλιν τὸ ἐκ τῆς τοποθετήσεως τοῦ ἀποθέματος προκῦψαν κέρδος, ἀνελθὸν εἰς δρχ. 162.006.763.8.

Ἡ ἐκ τόκων καὶ προμηθειῶν διαφόρων ὀφειλῶν τοῦ Δημοσίου ὠφέλεια ἀνῆλθεν εἰς δρχ. 22.952.642.65.

Σημαντικῶς ηὐξημένον παρουσιάζεται τὸ ἐκ παραγωγικῶν ἐργασιῶν τῆς Τραπέζης κέρδος, ἀνελθὸν εἰς 40.500.000.— περίπου.

Τὰ βάρη ἐν συνόλῳ ἀνῆλθον εἰς δρχ. 115.986.292.02, τὰ κυριώτερα τῶν ὁποίων εἶναι τὰ εἰς ἔξοδα διαχειρίσεως διατεθέντα, ἀνερχόμενα ἐν συνόλῳ εἰς δραχμ. 66.187.412.74. Ἡ αὔξησις ἔναντι τοῦ παρελθόντος ὀφείλεται εἰς τὴν ἀνάληψιν τῆς ταμιακῆς ὑπηρεσίας τοῦ Δημοσίου καὶ εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῶν Ὑποκαταστημάτων.

Εἰς ἀποσβέσεις διετέθησαν δρχ. 34.664.746.53 ὀφειλομένας καὶ κατὰ τὸ μέγιστον μέρος εἰς τὴν ἀναλογοῦσαν ἀπόσβεσιν τῆς ἀξίας τῶν κυκλοφορούντων τραπεζικῶν γραμματίων.

Εἰς τὰ Ταμεῖα Συντάξεων, Αὐτασφαλείας καὶ Ἀλληλοβοηθείας διετέθησαν δραχμαὶ 5.780.000.

Τὸ ὑπόλοιπον καθαρῶν ὠφελειῶν ἐκ δρχ. 109.548.645.38 διετέθη:

α) Εἰς μέρισμα, συμφώνως πρὸς τὸ καταστατικόν, δρχ. 32.000.000.—.

β) Εἰς προβλέψεις ἀποσκοπούσας κυρίως εἰς κάλυψιν ἐνδεχομένων ζημιῶν (ἄρθρ. 71 Καταστ.) 5.473.744.75.

Καὶ ἐπὶ τοῦ τελευταίου τούτου ποσοῦ συμμετέχει τὸ Δημόσιον κατὰ τὸ ἄρθρον 74 τοῦ Καταστατικοῦ.

γ) Εἰς σχηματισμὸν τακτικοῦ ἀποθεματικοῦ δρχ. 36.000.000.

δ) Εἰς συμμετοχὴν τοῦ Δημοσίου δρχ. 36.000.000.

Καὶ παρέμεινεν ἀδιάθετον ποσὸν 74.900.63.

Τὸ διανεμηθὲν μέρισμα ἀνῆλθεν εἰς δρχ. 400 ἀναλογούσας πρὸς 8 ο)ο ἐπὶ τοῦ ὀνομαστικοῦ κεφαλαίου δρχ. 5.000.

Ἡ ἀναλογία τοῦ Δημοσίου πρὸς τὰ καθαρὰ κέρδη εἶναι 32.88 ο)ο.

Ἡ Διοίκησις τῆς Τραπέζης εἶναι εὐτυχὴς βεβαιοῦσα τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν ὅτι τὸ προσωπικὸν τῆς Τραπέζης, ἀνώτερον καὶ κατώτερον, δεικνύει ζῆλον, ἀφοσίωσιν καὶ πνεῦμα πειθαρχίας ἄξια κάθε ἐπαίνου. Ἡ εὔλογος φιλοδοξία του εἶναι ν' ἀποβῇ ὑπόδειγμα ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τόσον ἀπὸ ἀπόψεως μορφώσεως καὶ ἱκανότητος, ὅσον καὶ ἤθους. Ἡ Διοίκησις νομίζει καθῆκόν της νὰ ἐνισχύσῃ τὸ προσωπικὸν εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς ἀναπτύξεως ἣν καταβάλλει ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι συμβάλλει εἰς ἔργον καὶ εὐρυτέρας κοινωνικῆς ἀνάγκης.

ΕΓΚΡΙΣΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΙΣ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΑΡΘΡΩΝ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

Ὑποβάλλεται ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν ὑμῶν ἡ ἀπὸ 25 Νοεμβρίου 1929 σύμβασις μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Τραπέζης ἡμῶν.

Διὰ τῆς συμβάσεως ταύτης παρέχεται εἰς τὸ Δημόσιον τὸ δικαίωμα νὰ ἐκδίδῃ κερματικὰ μεταλλικὰ νομίσματα καὶ μέχρις ὀνομαστικῆς ἀξίας δραχμῶν 20 κατὰ τροποποίησιν τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας καὶ τοῦ Καταστατικοῦ. Ἡ εὔρυνσις αὐτὴ τοῦ δικαιώματος τοῦ Δημοσίου ἀπεδείχθη ἀναγκαία διότι, ὡς ἐκ τῆς μικρᾶς ἀξίας τῆς νέας νομισματικῆς μονάδος, καὶ τὸ εἰκοσάδραχμον νόμισμα, πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς κερματικὸν νόμισμα ἔχον περιωρισμένην μόνον ἰσχὺν νομίμου χρήματος.

Ἐν τῇ συμβάσει καθορίζεται ἡ διάθεσις καὶ τῶν ἐκ τῆς ἐκδόσεως τῶν νέων κερματικῶν νομισμάτων κερδῶν τοῦ Δημοσίου ὑπὲρ ἀποσβέσεως τῶν πρὸς τὴν Τράπεζαν χρεῶν αὐτοῦ, εἰς ἀντιστάθμισμα δὲ τούτου μειοῦται εἰς τὸ ἥμισυ τὸ ἐκ τῆς πρώτης ἐκδόσεως κερμάτων χρησιμοποιηθησόμενον ποσὸν πρὸς τοιαύτην ἀπόσβεσιν.

Δι' ἑτέρων διατάξεων τῆς συμβάσεως ἑρμηνεύεται αὐθεντικῶς ἡ ἔννοια καὶ ἔκτασις τῆς εἰς τὴν Τράπεζαν παρεχομένης φορολογικῆς ἀπαλλαγῆς.

Ὑποβάλλεται ἐπίσης ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν ὑμῶν τροποποίησις τῶν ἄρθρων 22, 55 § 14 καὶ 56 § 4 τοῦ Καταστατικοῦ. Αἱ τροποποιήσεις αὗται εἶναι ἀναγκαῖαι ἵνα ἐπιτρέψωσιν εἰς μὲν τὴν Τράπεζαν νὰ μετάσχῃ εἰς τὴν ἐγγραφὴν εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς Τραπέζης τῶν Διεθνῶν Διακανονισμῶν, εἰς δὲ τοὺς Διοικητὰς νὰ μετάσχωσιν εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Τραπέζης ταύτης ἐὰν ἤθελε κληθῇ καὶ ἡ ἡμετέρα Τράπεζα νὰ συμπράξῃ εἰς τὸν νέον Διεθνῆ Τραπεζικὸν Ὀργανισμόν.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΛΗΞΑΝ ΕΤΟΣ

Ἡ κίνησις τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν μας κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἔθεσε τὴν Τράπεζαν πρὸ διαφόρων προβλημάτων. Ποία ὑπῆρξεν ἡ πολιτικὴ τῆς Τραπέζης ἔναντι τούτων;

Τὰ μέσα ἅτινα διαθέτει γενικῶς ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα ὅπως ἀντιδράσῃ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως κατὰ τῆς κατὰ χρόνον τινὰ δυσμενοῦς ἐξελίξεως τοῦ ἰσοζυγίου ἰδίᾳ δὲ ἔναντίον τῆς ἐξόδου κεφαλαίων, εἶναι κυρίως ἡ πολιτικὴ τοῦ συναλλάγματος, ἡ πολιτικὴ τῶν πιστώσεων καὶ ἡ συναφὴς πρὸς ταύτας πολιτικὴ τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου.

Πολιτικὴ πιστώσεων

Ἐν σχέσει πρὸς τὴν χορήγησιν πιστώσεων διετυπώθη ἡ αἰτίασις ὅτι ἡ Τράπεζα δὲν ἐνίσχυσεν ἐπαρκῶς τὴν ἀγορὰν καθ' ὃν χρόνον παρετηρεῖτο μείωσις τῆς κυκλοφορίας. Ἐξ ἀντιθέτου —λέγουν— ἐπέτεινε τὴν ἐκ τῆς μειώσεως ταύτης δυσχέρειαν τῆς ἀγορᾶς διὰ τῆς πολιτικῆς τοῦ περιορισμοῦ τῶν πιστώσεων.

Ἡ αἰτίασις αὕτη βασίζεται ἀσφαλῶς ἐπὶ παρεξηγήσεως.

Εἶναι ἀνάγκη νὰ νοηθῇ ὅτι ἔργον τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης δὲν εἶναι νὰ καλύπτῃ πάσας τὰς εἰς κεφάλαια ἀνάγκας τῆς ἀγορᾶς. Ἡ ὕπαρξις διαθεσίμου ἐν τῇ Χώρᾳ κεφαλαίου ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ταχύτητος καὶ τῆς ἀποτελεσματικότητος τῆς παραγωγῆς, ἥτις εὐδοκιμοῦσα ἀφίνει περίσσειαν κεφαλαίου ἄγουσαν εἰς πραγματικὴν ἀποταμίευσιν. Ἐπίσης ἡ ἀφθονία κεφαλαίου ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς πίστεως τῆς Χώρας, ἥτις καλῶς ἔχουσα δύναται νὰ ἑλκύῃ πρὸς ἑαυτὴν ἀλλοδαπὰ κεφάλαια, εἴτε χαρακτῆρος τρέχοντος ἐρχόμενα προσωρινῶς νὰ τοποθετηθοῦν εἰς ἐπικερδεῖς ἐργασίας, εἴτε χαρακτῆρος μονίμου ὁπότε προεξοφλῇ ὁ Τόπος ὑπὸ μορφὴν μακροπροθέσμων δανείων τὴν μέλλουσαν ἀποταμίευσίν του. Ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα ὡς ἐξ αὐτῆς τῆς συγκροτήσεώς της καὶ τῆς φύσεως τῆς ἀποστολῆς της, δὲν ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ παρέχῃ τοιούτου εἴδους πίστιν καὶ νὰ δημιουργῇ τοιαῦτα κεφάλαια. Ἡ δύναμις τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης περιορίζεται μόνον εἰς τὸ νὰ συμπληρῇ ἑκάστοτε τὸ ὑπάρχον ρευστὸν χρηματικὸν κεφάλαιον, τοῦ ὁποίου προορισμὸς εἶναι νὰ ὑποβοηθῇ προσκαίρως τὴν ἐμπορικὴν ἰδίᾳ συναλλαγὴν διὰ τῆς ρευστοποιήσεως τῶν ἐκ ταύτης δημιουργουμένων ἀξιῶν. Ἡ Τράπεζα δύναται νὰ δημιουργήσῃ νέα χρηματικὰ μέσα καὶ νὰ θέσῃ ταῦτα εἰς τὴν διάθεσιν τῶν συναλλασσομένων, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι, ἡ διὰ τῶν νέων τούτων χρηματικῶν μέσων παρεχομένη πίστις θὰ ἀναφέρεται εἰς ἀξίας αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἤδη παραχθῆ, ὅτι αἱ πιστώσεις εἶναι στενῶς βραχυπρόθεσμοι καὶ φέρουν ἀπολύτως τὸν χαρακτῆρα τῆς ἐμπορικότητος. Δὲν ἀρκεῖ τὸ προσαγόμενον εἰς τὴν Τράπεζαν πρὸς προεξόφλησιν γραμμάτιον νὰ εἶναι τυπικῶς βραχυπρόθεσμον, ἀλλὰ πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ πηγάζῃ ἐκ πραγματικῆς ἐμπορικῆς συναλλαγῆς, νὰ εἶναι δηλαδὴ προϊὸν τῆς κυκλοφορίας ἐμπορευμάτων. Πρέπει νὰ ἔχῃ τὸν χαρακτῆρα τῶν «αὐτορευστοποιουμένων» γραμματίων.

Τοιαῦτα καθαρῶς ἐμπορικὰ γραμμάτια δὲν ἠρνήθη, οὔτε ἀρνεῖται νὰ προεξοφλήσῃ ἡ Τράπεζα. Ἂν τώρα τὸ ποσὸν τῶν διαθεσίμων τοιούτων γραμματίων εἶναι ἄκρως περιωρισμένον, ἂν ἐξ εἰδικῶν λόγων αἱ ἐμπορικαὶ Τράπεζαι δὲν κρίνουν σκόπιμον τὴν προεξόφλησιν τοῦ χαρτοφυλακίου των πρὸς αὔξησιν τῶν διαθεσιμοτήτων των καὶ χορήγησιν δι' αὐτῶν νέων πιστώσεων εἰς τὴν ἀγοράν, ἂν ἐκ λόγων εἰδικῶν, ὑπάρχῃ ἀνάγκη ἢ ἁπλῶς ζήτημα ἄλλης φύσεως πιστωτικῶν εὐκολιῶν πρὸς τὸ ἐμπόριον καὶ τὰς παντὸς εἴδους ἐπιχειρήσεις, τὰς εὐκολίας αὐτὰς ἡ Τράπεζα οὔτε δικαιοῦται, οὔτε πρέπει νὰ παρέχῃ, διότι ἡ ἐργασία αὐτὴ εἶναι ξένη ἐντελῶς πρὸς τὰ ἔργα τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης.

Προεξοφλητικὸς τόκος

Καταλογίζεται ἐπίσης εἰς τὴν Τράπεζαν ὡς σφάλμα ὅτι ἐνῷ εὑρέθη πρὸ δυσμενοῦς κινήσεως τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν καὶ ἰδίᾳ πρὸ καταφανοῦς τάσεως τῶν κεφαλαίων πρὸς ἔξοδον, δὲν ἐχρησιμοποίησε τὸ μέσον τῆς ὑψώσεως τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου, ἵνα ἀναστείλῃ τὴν τάσιν ταύτην.

Δὲν δύναται βεβαίως ν' ἀμφισβητηθῇ ὅτι ἡ κίνησις τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου, ἀποτελεῖ κατὰ κανόνα ἓν τῶν κυριωτάτων ὅπλων εἰς χεῖρας τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης, ὅπως ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως τῶν μετὰ τῆς ἀλλοδαπῆς λογαριασμῶν καὶ ἰδίᾳ ἐπὶ τῆς κινήσεως τῶν κεφαλαίων.

Ἡ ὕψωσις τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου, ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῶν κυμαινομένων κεφαλαίων, ἅτινα ὠθεῖ νὰ παραμείνουν ἢ νὰ ἐπανακάμψουν εἰς τὴν χώραν λόγῳ τοῦ κέρδους ὅπερ ὑπάρχει, ἐκ τῆς αὐξήσεως τῆς ἀμοιβῆς των. Ἐνισχύει ἐπίσης τὴν τάσιν ξένων κεφαλαίων νὰ τραποῦν εἰς ἐγχωρίας ἀξίας, διότι αὔξησις τοῦ τόκου ἀναστέλλει τὴν ὑψωτικὴν κερδοσκοπίαν, ἐπιφέρει πτῶσιν τῆς τιμῆς τῶν ἀξιῶν ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ καὶ καθιστᾷ ἐπωφελῆ τὴν εἰς τοιαύτας ἀξίας ἐπένδυσιν τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ κεφαλαίων. Ἐπιδρᾷ ἐπίσης ἐμμέσως, ἀλλὰ βραδύτερον ἐπὶ τῶν λοιπῶν στοιχείων τοῦ ἰσοζυγίου καὶ ἰδίᾳ ἐπὶ τοῦ ἐμπορικοῦ, διότι τὸ ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ τόκου πρόσθετον βάρος τοῦ ἐμπόρου προκαλεῖ τὴν ἐκποίησιν τῶν ἀποθεμάτων καὶ ἑπομένως τὴν μείωσιν τῶν τιμῶν. Ἡ μείωσις αὐτὴ τῶν τιμῶν ἐνισχύει τὴν ἐξαγωγὴν καὶ δυσχεραίνει τὴν εἰσαγωγήν, τείνει ἑπομένως καὶ αὐτὴ εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ ἰσοζυγίου καὶ ἐπαναφορὰν τῆς σαλευθείσης ἰσορροπίας. Ταῦτα πάντα εἶναι συνήθη ἀποτελέσματα τῆς ὑψώσεως τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου.

Θὰ ἦτο ὅμως πλάνη νὰ νομίσῃ τις ὅτι τ' ἀνωτέρω ἀποτελέσματα ἐπέρχονται μηχανικῶς καὶ ἀναποτρέπτως εἰς πάντα τόπον καὶ χρόνον καὶ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν. Καὶ ἡ ρυθμικὴ ἑπομένως δύναμις τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου, ἐξαρτᾶται ἐκ προϋποθέσεων καὶ ὑπόκειται εἰς περιορισμούς, ἡ δὲ χρησιμότης καὶ ἀποτελεσματικότης αὐτοῦ ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν εἰδικῶν ὅρων τῆς οἰκονομίας ἐφ' ἧς ἐφαρμόζεται.

Ἡ Ἑλλὰς καταλέγεται ἀτυχῶς μεταξὺ τῶν χωρῶν αἵτινες ἔχουν ὑψηλὸν κόστος κεφαλαίου. Ἂν ὁ ἐπίσημος προεξοφλητικὸς τόκος εἶναι 9 ο)ο, ὁ νόμιμος συμβατικὸς τόκος, πρὸς ὃν κατ' ἀρχὴν συνεμορφώθη παρ' ἡμῖν καὶ ὁ τρέχων τραπεζικὸς τόκος, εἶναι κατὰ 4 ο)ο ἀνώτερος, ἤτοι 13 ο)ο, ὁ δὲ τόκος ὑπερημερίας 12 ο)ο. Παρὰ τὸν νόμιμον ὅμως περιορισμόν, τὸ πραγματικὸν κόστος τοῦ κεφαλαίου ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ ἀγορᾷ εἶναι ἔτι ἀνώτερον. Ἡ σχέσις αὐτὴ μεταξὺ τοῦ τόκου τοῦ κεφαλαίου ἐν Ἑλλάδι καὶ τοῦ τόκου τῆς λοιπῆς διεθνοῦς ἀγορᾶς, ἐμειώθη κατά τι καθ' ἣν στιγμὴν αἱ πλεῖσται τῶν ἐκδοτικῶν Τραπεζῶν ὕψωσαν τὸν προεξοφλητικὸν τόκον ὅπως ἀντιδράσουν κατὰ τῆς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ κερδοσκοπίας. Παρὰ ταῦτα ὅμως ὁ τόκος παρ' ἡμῖν ἐξηκολούθησε καὶ ὑπὸ τὰς νέας συνθήκας νὰ εἶναι αἰσθητῶς ἀνώτερος τοῦ διεθνοῦς.

Αἱ ἐκδηλωθεῖσαι πρὸ πολλοῦ δυσχέρειαι κατέληξαν εἰς κρίσιν ἥτις ἔπληξε κλάδους τινὰς τῆς ἐθνικῆς μας παραγωγῆς καὶ ἰδίᾳ τὴν βιομηχανικήν. Ἡ κρίσις αὐτὴ ἐκπορευθεῖσα ἐκ τῶν ἀσθενεστέρων ἐπιχειρήσεων, ἔπληξεν, ὡς ἦτο μοιραῖον, καὶ τὰς εὐρωστοτέρας. Ἀφ' ἑτέρου ἡ εἰσροὴ νέου πληθυσμοῦ διαφόρου συστάσεως ἀπὸ τὸν παλαιὸν ἐξακολουθεῖ νὰ βαρύνῃ τὴν οἰκονομίαν. Ὁ ἀστικὸς πληθυσμὸς ὁ ἀσχολούμενος μὲ τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν προϊόντων τῆς γῆς ἢ μὲ τὸ μεσολαβοῦν ἐμπόριον, ηὔξησεν ὑπὲρ τὰς δυνάμεις τῆς οἰκονομίας καὶ δὲν κατώρθωσε νὰ προσαρμοσθῇ εἰσέτι κατὰ λελογισμένον ρυθμὸν πρὸς αὐτάς. Ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης πάσχει συνεπῶς ἡ βιοτεχνία καὶ τὸ μεσολαβοῦν ἐμπόριον.

Ὅπως εἰς πᾶσαν χώραν διατρέχουσαν κρίσιμον περίοδον, οὕτω καὶ παρ' ἡμῖν, νέος συντελεστὴς τῆς προθυμίας τοῦ κεφαλαίου, ὅπως παραμείνῃ ἢ εἰσρεύσῃ εἰς τὴν χώραν καὶ ἐπενδυθῇ εἰς τὰς ἐν τῇ χώρᾳ ἐπιχειρήσεις, ἐμφανίζεται ὁ συντελεστὴς τῆς ἀσφαλείας. Ὁ συντελεστὴς οὗτος, ἰσχυρότερος τοῦ συντελεστοῦ τῆς ἀμοιβῆς τοῦ κεφαλαίου, τοῦ τόκου, διέπεται καὶ ἀπὸ παράγοντας ψυχολογικούς. Ἐκράτησεν εἰς ὑψηλὰ ἐπίπεδα τὸν τόκον χωρὶς ὅμως καὶ νὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα καὶ τὴν ἕλξιν ξένων κεφαλαίων.

Ὁ συντελεστὴς οὗτος ἐπέδρασε ἐπὶ τῆς κινήσεως τῶν ἀξιῶν καὶ ἐπέφερεν ὁμοῦ μὲ ἄλλους συντελεστὰς σχετικοὺς πρὸς τὸ εἶδος καὶ τὸν ὄγκον τῶν παρ' ἡμῖν κυκλοφορουσῶν κινητῶν ἀξιῶν, σημαντικὴν πτῶσιν τῶν τιμῶν, ἰδίᾳ τῶν βιομηχανικῶν, καὶ συναφῶν ἀξιῶν καὶ ἐκ συμπαθείας τῶν λοιπῶν. Λόγῳ τῆς λειτουργίας ψυχολογικῶν συντελεστῶν ἡ πτῶσις αὐτὴ παρετηρήθη καὶ εἰς ἀξίας ἀπολύτως ἀσφαλεῖς.

Πλὴν τῆς τιμῆς τῶν κινητῶν ἀξιῶν καὶ αἱ τιμαὶ τῶν ἐμπορευμάτων ἐπηρεάσθησαν αἰσθητῶς ἐκ τῆς καταστάσεως. Ἐξεδηλώθη πτῶσις τῆς τιμῆς τῶν ἐμπορευμάτων ἐν τῷ χονδρικῷ καὶ λιανικῷ ἐμπορίῳ ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου περίπου τοῦ 1929, ἥτις εἶχε τὸν ἀντίκτυπον καὶ ἐπὶ τοῦ τιμαρίθμου τῆς ἀκριβείας τῆς ζωῆς.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει ὅτι πάντα τὰ ἄμεσα ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα ἠδυνάμεθα νὰ ἀναμένωμεν ἐκ τῆς ὑψώσεως τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου, ἐπῆλθον, ἐκ τῆς λειτουργίας ἄλλων ἰσχυροτέρων παραγόντων ἀπὸ τὸν παράγοντα τοῦ τόκου.

Ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας ἡ ὕψωσις τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου, καὶ ἂν εἶχεν ἀποτέλεσμά τι, ὅπερ λίαν ἀπίθανον, θὰ συνετέλει εἰς ἐπίτασιν τῆς ἀνωμάλου καταστάσεως, χωρὶς νὰ ἐπιφέρῃ τὸ τελικῶς ἐπιδιωκόμενον ἀποτέλεσμα ἐπὶ τῆς κινήσεως τῶν κεφαλαίων καὶ τῆς εἰσόδου τούτων εἰς τὸν τόπον καὶ ἑπομένως τῆς διαμορφώσεως τοῦ ἰσοζυγίου ἐφ' ὅσον ἐλειτούργει ὁ ἰσχυρὸς παράγων τῆς ἀβεβαιότητος ὡς πρὸς τὴν ἀσφάλειαν τοῦ πρὸς ἐπένδυσιν διαθεσίμου κεφαλαίου.

Τὰ δεδομένα ταῦτα ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ἡ Τράπεζα δὲν προέβη εἰς ὕψωσιν τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου τὸ λῆξαν ἔτος. Ἀπέφυγεν ὅμως ἐπίσης νὰ ἐνθαρρύνῃ πᾶσαν κίνησιν πρὸς τεχνητὴν ἐνίσχυσιν τῶν τιμῶν ἀξιῶν, διότι εἶχε τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἀπόπειρα αὐτὴ θὰ ἦτο ἀντίθετος πρὸς τὸ συμφέρον τῆς οἰκονομίας τῆς Χώρας καὶ θὰ ἀπετέλει ἄσκοπον σπατάλην κεφαλαίων.

Ἡ κρίσις ἥτις ἤδη ἀπὸ τοῦ 1928 διεγράφετο, ἐκορυφώθη κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1929. Ἡ ἀζητησία τῶν προϊόντων καὶ ἡ πτῶσις τῶν τιμῶν αὐτῶν, ἡ ἀσύνετος χρησιμοποίησις κεφαλαίων προσωρινοῦ χαρακτῆρος εἰς ἐγκαταστάσεις, ἡ ὑψηλὴ τιμὴ τοῦ τόκου, πάντα ταῦτα ἐδημιούργησαν ὀξύτητα, ἥτις περιήγαγε πλείστας βιομηχανίας καὶ συναφεῖς πρὸς αὐτὰς τραπεζιτικὰς καὶ ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις εἰς ἀδιέξοδον. Ἡ ἐκκαθάρισις τῆς νοσηρᾶς ταύτης καταστάσεως, ἥτις εἶναι κατάλλαγμα ὑπερδεκαετοῦς, οὐχὶ πάντοτε σώφρονος πολιτείας, συντελεῖται ἤδη. Ἡ κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας ἐπελθοῦσα γενικὴ περιστολὴ τῶν πιστώσεων ἥτις ἤγαγε καὶ εἰς περιστολὴν τῶν δαπανῶν καὶ καλυτέραν ρύθμισιν τοῦ ποσοῦ τῆς παραγωγῆς, ἡ ἀπό τινος τέλος παρατηρουμένη τάσις χαλαρώσεως τοῦ ἐν τῇ ἀγορᾷ τόκου, εἶναι ἐνδείξεις ὅτι ἡ ἐκκαθάρισις προβαίνει μετὰ σχετικῆς ὁμαλότητος. Τὸ πρόβλημα ὅμως τῆς βιομηχανίας ἡμῶν δὲν ἐξαρτᾶται μόνον ἐκ τῶν ἐκτὸς αὐτῆς κειμένων δεδομένων τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τοῦ τόπου. Ἡ ὁριστικὴ της ἀνάρρωσις καὶ ἡ περαιτέρω αὐτῆς ἀνάπτυξις ἐξαρτᾶται κυριώτατα ἐκ τῆς βαθυτέρας ἀνασυντάξεως τῶν πλείστων βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῆς ἐπὶ ὑγιῶν ἐφεξῆς βάθρων στηρίξεως αὐτῶν. Ἡ πλημμελὴς τῶν ὀργάνωσις καὶ λειτουργία ἐνέπνευσε δυσπιστίαν, ἀπεμάκρυνε τὸ κεφάλαιον καὶ ἐπροκάλεσε τὴν ἀζητησίαν καὶ πτῶσιν τῶν ἀξιῶν. Δὲν παρουσιάζει δὲ πλέον κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας στενότητα κεφαλαίων, αἱ ζαι ἀφθονοῦν κεφαλαίων. Ταῦτα φονται εἴτε πρὸς τὰ δημόσια χρε χοντα πεποίθησιν εἰς τὴν πίστιν εἴτε πρὸς ἄλλας ἐργασίας, εἴτε ποδημοῦν.

Ἡ φορολογικὴ πολιτικὴ τοῦ σημοσθη ἤδη εἰς τὰς περιστάσ νόμεναι δὲ φορολογικαὶ μειώσ πολλὰ τῶν βαρῶν ἅτινα ἡμπόδιζ νησιν τῆς βιομηχανίας καὶ ἐν νωνύμου ἑταιρίας καὶ ἀπερρόφ τῶν κερδῶν αὐτῶν.

Βεβαίως ὅμως εἰς οὐδὲν θὰ ὠφελ τε τοῦ κράτους ἡ παρέμβασις, οὔτ τόπῳ ἀφθονίᾳ κεφαλαίων καὶ ἡ τόκου, ἐὰν οἰκονομικῶς καὶ τεχνικ γανωθοῦν αἱ βιομηχανίαι ἡμῶν Ἐὰν δὲν ἐννοήσουν καλῶς οἱ ἐπιχ βιομήχανοι ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται χρ σις τῆς βραχυπροθέσμου πίστεως μονίμου χαρακτῆρος. Ἐὰν δὲν στηρ βιομηχανίας των ἐπὶ εὐρυτέρας β τοχικοῦ κεφαλαίου. Ἐὰν πρὸ πάντ νωθοῦν αἱ ὁμοιογενεῖς βιομηχανίαι, χωνευθοῦν εἰς ἑνιαίας ἐπιχειρήσεις ωσιν τῶν δαπανῶν των καὶ δημιουργ ζονος οἰκονομικῆς ἐπιφανείας.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑ ΣΤΑΣΙΣ

Σημεῖον ἱκανοποιητικὸν εἶναι ἡ δη μικὴ κατάστασις τῆς χώρας. Ἀπὸ 1927—1928 ἔχομεν προϋπολογισμο ποιοι πραγματικῶς καταλείπουν τα. Τὸ ἔτος 1927—28 ἀφῆκε περίσσευμα 603 ἑκατομ. Τὸ 1928— κε περίσσευμα βεβαιωμένον 479 1929—30, ἔτος δυσμενές, θὰ κατ σφαλῶς περίσσευμα ὑπὲρ τὰ 200 ἑκα ποδεικνύει τοῦτο ὅτι ἡ ἐν γένει οἰκο μῶν ἀβιάστως ἀποδίδει τὰ παρ' αὐ τούμενα ἔσοδα.

Ἡ ταμειακὴ κίνησις, ἥτις ὑπῆρξεν θεν τὸ τρωτὸν σημεῖον τῆς διαχειρ μῶν, παρουσιάζουσα συνεχῶς ἀνοίγμ λυπτόμενα διὰ προσωρινῶν δανείων νεχῶν ἐκδόσεων, ἔπαυσε νοσοῦσα, κρίνεται δὲ πλέον πρὸς τὰ πραγματι τελέσματα τοῦ προϋπολογισμοῦ. Διότι Ἰανουαρίου τοῦ 1928, τὸ Δημόσιον ἔχ νεχῶς πιστωτικὸν ὑπόλοιπον, προϊὸν τ κτικῶν αὐτοῦ ἐσόδων. Τὴν 31ην Ἰαν εἶχε τὸ Δημόσιον 741 ἑκατομ. δραχ στωτικὸν ὑπόλοιπον. Πλὴν δὲ τῶν κε ων τούτων εὑρίσκεται ἐπὶ πλέον εἰς τοῦ δημοσίου ἀχρησιμοποίητον ἀκόμη £ 1.316.000 ἐκ τοῦ διὰ κάλυψιν ἐλλ προοριζομένου τμήματος τοῦ τριμεροῦ σφαλῶς ἐκ τοῦ κεφαλαίου τούτου θὰ μείνῃ ἐλευθέρως διαθέσιμον σημαντ σόν, διότι ἄλλα μὲν τῶν ἐλλειμμάτων φλήθησαν ἤδη, ἄλλα δὲ κονδύλια θὰ θοῦν ὡς μὴ ἀπαιτητά. Τὰ πιστωτικὰ ὑ πόλοιπα τοῦ Δημοσίου, πράγματι εἶναι ρα τῶν παρ' ἡμῖν κατατεθειμένων, μὴ εἰσέτι πλήρης πραγματοποιηθεῖσα κέντρωσις ἀφίνει λιμνάζοντα εἰς τὰ ρα δημόσια ταμεῖα κεφάλαια μεταξὺ 150 ἑκατομ. δραχμῶν παραμένοντα καὶ μὴ ἐμφανιζόμενα εἰς τὴν κατάστα τις ἄλλως θὰ παρουσίαζεν ἔτι μᾶλλον τὸν τὴν ταμιακὴν θέσιν.

Ἡ ταμιακὴ αὐτὴ ἄνεσις πηγάζει τομάτου ἀποδόσεως τῶν φόρων. Ἐπὶ τὸ Δημόσιον ἦλθεν ἀρωγὸν εἰς διάφορ μεῖα καὶ προεξώφλησε μάλιστα μήπω σας ὑποχρεώσεις του περὶ τὰ 90 ἑκατ ρια. Τέλος ὁλόκληρος ἡ ὑπηρεσία τοῦ εἰς Δ.Ο.Ε. ὑποκειμένου δημοσίου χρέους ἔχ σφαλισθῇ διὰ τοὺς προσεχεῖς μῆνας καὶ ρίσκεται κατατεθειμένη εἰς τὴν ἀλλοδ εἶχε δὲ εἰς πίστωσίν της ἡ Δ. Ο. Ε. τὴν Δεκεμβρίου ὑπόλοιπον δρχ. 168.819.000 τελῶς ἀνεξάρτητον τοῦ γενικοῦ πιστωτ ὑπολοίπου τοῦ Δημοσίου, τῇ 31 δὲ Ἰαν ρίου 300.310.000.

Ἡ ἄνεσις αὐτὴ ἐπέτρεψεν ὅπως τὸ ἐκ 3 ἑκατομ. λιρῶν τμήματος τοῦ δανεί πρὸς κάλυψιν τῶν ἐλλειμμάτων τοῦ προ πολογισμοῦ, ἐκ £ 1.731.000 ἢ δρχ. 632. 000 ἀφεθῇ ἐλεύθερον εἰς διάθεσιν τῆς βερνήσεως, διότι τὰ ἐλλείμματα δι' ἃ ρίζετο τὸ τμῆμα τοῦτο τοῦ δανείου φθησαν ἢ ἐτακτοποιήθησαν ἐκ τῶν ταμ πόρων τοῦ κράτους.

Δὲν εἶναι βεβαίως ἀπίθανον ὑπὸ τὴν δρασιν τῶν οἰκονομικῶν φαινομένων τῶν λευταίων μηνῶν νὰ παρατηρηθῇ καὶ πα ληλός τις ὑποχώρησις τῶν εἰσπράξεων. ἡ δημοσιονομικὴ θέσις κράτους τινὸς κρίνεται ἐκ παροδικῶν μόνον φαινομένων ἐκ τῆς ἐπισκοπήσεως μακροτέρας περιό

Ἐπὶ πλέον τῶν ἀνωτέρω 1.134 ἑκατ. ποῖα προέρχονται ἐκ τῶν βεβαιωμένων νασμάτων τῶν χρήσεων 1927—28 καὶ —29 γίνεται πρόβλεψις καὶ διάθεσις πλεονάσματος τοῦ προϋπολογισμοῦ 1929— καὶ τοῦ μείναντος εἰς ἐλευθέραν διάθεσιν φαλαίου τοῦ διὰ κάλυψιν ἐλλειμμάτων π ρισμένου τμήματος τοῦ τριμεροῦς δαν ἐκ δρχ. 632 ἑκατομ. Αἱ προβλέψεις αὗτ ναφέρονται ἰδίᾳ εἰς συνέχισιν χρηματοδ σεως τῶν ἐκτελουμένων παραγωγικῶν ἔργ καὶ ἐξακολούθησιν τῆς ἀποκαταστάσεως προσφύγων. Αἱ δαπάναι τῆς ὁδοποιίας ἐ γοῦνται ἤδη ἐκ τῶν κονδυλίων τούτων, τεβλήθησαν δὲ ἤδη ὑπὲρ ταύτης ὑπὸ τοῦ μοσίου ταμείου ἔναντι τῶν ἀνωτέρω προβ ψεων Δρχ. 80 ἑκατομ.

Ὁ σκοπὸς ὅμως τῆς δημοσίας διαχειρί ως εἶναι ν' ἀσφαλίζῃ μόνον πάγιον ἰσοζ ον, ὄχι νὰ ἔχῃ περισσεύματα. Ταῦτα ὅσον πάρχουν ἀποτελοῦν ἐνδείξεις ὅτι ἀφαιρ ται ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος κεφάλαια ραν τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν κανον λειτουργίαν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ κράτους ροῦντα τὴν παραγωγὴν πολυτίμων ἐφοδ

Τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα ἐπῆλθον διότι κολουθήθη κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη φορολ κὴ πολιτικὴ δραστηρία, κουράσασα τὴν κὴν οἰκονομίαν. Ἀλλ' ἡ ἀνόρθωσις τῆς μοσιονομίας ἑνὸς κράτους, ἐπὶ μακρὰν ρὰν ἐτῶν βαρέως νοσήσαντος, οὐδαμοῦ πραγματοποιηθῇ, χωρὶς νὰ γίνῃ ἰσχυρο φορολογικὴ πίεσις. Μόνον οὕτω δύναντ ἐξευρεθοῦν ἐκ τῶν ἰδίων πόρων τῆς χώ τὰ ἄφθονα ἐκεῖνα κεφάλαια, διὰ νὰ καλ τὰς ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας μέχρι τῆς ἐκείνης ἐθεράπευεν εἴτε δι' ἀπ' εὐθείας νεισμοῦ εἴτε διὰ σωρείας ἀκαλύπτων ἐ σεων χαρτονομίσματος.

Ἐξήλθομεν νῦν τῆς περιόδου ταύτης. φεξῆς ἡ φορολογικὴ πολιτικὴ δύναται ν ποβλέψῃ καὶ εἰς ἐνισχυτικοὺς τοῦ κεφαλ καὶ τῆς παραγωγῆς σκοπούς. Ἐφ' ὅσον τὸ κράτος ἐμπνέεται ὑπὸ τῆς ἀρχῆς, ὅτι ἀφθονία τῶν εἰσπράξεων δὲν σημαίνει ἐλευθέραν αὔξησιν τῶν δαπανῶν, δυνάμ ν' ἀποβλέψωμεν εἰς παγίαν ἰσορρόπησιν τῇ δημοσίᾳ διαχειρίσει.

Δημόσιον Χρέος

Ἀνησυχίαι διατυποῦνται ὑπό τινων σχ κῶς πρὸς τὸ βάρος ὅπερ ἐτησίως πιέζει δημοσίαν διαχείρισιν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας δημοσίου ἡμῶν χρέους. Ἀληθῶς δὲ ἡ δαπ νη αὐτή, ἀνερχομένη κατὰ τὸν προϋπολο σμὸν τοῦ 1930—31 εἰς 3,345 ἑκατ. δραχ ἀναλογεῖ πρὸς 34 ο)ο τοῦ προϋπολογισμ τῶν ἐξόδων. Ἡ ἀναλογία αὐτὴ δὲν εἶνε κρά. Οὕτω καταβάλλομεν διὰ τὸ εἰς ξένον μισμα δημόσιον χρέος ἐτησίως: Τόκους λίρ 3,600,000, χρεωλύσιον λίρας 1,222,820, δὲ τὸ εἰς δραχμάς: Τόκους δρχ. 892.000.00 Χρεωλύσιον δρχ. 860,000.000.

Ἡ εἰς ξένον νόμισμα ἐτησία δαπάνη ρουσιάζεται ὡς ἐπικίνδυνος καὶ διὰ τὸ βάρ ὅπερ προσθέτει εἰς τὸ σκέλος τῆς πρὸς ἀλλοδαπὴν χρεώσεως τῆς χώρας. Οἱ ταῦ ὅμως λέγοντες, παραβλέπουν νομίζομεν
σιώδη τινὰ σημεῖα τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς ἐξελίξεως τοῦ δημοσίου ἡμῶν χρέους:

1) Ἐκ τῆς δαπάνης τῆς ἀναγεγραμμένης ἐν τῷ προϋπολογισμῷ 1930—31 ἐκ δρ. 3,544 ἑκατ., 1.321 ἑκατ. διατίθενται ὑπὲρ μόνου τοῦ χρεωλυσίου.

Ἡ δαπάνη αὐτὴ γίνεται πρὸς μείωσιν χρέους, πρὸς ταχεῖαν ἐκκαθάρισιν τοῦ παρελθόντος. Ἡ οἰκονομικὴ σημασία τῆς τοιαύτης δαπάνης δὲν εἶνε ἀδιάφορος εἰς τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν, ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι μέγα μέρος τοῦ χρεωλυσίου καταβάλλεται ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, τὰ οὕτω δὲ ἐλευθερούμενα κεφάλαια μένοντα εἰς διάθεσιν τῆς ἀγορᾶς ἔρχονται πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς παραγωγῆς τοῦ τόπου. Ἀφαιρουμένου τοῦ διὰ τὰ χρεωλύσια διατιθεμένου ποσοῦ ἐξ 1.321 ἑκατ. δραχμῶν, τὸ ἀπομένον ὑπόλοιπον ἐκ 2,224 ἑκατ. ἀποτελεῖ τοὺς καταβαλλομένους τόκους. Εἰς τὸ ποσὸν τῶν ἀποσβέσεων τούτων δὲν περιλαμβάνεται καὶ ἡ δι' ἐκποιήσεως ἐπερχομένη ἐξόφλησις τῶν ὁμολογιῶν τῶν ἀνταλλαξίμων. Ἐκ τοῦ ὅλου τούτου ποσοῦ, ἀνερχομένου εἰς 6 περίπου δισεκατομμύρια ὀνομ. κεφαλαίου, ἐξωφλήθησαν ἤδη καὶ ἀπεσύρθησαν τῆς κυκλοφορίας 1 δισεκ. Ἡ ἐντεῦθεν ἐλάφρυνσις δὲν εἶνε μικρά, ἡ ἀναμενομένη δὲ διὰ τῆς ψηφιζομένης μεταρρυθμίσεως ἀπλούστευσις τῆς ἐκποιήσεως τῶν κτημάτων, θὰ φέρῃ οὐσιώδη καὶ ταχεῖαν ἐλάφρυνσιν τοῦ σχετικοῦ κονδυλίου τοῦ δημοσίου χρέους.

2) Τὸ μᾶλλον ἄγονον μέρος τοῦ δημοσίου ἡμῶν χρέους, ἡ ἐτησία δαπάνη διὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν ἐξωτερικῶν πολεμικῶν χρεῶν, ἀνερχόμενον εἰς £ 312.000 καλύπτεται ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὸ τῶν καταβαλλομένων ἡμῖν ἐκ τῶν γερμανικῶν καὶ ἀνατολικῶν ἐπανορθώσεων ποσῶν. Τὰ ποσὰ ταῦτα, ἀνερχόμενα ἐν συνόλῳ εἰς £ 829,200 διὰ τὸ τρέχον ἔτος, ἀφίνουν καὶ ἐλεύθερον ὑπόλοιπον πέραν ὑποχρεώσεων πρὸς κάλυψιν χρεῶν ἐκ πολεμικῶν αἰτίων ἐξοφλητέων.

3) Ἐπίσης ὅμως ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐπιβάρυνσιν τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν οἰκονομίας, πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ εἰς ξένον νόμισμα πάγιον ἡμῶν δημόσιον χρέος, ἀπαιτοῦν ἐτησίαν τοκοχρεωλυτικὴν ὑπηρεσίαν £ 4,833,000, δὲν κατέχεται ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὸ τῆς ἀλλοδαπῆς. Ἑπομένως ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ δὲν βαρύνει τὸ παθητικὸν τοῦ ἰσοζυγίου τῶν λογαριασμῶν, παραμένον ἐν τῷ τόπῳ καὶ καταναλισκόμενον ἐν αὐτῷ.

Ἐξακριβωμένως ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἐξοφλοῦνται τοκομερίδια ἀξίας £ 1,051,000 ἔναντι συνολικῆς ὑπηρεσίας τόκου £ 3,600,000. Πλεῖσται ὅμως ἑλληνικαὶ ἀξίαι εἶνε κατατεθειμέναι εἰς ἀλλοδαπὰς Τραπέζας, ἀνήκουν ὅμως εἰς ἡμεδαποὺς, καὶ ἡ ἐξ αὐτῶν πρόσοδος καταναλίσκεται ἐν τῷ ἐσωτερικῷ. Τὸ διαφεῦγον τὴν στατιστικὴν ταύτην σύλληψιν ποσόν, θ' ἀνέρχεται εἰς ἑκατοντάδας χιλιάδων λιρῶν.

Τέλος δὲν πρέπει νὰ παροραθῇ ἡ κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐκδόσεως δανείων δεσπόσασα ἀρχὴ τῆς ταχείας αὐτῶν ἀποσβέσεως, ἔστω καὶ ἂν αὐτὴ θὰ ἐπίεζεν ὑπερμέτρως τὸν προϋπολογισμόν. Οὕτως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συμβατικῶν ἀποσβέσεων, ἐντὸς δωδεκαετίας θὰ ἔχουν λυθῆ τὰ 2)5 τοῦ δημοσίου ἡμῶν χρέους, ἀξίας περὶ τὰ 50 ἑκατ. λιρῶν. Μέγα μέρος τῶν κεφαλαίων τούτων δὲν θ' ἀποδημήσῃ, ἀλλὰ θὰ παραμείνῃ εἰς τὸν ἴδιον ἡμῶν τόπον εἰς ὃν καὶ ἀνήκει.

Ὁσονδήποτε ὅμως συνετὴ καὶ ἂν ὑπῆρξεν ἡ ἀρχὴ αὐτή, πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ κατάστασις αὐτὴ τῶν πραγμάτων εἶνε νοσηρὰ καὶ ὅτι πρέπει νὰ μεταβληθῇ. Διαθέτομεν ἐτησίως περὶ τὰ 1,300 ἑκατ. δραχμῶν εἰς ἀποσβέσεις χρεῶν (χωρὶς νὰ ὑπολογισθῇ καὶ ἡ διὰ τὰς ὁμολογίας τῶν ἀνταλλαξίμων καταβαλλομένη ἐξ ἐκποιήσεως κτημάτων ἀξία περίπου 300 ἑκατ. ἐτησίως. Δι' αὐτὸ ἀπολύτως ἐνδείκνυται ὅπως ἅμα ὡς ἡ διεθνὴς χρηματαγορὰ καταστῇ εὐνοϊκή, ὁ τόκος δὲ τῆς κεφαλαιοποιήσεως κατέλθῃ εἰς χαμηλότερα ὅρια, προβῶμεν εἰς τροπὴν τοῦ ἐπαχθεστέρου τμήματος τοῦ δημοσίου ἡμῶν χρέους. Ἐντεῦθεν θέλει πραγματοποιηθῇ οἰκονομία εἰς τὸν προϋπολογισμόν, θὰ ἐλαφρυνθοῦν τὰ ἐν γένει βάρη, θὰ παύσῃ δὲ τὸ δημόσιον ἡμῶν χρέος νὰ ἀντικατοπτρίζῃ τὴν εἰκόνα τῆς θλιβερᾶς πολεμικῆς περιόδου ἥτις καὶ τὸ ἐπροκάλεσε.

Εἰς τοὺς ἐπικριτὰς τῆς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἀκολουθηθείσης δανειακῆς πολιτικῆς δύναταί τις νὰ παρατηρήσῃ ὅτι ἐκ τῶν ἀπὸ τοῦ 1924 καὶ ἐντεῦθεν συνομολογηθέντων δανείων, ἐλάχιστον τμῆμα διετέθη ὑπὲρ σκοπῶν μὴ παραγωγικῶν καὶ πρὸς κάλυψιν ἰδίων δαπανῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ. (Σουηδικὸν δάνειον 1926, 1 ἑκατ. £). Ὅλα τὰ λοιπὰ ἦλθον νὰ γονιμοποιήσουν τὴν παραγωγικότητα τοῦ τόπου καὶ νὰ ἐνισχύσουν τὴν ἐργασίαν. Ἡ ἀποδοτικότης δὲ τῶν οὕτως εἰς διάθεσιν τῆς παραγωγῆς ἐρχομένων κεφαλαίων ὑπῆρξεν ἐν πολλοῖς ἄμεσος. Διὰ τῶν διαφόρων προσφυγικῶν δανείων συνετελέσθη μία ὁλόκληρος δημιουργία, ἡ ἀξία τοῦ πλούτου διὰ τὴν ἡμετέραν χώραν ἡ ἐντεῦθεν ἐκπηγάσασα ἀνυπολόγιστος, ἡ δὲ αὔξησις τῆς ἐτησίας παραγωγῆς ἡ ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν χρησιμοποίησιν τῶν κεφαλαίων τούτων ὀφειλομένη, πολλαπλασία τῆς κατ' ἔτος καταβαλλομένης τοκοχρεωλυτικῆς ὑπηρεσίας.

Τὰ λεγόμενα παραγωγικὰ δάνεια δι' ὧν μεγάλαι ἐκτάσεις εὐφόρων γαιῶν, ἕως χθὲς μὴ ἐκμεταλλεύσιμοι, παραδίδονται εἰς τὴν καλλιέργειαν, προσθέτουν νέους συντελεστὰς εἰς τὴν παραγωγήν, συντελοῦν εἰς οὐσιαστικὴν ὕψωσιν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, εἰς βελτίωσιν δὲ τῆς θέσεως ἡμῶν ἐν τῇ πρὸς τὴν ἀλλοδαπὴν πιστοχρεώσει διὰ τῆς μειώσεως τῆς εἰσαγωγῆς προϊόντων ὧν δὲν δυνάμεθα νὰ στερηθῶμεν.

Ἡ ἐπὶ μακρὰ ἔτη ὑπὸ τὴν πίεσιν δυσμενῶν περιστάσεων μοιραία ἐγκατάλειψις τῆς ἐκτελέσεως καὶ στοιχειωδῶν ἀκόμη δημοσίων ἔργων, ἐπιβάλλει ἤδη τὴν ταχυτέραν ἢ ὑπὸ ὁμαλὰς προϋποθέσεις πραγματοποίησιν τοιούτων. Ἐὰν δὲ ἄλλοτε ἀκινδύνως ἠδύνατο νὰ ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτων μέριμνα, σήμερον ὁπότε ὁ συναγωνισμὸς ἔχει ἐνταθῆ, ἡ αὐτάρκεια τῶν διαφόρων κρατῶν ἀνυψωθῆ εἰς περιωπὴν ἀρχῆς, ἡ δὲ ἀπότομος αὔξησις τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας ἐμφανίζει νέα προβλήματα οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικά, ἡ μὴ ἐπίσπευσις ἔργων δι' ὧν εὐρύνεται τὸ πεδίον δράσεως τοῦ ἀτόμου, χορηγεῖται εὐκαιρία ἐργασίας εἰς τὸν πλεονάζοντα πληθυσμόν, ὑψοῦται δὲ ἐν γένει τὸ παραγωγικὸν ἐπίπεδον τοῦ τόπου καὶ ἐνισχύεται ἡ ἐν γένει δυναμικότης αὐτοῦ, θὰ ἀπετέλει σφάλμα ὄχι ἄνευ σημαντικοῦ ἀντικτύπου ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ μέλλοντος τῆς χώρας.

Κριτήριον ἀσφαλὲς τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τόπου τινός, εἶνε ἡ δημοσία του πίστις. Ἡ περὶ ταύτης κρίσις ἀποτυπουμένη εἰς τὰς τιμὰς τῶν χρεωγράφων καὶ εἰς τὸν τόκον τῆς κεφαλαιοποιήσεως, δίδει πιστὴν εἰκόνα τῆς ἀποδιδομένης εἰς αὐτὸν ἀξίας.

Παρατηροῦμεν ὅτι κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος, ὁπότε κατ' ἀκολουθίαν τῆς ἐν Ἀμερικῇ ἰδίᾳ κρίσεως, οἱ τόκοι παντοῦ ὑψώθησαν, ὑπὸ τὴν πίεσιν δὲ τούτων ἐκάμφθησαν τὰ δημόσια χρεώγραφα τῶν πλείστων κρατῶν, τὰ ἡμέτερα ἔδειξαν ἀξιολογωτάτην ἀντοχὴν μόλις που σημειώσαντα ἀσήμαντον ὑποχώρησιν.

Οὕτως αἱ τιμαὶ αὐτῶν (σημειοῦμεν μόνον ὡς τυπικὸν τὸ δάνειον 1914 καθ' ὃν χρόνον ὁ προεξοφλητικὸς τόκος τῆς Τραπέζης τῆς Ἀγγλίας ἀνεβιβάζετο μέχρις 6 1)2 ο)ο, ἐκυμαίνετο ἀπὸ μέσην τιμὴν 72.88 ο)ο εἰς 71.67 διὰ νὰ ὠθηθοῦν ἀμέσως πρὸς τὰ ἄνω, σημειώσαντα maximu τιμῆς 75 ο)ο, ἅμα ὡς παρῆλθεν ἡ ὀξύτης. Ὁ τόκος τῆς κεφαλαιοποιήσεως ἡμῶν κυμαίνεται σήμερον μεταξὺ 6 1)2 ο)ο — 7 ο)ο ἐν Λονδίνῳ, ἐνῷ ἄλλων κρατῶν ἐξακολουθεῖ νὰ κυμαίνεται μεταξὺ 8 1)2 ο)ο — 9 ο)ο. Εἶνε τοῦτο ἀποτέλεσμα κρίσεως, εὐμενοῦς ἐν γένει καὶ περὶ τῆς τάξεως τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν καὶ περὶ τῆς δυναμικότητος, ἣν κρύπτει ἐν ἑαυτῇ ἡ χώρα ἡμῶν.

Ο κ. ΔΙΟΜΗΔΗΣ

ΑΠΑΝΤΑ ΕΙΣ ΤΑ ΛΕΧΘΕΝΤΑ ΕΝ ΤΗ ΒΟΥΛΗ

Μετὰ τὴν τυπικὴν ἔγκρισιν τῆς ἐκθέσεως τῶν ἐλεγκτῶν, τοῦ ἰσολογισμοῦ 1929 καὶ τοῦ μερίσματος, καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ πάσης προσωπικῆς εὐθύνης τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν ἐλεγκτῶν, ἐτέθη ὑπ' ὄψει τῶν μετόχων ἡ μεταξὺ Δημοσίου καὶ Τραπέζης ὑπογραφεῖσα κατὰ Νοέμβριον 1929 σύμβασις περὶ παραιτήσεως τῆς Τραπέζης ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκδόσεως τραπεζικῶν γραμματίων ὀνομαστικῆς ἀξίας δρ. 20, ἐγκριθεῖσα καὶ αὐτή.

Ἀκολούθως ἐγένοντο δεκταὶ αἱ τροποποιήσεις τῶν ἄρθρων 3, 22, 35, 55 καὶ 56 τοῦ καταστατικοῦ τῆς Τραπέζης. Δι' αὐτῶν ὁρίζεται ὅτι τὸ Δημόσιον δύναται νὰ ἐκδίδῃ τραπεζογραμμάτια μέχρις 20 δραχμῶν, ὅτι οἱ διοικηταὶ τῆς Τραπέζης δύνανται νὰ μετέχουν τοῦ Δ. Συμβουλίου τῆς Τραπέζης τῶν Διεθνῶν Διακανονισμῶν καὶ ὅτι ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Τράπεζαν νὰ ἐγγραφῇ καὶ δι' ἴδιον λογαριασμὸν εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς Τραπέζης τῶν Διεθνῶν Διακανονισμῶν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως ἐπρότεινε κατόπιν ὅπως αὐξηθῇ ἡ ἀμοιβὴ τῶν μελῶν τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου ἀπὸ 30.000 δρχ. εἰς 35.000 καθ' ἑξαμηνίαν.

Ὁ μέτοχος κ. Μπότης, διεμαρτυρήθη διὰ τὴν αἰτουμένην αὔξησιν καὶ ἐτόνισεν ὅτι ἐφ' ὅσον μόλις πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐγένετο συζήτησις ἐν τῇ Βουλῇ περὶ σπαταλῶν, θεωρεῖ ὅτι δὲν εἶναι σκόπιμος ἡ τοιαύτη αὔξησις.

Ὁ κ. Διομήδης ἀπαντῶν ἐδήλωσεν ὅτι ἡ ἐκφρασθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. μετόχου ἀόριστος διαμαρτυρία, ἀποτελεῖ μομφὴν κατὰ τῆς Διοικήσεως τῆς Τραπέζης καὶ ὅτι κατόπιν τούτου ὁ κ. μέτοχος εἶνε ὑποχρεωμένος νὰ ἐκφρασθῇ σαφέστερον.

Ὁ κ. Μπότης ἐξήγησεν ὅτι ἡ πρότασίς του δὲν ἐνέχει τὴν ἔννοιαν τῆς μομφῆς, καὶ ὅτι ἀνέφερεν ἁπλῶς μόνον ὅσα εἰς τὰς ἐφημερίδας ἐγράφησαν σχετικῶς μὲ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ εἰδικὴν συζήτησιν.

Ὁ κ. Διομήδης, ἐπανερχόμενος ἐκφράζει τὴν χαράν του διότι τοῦ δίδεται ἡ ἀφορμὴ ν' ἀπαντήσῃ εἰς ὅσα ἐν ἄλλῃ αἰθούσῃ, ὑπονοῶν τὴν Βουλήν, ἐλέχθησαν. Ἐν ἀρχῇ τονίζει ὅτι τὰ λεχθέντα σχετικῶς μὲ τὴν πληθώραν τοῦ προσωπικοῦ εἶναι ἀνακριβῆ καὶ ἐσφαλμένα. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπηρετούντων ἐν τῇ Τραπέζῃ ὑπαλλήλων εἶνε τὸ μίνιμουμ τῶν ἀπαιτουμένων ὑπαλλήλων διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας. Ἡ Τράπεζα, λέγει, ἔχει ἀνάγκην ἰδίᾳ μεγάλου ἀριθμοῦ βοηθητικῶν ὑπαλλήλων, λόγῳ τῆς συγκεντρώσεως εἰς χεῖρας της τῆς ταμειακῆς ὑπηρεσίας τοῦ Δημοσίου. Ἐλέχθη, εἶπεν, ὅτι εἰς τὸ ὑποκατάστημα Καβάλλας προσελήφθησαν 45 ὑπάλληλοι. Οἱ προσληφθέντες ὅμως οὔτε κἂν 40 δὲν εἶναι. Τὸ προσωπικὸν τοῦτο τοῦ ὑποκαταστήματος, ἀποτελεῖται ἀπὸ βοηθητικοὺς μᾶλλον ὑπαλλήλους, γνώστας τῶν καπνικῶν ζητημάτων, διότι πρόκειται νὰ ἐξυπηρετήσουν καπνοπαραγωγοὺς περιφερείας.

Ἐλέχθη, λέγει, ὅτι οἱ μισθοὶ τῶν ὑπαλλήλων εἶναι ὑπέρογκοι. Τὸ ἀληθὲς ὅμως εἶνε ὅτι ἡ Τράπεζα ἠκολούθησε τὴν μισθοδοσίαν τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ρυθμίσασα τούτους κατὰ τρόπον δικαιότερον. Οἱ παρεχόμενοι ἄλλωστε μισθοὶ εἶναι κατὰ πολὺ κατώτεροι τῶν μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ 1914.

Ἀναφερόμενος εἰς τὰ ἔξοδα διαχειρίσεως τῆς Τραπέζης, λέγει ὅτι ταῦτα εἶναι κατὰ πολὺ ἀσθενέστερα πάσης ἄλλης Τραπέζης. Τονίζει δὲ ὅτι οἱ ὑπάλληλοι τῆς Τραπέζης ἐπιζητοῦν τὸν ὑποβιβασμὸν τῶν ἐξόδων διαχειρίσεως, διότι θέλουν ὅπως ἡ Τράπεζα χρησιμεύσῃ ὡς ὑπόδειγμα εἰς τὰ ἄλλα πιστωτικὰ ἱδρύματα. Καὶ παρακαλεῖ τὴν συνέλευσιν νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἡ Διοίκησις καταβάλλῃ πᾶσαν προσπάθειαν διὰ τὴν ἐν γένει μείωσιν τῶν δαπανῶν.

Ἀκολούθως ἀποκρούει τὴν μομφὴν ὅτι μεταξὺ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης συγκαταλέγονται καὶ διαρρῆκται καὶ δηλοῖ, διὰ νὰ καθησυχάσῃ τὴν κοινὴν γνώμην, ὅτι οὐδεὶς ὑπάλληλος, εἰσπράκτωρ ἢ κλητὴρ προσλαμβάνεται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Τραπέζης, ἄνευ πιστοποιητικοῦ τῆς εἰσαγγελικῆς ἀρχῆς. Πιθανόν, λέγει, ὑπάλληλός τις νὰ ὑπέπεσεν εἰς ποινικήν τινα πρᾶξιν καὶ ἐλαφρᾷ τῇ συνειδήσει ἡ εἰσαγγελικὴ ἀρχὴ νὰ τοῦ παρέσχε λευκὸν πιστοποιητικόν. Ἀλλὰ καὶ τοιοῦτος ὑπάλληλος ἐὰν ὑπάρχῃ, λέγει, εἶνε ἀδύνατον νὰ συγκαταλέγεται μεταξὺ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης.

Ἐν τέλει ἐξηγεῖ τοὺς λόγους οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν αὔξησιν τῆς ἀμοιβῆς τῶν μελῶν τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου καὶ δηλοῖ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν ἐπιμένει προσωπικῶς νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν συνέλευσιν εἰς τὸ ν' ἀποδεχθῇ τὴν αὔξησιν ταύτην.

Ὁ κ. Μπότης ἐκφράζει τὴν ἱκανοποίησίν του διὰ τὰς παρασχεθείσας ἐξηγήσεις, καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Διομήδην ὅπως λάβωσιν αὗται εὐρυτέραν δημοσιότητα.

Ἡ πρότασις ἀκολούθως ἀπερρίφθη, συνεπείᾳ τῶν διατυπωθεισῶν ἀντιρρήσεων καὶ ὑπὸ ἄλλων μετόχων.

Ἀκολούθως ἐπεκυρώθη ἡ γενομένη ἐκλογὴ τοῦ κ. Μ. Ἐμπειρίκου ὡς συμβούλου ἀντὶ τοῦ ἀποβιώσαντος Ρούσσου, καὶ τοῦ κ. Παπαδοπούλου, ἀντὶ τοῦ κ. Παπαστράτου ἐκλεγέντος γερουσιαστοῦ, μεθ' ὃ ἐγένετο ἡ ἐκλογὴ ὡς συμβούλων τῶν κ.κ. Μ. Νεγρεπόντη, Σ. Παπαδοπούλου καὶ Ι. Παπαδάτου καὶ ὡς ἐλεγκτῶν τακτικῶν τῶν κ.κ. Σ. Μενάρδου, Γ. Μαντζαβίνου, Ι. Γρυπάρη, ἀναπληρωματικῶν τῶν κ.κ. Π. Σπηλιάδη καὶ Ι. Νικολοπούλου καὶ βοηθῶν τῶν κ.κ. Α. Νοστράκη καὶ Γ. Δροσοπούλου.

ΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΙΤΕΤΡΑΩΡΟΥ

ΖΩΗΡΑ ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ ΕΝ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑΙ ΣΤΙΧΟΜΥΘΙΑΙ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ κ. κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ-ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΥ

Ο κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ ΚΑΤΗΓΟΡΕΙ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ ΔΙΑ ΣΠΑΤΑΛΑΣ

Τὴν 4.30' ἀπογευματινὴν ἄρχεται ἡ συνεδρίασις.

Ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον «περὶ συνεγγυήσεως τοῦ Κράτους ὑπὲρ βιομηχανικῶν δανείων».

Ἄρχεται μετὰ ταῦτα ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1930—1931.

Ὁ κ. ΡΕΔΙΑΔΗΣ (εἰσηγητὴς τῆς μειοψηφίας) λέγει ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς βασίζεται, ὡς καὶ οἱ προηγούμενοι, οὐχὶ εἰς τὴν εἰσφορικὴν ἱκανότητα τοῦ λαοῦ ἀλλὰ εἰς τὴν κατὰ κεφαλὴν φορολογίαν. Ἡ μέθοδος, λέγει, τῆς ἐξακριβώσεως τοῦ φορολογικοῦ βάρους τοῦ λαοῦ εἶνε ἐσφαλμένη, καὶ διὰ τοῦτο δὲν εἶνε ἀκριβὲς τὸ ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἔρχεται ἑνδέκατος εἰς τὴν σειρὰν τῶν φορολογουμένων λαῶν. Ποῖον εἶνε τὸ ἐθνικόν μας εἰσόδημα; Κατὰ ἕνα ὑπολογισμόν, τὸν ὁποῖον ἔκαμα, καθορίζω αὐτὸ εἰς 35 δισεκατομμύρια. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐστηρίχθη διὰ τὸν ὑπολογισμὸν αὐτοῦ εἰς τὸν λογαριασμὸν ἐπὶ τοῦ ὁποίου πρὸ διετίας ἐστηρίχθη καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῶν Προοδευτικῶν, λογαριασμοῦ καθορίζοντος τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα εἰς 30 δισεκατομμύρια. Ὁ ὑπολογισμὸς εἰς 47 ἑκατομμύρια εἶνε ἐσφαλμένος. Καὶ τὸ λάθος ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ὑπολογίσας αὐτὸ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ὑπολογίζει ὡς ἐθνικὸν εἰσόδημα καὶ τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου.

Εἰς τὴν ἔκθεσίν μου ὑπολογίζω τὴν ἀναγκαστικὴν εἰσφοράν, δηλαδὴ τὴν ἔμμεσον καὶ ἄμεσον φορολογίαν, τοὺς δημοτικοὺς καὶ κοινοτικοὺς φόρους, τὰς ὑπὲρ τῶν εἰδικῶν ταμείων φορολογίας κλπ. εἰς 11 δισεκατομμύρια. Ἂν τώρα ἐξετάσωμεν τὸ ἰσοζύγιον τῶν ἐξωτερικῶν λογαριασμῶν θὰ ἴδωμεν ὅτι τοῦτο καταλήγει εἰς ἔλλειμμα, μειωθὲν κάπως ἀπὸ τοῦ 1925—1926, 316 ἑκατομ. φράγκων χρυσῶν. Συνέκρινα τὸν ὑπὸ κρίσιν προϋπολογισμὸν μὲ τοὺς τῶν παρελθόντων ἐτῶν καὶ εὗρον ὅτι ἐὰν δὲν ἐλαμβάνοντο τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς περιορισμὸν τῶν δαπανῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου πρὸς εἴσπραξιν καὶ ἄλλων ἐσόδων, ὑφίστατο ὁ κίνδυνος νὰ παρουσιάσῃ ὁ προϋπολογισμὸς ἔλλειμμα ἑνὸς δισεκατομμυρίου. Τοῦτον ἀκριβῶς τὸν σκοπὸν εἶχεν ἡ ἔκθεσίς μου. Νὰ προκαλέσῃ τὴν λῆψιν τῶν μέτρων αὐτῶν.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Διατί δὲν ἐπηγαίνατε νὰ ἐρωτήσετε τὸν ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ σᾶς φωτίσῃ ὥστε νὰ μὴ εἴπητε ὅσα εἴπατε περὶ ἐλλείμματος τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀφοῦ μάλιστα διερμηνεύετε τὰς γνώμας ἑνὸς κόμματος νέου καὶ ἐδημιουργήσατε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον σύγχυσιν εἰς τὴν ἀγοράν; Νομίζετε ὅτι δι' αὐτὸ εἶσθε ἀνεύθυνος;

Π. ΡΕΔΙΑΔΗΣ. Μὰ ὁ κ. ὑπουργὸς ἦτο εἰς θέσιν νὰ τὸ εἴπῃ.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Τὸ εἶπε μόλις ἔμαθε τὰς δημοσιεύσεις σας.

Γ. ΜΑΡΗΣ. Χαίρω διότι βλέπω ὅτι ὁ κ. εἰσηγητὴς τῆς μειονοψηφίας δέχεται ὅτι ἠμπορεῖ νὰ ἔκαμε λάθος.

Π. ΡΕΔΙΑΔΗΣ. Ὄχι λάθος, εἶπον ὅτι ἦτο ἐνδεδειγμένον νὰ λάβητε μέτρα.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Δὲν ἐλήφθησαν μέτρα συνεπείᾳ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἐκθέσεώς σας. Τὰ μέτρα ὑπῆρχον μέσα εἰς τὸν προϋπολογισμόν. Ἀλλὰ δὲν τὰ εἴδατε διότι ἀδιαφορήσατε πρὸς τοὺς κινδύνους τοὺς ὁποίους ἦτο δυνατὸν νὰ φέρουν εἰς τὴν ἀγορὰν αἱ δηλώσεις σας.

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Κύριε πρόεδρε, ἐγὼ εἶμαι ὑπεύθυνος διὰ τὰς δηλώσεις αὐτάς.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Δὲν θὰ τελειώσῃ ἡ συζήτησις ἔτσι. Θὰ σᾶς τὰ πῶ καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς.

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Εἰς ὅ,τι ἔγραψα πιστεύω ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Αὐτὸ εἶνε δυστυχῶς χειρότερον.

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Θὰ συζητήσω ἀλλὰ δὲν θὰ δεχθῶ διακοπάς, διότι δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ συζήτησις μὲ διαπληκτισμούς.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Ἂν πρόκειται κανεὶς νὰ καταβιβάσῃ τὴν συζήτησιν δὲν θὰ εἶμαι ἐγώ, ὡς δὲν ἤμην ἐγὼ ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος εἰς τὴν συζήτησιν περὶ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἔφερεν ὅλον αὐτὸ —πῶς νὰ τὸ πῶ;— τὸ ἄνοιγμα τῶν ὕβρεων ἐναντίον ἑνὸς ἱδρύματος μὲ τὸ ὁποῖον συνδέονται τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους.

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Δὲν ἀπηγορεύσατε νὰ ἔλθῃ ἡ συζήτησις εἰς τὴν Βουλήν.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Δὲν ἐφανταζόμην ὅτι θὰ διεξήγετο αὐτὴ ἐκ μέρους σας κατὰ τοιοῦτον τρόπον. Διαβλέπω δὲ ἕνα κίνδυνον κατὰ τῆς πίστεως τῆς χώρας καὶ ἔχω καθῆκον νὰ τὸν καταγγείλω.

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Ἐγὼ διαβλέπω κίνδυνον ἐκ τῆς σπατάλης ποὺ γίνεται.

Π. ΡΕΔΙΑΔΗΣ. Ἐὰν θελήσωμεν νὰ προσαρμοσθῶμεν πρὸς τὰς σημερινὰς ἀνάγκας τοῦ συγχρόνου Κράτους, θὰ ἔπρεπεν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν νὰ ἀποτελεσθῇ ὁ γενικὸς ἰσολογισμὸς τοῦ Κράτους. Ἡμεῖς δὲν εἴμεθα ἐκεῖνοι, οἵτινες θὰ ἠθέλομεν νὰ μεταβληθῇ τὸ Κράτος εἰς Κράτος-χωροφύλακα. Θέλομεν νὰ ἐνισχυθῇ καὶ ἡ παραγωγὴ καὶ ἡ κοινωνικὴ πρόνοια, ἀφοῦ ὅμως περισσεύσουν ἀπὸ τὴν εἰσφορικὴν ἱκανότητα. Ὁ κ. ὑπουργὸς ἔφερε τὰ νομοσχέδια δι' ὧν ἐλαττοῦνται οἱ ἄμεσοι φόροι, καλύτερον ὅμως θὰ ἦτο νὰ ἠλαττώνοντο οἱ ἔμμεσοι φόροι.

Γ. ΜΑΡΗΣ. Πρὸ ὀλίγων μηνῶν τὸ ἀντίθετον ἔλεγε τὸ κόμμα σας. Πάντως ὑποστηρίζετε ἀκόμη ὅτι θὰ ἀφήσῃ ὁ προϋπολογισμὸς ἔλλειμμα;

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Σᾶς ἀπαντῶ ἐγὼ ὅτι τὸ ἔλλειμμα τὸ καλύπτετε μὲ δάνεια καὶ μὲ τὰ περισσεύματα, δηλ. μὲ ἐκτάκτους πόρους.

Γ. ΜΑΡΗΣ. (Πρὸς τὸν κ. Ρεδιάδην). Ὑποστηρίζετε, ἐπαναλαμβάνω, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς 1929—30 θὰ ἀφήσῃ ἔλλειμμα ἢ μετενοήσατε;

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Θὰ σᾶς ἀπαντήσω ἐγὼ ἐκτεταμένως.

ΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΥ

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Ἡ Προοδευτικὴ Ἕνωσις, λέγει, διὰ τοῦ εἰσηγητοῦ αὐτῆς ἐν τῇ κοινοβουλευτικῇ ἐπιτροπῇ κ. Ρεδιάδη ὑπέβαλε μακροσκελῆ ἔκθεσιν, ἥτις ἐδημοσιεύθη καὶ εἰς τὰς ἐφημερίδας. Δὲν νομίζω νὰ ἔχῃ τι τὸ ἄτοπον ἡ δημοσίευσις αὐτή. Φρονῶ ἀδιστάκτως ὅτι ἡ Κυβέρνησις, καὶ ἰδίως ὁ κ. Πρόεδρος αὐτῆς, μᾶς ἠδίκησε, διότι ἡ πρόθεσις ἡμῶν ἦτο ἁγνή. Ὁ προϋπολογισμὸς ὁ ὁποῖος πρωτίστως δέον νὰ ἐξετασθῇ εἶνε ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1923—24, τοῦ ἔτους δηλαδή, κατὰ τὸ ὁποῖον ἦτο ἐπιβεβλημένον νὰ ἀρχίσῃ ἕνας νέος οἰκονομικὸς βίος διότι κατ' αὐτὸ συνέπεσεν ἡ λῆξις τοῦ πολέμου καὶ ἦτο ἐνδεδειγμένον ἡ Ἑλλὰς νὰ περισυλλέξῃ τὰ καθ' ἑαυτήν. Οἱ προϋπολογισμοὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους ἐκείνου μέχρι σήμερον παρουσιάζουσι δαπάνας αὐξανομένας ἁλματικῶς. Τὸ 1923 αἱ δαπάναι ἀνέρχονται εἰς 4 δισεκατομμύρια, τὸ 1924 αἱ δαπάναι ἀνέρχονται εἰς 5 δισεκατομμύρια. Καὶ αὐξάνονται κατ' ἔτος αἱ δαπάναι εἰς 6 δισεκατομμύρια, 7 δισεκατομμύρια, 8 δισεκατομμύρια διὰ νὰ φθάσωσι κατὰ τὸ 1929 τὰ 10 δισεκατομμύρια. Διὰ νὰ ἴδητε εἰς ποῖον κατήφορον δαπανῶν ἔτρεξε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὁ ἀτυχὴς αὐτὸς τόπος σᾶς ἀναφέρω ὅτι ἐνῷ κατὰ τὸ 1923 μὲ τὴν αὐτὴν συναλλαγματικὴν διαφορὰν αἱ δαπάναι ἀνήρχοντο εἰς 4 δισεκατομμύρια, σήμερον μὲ τὴν αὐτὴν συναλλαγματικὴν διαφορὰν αἱ δαπάναι ἀνέρχονται εἰς 10 1)2 δισεκατομμύρια. Ἡ ἔκπληξις εἶνε ἀκόμη μεγαλυτέρα ὅταν ἐκτιμήσῃ κανεὶς τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ 1923 ἦτο τὸ τελευταῖον ἔτος τῶν ἐπιχειρήσεων, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐδικαιολογεῖτο αὔξησις δαπανῶν.

Τὸ 1923 ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ πολεμικὰ ἔτη παρουσιάζει τὰς ἑξῆς διαφοράς: Κατὰ τὸ ἔτος 1915 εἴχομεν 14.415 ὑπαλλήλους, κατὰ τὸ ἔτος 1923 εἴχομεν 39.265 ὑπαλλήλους. Ἀναγνωρίζω ὅτι αὔξησις τῶν ὑπαλλήλων ἦτο ἐπιβεβλημένη λόγῳ τῶν μεγάλων γεγονότων τὰ ὁποῖα ἔλαβον χώραν. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν πολέμων τὸ προσωπικὸν τῶν ὑπαλλήλων ηὐξήθη κατ' ἀνάγκην εἰς ὅλα τὰ κράτη, διότι τὸ Κράτος ἀνέλαβε κατὰ τοὺς πολέμους λειτουργίας αἱ ὁποῖαι δὲν δύνανται νὰ νοηθῶσιν ἐν καιρῷ εἰρήνης. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἰδιαιτέρως ἡ συρροὴ τῶν προσφύγων, αἱ ἀνωμαλίαι, ἡ διοικητικὴ παράλυσία κλπ. ηὔξησαν τὰς ἀνάγκας. Ἐξεταστέον τί ἔπρεπε νὰ κάμωμεν κατὰ τὸ 1923.

Ἔπρεπε νὰ κάμωμεν ὅ,τι ἔπραξαν καὶ τὰ ἄλλα κράτη. Ἔπρεπε, ρυθμίζοντες τὰς περιστάσεις, νὰ νοικοκυρευθῶμεν, περιστέλλοντες τὰς δαπάνας εἴτε διὰ τῆς ἀπολύσεως τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ ἀμέσως, εἴτε περιορίζοντες αὐτὸ μικρὸν κατὰ μικρόν.

Η ΑΥΞΗΣΙΣ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Τίποτε ὅμως ἐξ αὐτῶν δὲν ἐκάμαμε, ἀλλὰ τοὐναντίον ἐμονιμοποιήσαμεν ὅλους τοὺς ὑπαλλήλους τακτικοὺς καὶ ἐκτάκτους καὶ μέτρα συστηματικὰ ἐλάβομεν διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν μισθοδοσιῶν των καὶ αἱ δαπάναι ἔβαινον διαρκῶς αὐξανόμεναι. Τοιουτοτρόπως κατὰ τὸ 1924 τὸ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας ληφθὲν μέτρον διὰ τοῦ ὁποίου ἐξισώθη ἡ μισθοδοσία ὅλων τῶν δημοδιδασκάλων ἐνῷ προϋπελογίσθη ὅτι θὰ ἐστοίχιζεν 25 ἑκατομμύρια ἐστοίχισεν 100. Τὸ αὐτὸ ἔγινεν ἔπειτα καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης. Καὶ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἔπραξε τὸ ἴδιον, τὸ ὁποῖον μάλιστα ἐκτιμῶν τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης εἶπεν ὅτι διὰ τοῦ λαμβανομένου μέτρου θὰ ἐπετυγχάνετο καὶ οἰκονομία 5 ἑκατομμυρίων ἀπὸ τὸ σιτηρέσιον. Καὶ ὅμως ὄχι μόνον τοῦτο δὲν ἐπετεύχθη ἀλλ' ἡ αὔξησις τῆς δαπάνης ἀνῆλθεν εἰς 60 ἑκατομμύρια. Τοιουτοτρόπως ὁ προϋπολογισμὸς ὁ ὁποῖος ἀπῄτει διὰ μισθοδοσίας ὑπαλλήλων 800 ἑκατομμύρια ηὐξήθη μικρὸν κατὰ μικρὸν ὥστε ν' ἀπαιτοῦνται δι' αὐτὰς σήμερον 1800 ἑκατομμύρια.

Κατὰ τὸ 1930 οἱ ὑπάλληλοι ἀνέρχονται εἰς 50.575, πλὴν τῶν ἐκτάκτων. Δὲν ἔχω τὸ 1928 διὰ νὰ κρίνω ἀκριβῶς ποία εἶνε ἡ διαφορὰ ἡ βαρύνουσα τὴν σημερινὴν κυβέρνησιν, ἐὰν ὅμως ἀναχωρήσωμεν ἀπὸ τὸ 1927 τὴν σημερινὴν κυβέρνησιν βαρύνουν 5.500 ὑπαλλήλων, πλὴν τῶν ἐκτάκτων.

Ἡ αὔξησις τῶν τακτικῶν δαπανῶν ἡ γενομένη ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἀνέρχεται εἰς 641 ἑκατομμύρια, τῶν δὲ ἐφ' ἅπαξ εἰς 440 ἑκατομμύρια.

Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Τὸ προέχον ζήτημα εἶνε νὰ ἐξετασθῇ ποία εἶνε ἡ οἰκονομικὴ ἀντοχὴ τῆς χώρας, δηλαδὴ ποῖον εἶνε τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα. Ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐφάνη ἀποδεχόμενος τὴν γνώμην ἡ ὁποία ἀναβιβάζει τὸ εἰσόδημα εἰς 48 δισεκατομμύρια. Ἐγὼ θὰ τὸν παρακολουθήσω.

Θὰ λάβω ὑπ' ὄψει τὸ εἰσόδημα τῶν 45 δισεκατομμυρίων ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐστηρίχθη ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν. Καὶ θὰ ἐξετάσω ἂν τὸ εἰσόδημα αὐτὸ ἀντέχῃ εἰς τὴν φορολογίαν τῶν 11.250 ἑκατομ. καὶ ἀναφέρω αὐτὸ τὸ ποσὸν ἂν καὶ ὑπάρχει εἷς ἀριθμὸς ταμείων, ὅστις εἶνε ἄγνωστος καὶ περὶ τῶν ὁποίων δὲν δύναται κανεὶς νὰ χορηγήσῃ τὰ σχετικὰ στοιχεῖα. Εἶνε τὰ διάφορα τοπικὰ ταμεῖα τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλουν φορολογίαν ἡ ὁποία δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὰ 11.250 ἑκατομμύρια.

Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ. Ἔχω πληροφορίας ἐκ τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου περὶ ἑνὸς ποσοῦ 404 ἑκατομμυρίων τῶν ταμείων τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων καὶ 390 ἑκατομμυρίων διαφόρων ἄλλων ταμείων. Αἱ πληροφορίαι δὲ αὗται εἶνε διὰ τὸ οἰκονομικὸν ἔτος 1928—29.

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Κατὰ πληροφορίας τὰς ὁποίας ἔχω ἐγὼ τὰ εἰσοδήματα τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων εἶνε 1050 ἑκατομμύρια.

Γ. ΜΑΡΗΣ. Τὰ 1050 ἑκατομμύρια αὐτὰ εἶνε ὅλαι αἱ πρόσοδοι τῶν ταμείων τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων δηλαδὴ καὶ τὰ ποσὰ αὐτὰ τὰ ὁποῖα εἰσπράττει τὸ Κράτος διὰ λογαριασμὸν τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων καὶ τὰ ὁποῖα τὰ στέλλει εἰς αὐτούς.

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει μένουν πολλὰ ταμεῖα ἔξω.

Γ. ΜΑΡΗΣ. Ὅλοι οἱ φόροι, γενικοὶ καὶ τοπικοί, ἀνέρχονται εἰς 9.500 ἑκατομμύρια.

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Ὁπωσδήποτε μὲ τὴν βάσιν τῶν 45.000 ἑκατομμυρίων καὶ μὲ μίαν συγκριτικὴν μελέτην κατ' ἐντολὴν τῆς Κ.Τ.Ε. ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν διαφόρων κρατῶν ὑπολογίζεται μὲ 60 δολλάρια ἐλάχιστον ὅριον συντηρήσεως δι' ἕκαστον ἄτομον, δηλ. 25 φράγκα χρυσᾶ τὸν μῆνα, ἀπομένουν διὰ τὸν Ἕλληνα 32 δολλάρια, διὰ τὸν Γάλλον 136, διὰ τὸν Ἄγγλον 344 καὶ διὰ τὸν Ἀμερικανὸν 514. Ἡ διαφορὰ εἶνε καταπληκτικὴ καὶ τὰ ἀποτελέσματα ἐκ τῆς συγκρίσεως εἶνε ὀδυνηρά.

Ἀλλὰ τὸ ὑπερβολικὸν ὕψος τοῦ προϋπολογισμοῦ προκύπτει καὶ ἐκ συγκρίσεως γενομένης μὲ τὰ Βαλκανικὰ κράτη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐκτάσεως τοῦ ἐδάφους καὶ τοῦ πληθυσμοῦ. Τὸ ἀληθὲς εἶνε ὅτι ἡ σύγκρισις αὐτὴ εἶνε ὀλίγον αὐθαίρετος, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἔχομεν ἄλλα στοιχεῖα. Πάντως ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συγκρίσεως ταύτης καταλήγομεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι διὰ νὰ φορολογηθῇ ὁ Ἕλλην, ὅπως ὁ Βούλγαρος θὰ ἔπρεπε νὰ κατέλθῃ ὁ προϋπολογισμὸς εἰς τὸ ἥμισυ καὶ ὅπως ὁ Γιουγκοσλάβος θὰ ἔπρεπε νὰ κατέλθῃ εἰς τὰ 2)3. Τὸ ὕψος τοῦ προϋπολογισμοῦ προκύπτει καὶ ἐκ τῆς ἀναλογίας τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ζήτημα διαφέρομεν ὑπερβολικὰ ἀπὸ τὰ ἄλλα κράτη.

Ἡ ἔμμεσος φορολογία εἶνε βαρυτάτη. Αὐτὴ ἀποτελεῖ τὰ 62.2 ο)ο ἐνῷ εἰς τὴν Ἰταλίαν τὸ 41.7 ο)ο καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν 37.7 ο)ο. Ἐκ μιᾶς στατιστικῆς ὀφειλομένης εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν μία οἰκογένεια ἔχουσα εἰσόδημα 1500—3.500 δρχμ. πληρώνει εἰς ἐμμέσους φόρους 1.500 δρχμ. τὸν μῆνα. Ἀλλὰ πλὴν τῶν ἐμμέσων φόρων εἶνε βαρυτάτη καὶ ἡ ἄμεσος φορολογία. Ἡ δὲ ἀγρία αὐτὴ φορολογία ἐπεβλήθη ἐν ἀγνοίᾳ ὅλων τῶν ἑκασταχοῦ φορολογιῶν, πρόκειται δὲ περὶ φορολογίας ἡ ὁποία δυσχεραίνει τὰ πάντα. Ἀλλὰ τὸ ὑπερβολικὸν ὕψος τοῦ προϋπολογισμοῦ προκύπτει καὶ ἐκ τῆς συγκρίσεως αὐτοῦ πρὸς τὸ κυκλοφοροῦν νόμισμα. Εἰς τὴν Γαλλίαν ἐπὶ 48.000 ἑκατομμυρίων γαλλικῶν φράγκων προϋπολογισμοῦ ἔχομεν κυκλοφοροῦν νόμισμα 59.000 ἑκατομμύρια, ἐν τῇ Ἀγγλίᾳ ἐπὶ 860 ἑκατομμυρίων λιρῶν προϋπολογισμοῦ
ἔχομεν κυκλοφοροῦν νόμισμα 644 ἑκατομμύρια. Ἐν τῇ Ἰταλίᾳ ἐπὶ 21.200 ἑκατομμυρίων λιρεττῶν προϋπολογισμοῦ ἔχομεν κυκλοφοροῦν νόμισμα 19.000 ἑκ. Εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ἐπὶ 6.600 ἑκατομμυρίων δολλαρίων ἔχομεν κυκλοφοροῦν νόμισμα 8.578 ἑκ. δολλαρίων. Ἐν δὲ τῇ Ἑλλάδι ἐπὶ 10.600 ἑκατομμυρίων δραχμῶν προϋπολογισμοῦ ἔχομεν κυκλοφοροῦν νόμισμα 4.800 ἑκατομμύρια.

Γ. ΜΑΡΗΣ. Δὲν ἔχει αὐτὸ καμμίαν ἐξαιρετικὴν σημασίαν.

Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ. Φέρει στενότητα τοῦ νοήματος καὶ δυσχεραίνει τὰς οἰκονομικὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου.

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Ἔχων λοιπὸν ὑπ' ὄψιν ὅλα αὐτά, τὴν μεγάλην ἀπόστασιν, ἥτις ὑπάρχει μεταξὺ τῆς φορολογίας ἐν Ἑλλάδι καὶ τῆς φορολογίας εἰς τὰ ἄλλα κράτη λέγω ὅτι αἱ προσπάθειαι ἡμῶν πρέπει νὰ τείνουν εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῆς φορολογίας. Πιστεύω ὅτι ἡ φορολογία ὑπερβαίνει τὸ ἀνεκτὸν ὅριον καὶ θίγει τὰς πηγὰς τῆς παραγωγῆς. Ἡ φορολογία πρέπει νὰ κατέλθῃ εἰς 9.570 ἑκατομμύρια ἐκ τῶν ὁποίων ἂν ἀφαιρέσωμεν τὰς τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων καὶ διαφόρων ταμείων εἰσφορὰς θὰ φθάσωμεν τὰς 7.500 ἑκατ. ἕως 8.000 ἑκατομ. Διότι δὲν ἠμπορῶ νὰ δεχθῶ οὐδεμίαν συζήτησιν ὅτι ἐπειδὴ ἔχω ἀνάγκην ἀπὸ τὸ α' ποσὸν θὰ στραγγαλίσω τὸν κόσμον διὰ νὰ τὸ πάρω.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ — ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΥ

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Μὰ γιατὶ ὅταν συνειργαζόμεθα εἰς τὴν Κυβέρνησιν περίπου 12 μῆνας, δὲν μὲ ἐβοήθησες νὰ τὰ κάμωμεν αὐτὰ τὰ ὁποῖα θεωρεῖς τόσον δυνατά;

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Ὅταν συνηντήθημεν διὰ δευτέραν φορὰν εἰς τὸ σπίτι μου ἀλλάξαμε διάφορες σκέψεις καὶ μοῦ ὡμιλήσατε περὶ ἀναθέσεως πρώτην φορὰν τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Δηλαδὴ σεῖς μοῦ εἴπατε.

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Μὲ ἠρωτήσατε ποιὸ θέλω νὰ δεχθῶ καὶ μοῦ εἴπατε νὰ πάρω τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν προσωρινῶς.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Ἦτο ἀνάγκη νὰ εἶσθε ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν;

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Ἀφήσατέ με νὰ τελειώσω. Τότε σεῖς ἀπεδέχθητε τὴν ἄποψιν τῶν οἰκονομιῶν, ἡ ὁποία ἄλλως τε ἦτο μέρος τοῦ κυβερνητικοῦ προγράμματος. Πλέον ἢ ἅπαξ, κύριε Πρόεδρε, σᾶς εἶπον περὶ οἰκονομιῶν.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Πότε; Τί μοῦ ἐπροτείνατε; Προσέξατε, διότι εἶνε σοβαρὸν αὐτό.

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Σᾶς εἶπον ὡρισμένως νὰ κάμωμεν μίαν ἐπιτροπήν.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Πότε;

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Ὅταν ἤμουν ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Παρακαλῶ, δὲν μοῦ τὸ εἴπατε βεβαίως αὐτό, καὶ λυποῦμαι διότι ἐνώπιον τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας δύο ἄνθρωποι κατέχοντες τὰς θέσεις τὰς ὁποίας ἡμεῖς κατέχομεν λέγουν ὁ ἕνας τὸ ἄλφα καὶ ὁ ἄλλος τὸ βῆτα διὰ τὸ ἴδιον πρᾶγμα. Μοῦ ἐπροτείνατε ποτὲ τίποτε καὶ ἐγὼ σᾶς τὸ ἠρνήθην;

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Ὄχι.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Μοῦ ἐπροτείνατε νὰ κάμωμεν ἐπιτροπὴν ὑπὸ τὴν προεδρίαν σας καὶ ἐγὼ τὸ ἠρνήθην;

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Ὄχι, κύριε Πρόεδρε, δὲν σᾶς εἶπον ἐγὼ τίποτε, θὰ ἦτο καὶ γελοῖον νὰ ἠρχόμην ἐγὼ ἀνήκων εἰς ὑπουργεῖον τὸ ὁποῖον μόνον ἐφήρμοσε τὴν ἀπόφασιν τῶν οἰκονομιῶν, νὰ ἔλεγον νὰ κάμετε μίαν οἰκονομίαν. Μὴ λησμονῆτε ὅτι κατηρτίσατε μίαν ἐπιτροπήν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔλαβον καὶ ἐγὼ μέρος, καὶ ἡ ὁποία ἐλειτούργησαν ὅσον ἐγὼ ἤμουν εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἔπαυσεν ἀμέσως μόλις ἔφυγα ἐγώ. Μὴ λησμονῆτε ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ ἦτο μία ἀρχὴ ἐφαρμογῆς οἰκονομιῶν καὶ σεῖς ἀνεβάλλατε πάντοτε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας αὐτῆς, ἀναμένοντες νὰ διεκπεραιώσῃ ἡ ὑπαλληλικὴ ἐπιτροπὴ τὸ ἔργον της. Ὅσες φορὲς ὡμιλήσαμεν περὶ οἰκονομιῶν εἴπατε νὰ δοῦμε τί θὰ μᾶς ποῦν καὶ οἱ ὑπάλληλοι;

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Δὲν ἔχω μνήμην ἔκτακτον, στεγανήν, ἀλλ' εἶμαι ἀπολύτως βέβαιος ὅτι ἐνθυμοῦμαι πολὺ καλά.

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Καὶ ἄλλα σημεῖα τῆς συνεργασίας μας ἐλησμονήσατε. Ἀλλ' εἴχατε τὸ θάρρος καὶ τὴν εὐγένειαν νὰ μοῦ εἴπητε ὅτι ἐλησμόνησα.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Βλέπετε ὅτι ἐκεῖνο εἰς τὸ ὁποῖον ἡ μνήμη μου μὲ ἐπρόδωσε τὸ ἀνεγνώρισα, ἀλλὰ προσέξατε διότι δὲν μὲ προδίδει ἐδῶ ἡ μνήμη μου. Διότι ὄχι μόνον δὲν ἤλθατε νὰ μοῦ εἴπητε ὅτι «ἐγὼ φρονῶ ὅτι ἠμποροῦμε νὰ κόψουμε 10—15 χιλ. ὑπαλλήλους», ὄχι μόνον αὐτὸ δὲν μοῦ εἴπατε, ἀλλ' ὅταν μοῦ ἐφέρατε τὸν ὀργανισμὸν τῆς χωροφυλακῆς μὲ κάποιες ἐλαττώσεις τὶς ὁποῖες εἴχατε ἐπιτύχει, ἐγὼ σᾶς εἶπον ὅτι δὲν δέχομαι νὰ ὑποβληθῇ καὶ ψηφισθῇ, διότι εἶμαι βέβαιος ὅτι ἠμποροῦν νὰ γίνουν πολὺ περισσότεραι οἰκονομίαι. Εἶνε ἀληθὲς αὐτό;

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Ἀληθέστατον.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς οἰκονομίας τῆς Χωροφυλακῆς δύο φορὰς ἐσταμάτησα τὴν ὑποβολὴν τοῦ νομοσχεδίου καὶ σᾶς εἶπον νὰ μὴν ἀκοῦτε τοὺς ἀξιωματικούς, ἀλλὰ νὰ κόψητε ἀκόμη περισσοτέρας θέσεις.

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Πρέπει νὰ ἔχητε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι κατὰ τὴν διανοητικότητά μου ἡ πρώτη δαπάνη πρέπει νὰ εἶνε διὰ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, διότι τὴν θεωρῶ δαπάνην παραγωγικήν. Ὅταν λοιπὸν διηύθυνον τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὸ ὁποῖον ἔκαμον ὅλας τὰς δυνατὰς οἰκονομίας καὶ δὲν ὑπῆρχε στάδιον περισσοτέρων οἰκονομιῶν μὲ κατηγορεῖτε ὅτι δὲν προτείνα περισσοτέρας οἰκονομίας ἀκόμη;

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Δὲν σᾶς κατηγόρησα, ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ νομισθῇ ὅτι ἐγὼ κάμνω σπατάλας.

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Τὸ ζήτημα εἶνε, κύριε Πρόεδρε, ὅτι σεῖς ἔχετε μίαν φωτιὰ μέσα σας καὶ θέλετε νὰ τὰ κάμετε ὅλα. Τὰ πράγματα αὐτὰ βεβαίως ἂν τὰ πάρουμε ἕνα-ἕνα χωριστὰ εἶνε χρήσιμα καὶ ὡραῖα πράγματα, ἀλλὰ δυστυχῶς αὐτὰ τὰ ὡραῖα πράγματα φέρουν τὴν οἰκονομικὴν καταστροφὴν τὴν ὁποίαν θέλομεν νὰ ἀποφύγωμεν.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Τὸ παράπονόν μου εἶνε διατὶ ἐφ' ὅσον ἦσθε εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἦτο συμμαχικὴ καὶ εἴχομεν τόσας δυστροπίας ἐκ μέρους τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν διὰ τὴν χορήγησιν πιστώσεως, διατὶ δὲν συνετάσσεσθε ποτὲ μὲ τὸν ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν;

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Ἔχω τὴν ἀντίληψιν ὅτι ἐφ' ὅσον ἐπρόκειτο περὶ οἰκονομιῶν πάντοτε ἐπέμενα εἰς αὐτάς, καθὼς καὶ ὁ κ. Χρηστομάνος.

Γ. ΜΑΡΗΣ. Δὲν ἐνθυμοῦμαι διὰ σᾶς. Ἐνθυμοῦμαι διὰ τὸν κ. Χρηστομάνον, ὁ ὁποῖος ἠθέλησε νὰ κάμῃ μίαν οἰκονομίαν διὰ τὰς ἐξαιρεσίμους τῶν τηλεγραφητῶν, ἡ ὁποία οἰκονομία ἐπληρώθη περισσότερον.

Α. ΧΡΗΣΤΟΜΑΝΟΣ. Τὸ σφάλμα δὲν ἦτο ἰδικόν μου, ἀλλ' ἀνήκει εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι εἶχαν τὴν τόλμην νὰ κάμουν ἀπεργίαν καὶ δὲν ἐτιμωρήθησαν.

Ὁ κ. Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ συνεχίζων λέγει ὅτι πρέπει νὰ ἐλαττωθοῦν καὶ τὰ κεφάλαια τῶν ἀποσβέσεων.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Δὲν ἠμπορῶ νὰ δεχθῶ ὅτι διευκολύνομεν τὴν ἐλάττωσιν ταύτην, ἐφ' ὅσον κλονίζομεν τὴν πίστιν πρὸς τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους καὶ τὴν σταθεροποίησιν.

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Ἐγὼ νομίζω θεμελιωδῶς ὅτι πρέπει νὰ γίνουν τὰ ἑξῆς δύο: Διὰ νὰ ἐνισχύσωμεν ἀληθῶς τὴν πίστιν μας πρέπει νὰ ἀποδείξωμεν ὅτι νοικοκυρευόμεθα.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Καὶ νομίζετε ὅτι ἐπιτυγχάνεται τοῦτο ὅταν ἓν κόμμα ἔρχεται καὶ καταγγέλλει ὅ,τι καταγγέλλει;

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Ὅταν σιωπῶμεν δὲν κάμνομεν τίποτε. Ὅταν δώσωμεν τὴν ἔμπρακτον ἀπόδειξιν ὅτι νοικοκυρευόμεθα, τότε μόνον θὰ πᾶμε μπροστά. Ἔχω, κύριοι, πάντοτε τὴν γνώμην ὅτι ἡ παροῦσα γενεὰ δὲν πρέπει νὰ ὑποφέρῃ ὅλα τὰ βάρη τὰ ὁποῖα μᾶς ἐκληροδότησεν ὁ πόλεμος.

Γ. ΜΑΡΗΣ. Αὐτὸ εἴπαμε καὶ ἡμεῖς, νὰ μὴ προβῶμεν εἰς ἐκτάκτους ἀποσβέσεις καὶ δι' αὐτὸ τὸ κέρδος ἐκ τῶν κερμάτων τὸ ὁποῖον ἦτο προωρισμένον δι' ἀπόσβεσιν δὲν τὸ ἐδώσαμεν ὅλο.

Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ. Εἰς τὴν εἰσήγησίν σας, κ. ὑπουργέ, λέγετε ὅτι ἐντὸς 15 ἐτῶν θὰ ἀποσβεσθῇ τὸ δημόσιον χρέος. Ἡ παροῦσα ὅμως γενεὰ ὑπέφερε πολλὰ καὶ δὲν εἶνε δίκαιον νὰ ἀναλάβῃ αὐτὴ ὅλον τὸ βάρος.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Ὅταν θὰ κρίνωμεν αὐτὸ τὸ ζήτημα δὲν θὰ τὸ κρίνωμεν μὲ τὴν πλειοψηφίαν, διότι δὲν εἶνε ζήτημα μιᾶς Κυβερνήσεως. Θὰ συνέλθωμεν ὅλοι οἱ πολιτικοὶ ἀρχηγοὶ νὰ καθορίσωμεν τὸ ὅριον εἰς τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἀνέλθῃ ἡ ἐπιβάρυνσις τῆς παρούσης γενεᾶς.

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐγὼ βλέπω ὅτι ἡ κατάστασις αὐτὴ τῆς σπατάλης παρατείνεται. Καὶ ἓν ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα σημεῖα τοῦ κυβερνητικοῦ προγράμματος, τὸ ἀφορῶν τὴν οἰκονομικὴν περισυλλογὴν καὶ τὴν ἐπιδίωξιν δαπανῶν δὲν ἐφαρμόζεται. Ἀλλ' ἐρωτᾶται: εἶνε δυνατὴ ἡ ἐπίτευξις οἰκονομιῶν; Ἐγώ, κύριοι, πιστεύω εἰς τοῦτο ἀδιστάκτως. Καὶ τὸ ὄνειρόν μου ὡς πολιτικοῦ ἀνδρὸς εἶνε νὰ βοηθήσω ὅσον μοῦ εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθοῦν οἰκονομίαι.

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Ὅταν ὅμως ἦσθε μέλος τῆς Κυβερνήσεως ἐπροτείνατε νέας δαπάνας.

ΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΙ

Κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ. Δὲν ἐπρότεινα ἄλλην δαπάνην παρὰ μόνον διὰ τὴν χωροφυλακὴν διότι, ἐπαναλαμβάνω, θεωρῶ τὴν δαπάνην ταύτην ἀναγκαίαν, παραγωγικήν. Ἔλεγον λοιπὸν ὅτι εἶνε δυνατὴ ἡ ἐπίτευξις οἰκονομιῶν. Τὴν γνώμην μου ταύτην στηρίζω εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς πρὸ 4 ἐτῶν ἀνήρχετο εἰς 6 1)2 δισεκατομμύρια καὶ σήμερον ἔφθασε τὰ 9 1)2. Ἂν ἐξαιρέσῃ κανεὶς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, κανὲν ἄλλο ὑπουργεῖον δὲν συνεμορφώθη πρὸς τὰς ὑποδείξεις τῆς ἐπιτροπῆς οἰκονομιῶν, διότι εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπαλληλοκρατούμεθα. Κατώρθωσαν οἱ ὑπάλληλοι νὰ κάνουν τὴν νομοθεσίαν κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε νὰ ἐπιτυγχάνουν αὐτομάτως ὅ,τι θέλουν ἐν ἀγνοίᾳ μάλιστα τοῦ ὑπουργοῦ. Θέλω νὰ περιορίσωμεν τὰς πολεμικὰς συντάξεις μόνον εἰς τοὺς ἀπόρους. Θέλω νὰ διαγράψωμεν ὅλας τὰς προσωπικὰς διατάξεις αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουν εἰς κάθε νομοσχέδιον περὶ συντάξεων. Καὶ διὰ νὰ σᾶς ἀποδείξω ποῖαι καταχρήσεις ἔχουν γίνει σᾶς ἀναφέρω ὅτι ἕνας δυστυχὴς ἄνθρωπος, ἐγκλεισθεὶς εἰς τὸ φρενοκομεῖον πρὸ τῶν Βαλκανικῶν πολέμων, ἀγνοῶν ὅτι ἔγιναν πόλεμοι, ἠφανίσθησαν ἔθνη, κατέπεσαν στέμματα, κατεστράφησαν λαοί, ἀγνοῶν ὅλα αὐτὰ καὶ ἀποθανὼν πρὸ δύο ἐτῶν, ἐκηδεύθη μὲ τιμὰς συνταγματάρχου ἡ δὲ σύνταξις τὴν ὁποίαν λαμβάνει ἡ οἰκογένειά του εἶνε σύνταξις ὑποστρατήγου, καὶ πρόκειται μάλιστα ν' αὐξηθῇ, διότι ἡ ἐν τῷ φρενοκομείῳ διαμονὴ τοῦ ἀτυχοῦς αὐτοῦ ἀνθρώπου θεωρεῖται ἀπὸ κάποιαν διάταξιν ὡς... πολεμικὴ ὑπηρεσία. Ἐγὼ ὁ ἴδιος ποὺ σᾶς ὁμιλῶ θὰ πάρω δύο συντάξεις, μίαν ἀπὸ τὴν Βουλὴν καὶ μίαν ἀπὸ τὸ ταμεῖον τῶν νομικῶν.

Εἶνε πολλαὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει αἱ δαπάναι αἱ ὁποῖαι γίνονται. Καὶ τὸ χειρότερον εἶνε ὅτι δὲν φαίνεται ὅτι θὰ σταματήσουν ποτέ. Δι' αὐτὸ κύριοι, λέγω, ὅτι πρέπει νὰ ἐγκαταλείψωμεν ὅλας τὰς δαπάνας αἱ ὁποῖαι δὲν εἶνε ἀπολύτως ἄμεσοι καὶ ἀναγκαῖαι. Θὰ ἔφθανα μάλιστα μέχρι τοῦ σημείου νὰ προτείνω καὶ δικαστηρίων διάλυσιν καὶ σχολείων κατάργησιν. Ἴσως εἶμαι περισσότερον ἀπαισιόδοξος ἀπὸ ὅσον πρέπει νὰ εἶμαι, ἡ κατάστασις ὅμως κύριοι δὲν εἶνε καθόλου καλή.

Ἀλλ' ἡ μέριμνα τοῦ Κράτους πρέπει νὰ περιορισθῇ μόνον εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων; Ὄχι. Τὸ Κράτος πρέπει νὰ στρέψῃ τὴν προσοχήν του εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἐθνικῆς καὶ τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν αὔξησιν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, εἴτε 35 δισεκατομμύρια εἶνε αὐτό, εἴτε 45, εἴτε 70. Ἡ κρίσις ποὺ διερχόμεθα εἶνε κυρίως κρίσις τῆς πίστεως ἡμῶν ἐκ τῆς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη συστηματικῆς ἀναμίξεως τοῦ Κράτους εἰς σχέσεις κοινωνικοοικονο[illegible]

Η ΔΙΚΗ ΔΙΑ ΤΑ ΠΑΓΚΑΛΙΚΑ

ΗΡΧΙΣΕ ΧΘΕΣ

Η ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ

Χθὲς ἐπανελήφθη ἡ συνεδρίασις τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου τοῦ δικάζοντος τοὺς κ.κ. Πάγκαλον καὶ Βογόπουλον. Κατ' ἀρχὴν ὁ Πρόεδρος ἀνέγνωσε τὴν ἀπόφασιν τοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ τῶν ὑποβληθεισῶν νέων ἐνστάσεων ὑπὸ τῶν συνηγόρων τῶν κατηγορουμένων. Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ἔνστασιν περὶ ὁδικασμένου τῆς κατηγορίας περὶ ἀπιστίας, τὸ Δικαστήριον ἀποφαίνεται ὅτι ἡ ἔνστασις οὔτε πράγματι ἀληθὴς εἶνε, οὔτε ἐπὶ τοῦ νόμου στηρίζεται καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν κρίνεται ἀπορριπτέα. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἔνστασιν τοῦ κατηγορουμένου Γ. Βογοπούλου περὶ ἀναβολῆς τῆς δίκης, λόγῳ ἐλλείψεως μαρτύρων, τὸ Δικαστήριον ἀποφαίνεται ὅτι δὲν ὑφίσταται ἐπὶ τοῦ παρόντος λόγος περὶ ἀναβολῆς τῆς δίκης, ἀπορρίπτει τὴν ἔνστασιν καὶ διατάσσει τὴν πρόοδον τῆς δίκης, ἐπιφυλασσόμενον νὰ ἀποφασίσῃ περὶ ἀναβολῆς της ἐὰν προκύψουν κενά.

Ζητεῖ ἔπειτα τὸν λόγον ὁ κατηγορούμενος κ. Βογόπουλος, ὁ ὁποῖος λέγει ὅτι προσέτρεξεν εἰς τὴν φωνὴν τῆς Δικαιοσύνης, ἀπελογήθη καὶ προεφυλακίσθη, ἀπέφυγε δὲ —καίτοι θὰ ἠδύνατο— νὰ προβάλῃ ἔνστασιν κατὰ τῆς συγκροτήσεως τοῦ Δικαστηρίου, τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει πολιτικούς του ἀντιπάλους καὶ προσωπικούς του ἐχθρούς. Ὁ κατήγορος κ. Μπακόπουλος διαμαρτύρεται ἐναντίον τῶν τοιούτων ὑπαινιγμῶν κατὰ τοῦ Δικαστηρίου καὶ ὁ συνήγορος κ. Ράλλης δικαιολογεῖ τὸν πελάτην του.

Καταλήγων ὁ κ. Βογόπουλος διαμαρτύρεται κατὰ τῆς διαταχθείσης προόδου τῆς δίκης καὶ ὁ συνήγορός του κ. Ράλλης

[illegible]

ΠΡΩΤΑ ΩΡΑ 5η

ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΑΠΡΟΟΠΤΟΥ ΚΩΛΥΜΑΤΟΣ
ΘΑ ΔΙΑΚΟΠΟΥΝ ΕΚ ΝΕΟΥ ΑΙ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΙ ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΑΔΟΥ ΚΑΙ ΡΟΥΔΗ ΒΕΗ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ, 19. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).—Ἀναμένεται ὅτι αἱ συνομιλίαι τοῦ κ. Πολυχρονιάδου μετὰ τοῦ Ρουσδῆ βέη πρὸς διακανονισμὸν τοῦ νέου ἄρθρου τῆς οἰκονομικῆς συμφωνίας περὶ διαιτησίας θ' ἀναβληθοῦν συνεπείᾳ βαρυτάτης ἀσθενείας τοῦ κ. Πολυχρονιάδου.

Τὸ σημερινὸν ὑπουργικὸν συμβούλιον ἐπρόκειτο ν' ἀσχοληθῇ μὲ τὰ ἑλληνοτουρκικά.

ΠΡΟΚΛΗΤΙΚΗ ΑΝΑΜΙΞΙΣ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΚΩΝ)ΠΟΛΕΩΣ
ΕΙΣ ΤΑ ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ

Κατὰ τηλεγράφημα ἐκ Κων)πόλεως, κατὰ τὴν ἐνεργηθεῖσαν χθὲς ἐκλογὴν κοινοτικῶν ἀρχῶν τῆς ἑλληνικῆς μειονότητος, διεπιστώθη ὅτι εἰς ὡρισμένα τμήματα ἠσκήθη πίεσις πρὸς ἀνάδειξιν προσώπων οὐχὶ τῆς ἐλευθέρας ἐκλογῆς τῶν ψηφοφόρων, ἀλλ' ἀρεστῶν εἰς τὰς ἀρχάς.

Ἡ στάσις αὕτη τῶν Τουρκικῶν ἀρχῶν σχολιάζεται δυσμενῶς, διότι ἀποδεικνύεται ἄντικρυς ἀντίθετος πρὸς τὰς ἐπαγγελίας τῆς Κυβερνήσεως περὶ ἰσοπολιτείας της ἔναντι τῆς ἑλληνικῆς μειονότητος.

Προκαλεῖ δὲ τὴν εὔλογον δυσφορίαν, καθόσον ἐκδηλοῦται εἰς στιγμὴν καθ' ἣν διεξάγονται διαπραγματεύσεις διὰ τὴν ἀποκατάστασιν φιλικῶν σχέσεων μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας καὶ τὴν ἐπομένην ἀκριβῶς τῆς ἐφαρμογῆς ἀπὸ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὅλων ἐκείνων τῶν μέτρων τῶν ἐξασφαλιζόντων εἰς τὴν Μουσουλμανικὴν μειονότητα τῆς Δυτικῆς Θράκης τὴν ἄσκησιν ὅλων τῶν δικαιωμάτων της.

ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΥΚΤΟΣ

ΝΕΟΝ, ΕΝΤΟΝΩΤΕΡΟΝ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΔΙΑΒΗΜΑ ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΝ
ΕΠΙΜΕΝΕΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΙΜΩΡΙΑΝ ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΙΤΙΣΤΩΝ
ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΑΤΗ ΣΧΕΤΙΚΗ ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗΝ ΒΟΥΛΗΝ

ΣΟΦΙΑ, 19. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). — Ὁ ἐνταῦθα πρεσβευτὴς τῆς Σερβίας κ. Νέτσιτς προέβη σήμερον, κατ' ἐντολὴν τῆς Κυβερνήσεώς του, εἰς νέον διάβημα, ἐντονώτερον τοῦ προηγουμένου, πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Μπούρωφ, ἐν σχέσει πρὸς τοὺς δράστας τῶν ἐπαναστατικῶν ἀποπειρῶν τῶν συνόρων. Ὁ κ. Νέτσιτς προειδοποίησε τὸν Βούλγαρον ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν περὶ τῶν σοβαρῶν συνεπειῶν τὰς ὁποίας θὰ εἶχεν ἡ ἀδράνεια τῶν Βουλγαρικῶν ἀρχῶν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν μέτρων, τὴν λῆψιν τῶν ὁποίων ἐζήτησεν ἡ Σερβία, ἡ ὁποία ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐπιφυλάσσει εἰς ἑαυτὴν πλήρη ἐλευθερίαν ἐνεργείας.

Η ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΟΒΡΑΝΙΕ

ΣΟΦΙΑ, 19. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). — Εἰς τὴν Σοβράνιε συζητοῦνται ἀπὸ διημέρου αἱ Σερβοβουλγαρικαὶ συμφωνίαι, κατατεθεῖσαι πρὸς κύρωσιν. Τὴν σημερινὴν συνεδρίασιν παρηκολούθησαν καὶ διάφοροι ἀντιπροσωπεῖαι.

Ὁ πρώην ὑπουργὸς κ. Μπύρωφ ἐδήλωσεν ἐξ ὀνόματος τῶν ἀποσχισθέντων ἀγροτικῶν, ὅτι οἱ φίλοι του ἐπικροτοῦν τὰς συναφθείσας συμφωνίας.

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς σοσιαλιστικῆς ὁμάδος κ. Παστούρκωφ ἐδήλωσεν ὅτι θὰ ψηφίσῃ τὰς συμφωνίας, διότι αὐταί, ὡς εἶπε, δὲν ἀποτελοῦν πρᾶξιν ἁπλῆν μεταξὺ τῆς Σερβίας καὶ τῆς Βουλγαρίας μόνον, ἀλλ' ἐπίσης καὶ τῶν Μεγάλων Δυνάμεων. Κατέκρινε δριμέως τὴν ἐπαναστατικὴν δρᾶσιν καὶ συνέστησε φιλειρηνικὴν τακτικήν.

Σπουδαιοτέρα ὑπῆρξεν ἡ ἀνάμιξις εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἡγέτου τοῦ δημοκρατικοῦ κόμματος πρώην πρωθυπουργοῦ κ. Μαλίνωφ, ὅστις εἰς τὸν λόγον του ἐτόνισεν ὅτι ἡ ἀποκατάστασις φιλικῶν σχέσεων μεταξὺ Σερβίας καὶ Βουλγαρίας πρέπει νὰ εἶναι ὁ κύριος σκοπὸς τῆς πολιτικῆς τῶν δύο κρατῶν. Ὁ κ. Μαλίνωφ περαιτέρω ἐξέφρασε τὴν γνώμην ὅτι αἱ ὑπὸ κύρωσιν συμφωνίαι, μολονότι συμφιλιώνουσαι τὰ δύο κράτη, δὲν ἀποβλέπουν εἰς τὴν πραγματικότητα πρὸς τὸν ἀναφερόμενον σκοπόν. Ἡ πρὸς αὐτὸν σωτηρία ὁδός, εἶπε, πρέπει νὰ χαραχθῇ ὑπὸ μόνης τῆς Κυβερνήσεως, ἀποκλειομένης οἱασδήποτε ἐπιδράσεως ἐπ' αὐτῆς, παραγόντων ξένων.

Ὑπαινισσόμενος ἐν συναφείᾳ τὰς μυστικὰς ἐπιρροὰς τοῦ Μακεδονικοῦ Κομιτάτου, ὁ κ. Μαλίνωφ ἐτόνισεν ὅτι ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῆς Βουλγαρίας πρέπει νὰ διευθύνεται ἐξ ὁλοκλήρου παρὰ τῶν ὑπευθύνων ὑπουργῶν καὶ ὄχι παρ' ἀνευθύνων ὀργανώσεων, ὁσονδήποτε εὐγενῆ καὶ ἂν εἶναι τὰ ἐλατήρια ὑφ' ὧν κινοῦνται αὐταί.

Περαιτέρω, εἶπεν ὅτι μεταξὺ Βουλγαρίας καὶ Σερβίας ὑφίσταται ἕνα σινικὸν τεῖχος, ἡ βάσις τοῦ ὁποίου πρέπει ν' ἀναζητηθῇ εἰς τὴν Σερβικὴν ἐπιδρομὴν τοῦ 1885, ἡ δὲ κορυφὴ αὐτοῦ εἰς τὴν συνθήκην τοῦ Νεϊγύ. Τὸ τεῖχος αὐτό, προσέθεσεν, ἔχει βραχῇ μὲ πολὺ ἀδελφικὸν αἷμα ὥστε νὰ μὴ δύναταί τις νὰ σκεφθῇ νὰ τὸ καταρρίψῃ διὰ νέου πολέμου.

«Ἂς ἀρχίσωμεν, κατέληξεν ὁ κ. Μαλίνωφ, μὲ μίαν προσέγγισιν οἰκονομικὴν καὶ ἐκπαιδευτικήν, μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν, ἀκολούθως δὲ ἂς προχωρήσωμεν εἰς τὰ ἄλλα σημεῖα».

Αἱ συμφωνίαι, προσέθηκε, δὲν πρέπει νὰ καταστοῦν ἐξ ἀρχῆς ὕποπτοι, πρὸς τοῦτο δὲ ἡ βουλγαροσερβικὴ φιλία πρέπει νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τῶν ἑξῆς τριῶν ὅρων: α') ν' ἀναγνωρισθῇ ἡ ὕπαρξις καὶ τὰ δικαιώματα ζωῆς τοῦ βουλγαρικοῦ στοιχείου εἰς τὴν Σερβίαν. β') νὰ παραχωρηθῇ πρὸς τὸ στοιχεῖον τοῦτο, ἡ στοιχειώδης ἐλευθερία ὥστε νὰ παραμείνῃ εἰς τὰς παραδόσεις καὶ τὴν καταγωγήν του καὶ γ') νὰ ἀναγνωρισθῇ εἰς τὴν Βουλγαρίαν τὸ δικαίωμα νὰ ἐνδιαφέρεται ἠθικῶς διὰ τὴν τύχην τοῦ ἐν λόγῳ στοιχείου, τὸ ὁποῖον ἐξ ἄλλου ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ εἶνε νομιμόφρον ὡς καὶ οἱ λοιποὶ Σέρβοι πολῖται.

Η ΧΘΕΣΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ
ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Τὴν 5.30' ἀπογευματινὴν ἄρχεται ἡ συνεδρίασις.

Συζητοῦνται ἐπερωτήσεις.

Ὁ κ. ΠΑΠΑΣ λέγει ὅτι ἐγένετο μεγάλη ἀδικία πρὸς τοὺς παθόντας ἐκ τορπιλλισμῶν πρὸ τῆς ἐξόδου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν πόλεμον, οἵτινες δὲν ἀπεζημιώθησαν.

Ὁ κ. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ὑπόσχεται νὰ ἐξετάσῃ κατὰ πόσον εἶνε δίκαιον νὰ ἔλθῃ τὸ Κράτος ἀρωγὸν πρὸς τοὺς ἀδικηθέντας.

Ὁ κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ζητεῖ τὴν λῆψιν μέτρων ὑπὲρ τῶν ἐν Ρωσσίᾳ Ἑλλήνων, τῶν ὁποίων νὰ ἐπιτραπῇ ἡ κάθοδος εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ὁ κ. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ἐξηγεῖ τοὺς λόγους δι' οὓς δὲν ἐπετράπη ἡ ὁμαδικὴ κάθοδός των καὶ προσθέτει:

«Ἂς μείνουν οἱ ἐκ Ρωσσίας ὁμογενεῖς ἐπὶ ὀλίγον ἀκόμη καιρὸν ἐκεῖ, διότι σήμερον δὲν εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ τοὺς δώσωμεν στέγην. Ἂς ἔρχωνται δὲ ἐν τῷ μεταξὺ σταγονηδὸν καὶ μετὰ σχετικὴν ἐκκαθάρισιν. Ὑπῆρξαν πολλοὶ Ἕλληνες οἱ ὁποῖοι εἰς τὴν Ρωσσίαν εἶχον γίνει οἱ κήρυκες τοῦ Μπολσεβικισμοῦ. Δὲν γνωρίζω ἐὰν θὰ ἐπικρατήσουν αἱ θεωρίαι αὗται, ἀλλὰ νομίζω ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν ἔχει κανένα λόγον νὰ παίξῃ τὸν ρόλον τοῦ κασιδιάρη ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει καὶ ν' ἀνοίξῃ τὰς ἀγκάλας της εἰς ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι ἀφοῦ τοὺς περιθάλψῃ καὶ τοὺς στεγάσῃ νὰ γίνουν οἱ διδάσκαλοι τῆς σοβιετικῆς ἰδέας. Πῶς λοιπὸν νὰ ἐπιτρέψωμεν τὴν ἀθρόαν κάθοδον ἐδῶ; Θέλετε νὰ πολλαπλασιάσωμεν τὸν παρασιτισμὸν διὰ τὸν ὁποῖον ὅλοι παραπονούμεθα;

Ὁ κ. Θ. ΤΟΥΡΚΟΒΑΣΙΛΗΣ λέγει ὅτι κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον εἶνε ὑπόχρεως ἡ κυβέρνησις νὰ μεριμνήσῃ διὰ τοὺς ἐν Ρωσσίᾳ Ἕλληνας, καθόσον ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία ὑπέχει κάποιαν ὑπαιτιότητα τῆς ἀπαθλιώσεως τοῦ ἐν Ρωσσίᾳ χειμαζομένου Ἑλληνισμοῦ διὰ τῆς ἐπιχειρηθείσης ἀσκόπως ἐκστρατείας τῆς Οὐκρανίας διότι οὐδεὶς ἀμφισβητεῖ σήμερον ὅτι ἡ ἐκστρατεία ἐκείνη κατέστησε δυσχερεστάτην τὴν θέσιν τῶν ἐν Ρωσσίᾳ Ἑλλήνων.

Ὁ κ. Α. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ λέγει ὅτι δὲν δύναται ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐπερωτήσεως νὰ γίνῃ συζήτησις πολιτική. Ἀναφερόμενος εἶτα εἰς ἐπερώτησιν τοῦ κ. ΚΡΗΤΙΚΑ ἐπὶ τῶν καταπιέσεων αἵτινες προσγίνονται ἐκ μέρους τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν εἰς τοὺς ὁμογενεῖς πλοιάρχους τῶν ἱστιοφόρων καὶ βενζινοπλοίων τῶν προσεγγιζόντων εἰς τοὺς τουρκικοὺς λιμένας δηλοῖ ὅτι προέβη ἤδη παρὰ τῇ Τουρκικῇ κυβερνήσει εἰς τὰ διαβήματα εἰς τὰ ὁποῖα ἐνόμισεν ὅτι ἔπρεπε νὰ προβῇ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Προσθέτει δὲ ὅτι αὐτὴν τὴν στιγμὴν δὲν δύναται νὰ εἴπῃ τι περισσότερον ἐπ' αὐτοῦ.

Ὁ κ. ΣΤΡΑΤΗΣ καταγγέλλει ὅτι εἰς πλεῖστα ἐργοστάσια δὲν ἐφαρμόζεται τὸ ὀκτάωρον, ἀλλὰ δεκάωρον καὶ δωδεκάωρον.

Ὁ κ. ΒΟΥΡΛΟΥΜΗΣ (Ὑπ. Ἐθν. Οἰκον.) λέγει ὅτι ἐὰν ἐμειοῦντο αἱ σημεριναὶ ὧραι ἐργασίας θὰ ἐκλείοντο ὅλαι αἱ βιομηχανίαι καὶ οἱ ἐργάται θὰ ἐρρίπτοντο εἰς τοὺς δρόμους καὶ καμμία κυβέρνησις σεβομένη ἑαυτὴν δὲν θὰ ἔρριπτεν εἰς τοὺς δρόμους ἐργάτας μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ τοὺς μειώσῃ κατὰ δύο ὥρας τὴν ἡμερησίαν ἐργασίαν.

Ἀποφασίζεται ἡ γενίκευσις τῆς συζητήσεως καὶ ἡ ἐξακολούθησις αὐτῆς εἰς ἄλλην ἡμέραν κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου καὶ λύεται ἡ συνεδρίασις διὰ σήμερον τὴν 5.30' ἀπογευματινήν.

ΠΡΟΣ ΕΠΕΚΤΑΣΙΝ ΤΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 19. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). — Τὸ ἐνταῦθα ἐργατικὸν κέντρον διὰ προκηρύξεώς του ἐκάλεσεν ὅλους τοὺς ἐργάτας νὰ ἀπεργήσουν, ἐξ ἀλληλεγγύης πρὸς τοὺς καπνεργάτας.

Η ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ ΕΙΣ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 19. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).—Εἰς τὸ γυμνάσιον καὶ τὸ διδασκαλεῖον Δράμας διεπιστώθη ὅτι διεξάγεται κομμουνιστικὴ προπαγάνδα ὑπὸ μαθητικοῦ κομμουνιστικοῦ πυρῆνος.

ΛΗΣΤΕΙΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 19. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).—Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης ἀπὸ Κοζάνης εἰς Βέρροιαν δύο ἄγνωστοι λησταὶ ἐσταμάτησαν ἐπιβατικὸν αὐτοκίνητον καὶ ἐλήστευσαν τοὺς ἐπιβάτας ἀφαιρέσαντες 5 χιλιάδας δραχμῶν.

ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ ΕΝΤΟΣ ΤΑΞΙ

Χθὲς τὴν νύκτα ηὐτοκτόνησεν ἐντὸς τοῦ ὑπ' ἀριθ. 18377 αὐτοκινήτου ταξὶ ὁ 24ετὴς Ἀνδρέας Γ. Παπαθεοδώρου, βληθεὶς διὰ σφαίρας περιστρόφου εἰς τὸ δεξιὸν οὖς. Εἰς τὰ θυλάκιά του εὑρέθη ἐπιστολὴ ἐν τῇ ὁποίᾳ λέγει ὅτι προέβη εἰς τὴν αὐτοκτονίαν διότι κατετρύχετο ὑπὸ νευρασθενείας.

Η ΣΥΓΚΙΝΗΣΙΣ ΕΠΙ ΤΩ ΘΑΝΑΤΩ ΤΟΥ ΜΠΑΛΦΟΥΡ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 19 (Πρακτ. Ρώϋτερ). Τὸ τέλος τοῦ Μπάλφουρ ἐπῆλθε περὶ ὥραν 8.15' τῆς πρωΐας, παρουσίᾳ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του. Ἡ ἀσθένειά του διήρκει ἀπὸ δεκαπενθημέρου, ἀλλ' οὗτος διετήρει ὅλην τὴν διαύγειαν τοῦ πνεύματός του μέχρι τῆς ὑστάτης του στιγμῆς, παρηκολούθει δὲ μέχρι τῶν τελευταίων ἡμερῶν τὰ πολιτικὰ γεγονότα.

Κατόπιν προτάσεως τοῦ κ. Μακντόναλντ ἡ Βουλὴ τῶν Κοινοτήτων διέκοψε τὴν συνεδρίασίν της δι' αὔριον εἰς ἔνδειξιν πένθους διὰ τὸν θάνατ τοῦ Μπάλφουρ. Ἐπίσης καὶ ἡ Βουλὴ τῶν Λόρδων διέκοψε τὴν συνεδρίασίν της διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν.

Εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων ὁ Πρωθυπουργός, προτείνων τὴν διακοπὴν τῆς συνεδριάσεως, εἶπε:

«Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ Βουλὴ αἰσθάνεται βαθὺ αἴσθημα λύπης ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Μπάλφουρ καὶ ὅτι θὰ θελήσῃ νὰ ἐκδηλώσῃ τὸν σεβασμόν της πρὸς τὴν μνήμην τοῦ μεγάλου πολιτικοῦ ἀνδρός, διακόπτουσα τὴν συνεδρίασιν.»

Μετὰ τὸν κ. Μακντόναλντ ὁ κ. Μπάλντουϊν, ἀνερχόμενος εἰς τὸ βῆμα, ἐδήλωσεν ὅτι ἡ πρότασις τοῦ Πρωθυπουργοῦ γίνεται δεκτὴ μετ' αἰσθημάτων βαθυτάτης συμπαθείας.

Ἐπίσης καὶ ἐκ μέρους τῶν Φιλελευθέρων ὁ σὲρ Ἕρμπερτ Σάμουελ ἀπεδέχθη τὴν πρότασιν.

Ο κ. ΜΑΜΟΥΡΗΣ ΚΑΤΟΠΙΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΕΤΕΘΗ ΕΙΣ ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΙΑΝ

Ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν προεκλήθη διάταγμα, διὰ τοῦ ὁποίου ἐτέθη εἰς ἀποστρατείαν τῇ αἰτήσει του καὶ δι' ἀρχαιότητα ὑπηρεσίας ὁ συνταγματάρχης τοῦ πυροβολικοῦ κ. Κωνστ. Μαμούρης. Ἡ ἀποστρατεία αὕτη τοῦ κ. Μαμούρη προεκλήθη ἐκ τῆς γνωστῆς καταγγελίας ὅτι ἐνῷ ἦτο πρόεδρος παραλαβῆς ὅπλων ἐν Παρισίοις «δὲν εὑρέθη ἐν τάξει ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑποβολὴν τῶν κεκανονισμένων δικαιολογητικῶν ἀποδόσεως ἐνταλμάτων ἐπ' ὀνόματί του». Μετὰ τὴν διεξαγωγὴν ἀνακρίσεων ὑπὸ ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τῆς πρεσβείας Παρισίων ἀνεκοινώθη ὅτι οὐδὲν ἐπιβαρυντικὸν στοιχεῖον προέκυψεν ἐναντίον τοῦ κ. Μαμούρη. Παρὰ ταῦτα ὅμως τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν τὸν ἀνεκάλεσεν ἐνταῦθα καὶ τοῦ διεμηνύθη καταλλήλως ὅτι πρέπει νὰ ὑποβάλῃ αἴτησιν ὅπως τεθῇ εἰς ἀποστρατείαν, ὅπερ καὶ ἐγένετο.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἐπείσθη ὅτι ὁ κ. Μαμούρης ἦτο ἀνεύθυνος, ἠναγκάσθη δέ, πιεσθὲν παρὰ τῶν μελῶν τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1922, τῆς ὁποίας ἦτο ἐπίλεκτον μέλος ὁ κ. Μαμούρης, νὰ μὴ προβῇ εἰς οὐδεμίαν ἄλλην δίωξίν του, ἐφ' ὅσον καὶ τὸ ποσὸν τῶν 350 χιλιάδων φράγκων, διὰ τὸ ὁποῖον ἐβαρύνετο οὗτος, κατεβλήθη, ἀλλὰ νὰ τὸν ἐξαναγκάσῃ μόνον εἰς τὴν ὑποβολὴν αἰτήσεως νὰ τεθῇ εἰς ἀποστρατείαν.

Ὡς γνωστόν, ὁ κ. Μαμούρης ἦτο καὶ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ ἐκτάκτου στρατοδικείου τὸ ὁποῖον κατεδίκασε τοὺς ἓξ εἰς θάνατον.

ΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ
ΠΟΙΑΙ ΓΝΩΜΑΙ ΚΡΑΤΟΥΝ ΠΑΡΑ ΤΗ ΕΙΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ ΜΕΙΩΣΙΣ ΤΟΥ ΟΡΙΟΥ ΗΛΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ ΠΕΝΤΕ ΕΤΗ

Καθ' ἁρμοδίαν ἀνακοίνωσιν, κατόπιν σχετικῆς ἐντολῆς τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἡ συσταθεῖσα εἰδικὴ ἐπιτροπὴ διὰ τὸν καταρτισμὸν τῆς νέας νομοθεσίας περὶ συντάξεων ἐπισπεύδει τὸ ἔργον της. Τὸ σχετικὸν νομοσχέδιον ἐλπίζεται ὅτι θὰ εἶνε ἕτοιμον ἐντὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος, καθόσον οἱ ὁρισθέντες εἰσηγηταὶ διὰ τὴν μελέτην τοῦ ζητήματος συνέταξαν ἤδη τὰ πορίσματά των τὰ ὁποῖα ἡ ἐπιτροπὴ θὰ ἐξετάσῃ συνερχομένη εἰς ἀλλεπαλλήλους συνεδριάσεις ἐντὸς τοῦ μηνός.

Καίτοι ἐπὶ τῶν κρατουσῶν παρὰ τῇ ἐπιτροπῇ ἀντιλήψεων σχετικῶς μὲ τὰς βάσεις ἐφ' ὧν καταρτίζεται ἡ νέα νομοθεσία τηρεῖται ἀπόλυτος μυστικότης, ἐν τούτοις ἐξ ἀσφαλοῦς πηγῆς ἠδυνήθημεν νὰ πληροφορηθῶμεν τὰ ἑξῆς:

Ἡ νέα νομοθεσία—συμφώνως καὶ πρὸς τὰς δοθείσας ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν σχετικὰς ὁδηγίας — εἶνε ἀπηλλαγμένη πάσης χαριστικῆς διατάξεως, ἐξ ὧν σημειωτέον ἔβριθεν ἡ σήμερον ἰσχύουσα.

Σχετικῶς μὲ τὸν τρόπον τῆς ἀπονομῆς τῶν συντάξεων ἡ σχετικὴ διαδικασία παραμένει ὡς ἔχει, καθόσον ἐκ τῆς γενομένης παρὰ τῇ ἐπιτροπῇ συζητήσεως διεπιστώθη ὅτι αὕτη οὐδαμῶς δυσχεραίνει τὴν ἀπονομὴν τῶν συντάξεων.

Ἀντιθέτως ὅμως ἡ ἐπιτροπὴ ἔχει τὴν γνώμην, τὴν ὁποίαν καὶ διατυπώνει εἰς τὴν ὑπ' αὐτῆς καταρτιζομένην νομοθεσίαν, ὅτι πρέπει νὰ τροποποιηθοῦν αἱ ἰσχύουσαι σήμερον διατάξεις αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὸν συντάξιμον χρόνον καὶ τὸ ποσὸν τῆς χορηγουμένης συντάξεως. Συγκεκριμένως ἡ ἐπιτροπὴ ὑποστηρίζει ὅτι ὁ συντάξιμος χρόνος πρέπει νὰ μειωθῇ κατὰ πέντε τοὐλάχιστον ἔτη, καθόσον μὲ τοὺς ὅρους ὑφ' οὓς ἐργάζονται σήμερον οἱ ὑπάλληλοι πολὺ ταχέως περιέρχονται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀποχωρήσουν τῆς ὑπηρεσίας.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ποσὸν τῆς χορηγουμένης συντάξεως ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι ταῦτο εἶνε πολὺ μικρόν, πρᾶγμα ἄλλως τε τὸ ὁποῖον ἀνεγνώρισαν ἅπασαι αἱ Κυβερνήσεις, ἐν αἷς καὶ ἡ σημερινή, καὶ ὅτι δέον νὰ αὐξηθῇ διὰ νὰ δυνηθοῦν οἱ συνταξιοῦχοι νὰ ἀντιμετωπίσουν τὰς σημερινὰς δυσχερεῖς οἰκονομικὰς συνθήκας τῆς ζωῆς.

Σχετικῶς μὲ τὸ ποσὸν τῆς αὐξήσεως ἡ ἐπιτροπὴ θὰ ἀφήσῃ εἰς τὸν κ. ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν τὴν φροντίδα διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς σχετικῆς κλίμακος. Ὁπωσδήποτε ὅμως δὲν θὰ παραμελήσῃ νὰ τονίσῃ εἰς αὐτὸν ὅτι ὁ καθορισμὸς τῶν συντάξεων ἐπὶ τῇ βάσει οὐχὶ μέρους τοῦ μισθοῦ, ὅπως συμβαίνει σήμερον, ἀλλὰ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συνόλου ἀποτελεῖ πρᾶξιν ἐπιβεβλημένην καὶ δικαίαν ἔναντι τῶν διαθετόντων ὁλόκληρον τὴν ζωήν των εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους.

ΚΑΤΑΔΙΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΧΘΕΣ ΣΥΛΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΩΝ

Ἐνώπιον τοῦ ἐπ' αὐτοφώρῳ Πλημμελειοδικείου προσήχθησαν χθὲς τὸ ἑσπέρας καὶ ἐδικάσθησαν οἱ συλληφθέντες κατὰ τὴν προχθεσινὴν συγκέντρωσιν τῶν Χαυτείων κομμουνισταί: Κ. Τριανταφυλλίδης ὑποδηματεργάτης, Α. Βασιλειάδης οἰκοδόμος, Α. Βλάχος σερβιτόρος, Γ. Κανδυλιώτης ἀρβυλοποιός, Γ. Κουτρουλῆς ἰδιωτ. ὑπάλληλος, Η. Λουκάτος οἰκοδόμος, Κ. Μπίτης ἐργάτης, Κ. Παπούλιας σερβιτόρος, Γ. Βασιλειάδης διεκπεραιωτὴς τοῦ «Ριζοσπάστου», Χ. Καραμπλιᾶς, τυπογράφος, Θ. Μαρκόπουλος, μάγειρος, Γ. Παναγόπουλος, πλανόδιος μικροπωλητής, Α. Μακρίδης οἰκοδόμος, Χ. Κατῆς ἢ Κουτῆς χαλκουργός, Α. Χατζῆς μακαρονοποιός, Ι. Μαρκεζίνης οἰκοδόμος, Γ. Καπαλῆς φοιτητὴς τῆς νομικῆς, Δ. Χωραφᾶς λογιστής, Α. Καθάριος ἀποβληθεὶς φοιτητὴς τῆς νομικῆς, Θ. Καραγκούνης, ἄεργος, Ε. Φερεντῖνος ἀποβληθεὶς φοιτητὴς ἰατρικῆς, Ε. Τσιτούρης, ἄεργος, Σ. Κακοῆς ὑδραυλικός, Δ. Δεναξᾶς, τυπογράφος, Δ. Γρηγοράτος ταχ. ὑπάλληλος, Α. Κουτσοῦκος ὑπάλ. καφενείου, Μ. Μπούρδαλος ὑποδηματοποιός, Χ. Κώστας σερβιτόρος, Α. Τσαούσης ἄεργος καὶ Χ. Ζήτας ἐργάτης.

Ἅπαντες πλὴν τοῦ Χωραφᾶ, ἀθωωθέντος, ἐκηρύχθησαν ἔνοχοι παραβάσεως τοῦ ἰδιωνύμου καὶ κατεδικάσθησαν εἰς φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς ἕκαστος.

Ἰδιαιτέρως ὁ Βασιλειάδης ἐκηρύχθη ἔνοχος ἐπιθέσεως κατ' ἀστυνομικοῦ ὀργάνου μετὰ βιαιοπραγιῶν καὶ κατεδικάσθη συγχωνευθεισῶν τῶν 2 ποινῶν εἰς φυλάκισιν 6 μηνῶν.

Ἐπίσης οἱ Κανδυλιώτης καὶ Παπούλιας ἐκηρύχθησαν ἔνοχοι ἁπλῆς ἐπιθέσεως κατ' ἀστυνομικῶν ὀργάνων καὶ κατεδικάσθησαν εἰς φυλάκισιν 3 μηνῶν ἐν συνόλῳ ἕκαστος.

Ἐνώπιον τοῦ ἰδίου δικαστηρίου προσήχθη καὶ ἐδικάσθη κεχωρισμένως ἡ κομμουνίστρια Πέρσα Βλάχου ἡ ὁποία συνελήφθη εἰς ἓν ἐργοστάσιον παρὰ τοὺς Ποδαράδες προπαγανδίζουσα ὑπὲρ τοῦ κομμουνισμοῦ μεταξὺ τῶν ἐργατῶν.

Κατεδικάσθη εἰς φυλάκισιν 4 1)2 μηνῶν.

Οἱ ἐν Πειραιεῖ κομμουνισταί, θελήσαντες νὰ δημιουργήσουν χθὲς ταραχὰς ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπετείου τῆς «Κομμούνας τῶν Παρισίων» διελύθησαν ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας παρὰ τὴν πλατεῖαν τῆς Ἱπποδαμείας.

Ἐκ τῶν κομμουνιστῶν συνελήφθησαν οἱ Χρ. Μαλτέζος, Ἠλ. Τσιτσιλιώνης, Δ. Τριγώνης, Κ. Μπενετῆς, Σ. Κομνηνός, Σπ. Νικολάου, Ἀν. Μαργαριώτης, Χρ. Λάμπρου καὶ Κ. Ξυλακάκης, οἵτινες καὶ θὰ δικασθοῦν σήμερον εἰς τὸ αὐτόφωρον Πλημμελειοδικεῖον Πειραιῶς.

ΥΠΟΓΡΑΦΕΤΑΙ ΣΗΜΕΡΟΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΑΝ

Κατόπιν συνεννοήσεως τοῦ κ. Μιχαλακοπούλου μετὰ τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Γαλλίας κ. Κλεμὰν Σιμόν, μεταβάντος χθὲς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, ὑπογράφεται σήμερον ἡ συμφωνία μεταξὺ τῶν δύο Κυβερνήσεων διὰ τὴν μεταβατικὴν ρύθμισιν τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων.

Δι' αὐτῆς εἰς ἀντιστάθμισιν τῆς δημιουργουμένης ζημίας εἰς τὸ ἑλληνικὸν εἰσαγωγικὸν εἰς Γαλλίαν ἐμπόριον διὰ τοῦ προστατευτικοῦ νόμου τῶν γαλλικῶν οἴνων αἴρεται τὸ συμβατικὸν δασμολόγιον, τὸ ὑφιστάμενον διὰ τὰ γαλλικὰ προϊόντα τὰ εἰσαγόμενα εἰς Ἑλλάδα καὶ περιλαμβανόμενα εἰς τὸν πίνακα 6' τῆς παλαιᾶς ἐμπορικῆς συμβάσεως.

Ὁρίζεται διάρκεια τῆς συμβάσεως τρίμηνος, μέχρι τῆς 1ης Ἰουνίου, ἐντὸς τῆς ὁποίας δέον νὰ ρυθμισθῇ ὁριστικῶς τὸ ζήτημα τῆς εἰσαγωγῆς τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων εἰς Γαλλίαν. Ἐν ἀντιθέτῳ περιπτώσει ἡ Γαλλία ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀποδεχθῇ ἀπὸ 1ης Ἰουλίου τὴν ἐν ὅλῳ καταγγελίαν τῆς μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος ἐμπορικῆς συμβάσεως παραιτουμένης τοῦ δικαιώματος τῆς προσφυγῆς εἰς τὸ Διεθνὲς Διαιτητικὸν Δικαστήριον τῆς Χάγης.

ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συμφώνως πρὸς τοὺς περιεχομένους πίνακας εἰς τὸ ὑπὸ τῆς Γεν. Στατιστικῆς τοῦ ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἐκδοθὲν μηνιαῖον δελτίον τοῦ εἰδικοῦ ἐμπορίου τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν ξένων Ἐπικρατειῶν κατὰ μῆνα Φεβρουάριον 1930 εἰσήχθησαν εἰς Ἑλλάδα 188.557 τόννοι ἐμπορευμάτων συνολικῆς ἀξίας δραχμῶν 852.988.000 καὶ ἐξήχθησαν 59.516 τόννοι ἐμπορευμάτων συνολικῆς ἀξίας 434.809.000 δρ. Κατὰ τὸν ἀντίστοιχον μῆνα Φεβρουάριον τοῦ παρελθόντος ἔτους 1929 εἰσήχθησαν εἰς Ἑλλάδα 198572 τόννοι ἐμπορευμάτων ἀξίας 901867000 δρ. καὶ ἐξήχθησαν τόννοι 56.925 συνολικῆς ἀξίας 629.980.000 δρ.

ΗΡΧΙΣΑΝ ΑΙ ΔΙΚΑΙ ΤΗΣ ΣΠΕΙΡΑΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΕΑ

Χθὲς εἰς τὸ Κακουργιοδικεῖον Πειραιῶς ἤρχισεν ἡ ἐκδίκασις δύο ὑποθέσεων τῆς σπείρας Χριστοφιλέα ἐπὶ ἐκβιάσει καὶ λῃστείᾳ.

Κατὰ τὸ κατηγορητήριον ὁ Χριστοφιλέας διὰ ν' ἀποσπάσῃ χρήματα ἀπέστειλεν εἰς διάφορα πρόσωπα ἐκβιαστικὰς ἐπιστολάς, ἀπειλῶν αὐτὰ μὲ φόνον. Τοιαύτας ἐπιστολὰς ἔλαβον οἱ Π. Κουμπουρδῆς, Π. Χατζηγιάννης καὶ Π. Φλώρης.

Προτάσει τοῦ κ. εἰσαγγελέως ἀνεβλήθη ἡ δίκη λόγῳ ἀπουσίας τῶν κυριωτέρων μαρτύρων.

Ἐπίσης ἀνεβλήθη διὰ τὸν ἴδιον λόγον ἡ δίκη ἐπὶ λῃστείᾳ ὄπισθεν τοῦ νοσοκομείου «Σωτηρία» τοῦ κτηματίου Δ. Οἰκονόμου ὑπὸ τῆς σπείρας Χριστοφιλέα.

Ὁ Χριστοφιλέας καὶ ἡ ἀδελφή του πρόκειται ἐντὸς τοῦ μηνὸς νὰ μεταφερθοῦν εἰς Καρπενήσιον ὅπου θὰ δικασθοῦν διὰ κλοπὴν 40000 δρχ. ἐκ τῆς ἐν Ἀθήναις οἰκίας τοῦ γεν. προξένου κ. Στεφανάτου καὶ δολοφονικὴν συγχρόνως ἀπόπειραν κατὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.

ΑΠΟΔΟΧΗ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Οἱ Δήμαρχοι Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης, Πατρῶν, Μεσολογγίου καὶ Χανίων, ἀποτελοῦντες τὸ προεδρεῖον τῆς Ἑνώσεως τῶν Δήμων, ἐπεσκέφθησαν χθὲς τὸν κ. ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, πρὸς τὸν ὁποῖον ἀνέπτυξαν διάφορα ζητήματα ἐνδιαφέροντα τοὺς δήμους καὶ τὰς κοινότητας.

Μετὰ μακρὰν συζήτησιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔλαβε μέρος προσελθὼν ἀργότερον καὶ ὁ ὑφυπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς, ὁ κ. Σίδερης ἐδήλωσεν ὅτι ἀποδέχεται τὰς ἀπόψεις τοῦ προεδρείου τῶν δήμων ἐπὶ τῶν περισσοτέρων ζητημάτων.

Τὰ συζητηθέντα ἐτέθησαν ἀκολούθως ὑπ' ὄψιν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ.

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς πυροσβεστικῆς ὑπηρεσίας τῶν πόλεων ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἀνεγνώρισε τὰς δικαίας ἀξιώσεις τῶν δήμων καὶ ἀνέθεσεν εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Σίδερην ὅπως μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐξετάσῃ ἐὰν δύνανται νὰ ἀπαλλαγῶσιν ὁλοσχερῶς οἱ δῆμοι ἀπὸ πάσης εἰσφορᾶς.

Διὰ τὰς ἐπιβαλλομένας ἀθρόας ὑποχρεωτικὰς εἰσφορὰς τῶν δήμων καὶ κοινοτήτων ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐδέχθη ὅπως δι' εἰδικῆς νομοθετικῆς διατάξεως ἀνασταλῇ ἡ ἰσχὺς τῶν σχετικῶν διατάξεων τῶν διαφόρων νόμων καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἑκάστου οἰκονομικοῦ ἔτους προκαλῆται διάταγμα καθορίζον τὰς ὑποχρεωτικὰς εἰσφορὰς τῶν δήμων καὶ κοινοτήτων.

Ἐπίσης ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἀνέθεσεν εἰς τὸν κ. ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ ρυθμίσῃ τὰ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν δασμῶν, τοὺς ὁποίους καταβάλλουν οἱ δῆμοι δι' ὑλικὰ χρησιμοποιούμενα ὑπ' αὐτῶν καὶ εἰσαγόμενα ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ἐπίσης ἐγένετο δεκτὸν ὅπως κανονισθῇ εἰδικὴ δοσιδικία διὰ τοὺς δημάρχους, ἀνάλογος πρὸς τὴν ὑφισταμένην τοιαύτην διὰ τοὺς δικηγόρους.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Σίδερης, κατ' ἐντολὴν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ἀνέλαβεν ἐπίσης ὅπως κανονίσῃ τὰ τῆς συμμετοχῆς καὶ θέσεως τῶν Δημάρχων εἰς δημοσίας τελετὰς ὡς καὶ τὰς σχέσεις τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν μετὰ τῶν δημάρχων κατὰ τρόπον ὥστε νὰ ἀναγνωρίζωνται τὰ δικαιώματα αὐτῶν ὡς ἐκπροσώπων τοῦ Λαοῦ.

Τέλος, προκειμένου νὰ γίνῃ ἐλάττωσις δημοσίων φόρων, μεθ' ὧν συνεισπράττονται καὶ δημοτικοὶ τοιοῦτοι, ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐδέχθη νὰ ἐξετασθῇ ἐν ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ κατὰ πόσον εἶνε δυνατὴ ἡ διατήρησις τοῦ ποσοῦ τοῦ προερχομένου ἐκ τῶν δημοτικῶν ποσοστῶν, δι' ἀναλόγου καθορισμοῦ τούτων, μετὰ τὴν μείωσιν τῶν δημοσίων φόρων.

Ο ΤΡΟΤΣΚΥ ΑΣΘΕΝΕΙ ΕΝ ΚΩΝ)ΠΟΛΕΙ

ΒΙΕΝΝΗ, 19. (Πρακτ. «Τρανζόσεαν»). Ἐξ ἐπιστολῆς ἀποσταλείσης ὑπὸ τῆς οἰκογενείας τοῦ Τρότσκυ εἰς συγγενῆ της κατοικοῦσαν εἰς Βιέννην, προκύπτει ὅτι ὁ Τρότσκυ παραμένει κλινήρης ἀπὸ δύο ἑβδομάδων εἰς τὴν Κων)πολιν πάσχων ἐκ πνευμονικοῦ κατάρρου ὅστις τὸν ἐξησθένησε πολύ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΖΩΗ

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ 19ης ΜΑΡΤΙΟΥ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΠΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΙΣ
Λονδίνου	374.25	375.—
Παρισίων	3.01 1)8	3 02
Ν. Ὑόρκης	76.88	77.051
Ἑλβετίας	14.895	14.935
Ἰταλίας	4.031	4 043
Ὀλλανδίας	30.941	31.033
Βρυξελλῶν	2.141	2.151
Βερολίνου	18.341	18.41
Βιέννης	10.793	10.831
Σόφιας	0.550	0.56
Βουκουρεστίου	0.471	0.479
Πράγας	2.280	2.295
Δηνάριον	1.347	1.355

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
Κλείσιμον 18)3 — Κλείσιμον 19)3

ΛΟΝΔΙΝΟΥ		ΠΑΡΙΣΙΩΝ	
5 ο)ο 1881	73 —	5 ο)ο 1914	
5 ο)ο 1884	72.25	Τρ. Ἀθηνῶν	
4 ο)ο 1887	60.50	Τρ. Ἀνατολ.	322
4 ο)ο 1889	58.50	Οἴνων	250
5 ο)ο 1890	71.50	Λαυρίου	9
5 ο)ο 189[illegible]	74.—	Ἠλεκτρικῆς	
4 ο)ο 1902	59.25	Σ.Π.Α.Π.	
4 ο)ο 1907	84.—	Σιδ. Θεσσαλ.	
5 ο)ο 1910	60 50		
5 ο)ο 1914	74.75		
7 ο)ο 1924	102.75		
6 ο)ο 1928	90.—		
7 ο)ο 1927	94.50		
Κτηματικ.	99.—		
Παραγωγ.	87.—		

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 19. — Παρισίων 124.25, Νέας Ὑόρκης 4.8621, Ἐλβετίας 25.21, Ἰταλίας 92, Ἰσπανίας 33.25, Ἀμστερνταμ 12.093, Στοκχόλμης 18.152, Βρυξελλῶν 43.09, Βουκουρεστίου 818, Βερολίνου 20.35 καὶ Βιέννης 34.45.

ΑΙ ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΞΙΩΝ

ΤΙΤΛΟΙ	ΑΝΩΤ.	ΚΑΤ.	ΚΛΕΙΣΙΜΟΝ 19)3	ΚΛΕΙΣΙΜΟΝ 18)3
Ἐθνικῆς	58000	58000	58000	58000
Ἀθηνῶν	658	655	655	658
Ἀνατολῆς	1000	1000	1000	1000
Ἐμπορικῆς	707	704	707	707
Βιομηχανίας	168	168	168	168
Ἐθν. Ἀτμοπλ.	295	295	295	295
Οἰνοπνευμ.	428	425	428	422
Οἴνων	750	745	745	750
Ἠλεκτρ. Σιδ.	614	609	612	614
Ἠσαΐα	22	21	21	23
Πυριτιδοπ.	1800	1795	1795	1790
Λιπασμάτων	1200	1190	1190	1200
Ἔργον	248	248	248	250
Μακρῆ	810	810	810	810
Σ.Π.Α.Π.	692	688	688	697
Ἐριουργίας	229	224	224	226
Πειραϊκῶν	130	130	130	133
Χρώματα	390	390	390	390
Διαμαντοπ.	86	86	86	86
Καπνοῦ	245	246	246	247
Τέκτων	112	111	111	112
Ἠλεκτρικῆς	335	335	335	335
Ἀνταλλάξιμ.	908.—	906.50	907.50	905.50

ΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΑΙ ΟΜΟΛΟΓΙΑΙ

Ἀνταλλάξιμα 8 ο)ο.—Διεκυμάνθησαν μεταξὺ τῶν 906.50—908 καὶ 907.50 (κλείσιμον).

Ἀνταλλάξιμα 6 ο)ο.—Διεκυμάνθησαν μεταξὺ τῶν 730—731 καὶ 730.50 (κλείσιμον).

Ἑλλήνων ὑπηκόων. — Διεκυμάνθησαν μεταξὺ τῶν 445.50—447 καὶ 446.50 (κλείσιμον).

ΔΕΛΤΙΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

Κλείσιμον 19ης Μαρτίου 1930

ΟΜΟΛΟΓΙΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

ΕΙΣ ΧΡΥΣΟΝ		ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ	
5 ο)ο 1881	5530	2 1)2 ο)ο 1898	65.—
5 ο)ο 1884	5530	5 ο)ο 1900	62 25
4 ο)ο 1887	4520	1 ο)ο 1906	53.—
4 ο)ο 1889	4440	6 ο)ο 1917	81.—
5 ο)ο 1890	5440	6 ο)ο 1918	82.—
5 ο)ο 1893	5450	8 ο)ο Α.Β. 1919	91 50
2 1)2 ο)ο 1928	37000	8 ο)ο Γ.Σ. 1925	88.
4 ο)ο 1902	4350	5 ο)ο 1920 π.	201.—
5 ο)ο 1907	1265	5 ο)ο 1920 μ.	209.—
4 ο)ο 1910	4400	6 1)2 ο)ο 1922	100.50
5 ο)ο 1914	5525	6 ο)ο 1926	85.—
7 ο)ο 1924	7725	8 ο)ο 1926	101.50
7 ο)ο 1924	37300	8 ο)ο 1927	446 50
8 ο)ο 1925	81500	Ἀνταλλ. 8 ο)ο	907 50
6 ο)ο 1928	6810	Ἀνταλλ. 6 ο)ο	730.50
6 ο)ο 1928	32850	Βουλγαρ. 6 ο)ο	383.50

ΟΜΟΛΟΓΙΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

2.— ο)ο 1904	68.—	7.— ο)ο 1926	259.50
2.50 ο)ο 1912	69.—	7.— ο)ο 1925	262.50
2.50 ο)ο 1904	6170	....	....
....	.....	....	....

Γραφεῖον Γ. ΣΤΟΥΠΑΘΗ

ΜΕΤΟΧΑΙ

Τραπεζῶν		Βιομηχανικ.		Οἰνοποιητικ.		Οἰκοδομικαί	
Ἐθνικῆς	58000	Ἑρμῆς	200	Οἰνοποιΐας	422	Ἡρακλῆς	775
Ἀθηνῶν	556	Καπνοῦ	246	Οἴνων	745	Τιτὰν	2600
Ἀνατολῆς	1000	Ἀπόλλων	100	Καμπᾶ	200	Ξυλείας	110
Λαϊκῆς	5590	Βασιλειάδη	325	Ἠσαΐα	21	Τέκτων	111
Ἐμπορικῆς	707	Πυριτιδοπ.	1795	Ἕνωσις	120	Ἔρφα	480
Πειραιῶς	355	Λιπασμάτων	1190	Γεωργ. Βιομ.	225	Ἄτλας	60
Βιομηχανίας	168	Χρωμάτων	390	Κασταλία	26	Ἔργον	248
Οἰκονομίας	45	Ἄγκυρα	35	**Διάφοροι**		Κέκροψ	247
Κεντρικῆς	270	Βιὸ	138	Ἠλεκτρικῆς	354	Κύκλωψ	160
Κοσμαδοπούλ.	800	Παλλὰς	200	Ἑνιαίας	440	Ἐργοληπτικὴ	86
Θεσσαλίας	7.—	Ἀβεζὰπ	30.—	Τίτλ. Ἱδρυτ.	40	Ὄλυμπος	188
Χίου	690	Κυλινδρομ.	110	Ὑπεγγύων	4300	ΑΚΤΕ	29
Ἑλ. Ἐμπ. Πίσ.	220	Ἥλιος	25	Κορίνθου	340	Πρώτη Οἰκοδ.	210
Ἀγγλοαμερικ.	0.50	Ψυγεῖα Ο.-σ.	220	Γε. Ἀποθ.	450	Καψαμπέλη	112
Καραβασίλη	8500	Ἀθηνᾶ	80	Ἐξαγ. Καπνῶν	4925	Ἐλλοὺλ	61.—
Σάμου	16	Παγ. Πατρῶν	70	**Ἀνθρακευτ.**		**Ὑφαντουργ.**	
Λακωνίας	115	Ἀλεξόπουλοι	20	Ἀλιβερίου	53	Πειρ. Ἐπιχ.	130
Κτηματικῆς	2350	Σάντας	9.—	Ἀνθρακωρ.	6.—	Ἐριουργίας	224
Ἀτμοπλοΐων		Κονσέρβαι	270	Ἐπ. (κοιναί)	60	Βερμίου	403
Κάππαρη	6.—	Ψυγ. Πειρ.	310	Ἐπ. (προν.)	130	Ἔρια	107
Ἀχαϊκῆς	110	Ἀνατολὴ	120	Λαυρίου	7.—	Ἑλλην. Ταπητ.	85
Ἐθνικῆς	295	Χημ. Βιομηχ.	102	Ὠρωποῦ	32	Χρυσαλλὶς	110
Μιχαληνοῦ	530	Μακρῆ	795	**Σιδ)μικαί**		Βάμβαξ	100
Χιακῆς	335	Ἅλατος	105	Θεσσαλίας	995	Ὑφαντουργ.	36
Γιαννουλάτου	135	....		Σ.Π.Α.Π.	628	Ἀθηναῒς	165
Κροκοδείλου	280	....		Ἠλεκτρ. Σιδ.	612	Ἐμπειρίκος	160
						Ναθαναὴλ	450
						Φανελλοποιΐας	50

ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ

Ἡ χρηματαγορὰ ἐσημείωσε χθὲς σταθερότητα καὶ ἀγοραστικὰς τάσεις. Συνεπείᾳ δὲ τούτου αἱ διακυμάνσεις ἦσαν ὑποστηριγμέναι τὸ δὲ κλείσιμον βελτιωμένον.

ΤΙΤΛΟΙ ΕΚΤΟΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

Ἐκδοτικῆς 6980—7010, Χαρτοποιΐας Αἰγίου 265, Κάδμος 1Μ0, Φὶξ 480, Φῶς 85, Ἱπποδρομιῶν 485, Πουλοπούλου 190 καὶ Πὰκ 125.

ΤΑ ΑΝΤΑΛΛΑΞΙΜΑ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ

Κατὰ τηλεγράφημα ἐκ Λονδίνου πρὸς τὸ ἐνταῦθα Χρηματιστήριον, αἱ ὁμολογίαι ἀνταλλαξίμων 8 ο)ο ἔκλεισαν χθὲς 91 1)4 λίρας.

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

Σῖτος Χάρντ - Βίντερ Νο 1 δολλ. 4.90 κατὰ 100 χιλ. τσὶφ ἕτοιμος (πωλ.)

Ἀραβόσιτος Βουλγαρίας σελλ. 86)— κατὰ τόν. τσὶφ Πειραιᾶ χῦμα φόρτωσις Ἀπριλίου (πωλ.)

Κριθὴ Ρουμανίας δρχ. 3.90 κατ' ὀκᾶν ἐλ. μικτ. ἑτοίμη (πωλ.)

Κριθὴ Συρίας δραχ. 3.90 κατ' ὀκᾶν ἐλ. μικτ. ἑτοίμη (πωλ.)

Βρώμη Τύνιδος δρχ. 4.40 κατ' ὀκᾶν ἐλ. μικτ. ἑτοίμη (πωλ.)

Βρώμη Ρουμανίας δρχ. 3.80 κατ' ὀκᾶν ἐλ. μικτ. ἑτοίμη (πωλ.)

Φασόλια Βουλγαρίας ΛΣΤ. 13-10-0 κατὰ τόν. τσὶφ ἕτοιμα (πωλ.)

Ζάχαρις Τσεχοσλοβακίας ΛΣΤ. 10-0-0 κατὰ τόν. τσὶφ φόρτ. ἐκ Γαλαξίου Ἀπρίλιον.

2α ΕΚΔΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΑΤΜΟΠΛΟ
ΑΚΥΒΕΡΝΗΤΟΝ ΕΝ Μ
ΤΟΥ ΩΚΕΑΝΟΥ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 19. (Πρακτ
Ρώϋτερ).—Τηλεγραφοῦν ἐκ
Ὑόρκης ὅτι τὸ ἑλληνικὸν
πλοιον «Εὐγενία» εὑρισκό
εἰς ἀπόστασιν 180 μιλλίω
τῶν Βερμουδῶν νήσων ἐξέ
σῆμα κινδύνου, προσθέτον
μηχαναί του ἐσταμάτησ
παραμένει ἀκυβέρνητον.
Τὸ πλοῖον ἔπλεεν ἐκ Βαλ
ρης εἰς Μασσαλίαν.

ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΗΣ ΚΗΔΕΙΑ ΤΟΥ ΝΤΕ ΡΙΒΕ
ΣΚΗΝΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΑΦΗ
Ο ΦΑΝΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΟΠΑΔΩΝ ΤΟ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 19. (Ἀσύρμ.). — Τ
γραφοῦν ἐκ Μαδρίτης ὅτι ὁ νεκρὸ
Πρίμο-Ντὲ-Ριβέρα ἐκομίσθη ἐκεῖ
ὥραν 7.22' ἐξετέθη δὲ εἰς τὴν αἴθ
τῆς βασιλικῆς ἀναμονῆς εἰς τὸν σιδ
δρομικὸν σταθμόν. Οἱ πρώην
σταί του ἀπετέλεσαν τὴν τιμητ
φρουράν. Ἡ κηδεία ἐγένετο τὴν
βρίαν. Ὁ νεκρὸς μετεφέρθη εἰς τὸ
μητήριον τοῦ Σὰν-Ἰσίντρο ἐν τ
σῳ διπλῶν στοίχων στρατιωτῶν.
ρον πλῆθος εἶχε συρρεύσει καθ' ὅλην
διαδρομήν. Ὁ Ἰνφάντης Φερδι
ἐκπροσωπῶν τὸν Βασιλέα, παρηκολ
θησε τὴν κηδείαν μέχρι τοῦ κοιμη
ρίου.
Ἐφ' ὅλων τῶν δημοσίων καὶ ἰδιω
κῶν κτιρίων κυματίζουν μεσίστιοι
μαῖαι. Τὸ φέρετρον εἶχε τοποθετ
ἐπὶ κιλλίβαντος τηλεβόλου κεκαλυμ
νον μὲ τὴν Ἰσπανικὴν σημαίαν, μὲ
ξίφος τοῦ ἀποθανόντος.
Τῆς κηδείας προηγεῖτο ἴλη ἱππικ
εἵπετο δὲ συνοδεία ἱερέων, ἡ οἰκογέ
νεια τοῦ μεταστάντος καὶ ἡ τέως
στὴ τοῦ Μερσεντὲς Κατελλάνος,
πρωθυπουργὸς Μπερέγκερ, τὰ μέλ
τῆς Κυβερνήσεως, διάφοροι ἀνώτ
ἀξιωματικοὶ καὶ τιτλοῦχοι ἠκολούθ
τὸ φέρετρον, κατόπιν εἰς μῆκος ἡμίσ
μιλίου εἰς στρατιωτικὴν παράταξ
κολούθουν οἱ σύνδεσμοι τῆς πατριω
κῆς ἑνώσεως. Ὅλοι οἱ ὀπαδοί του
ὡς δικτάτορος ἠκολούθουν πεζῇ
ροῦντες. Ὁ βασιλεύς, παρὰ τὰς προσδο
κίας, δὲν παρέστη εἰς τὴν κηδείαν,
λὰ μετέβη τὴν πρωΐαν καὶ προσεκύ
σε τὸν νεκρόν.
Ὁ ἐνταφιασμὸς τοῦ Πρίμο-Ντὲ-Ριβέ
ρα προεκάλεσε θορυβώδεις σκηνάς.
ταν ἑκατοντάδες τινὲς φανατικῶν ὀπα
δῶν του προσεπάθησαν νὰ διασπάσ
τὴν ζώνην τῶν ἀστυνομικῶν κραυγ
ζοντες ὅτι ὁ νεκρὸς ἔπρεπε νὰ παραδο
θῇ εἰς αὐτούς, ἀποπειρώμενοι νὰ λ
βουν οὗτοι εἰς χεῖρας τὸ φέρετρον.
τέλει ἡ ἀστυνομία κατώρθωσε νὰ ἀπο
καταστήσῃ τὴν τάξιν.

Η ΝΑΥΤΙΚΗ ΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΕΝ ΣΤΑΣΙΜΟΤΗΤ
ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ Η ΙΤΑΛΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 19. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).—Αἱ ἐργασίαι τῆς ναυτικῆς διασκέψεως καθὼς καὶ ὅλαι αἱ σχετικαὶ ἰδιαίτεραι συνομιλίαι ἀνεκόπησαν ἐν ἀναμονῇ τῆς ἰταλικῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸ ἀγγλικὸν διάβημα.

Οἱ γαλλικοὶ κύκλοι βεβαιοῦν, ὅτι ἡ ἰσοπλία μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἰταλίας εἶνε ἀπαράδεκτος, καθότι δὲν θὰ ἠδύνατο ἡ Γαλλία νὰ ριψοκινδυνεύσῃ τοιουτοτρόπως τὴν ἐν τῇ Μεσογείῳ ἀσφάλειάν της. Πάντως πιστεύεται, ὅτι πολὺ ὀλίγαι πιθανότητες ὑπάρχουν πρὸς συνεννόησιν.

ΡΩΜΗ, 19. (Πρακτ. «Τρανζόσεαν»). —Ὁ Τύπος ἐκδηλοῖ δυσφορίαν διὰ τὴν πίεσιν τὴν ἀσκουμένην ἐξ ὅλων τῶν πλευρῶν ἐπὶ τῆς ἐν Λονδίνῳ ἰταλικῆς ἀντιπροσωπείας καὶ τονίζει ὅτι οὐδεμία παραχώρησις εἰς οἱανδήποτε ἄλλην πλευρὰν θὰ ἔπειθε τὴν Ἰταλίαν νὰ παραιτηθῇ τῆς ἀρχῆς τῆς πλήρους ναυτικῆς ἰσότητος πρὸς τὴν Γαλλίαν.

Ἡ «Ἐφημερὶς τῆς Ἰταλίας» ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ κ. Μακντόναλντ τοῦ ὁποίου θέτει ἐν ἀμφιβόλῳ τὴν ἀμεροληψίαν.

Η ΚΥΡΩΣΙΣ ΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΧΑΓΗΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 19. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). — Τὸ σημερινὸν ὑπουργικὸν συμβούλιον ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ προέδρου τῆς Δημοκρατίας κ. Ντουμέργκ ἐξουσιοδότησε τὸν πρωθυπουργὸν κ. Ταρντιὲ κτὶ τὸν ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως καταθέσουν εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον περὶ ἐγκρίσεως τῶν διαφόρων συμφωνιῶν τῶν περιληφθεισῶν εἰς τὸ σχέδιον Γιοὺγκ.

Η ΑΠΟΣΟΒΗΣΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΕΩΣ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 19 (Πρακτ. «Τρανζόσεαν»).—Ἡ ἀπόφασις τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων ὅπως μὴ καταψηφίσῃ τὴν Κυβέρνησιν κατὰ τὴν αὐριανὴν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς, καθ' ἣν θὰ ὑποβληθοῦν διάφοροι προτάσεις ἐκ μέρους τῶν συντηρητικῶν, τροποποιοῦσαι τὰς διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου περὶ γαιανθρακωρυχείων, κρίνεται ὑπὸ τοῦ κυβερνητικοῦ Τύπου ὡς σημαντικώτατον γεγονός, τὸ ὁποῖον προορίζεται νὰ ἔχῃ μεγίστας συνεπείας διὰ τὴν ἐξέλιξιν τῆς πολιτικῆς καταστάσεως.

ΣΗΜΕΙΟΥΝΤΑΙ ΤΑΡΑΧΑΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΙΝΔΙΑΣ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 19. (Πρακτ. Ρώϋτερ).—Τηλεγραφοῦν ἐκ Καλκούτας ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δίκης τοῦ Δημάρχου κ. Σεγκούπτα, ρῆξις προεκλήθη μεταξὺ τῆς ἀστυνομίας καὶ τοῦ πλήθους τὸ ὁποῖον εἶχε συγκεντρωθῇ ἔξωθι τοῦ δικαστηρίου. Ἐτραυματίσθησαν 100 πρόσωπα ἐν οἷς 50 ἀστυνομικοὶ καὶ εἷς Ἰνδὸς πρόκριτος. Τὸ πλῆθος ἔρριψε βόμβας κατὰ τῆς Ἀστυνομίας, ἥτις κατώρθωσε νὰ τὸ διασκορπίσῃ.

ΣΥΛΛΗΨΙΣ ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΟΥ

Συνελήφθη ὁ ὑπάλληλος τῆς ἐπιτροπῆς ἀποζημιώσεως πολεμοπαθῶν Γ. Μοργιὰς διότι ἐπεχείρησε νὰ εἰσπράξῃ 449 χιλ. δραχμῶν πλαστογραφήσας μίαν ἀπόφασιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐκδεδομένην ἐπ' ὀνόματι Ἀθ. Τρυπάκη.